

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Rijksjaarverslag 2013

vi Veiligheid en Justitie

Vergaderjaar 2013–2014

---

33 930 VI

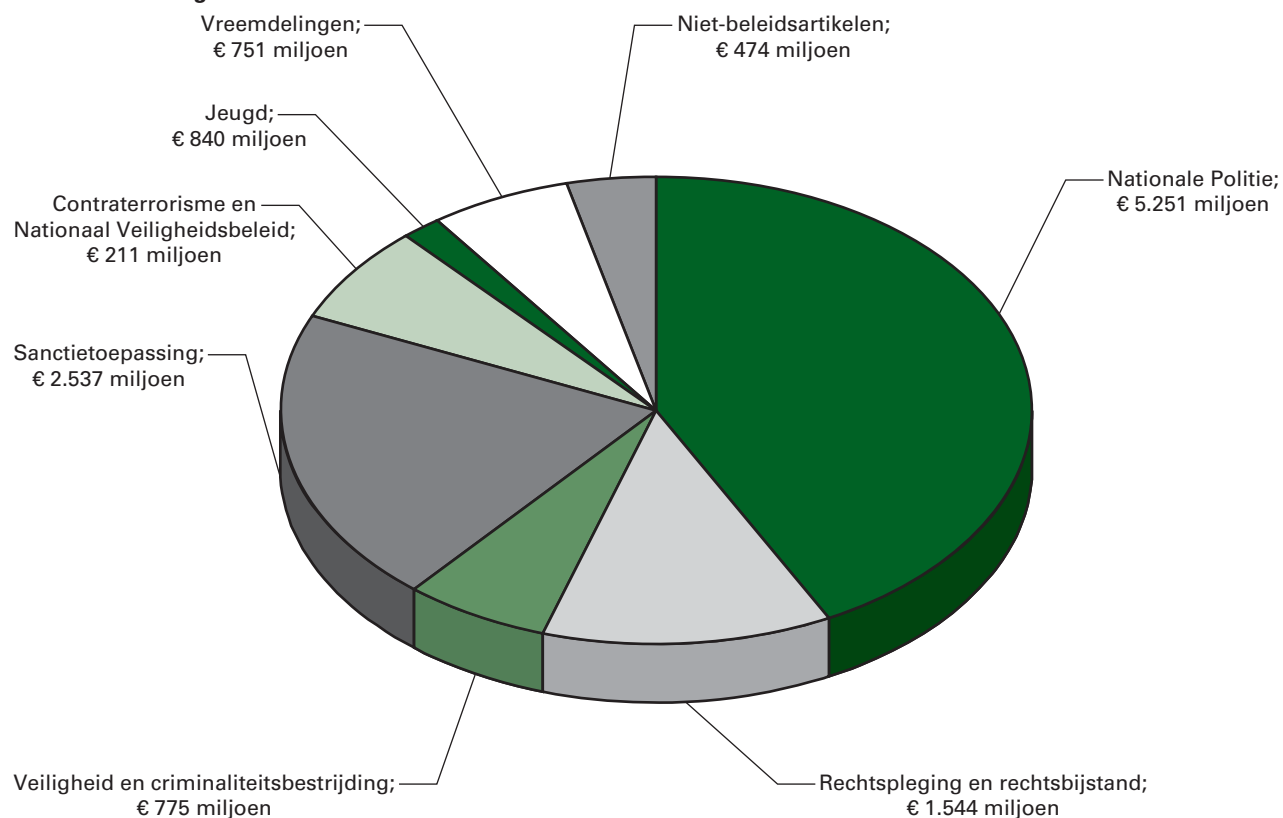
**Jaarverslag en slotwet Ministerie van Veiligheid
en Justitie 2013**

Nr. 1

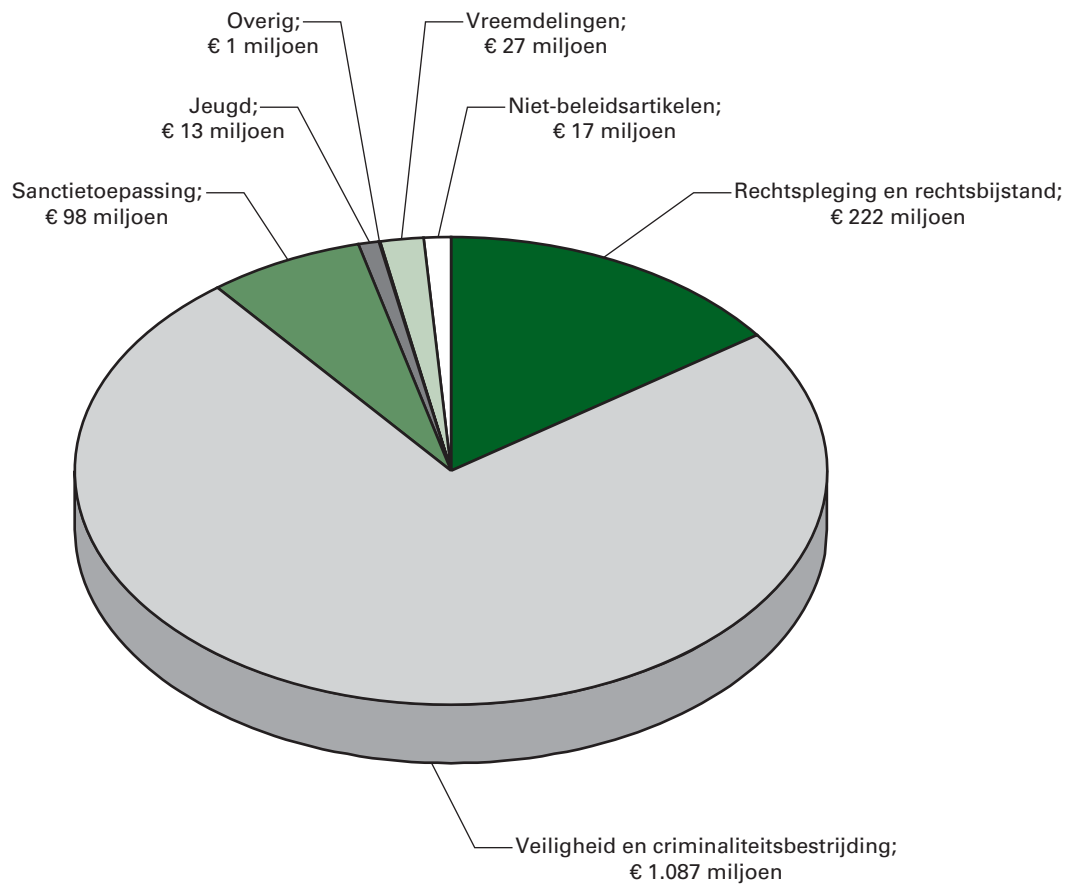
**JAARVERSLAG VAN HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN
JUSTITIE (VI)**

Aangeboden 21 mei 2014

Gerealiseerde uitgaven van het Ministerie in 2013 verdeeld over de beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen

Gerealiseerde ontvangsten van het Ministerie in 2013 verdeeld over de beleidsartikelen en niet-beleidsartikelen

Inhoudsopgave

A	Algemeen	5
1.	Aanbieding van het jaarverslag en verzoek tot dechargeverlening	5
2.	Leeswijzer	9
B	Beleidsverslag	12
3.	Beleidsprioriteiten	12
	Overzicht garanties en achterborgstellingen	26
4.	Beleidsartikelen	28
	Artikel 31. Nationale Politie	28
	Artikel 32. Rechtspleging en rechtsbijstand	39
	Artikel 33. Veiligheid en criminaliteitsbestrijding	48
	Artikel 34. Sanctietoepassing	62
	Artikel 35. Jeugd	73
	Artikel 36. Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid	83
	Artikel 37. Vreemdelingenzaken	88
5.	Niet-beleidsartikelen	95
	Artikel 91. Apparaat kerndepartement	95
	Artikel 92. Nominaal en onvoorzien	97
	Artikel 93. Geheim	98
6.	Bedrijfsvoeringsparagraaf	99
7.	Raad voor de rechtspraak	109
C	Jaarrekening	113
8.	Departementale verantwoordingsstaat	113
9.	Samenvattende verantwoordingsstaat van de agentschappen	114
10.	Agentschapsparagrafen	115
	01. Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)	115
	02. Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)	124
	03. Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB)	130
	04. Nederlands Forensisch Instituut (NFI)	135
	05. Justitiële uitvoeringsdienst Toetsing, integriteit, Screening (Dienst Justis)	139
	06. Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT (GDI)	146
11.	Departementale saldibalans	152
12.	Topinkomens	161
D	Bijlagen	166
13.	Toezichtrelaties ZBO's en RWT's	166
14.	Externe inhuur	170
15.	Overzicht van in 2013 tot stand gekomen wetten	171
16.	Bijlage afgerond evaluatie en overig onderzoek	173
17.	Lijst met afkortingen	175
18.	Trefwoordenlijst	180

A. ALGEMEEN

1. AANBIEDING VAN HET JAARVERSLAG EN VERZOEK TOT DECHARGEVERLENING

AANBIEDING EN DECHARGEVERLENING

AAN de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Hierbij bied ik, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, het departementale jaarverslag van het Ministerie van Veiligheid en Justitie over het jaar 2013 aan.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoek ik de beide Kamers van de Staten-Generaal de Minister van Veiligheid en Justitie decharge te verlenen over het in het jaar 2013 gevoerde financiële beheer.

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld. Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden. Het rapport bevat de bevindingen en het oordeel van de Rekenkamer met betrekking tot:

- a. het gevoerde financieel beheer en materieelbeheer;
- b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
- c. de financiële informatie in het jaarverslag;
- d. de betrokken saldibalans;
- e. de totstandkoming van de informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;
- f. de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen verder de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

- a. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2013;
- b. het voorstel van de slotwet dat met het onderhavige jaarverslag samenhangt;
- c. het rapport van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot het onderzoek van de centrale administratie van 's Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk;
- d. de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2013 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2013, alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2013 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 83, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001).

Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen en voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

2. LEESWIJZER

2.1 Opbouw jaarverslag

Het jaarverslag van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ) bestaat uit vier onderdelen: Algemeen, Beleidsverslag, Jaarrekening en Bijlagen.

Algemeen

Het onderdeel Algemeen omvat het verzoek tot dechargeverlening en deze leeswijzer.

Beleidsverslag

Het beleidsverslag is opgebouwd uit vijf onderdelen:

- Het hoofdstuk beleidsprioriteiten bevat een uiteenzetting op hoofdlijnen van de bereikte resultaten.
- De beleidsartikelen verantwoorden meer in detail in hoeverre de doelstellingen van VenJ zijn behaald. Tevens is hier de financiële toelichting te vinden op opmerkelijke verschillen tussen realisatie en begroting.
- De niet-beleidsartikelen verantwoorden de financiële afwikkeling van de apparaatsuitgaven van het kerndepartement, de onvoorziene uitgaven en de loon- en prijsbijstellingen en een artikel voor geheime uitgaven.
- De bedrijfsvoeringsparagraaf.
- Het hoofdstuk over de Raad voor de rechtspraak.

Jaarrekening

De jaarrekening is opgebouwd uit vier onderdelen:

- De departementale verantwoordingsstaat en de samenvattende verantwoordingsstaat agentschappen.
- De saldibalans, met de bij dit onderdeel behorende financiële toelichting
- De jaarverantwoording van de agentschappen.
- Topinkomens

Bijlagen

Het jaarverslag bevat zes bijlagen:

- a. Toezichtrelaties ZBO's en RWT's
- b. Externe inhuur
- c. Overzicht van in 2013 tot stand gekomen wetten
- d. Bijlage afgerond evaluatie- en overig onderzoek
- e. Lijst met afkortingen
- f. Trefwoordenlijst

2.2 Groeiparagraaf

Dit is het eerste jaarverslag van VenJ dat volledig volgens de regels van Verantwoord Begroten is opgesteld. Deze presentatie geeft meer inzicht in de financiële informatie, de rol en verantwoordelijkheid van de Minister en laat een duidelijke splitsing tussen middelen voor apparaats- en programma uitgaven zien. Door de nieuwe indeling is het in de budgettaire tabellen niet mogelijk realisatiecijfers van 2012 en eerdere jaren op te nemen. Ook is het niet mogelijk om apparaatsuitgaven (artikel 91) te vergelijken met voorgaande jaren doordat nieuwe uniforme Rijksbrede definities worden gehanteerd voor apparaatsuitgaven. Conform de afspraak met het Ministerie van Financiën bij Begroting 2013 zijn deze eerdere jaren niet opgenomen. Met ingang van de ontwerpbegroting 2014

worden om de inzichtelijkheid en de leesbaarheid van de agentschapspara-
grafen te vergroten de materiële programma-uitgaven separaat
gepresenteerd in de staat van baten en lasten.

De paragraaf «Beleidsprioriteiten» bevat een uiteenzetting op hoofdlijnen
van de bereikte resultaten. De resultaten zijn gegroepeerd naar de zeven
kernthema's van VenJ. Het betreft een vernieuwde thematische indeling,
de verdere onderverdeling naar onderwerp en de indicatoren etc. komen
exact overeen met begroting 2013. Nieuw in deze paragraaf is het
overzicht van de door VenJ verstrekte garanties.

Zoals toegezegd aan de Tweede Kamer zijn de jaarlijkse tapstatistieken
opgenomen in dit jaarverslag. Deze gegevens zijn als kengetallen
toegevoegd aan artikel 33, tabel 33.3.

2.3 Specifieke aandachtspunten

Beleidsverslag

Sinds de herindeling van taken na de benoeming van het kabinet
Rutte/Asscher is de Minister van Veiligheid en Justitie verantwoordelijk
voor immigratie en asiel. Dit jaarverslag kent daarom een artikel dat in
begroting 2013 niet was opgenomen: artikel 37 «Vreemdelingen». Dit
artikel is overgeheveld van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijkrelaties. In het verlengde daarvan is ook het agentschap
Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) overgeheveld naar het Ministerie
van Veiligheid en Justitie. De jaarverantwoording van deze dienst is
opgenomen bij de agentschapspara-
grafen (zie deel C van dit jaarverslag).
In de beleidsartikelen is het jaarrekeninggedeelte opgenomen in de
tabellen budgettaire gevolgen van beleid met bijbehorende financiële
toelichting. In de toelichtende paragraaf zijn verschillen en mutaties
toegelicht die groter zijn dan € 5 miljoen, dan wel politiek of anderszins
relevant zijn. De toelichting op mutaties die in eerdere begrotingsstukken
(waaronder suppletoire begrotingen) aan de Tweede Kamer zijn gemeld,
zijn in de financiële toelichting op hoofdlijnen opgenomen.

In de paragraaf «Beleidsartikelen» wordt bij ieder artikel de rol en
verantwoordelijkheid van de Minister beschreven. Voor de begroting 2014
is aan deze beschrijving bijzondere aandacht besteed. Deze verbeterde en
nauwkeuriger formulering is ook in dit jaarverslag opgenomen. Als gevolg
van deze preciezere omschrijving zijn in artikel 33 enkele gegevens die
eerder als prestatie-indicatoren zijn gepresenteerd nu opgenomen als
kengetallen. Bijvoorbeeld: de prestatie-indicator 10% reductiedoelstelling
voor door burgers ervaren overlast en onveiligheidsgevoelens is
vervangen door een nieuw kengetal. Dit is ook een gevolg van nieuwe
afspraken van het kabinet Rutte/Asscher.

De begrippen verdachtenratio en pakkans zijn uitwisselbaar. Daarom is er
voor gekozen om in dit jaarverslag louter het begrip verdachtenratio te
hanteren. De definitie daarvan luidt: het aantal in jaar t afgehandelde
verdachten (op basis van politieadministratie) van bijvoorbeeld
overvallen, gedeeld door het totale aantal overvallen in jaar t, keer 100.
Waar in de begroting 2013 over het begrip pakkans werd gesproken is dit
nu aangepast in verdachtenratio (voor de volledigheid staat het begrip
pakkans tussen haakjes erachter).

Met de vernieuwde Veiligheidsmonitor wordt jaarlijks gerapporteerd over
leefbaarheid en overlast, veiligheidsbeleving, slachtofferschap van
criminaliteit en overlast in de woonbuurt. Cijfers over 2013 op basis van
de «oude» Integrale Veiligheidsmonitor ontbreken vanwege de overgang
naar de nieuwe monitor. Het op de oude manier uitvoeren van het

onderzoek leidde tot te grote onbetrouwbaarheidsmarges en hoge kosten. Om die reden ontbreken de realisatie van die prestatie-indicatoren in dit jaarverslag (tabel 33.1).

Raad voor de rechtspraak

In de Wet op de rechterlijke organisatie is de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering toegekend aan de gerechten en aan de Raad voor de rechtspraak. De Raad kent een bekostigingssystematiek die gebaseerd is op outputfinanciering. Door VenJ is gekozen voor een «bijdrageconstructie». Dit betekent dat op artikel 32 «Rechtspleging en rechtsbijstand» de bijdrage aan de Raad is opgenomen. Voor de Raad is in het jaarverslag hoofdstuk 7 opgenomen, met daarin een verantwoording over de uitgaven van de Raad.

B. BELEIDSVERSLAG

3. BELEIDSPRIORITEITEN 2013

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie werkt aan een veiliger Nederland en de versterking van de rechtsstaat. Op dit brede terrein is in 2013 het nodige gerealiseerd, zowel op het gebied van de geïntegreerde aanpak van diverse vormen van criminaliteit en overlast, als op het terrein van wetgeving. Daarnaast zijn het afgelopen jaar organisatorische veranderingen doorgevoerd of bestendigd om de aansluiting in strafrecht-, executie-, vreemdelingen- en slachtofferketens te verbeteren en om de veiligheid van burgers in een veranderende maatschappij te blijven borgen. Denk hierbij aan de realisatie van de Nationale Politie, de herziening van de gerechtelijke kaart, het toegankelijker en doelmatiger maken van de rechtspraak en het ontwikkelen van een nieuwe cybersecurity strategie. Ook zijn in 2013 de activiteiten op het vreemdelingendomein weer uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De ambitie om te komen tot een veiliger Nederland, ingebed in een sterke rechtsstaat, wil het Ministerie realiseren door te werken aan de zeven kernthema's die daarvoor van belang zijn. Aan de hand van deze kernthema's volgen hieronder de belangrijkste beleidsresultaten van 2013.

Versterking Prestaties Strafrechtketen

Versterking prestaties strafrechtketen en ZSM

In 2013 zijn ambities en doelstellingen geformuleerd om de prestaties van de strafrechtketen te versterken. De strafrechtketen moet met behulp van innovatieve werkwijzen en vakmanschap strafzaken sneller, slimmer, beter en transparanter afhandelen. Die ambities zijn méér strafzaken succesvol afhandelen, personen die zijn veroordeeld hun straf daadwerkelijk laten ondergaan, verdachten sneller recht doen, daders effectiever straffen en belangen van het slachtoffer in de strafrechtketen een belangrijker plaats geven. In 2013 zijn in alle fasen van de strafrechtketen concrete stappen gezet die leiden tot een versterking van de prestaties:

- verbetering dienstverlening in het kader van het aangifteproces: de burger kreeg in 2013 al bij 97% van de aangiften van woninginbraak binnen twee weken een terugkoppeling van de politie.
- implementatie BOSZ-systeem (Betere Opsporing door Sturing op Zaken) bij de politie, dat inzicht geeft in het aantal en de soorten onderhanden zaken, inclusief genomen beslissingen;
- ZSM-werkwijze (Zo Samen, Snel, Slim, Selectief, Simpel en Samenlevingsgericht Mogelijk), waarmee veelvoorkomende criminaliteit op een slimme, snelle en zorgvuldige wijze wordt afgehandeld, is landelijk uitgerold;
- de rechtspraak heeft een ingrijpende vernieuwingsagenda opgesteld die leidt tot versnelling, vereenvoudiging en digitalisering van het strafproces;
- in 2013 zijn door de rechtspraak proeftuinen voorbereid, in de proeftuinen wordt een werkwijze toegepast om regulier snel opvolging te kunnen geven aan zaken waarvoor het Openbaar Ministerie (OM) aan de ZSM-tafel besluit om te dagvaarden, of waarin een verdachte verzet aantekent tegen een door het OM opgelegde strafbeschikking, met een systeem van super snelrecht, snelrecht (binnen 3 respectievelijk 17 dagen) en ZSM-politierechterzittingen;
- door middel van het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen wordt gewerkt aan het realiseren van concrete verbeterin-

- gen in de fase van tenuitvoerlegging. Streefnormen voor de executie van schadevergoedingsmaatregelen en boetevonnissen en voor taakstraffen OM en de zittende magistratuur (ZM) zijn vastgesteld. Ketenpartners werken toe naar een nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling in de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen. Het wetsvoorstel herziening en stroomlijning van de tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen is in het najaar in consultatie gebracht.
- het Administratie- en Informatiecentrum voor de Executieketen (AICE) bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) is voorbereid om te starten per 1 januari 2014. Door oprichting van AICE zullen de organisaties in de uitvoeringsketen van strafrechtelijke beslissingen efficiënter samenwerken, om strafrechtelijke beslissingen sneller en beter uit te voeren en om slachtoffers, nabestaanden, zorginstanties en gemeenten beter te informeren over de veroordeelde en zijn straf. Doordat het Openbaar Ministerie de komende jaren alle strafrechtelijke beslissingen aanlevert aan het AICE, ontstaat volledig zicht en grip op wat ten uitvoer moet worden gelegd;
  - een reeks wetsvoorstellen die leiden tot een versterking van de prestaties van de strafrechtketen is in 2013 ter behandeling naar de Tweede Kamer gezonden of voorbereid. Het wetsvoorstel herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen dat in 2013 in consultatie is gegaan, betekent herziening van Boek 5 van het Wetboek van Strafvordering en luidt daarmee de herijking en modernisering van dit wetboek in.
  - eind 2013 heeft het College van Procureurs-generaal een nieuwe aanwijzing voor de opsporing vastgesteld. Die aanwijzing geeft duidelijke inhoudelijke kaders voor de afweging of naar aanleiding van een aangifte al dan niet wordt overgegaan tot opsporing en waar de verantwoordelijkheid ligt voor het maken van die afwegingen.

De rechtspleging kwalitatief hoogwaardig en doelmatiger

Op 1 januari 2013 is de Wet Herziening gerechtelijke kaart (Wet HGK) en op 1 april 2013 is de Splitsingswet Oost-Nederland in werking getreden, hiermee is ook de beoogde reductie met betrekking tot de ressorten gerealiseerd. De bestuurlijke professionaliteit is versterkt door de benoeming van kleinere, sterkere en meer omgevingsgerichte besturen bij de gerechten. De rechtspraak kent sinds de inwerkingtreding van de Wet HGK van rechtswege ook 24 overige zittingsplaatsen. Het betreft de (kleine) kantonlocaties waarvan op het moment van inwerkingtreding van de Wet HGK al vaststond dat deze op termijn sluiten.

Nederland Veiliger

Aanpak van criminaliteit tegen het bedrijfsleven

- *Dadergerichte aanpak*
De afgelopen anderhalf jaar is voor de aanpak van criminaliteit tegen bedrijven ingezet op het opbouwen van kennis over mobiele dadergroepen en acquisitiefraudeurs. Inmiddels zijn alle preventieve maatregelen uit de integrale aanpak van mobiele bendes uitgevoerd. De politie verricht wekelijks een actie tegen mobiel banditisme en maandelijks een grote actie. Er zijn effectieve preventieve maatregelen genomen tegen skimmen en plofkraken, waardoor deze problematiek sterk is teruggelopen. Sinds banken de bankpassen blokkeren voor pinnen buiten Europa, is de fraude met gemiddeld 80 procent gedaald. De schade door skimmen is in de eerste 6 maanden van 2013 (€ 5,9 miljoen) bijna de helft minder dan in de tweede helft van 2012 (€ 10,8 miljoen). Voor de informatie uitwisseling tussen grootwinkelbedrijven

en de politie is de Gemeenschappelijke Informatie Organisatie (GIO) in december gestart. Op het vlak van tegenhouden is begonnen met de landelijke uitrol van het Digitale Opkopersregister. Voor de repressieve aanpak zijn de politie en het OM opsporingsonderzoeken gestart. Ten aanzien van acquisitiefraudeurs zijn onder leiding van de politieacademie handzame interventies gegenereerd op basis van actueel inzicht in modus operandi en daderrollen.

– *Slachtoffergerichte aanpak*

In juni 2013 is de Veilig Ondernemen Scan gelanceerd, waarmee de ondernemer zelf door middel van specifieke vragen zijn of haar risico kan bepalen voor verschillende typen delicten. In het kader van de aanpak Veiligheid Kleine Bedrijven (Vkb) kan een professionele adviseur voor ondernemers een grondige scan uitvoeren met een advies op maat en de mogelijkheid tot deelfinanciering voor de te nemen maatregelen. De publiek-private stuurgroep Afpersing heeft in juni 2010 in opdracht van het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing een programmatische aanpak ontwikkeld. Eén van de projecten is de inrichting van een landelijke Vertrouwenslijn Afpersing. Daarmee moet de drempel om naar buiten te treden voor slachtoffers verlaagd worden. In 2013 zijn de eerste stappen gezet voor verdere verankering van de vertrouwenstaak door middel van de Landelijke Vertrouwenslijn Afpersing.

– *Gebiedsgerichte aanpak*

Een blijvend succes is het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Deze publiek-private samenwerking richt zich op de specifieke lokale problematiek en iedere participant draagt bij vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en rol. Vanaf de start van het actieplan begin 2012 tot en met 1 september 2013 zijn 157 nieuwe KVO's uitgereikt. Belangrijk resultaat is ook dat de gestelde norm van één wijkagent op 5.000 inwoners is gerealiseerd.

Criminele jeugdbendes van de straat

Het actieprogramma Problematische Jeugdgroepen heeft zich tot mei 2013 vooral gericht op de aanpak van de 89 criminele jeugdgroepen uit 2010. Dat heeft geresulteerd in een afname tot 17 criminele jeugdgroepen. Daarbij zijn bijna 1.500 leden van deze criminele jeugdgroepen, verantwoordelijk voor ruim 10.000 strafbare feiten sinds de start in 2011, ingestroomd bij OM. Maar liefst 96% van deze personen heeft één of meerdere strafrechtelijke interventies opgelegd gekregen. Halverwege 2013 is met de VNG, regioburgemeesters, politie en OM afgesproken dat de succesvolle aanpak onverminderd wordt voortgezet. In de ondersteuning van de aanpak is meer focus gelegd op het voorkomen van criminele jeugdgroepen door vroegtijdig signaleren, ingrijpen en nazorg. Dit laat onverlet dat in 2013 stevig is ingezet op de zwaarste categorie: de criminele jeugdgroepen.

Aanpak high impact crime

In 2013 is door publieke en private partijen opnieuw succesvol geïnvesteerd in probleemgerichte, integrale ketenaanpak van overvalcriminaliteit en straatroven. Het aantal overvallen en straatroven is aanzienlijk gedaald en de verdachtenratio's zijn fors gestegen. De overvallen laten over 2013 een daling zien met 18% ten opzichte van dezelfde periode van vorig jaar en komen hiermee uit op 1.633 overvallen. Het aantal straatroven betrof 7.002 in 2013 en is gedaald met 12% ten opzichte van 2012. Ook het aantal woninginbraken is gedaald. Er werden in totaal 87.345 woninginbraken gepleegd, dat is een daling van 5% ten opzichte van 2012. Voor 2013 zijn de verdachtenratio's als volgt: HIC totaal: 40, geweld: 68, woninginbraken:

10, straatroof 44 en overvallen: 93. Daarmee liggen alle ratio's ruim boven het doel voor 2013 en 2014. De Tweede Kamer is geïnformeerd over de intensivering van de aanpak van high impact crimes en de aanpak van woninginbraken¹. Hierbij is ook gebruikt gemaakt van specifieke capaciteit en van Defensie. Verder is overleg gevoerd met politie, OM en gemeenten om de aanpak concreet vorm te geven en aan enkele gemeenten is reeds ondersteuning geboden met de integrale en probleemgerichte aanpak en preventie van woninginbraken. Een gezamenlijke inzet is gepleegd op onder andere de volgende zaken:

- initiatie, uitvoering en verbreding van het project «Alleen jij bepaalt wie je bent», dat zich richt op risicojongeren tussen de 12 en 18 jaar om afglijden in de criminaliteit tegen te gaan
- ontwikkeling van een persoonsgerichte daderaanpak ten aanzien van (potentiële) daders van high impact crimes, de zogenoemde TopX-aanpak, inclusief de toepassing van verscherpt reclasseringstoezicht;
- meer gericht en afgestemd lokaal toezicht op hotspots en hottimes van overvallen, straatroven en woninginbraken;
- continuering van het fonds voor slachtoffers van overvallen en de ontwikkeling van het stappenplan gemeentelijke nazorg voor slachtoffers van overvallen
- forse inzet op meer en betere preventieve maatregelen alsook communicatie en campagnes samen met onder andere het bedrijfsleven en ouderenorganisaties.

Aanpak cybercrime geïntensiveerd – meer aandacht voor cybersecurity

- Nationale ontwikkelingen

Het up-to-date houden van beleid en wetgeving voor cybersecurity en cybercrime heeft nationaal en internationaal prioriteit. In Nederland zijn in 2013 de contouren van de nieuwe wetgeving Computercriminaliteit III duidelijk zichtbaar geworden. OM en politie krijgen meer bevoegdheden om zware cybercriminaliteit op te sporen en online handelsfraude aan te pakken, daarnaast worden definities zodanig aangepast dat ze toekomstbestendig zijn. In juli² is het derde Cybersecurity Beeld Nederland uitgebracht. In oktober is een nieuwe Nationale Cybersecurity Strategie (NCSS 2.0) gepubliceerd³. In het afgelopen jaar zijn aanzienlijke stappen gezet door het aansluiten van private partijen bij het Nationaal Cybersecurity Centrum (NCSC) in de vorm van de Information Sharing and Analysis Centres (ISAC's). Met Defensie (DefCERT) zijn afspraken voor wederzijdse steun bij cyberincidenten in een convenant vastgelegd. Het wetsvoorstel dat vitale sectoren opdraagt om inbreuken op de veiligheid en/of integriteit van informatiesystemen te melden aan de sectorale toezichthouder of het NCSC, is uitgebracht. De realisatie van het landelijk Expertisecentrum Digitaal binnen de landelijke eenheid van de politie loopt op schema. Daarnaast is de capaciteit binnen het Flexibel Informatie en Expertise Team (FIET), dat dicht tegen de opsporing aan opereert, volgens plan uitgebreid. De politie heeft, deels in samenwerking met het OM, verschillende initiatieven ontplooid waardoor de burger gemakkelijk aangifte kan doen van zowel high tech crime als high volume crime en de kwaliteit van de intake en de registratie is verbeterd evenals de afhandeling van de aangifte. Het Team High Tech Crime (THTC) heeft zich wederom met 33 fte uitgebreid en dit heeft conform de verwachting in 2013 tot 15 grote onderzoeken geleid. Ook is veel werk verzet met het

¹ Kamerstuk II 2012-2013, 29 628 nr. 385

² Kamerstuk II 2012-2013, 26 643 nr. 285

³ Kamerstuk II 2013-2014, 26 643 nr. 291

Nationaal cybersecurity centrum bij het oppakken van grote cyberincidenten, zoals bijvoorbeeld het DORIFEL virus en de vele Ddos aanvallen op financiële instellingen. Op het gebied van social media heeft de politie grote stappen gezet. Via Real Time Intelligence Centra van de politie worden online bedreigingen continu geanalyseerd.

- Internationale ontwikkelingen

De bilaterale samenwerking op het cybersecurity terrein met koploperlanden is in 2013 verder versterkt. Er is een verdrag met de VS gesloten om te participeren in wederzijds wetenschappelijk onderzoek. Verder heeft de EU in 2013 de EU-cyberstrategie gelanceerd. Ook in 2013 is er geïnvesteerd om samen met de Europese Unie en de verdragspartners van het cybercrimeverdrag te komen tot een verdere invulling van grensoverschrijdende cybercrime onderzoeken. Door politie en justitie is actief samengewerkt met het European Cybercrime Centre dat in januari 2013 van start is gegaan.

Offensief tegen kinderporno

De aanpak van kinderporno is verbeterd. De prestatieafspraken dat de politie in 2013 ten opzichte van 2010 15% meer verdachten bij het OM aanlevert is gehaald. Het OM geeft aan in 2013 563 verdachten van kinderpornografie aangeleverd te hebben gekregen. De focus is verschoven van downloaders en kijkers van kinderporno, naar verspreiders, producenten en misbruikers. Er zijn in 2013 meer slachtoffers ontzet dan in 2012. Met de realisatie van het meerjarige Plan van Aanpak Kinderseksuïerisme is ook de aanpak van kinderseksuïerisme geïntensiveerd. Het WODC is een onderzoek gestart naar de zedentitel van het Wetboek van Strafrecht, met het oog op beoordeling van de noodzaak van aanscherping van wetgeving op het gebied van zeden en kinderpornografie.

Seksueel misbruik/Kindermishandeling

- van het Actieplan Kinderen Veilig⁴ zijn de invoering van het screeningsinstrument B-Safer en de effectevaluatie van het huisverbod⁵ afgerond. Deze laatste is op 15 november naar de Tweede Kamer gezonden.
- start onderzoek naar factoren die bijdragen aan of beschermen tegen hernieuwd slachtofferschap, ouderschap en seksueel overschrijdend gedrag van kinderen die eerder slachtoffer van seksueel misbruik zijn geweest.
- de regelingen ter financiële compensatie van slachtoffers van seksueel misbruik in jeugdzorginstellingen en pleeggezinnen⁶ zijn in juli 2013 vastgesteld en vanaf 1 september van kracht. Het Schadefonds Geweldsmisdrijven voert beide regelingen uit. Slachtofferhulp Nederland ondersteunt slachtoffers bij het doen van een aanvraag. Op peildatum 16 december 2013 had het Schadefonds Geweldsmisdrijven 49 aanvragen Statuut en 180 aanvragen Tijdelijke regeling ontvangen.

⁴ Kamerstuk II 2011-2012, 31 015 nr. 69

⁵ Kamerstuk II 2013-2014, 28 345 nr. 128

⁶ Statuut voor de buitengerechtelijke afhandeling van civiele vorderingen tot schadevergoeding i.v.m. seksueel misbruik van minderjarigen in instellingen en pleeggezinnen en Tijdelijke regeling uitkeringen seksueel misbruik minderjarigen in instellingen en pleeggezinnen. Het Statuut is een buitengerechtelijke procedure voor het civielrechtelijk aanspreken van een verantwoordelijke instelling. De Tijdelijke regeling is een bestuursrechtelijke regeling voor slachtoffers die niemand aan kunnen of willen spreken op de geleden schade.

Ondermijning door georganiseerde criminaliteit daadkrachtig aangepakt

De bestrijding van georganiseerde misdaad is fors versterkt door een gecombineerde inzet van politie, bijzondere opsporingsdiensten, OM, fiscus en lokaal bestuur. In 2013 is de doelstelling ruim behaald, om ten opzichte van 2009 een stijging van 65% te realiseren van het totaal aantal projectmatige onderzoeken naar criminele samenwerkingsverbanden. Een geïntegreerde aanpak is het uitgangspunt bij de bestrijding van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. Er is geïnvesteerd in het opbouwen van een gezamenlijke informatiepositie die partijen in staat stelt om te sturen op de aanpak van de problematiek, onder meer door de ontwikkeling van de Bestuurlijke CriminaliteitsbeeldAnalyse. De intensivering van de samenwerking in de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) heeft in 2013 zijn vruchten afgeworpen, voortbouwend op de 871 casussen die de RIEC's in 2012 in totaal in behandeling hebben gehad. In 2013 heeft het gezamenlijke offensief tegen de outlawbikers, motorclubs waarvan de leden zich (verhoudingsgewijs veelvuldig) schuldig maken aan normoverschrijdend en crimineel gedrag, verder uitvoering gekregen. Verscherpte aandacht bij politie en OM heeft geleid tot opsporingsonderzoeken. Ook is ingezet op het bestrijden van de invloed van outlawbikers in de horeca en beveiligingsbedrijven, op de harde kernen van voetbalsupporters en op het aanpakken van windhappers⁷. De circulaire ongewenste privécontacten rijksambtenaren is in de Staatscourant gepubliceerd, met het oog op de aanpak van leden van outlawbikers in overheidsdienst.

Daders meer financieel treffen

In juni is het wetsvoorstel verruiming mogelijkheden bestrijding financieel-economische criminaliteit bij de Tweede Kamer ingediend. Dit voorstel omvat het verhogen van de mogelijke boetes voor rechtspersonen tot maximaal 10% van de jaaromzet en de beperking van de mogelijkheid om kosten in mindering te brengen bij de vaststelling van het wederrechtelijk verkregen voordeel. De doelstelling van 2013 is ruim gehaald, in de strafrechtketen is ruim € 90 mln. aan crimineel vermogen afgepakt.

Detectie van gewelddadige eenlingen

De inspanningen om acties van (potentiële) gewelddadige eenlingen tegen te gaan zijn niet verminderd. De aandacht is verlegd naar het tegengaan van reisbewegingen naar jihadistische strijdgebieden en het indammen van de risico's die mogelijk uitgaan van terugkeerders. Uit het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) van maart 2013 is het dreigingsniveau voor terrorisme in Nederland verhoogd naar «substantieel»⁸. Ter ondersteuning van de lokale bestuurlijke aanpak worden op nationaal en internationaal niveau doorlopend praktische ervaringen in kaart gebracht en gedeeld. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft voorlichting en trainingen georganiseerd ter versterking van de signalering en aanpak van (potentiële) jihadgangers.

Fraude

Het kabinet wil fraude zoveel mogelijk voorkomen en waar fraude ondanks preventiemaatregelen toch plaatsvindt, zo effectief mogelijk bestrijden. Dat vraagt om een intensivering van de aanpak door middel

⁷ Personen die geen legaal inkomen hebben, maar inkomsten uit illegale activiteiten verkrijgen.

⁸ Kamerstuk II 2012-2013, 29 754 nr. 217; Kamerstuk II 2013-2014, 29 754 nr. 238 en Kamerstuk II 2012-2013, 29 754 nr. 232. Dit dreigingsbeeld is bevestigd in de daarop volgende uitgaven van het Dreigingsbeeld Terrorismebestrijding Nederland (DTN).

van een brede en integrale benadering. Onder coördinatie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie is in de zomer van 2013 rijksbreed in beeld gebracht welke aanvullende maatregelen nodig zijn om fraude terug te dringen. In de brief van december 2013 kondigt het kabinet een reeks maatregelen aan om fraude met publieke middelen te voorkomen en effectiever te bestrijden.⁹ Een belangrijk onderdeel is de bestrijding van handelswijzen die het mogelijk maken om fraude te plegen met collectieve voorzieningen zoals faillissementsfraude. Het wetsvoorstel civielrechtelijk bestuursverbod, waarmee kan worden voorkomen dat frauduleuze bestuurders hun activiteiten via allerlei omwegen kunnen blijven voortzetten, is aangeboden aan de Raad van State. De consultatie van het wetsvoorstel herziening strafrechtelijk faillissementsrecht is afgerond, waarmee een steviger handvat wordt gecreëerd om op te kunnen treden. Ook is een start gemaakt met de landelijke uitrol van de succesvolle Haagse pilot faillissementsfraude, die bestaat uit een fraudespreekuur voor curatoren bij een rechter-commissaris en vrijgemaakte politie- en vervolgingscapaciteit. Een andere maatregel is gericht op het instellen van een centraal aandeelhoudersregister.

Aanpak mensenhandel versterkt

De aanpak van mensenhandel heeft ook in 2013 prioriteit gehad. De Taskforce mensenhandel en de Nationaal rapporteur mensenhandel, OM, politie, gemeenten, Koninklijke Marechaussee (KMar), RIEC's, Inspectie SZW en Kamers van Koophandel trokken samen op tegen mensenhandel. De Taskforce heeft innovatieve instrumenten ontwikkeld en heeft zowel integrale handhavingsacties in verschillende gemeenten op touw gezet, als landelijke acties om illegale prostitutie tegen te gaan. De inzet van gespecialiseerde professionals bij de verschillende ketenpartners is geïntensiveerd. Een interdepartementale werkgroep (VenJ, VWS en SZW) is in samenspraak met relevante uitvoeringsorganisaties, NGO's en de Nationaal rapporteur gestart met het uitwerken van voorstellen voor een nationaal verwijzingsmechanisme: een raamwerk dat aangeeft hoe de verschillende ketenpartners moeten handelen om slachtoffers van mensenhandel te identificeren en indien nodig op te vangen. Ervaring leert dat internationale en multidisciplinaire samenwerking het verschil kan maken. In een recente zaak heeft dit bijvoorbeeld geleid tot substantieel hogere gevangenisstraffen. Door goede informatieuitwisseling via Europol en tussen de betrokken organisaties in Nederland kon beter bewezen worden dat er naast mensenhandel sprake was van een internationaal opererende criminele organisatie.

Coffeeshopbeleid aangescherpt, aanpak drugscriminaliteit versterkt

De doelstellingen van het coffeeshopbeleid zijn een einde maken het «open-deur-beleid» van de coffeeshops en het terugdringen van de aantrekkingskracht van het Nederlandse drugsbeleid op gebruikers afkomstig uit het buitenland. Daarmee wordt het tegengaan van overlast en criminaliteit die verband houden met coffeeshops en de handel in verdovende middelen en afname van overlast en (georganiseerde) criminaliteit rondom coffeeshops beoogd. Met ingang van 1 januari 2013 is het ingezetenen criterium landelijk ingevoerd. De handhaving geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk. Coffeeshop-gemeenten hebben hun in de

⁹ Kamerstuk II 2013-2014, 29 911 nr. 450

driehoek afgestemde handhavingsplannen gestuurd. De Tweede Kamer is hierover eind 2013 geïnformeerd¹⁰.

Eenvoudiger aangifte doen

In 2013 is op hoofdlijnen een tweeledige doelstelling voor aangifte geformuleerd: het verbeteren van een eenduidig dienstverleningsconcept waardoor burgers makkelijk aangifte kunnen doen en het verbeteren van de afhandeling van aangifte, om ongewenste uitval tegen te gaan. Voor wat betreft de eerste doelstelling is met de start van de Nationale Politie ook gestart met het «uitrollen» van de multichannelaanpak: burgers en bedrijven krijgen via internet, telefonisch, op het bureau, op locatie-delict of via een 3D-loket meerdere kanalen van aangifte geboden. Voor wat betreft het tweede doel zijn in 2013 in het inrichtingsproces van de Nationale Politie de organisatie van de weging, selectie en overdracht van de aangifte eenduidig en uniform georganiseerd.

Veiligheidsregio's: meer slagkracht bij crisisbeheersing en rampenbestrijding

De onafhankelijke commissie Hoekstra heeft het functioneren van de Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing onderzocht¹¹. Naar aanleiding van deze evaluatie heeft het kabinet haar visie gegeven op de toekomst van de veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing¹². De uitwerking van de verbetervoorstellen met betrekking tot de bovenregionale samenwerking op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing is aan de Tweede Kamer gezonden¹³. Daarnaast wordt onder de noemer Versterking Civiel Militaire Samenwerking met meerdere Ministeries en veiligheidspartners gewerkt aan programma's die ook moeten bijdragen aan de uitwerking van de verbetervoorstellen. Er komt een Landelijke meldkamerorganisatie onder centraal gezag, een transitieakkoord met de besturen van de veiligheidsregio's is getekend. In 2013 is de transitie van het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid en het Nederlandse Bureau Brandweerexamens naar het Instituut Fysieke Veiligheid formeel van start gegaan. Als gevolg van aanpassing van de Wet veiligheidsregio's is de brandweer dit jaar in alle veiligheidsregio's georganiseerd. Ten slotte is een «visie van, voor en door vrijwilligers bij de brandweer» ontwikkeld door Brandweer Nederland en de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers¹⁴.

Bestendinging en versterking rechtsstaat

Kwaliteit en innovatie rechtspraak (KEI)

Het programma KEI is gestart in het kader van het digitaliseren en innoveren van de rechtsspraak, in samenwerking met de Raad voor de rechtsspraak. Hiermee werkt de rechtsspraak aan toegankelijke, eenvoudige, snelle, doelmatige en betaalbare civiel- en bestuursrechtelijke procedures¹⁵.

Stelselvernieuwing rechtsbijstand

In het kader van de stelselvernieuwing rechtsbijstand zal een pakket maatregelen worden vastgesteld waarmee het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand bij de tijd wordt gebracht en de financiële beheersbaarheid

¹⁰ Kamerstuk II 2013-2014, 24 077 nr. 314

¹¹ Kamerstuk II 2013-2014, 26 956 nr. 181

¹² Kamerstuk II 2013-2014, 26 517 nr. 76

¹³ Kamerstuk II 2012-2013, 26 956 nr. 148

¹⁴ Kamerstuk II 2012-2013, 29 517 nr. 74

¹⁵ Kamerstuk II 2012-2013, 29 279 nr. 164

wordt vergroot. Tevens wordt daarmee een besparing van € 85 mln. gerealiseerd. De Tweede Kamer is in juli geïnformeerd over de maatregelen die in het kader van de stelselvernieuwing zullen worden genomen¹⁶. Naar aanleiding van het Algemeen Overleg in november worden de plannen binnen de projectorganisatie verder uitgewerkt en wordt ook naar alternatieven gekeken die vanuit de Kamer en de Orde van Advocaten zijn aangedragen.

Kwaliteit van de wetgeving en de juridische functie

In 2013 is de transparantie rond voorbereiding van wet- en regelgeving verder versterkt. Zo zijn meer voorstellen voor wet- en regelgeving op www.internetconsultatie.nl geplaatst en wordt met behulp van het integraal afwegingskader steeds beter antwoord gegeven op vragen naar de aanleiding voor, het doel van en de instrumentkeuze ten behoeve van het voorstel (naarhetIAK.nl). Van de uitvoering van het regeerakkoord worden beide Kamers overeenkomstig de begrotingscyclus geïnformeerd over de voortgang van de wetsvoorstellen met belangrijke financiële doelstellingen. Een kabinetsstandpunt over de hoogte van boetes in wetgeving is aan de Kamers gezonden¹⁷.

Ter versterking van de juridische functie van het rijk is in 2013 een rijksbreed juridisch portaal beschikbaar gekomen en is een aanzienlijk aantal producten opgeleverd ter versterking van de kwaliteit van de juridische functie.

Effectief bestuursrecht

In 2013 zijn twee belangrijke wijzigingsvoorstellen van de Algemene wet bestuursrecht in werking getreden: in januari de Wet aanpassing bestuursprocesrecht en in juli de nieuwe regeling over schadevergoeding bij onrechtmatig bestuurshandelen uit de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten. De wet aanpassing bestuursprocesrecht bevat diverse voorzieningen die de rechter in staat stelt om sneller door te dringen tot de kern van het geschil. Het streven naar effectieve geschilbeslechting is de rode draad in deze wet. De regeling op het gebied van schadevergoeding bij onrechtmatig bestuurshandelen introduceert een belangrijke vernieuwing in het bestuursprocesrecht: een bestuursrechtelijke verzoekschriftprocedure. Door deze procedure kunnen burgers sneller en gemakkelijker schadevergoeding bij de rechter vorderen als een onrechtmatig gebleken overheidsbesluit tot schade heeft geleid. Ook kwam een geharmoniseerde regeling over nadeelcompensatie (schadevergoeding bij rechtmatig overheidshandelen) tot stand. Die zal in werking kunnen treden nadat diverse bijzondere wetten aan deze nieuwe geharmoniseerde regeling zijn aangepast.

Meer maatwerk bij straffen

Het wetsvoorstel tot invoering van een adolescentenstrafrecht is in juni door de Tweede Kamer en in november door de Eerste Kamer aanvaard. Dit adolescentenstrafrecht voorziet onder meer in het verhogen van de leeftijdsgrens (van 21 naar 23 jaar) waarop het jeugdstrafrecht kan worden toegepast en het creëert de mogelijkheid om een pij (plaatsing in inrichting voor jeugdigen)-maatregel om te zetten in een Tbs-maatregel. In 2013 zijn pilots afgerond en geëvalueerd waarin verbeteringen in het advies- en toeleidingsproces voor adolescenten zijn beproefd. Het

¹⁶ Kamerstuk II 2012-2013, 31 753 nr. 64

¹⁷ Kamerstuk II 2012-2013, 33 400 VI nr. 80

beleidskader voor toepassen van elektronische controle bij minderjarigen is eind 2013 ingevoerd.

In 2013 is samen met het Ministerie van OCW het conceptwetsvoorstel tot invoering van de maatregel terbeschikkingstelling aan het onderwijs (Tbo-maatregel) tot stand gebracht. Het wetsvoorstel is in oktober 2013 voor advies gestuurd aan diverse organisaties en op internet ter consultatie aangeboden. De tbo-maatregel creëert een nieuwe mogelijkheid in het Wetboek van Strafrecht om jongeren tot 23 jaar die geen startkwalificatie hebben vanwege een problematisch schoolverleden en die zich schuldig maken aan strafbare feiten, te verplichten onderwijs te volgen.

Gevangeniswezen en een toekomstbestendige Tbs

In 2013 zijn de aangekondigde bezuinigingen in het begrotingsakkoord met betrekking tot het gevangeniswezen uitgewerkt in het Masterplan Dienst Justitiële Inrichtingen 2013–2018. Na de politieke besluitvorming is door DJI met de voorbereiding van de implementatie van het Masterplan DJI gestart. Met het Masterplan DJI zijn onder andere afspraken gemaakt over het gebruik van meerpersoonscellen, de voorgenomen invoering van Elektronische Detentie en de Van Werk Naar Werk regeling. In de forensische zorg hebben het Ministerie van VenJ, GGZ Nederland en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland overeenstemming bereikt over de wijze waarop de afspraken uit de «Meerjarenovereenkomst Forensische Zorg 2013–2017» worden ingevuld. Met het oog op de maatschappelijke veiligheid dient de terugkeer van zeden- en zware geweldsdelinquenten in de maatschappij zo zorgvuldig en verantwoord mogelijk plaats te vinden. Het wetsvoorstel Langdurig Toezicht¹⁸ is eind november 2013 ingediend bij de Tweede Kamer. Hiermee wordt het mogelijk zeden- en zware geweldsdelinquenten langdurig (zo nodig levenslang) onder toezicht van de Reclassering te stellen.

Veiligheid en privacy

In december 2013 heeft het kabinet beide Kamers een notitie gezonden over «Vrijheid en veiligheid in de digitale samenleving. Een agenda voor de toekomst»¹⁹. In deze notitie geeft het kabinet aan zich te willen inzetten voor een veilig digitaal domein waarin de kansen van digitalisering worden benut, dreigingen het hoofd worden geboden en fundamentele rechten en de internetvrijheid zo optimaal mogelijk worden beschermd. De notitie is bedoeld als een agenda voor een verdere discussie over de gevolgen van de voortschrijdende digitalisering.

Auteursrecht 20@20

De wet toezicht op collectieve beheersorganisaties (cbo's) is op 1 juli 2013 in werking getreden, tegelijkertijd met twee AmvB's, de nadere regeling voor de geschillencommissie en de regeling voor de normering van beheerskosten van cbo's. De inwerkingtreding van het beleggingsverbod is uitgesteld totdat de onderhandelingen over de richtlijn collectief beheer zijn afgerond in Brussel. De inwerkingtreding van de mogelijkheid om cbo's per AmvB gedwongen te laten samenwerken voor de inning en verdeling van vergoedingen is eveneens uitgesteld. Ook de AmvB ten aanzien van de governance van cbo's moet nog worden vastgesteld. De eerder genoemde richtlijn zal daarover regels bevatten. Daarnaast is de richtlijn verleningsduur bescherming van muziekuitvoeringen en fonogrammen van 50 naar 70 jaar tijdig in het nationale recht omgezet.

¹⁸ Kamerstuk II 2013-2014, 33 816 nr. 2

¹⁹ Kamerstuk II 2013-2014, 26 643 nr. 298

Beleidsprioriteiten

In de Tweede Kamer bleek onvoldoende draagvlak te bestaan voor een aanpassing van de uitzondering voor privé-kopiëren, in die zin dat downloaden uit (evident) illegale bron daaronder niet meer zou kunnen ressorteren. Er is een AMvB uitgevaardigd (inwerkingtreding 1 januari 2013) die verzekert dat rechthebbenden billijk worden gecompenseerd voor het nadeel dat zij ten gevolge van onder de beperking ressorterend privé-kopiëren lijden.

Interlandelijke adoptie

De indiening van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet opnemings buitenlandse kinderen (Wobka) is aangehouden vanwege de prioriteiten die voortvloeien uit het regeerakkoord. Een wijziging van de Wobka zal op zijn vroegst in 2014 worden doorgezet.

Meer ruimte voor ondernemen

In 2013 is ervaring opgedaan met de flex-bv en de nieuwe regeling bestuur en toezicht voor naamloze en besloten vennootschappen. Deze regels worden uitgebreid naar andere rechtspersonen. In de zomer is geconsulteerd over een wetsvoorstel monistisch bestuursmodel voor coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen. Tevens is geconsulteerd over een wetsvoorstel inzake bestuur en toezicht bij stichtingen en verenigingen. In het kader van het eenvoudiger, goedkoper en efficiënter maken van regels voor ondernemers in de EU is in april het wetsvoorstel modernisering van het arbitragerecht bij de Tweede Kamer ingediend, is in juli de richtlijn jaarlijkse financiële rapportage ondernemingen vastgesteld en zijn in september de nieuwe regels met betrekking tot pandbeleningen afgekondigd.

Stelselherziening Jeugdzorg

Om de stelselherziening Jeugdzorg te realiseren werkt het Ministerie van Veiligheid en Justitie samen met het Ministerie van VWS. In oktober 2013 is de jeugdwet, de wettelijke basis voor het nieuwe jeugdstelsel aangenomen door de Tweede Kamer. Het financiële macrokader is op hoofdlijnen gereed. In de meicirculaire 2013 zijn de voorlopige budgetten voor gemeenten bekend gemaakt. Het Transitieplan, het gezamenlijke afsprakenkader van Rijk, VNG en IPO is als sturingsinstrument opgesteld. Het Transitiebureau, het ondersteuningsbureau van Rijk en VNG, heeft diverse handreikingen en ondersteuningsprogramma's voor gemeenten opgesteld. Daarnaast hebben gemeenten in regionaal verband eind oktober 2013 regionale transitie-arrangementen vastgesteld, waarin zij aangeven op welke wijze zij de continuïteit van de jeugdzorg en het gedwongen kader willen gaan organiseren. Tevens zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt over de continuïteit van de functies van de Bureaus Jeugdzorg vanaf 2015. Voor jeugdhulp in het gedwongen kader is ten behoeve van het waarborgen van de kwaliteit een normenkader opgeleverd en een certificerende instelling gekozen.

Nationale politie

Eén nationale politie: een toekomstbestendige politieorganisatie voor een veiliger Nederland

Na de formele inwerkingtreding van de Politiewet op 1 januari 2013 zijn belangrijke stappen gezet richting het einddoel: het beter kunnen bijdragen aan het veiliger maken van Nederland en het meer dan nu bieden van ruimte voor de professionaliteit van de politie. De meeste doelen die 1 januari 2015 afgerond moeten zijn, zoals de invoering van de basisteams, het vergroten van het operationeel leiderschap en het

informatie gestuurd werken, liggen eind 2013 op schema. De omvang van het veranderproces en de uitdagingen vergen de komende jaren nog de volle aandacht, waarbij politie, gezagsdragers en samenwerkingspartners de schouders eronder zetten om de realisatie van het nationale politiebestel succesvol te volbrengen.

Actieprogramma Bureaucratie Politie: minder regels, meer op straat

Het actieprogramma «Minder regels, meer op straat» heeft als doel het presterend vermogen van de politie te vergroten door het reduceren van administratieve lastendruk en het reduceren van de minder meetbare, maar zeer merkbare regeldruk. Het doel voor 2013 was een vermindering van de administratieve lastendruk van 15% bewerkstelligen, wat gelijk staat aan 3.000 fte's, als tussenstap naar het einddoel: een reductie van 25%, ofwel per saldo 5.000 fte's in 2014. Omdat 2013 startte met een achterstand is een inhaalslag gemaakt, waardoor in 2013 meer succes is geboekt en de doelstelling van 15% uiteindelijk behaald is. Naast het wegnemen van administratieve lasten is de lastendruk voor de politie vooral verminderd door slimme ICT toepassingen.

ICT bij de politie op orde

Middels het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie (AVP) is in 2013 gewerkt aan een toekomstbestendige informatievoorziening. De continuïteitsopgave bij de bestaande ICT systemen is voor het overgrote gedeelte afgerond. De korte termijn continuïteitsrisico's zijn aanzienlijk verminderd, de beschikbaarheid van de bestaande ICT-systemen is toegenomen en storingen worden sneller opgelost. Ook wat betreft de bruikbaarheid van de systemen voor de agent op straat is vooruitgang geboekt en de systemen voor de bedrijfsvoering van de Nationale Politie zijn verder gestandaardiseerd. De structurele vervanging en vernieuwing van de informatievoorziening is de volgende opgave in de uitvoering van het AVP. Hierbij is in 2013 reeds een aantal resultaten bereikt op het terrein van de technische infrastructuur, zoals de vervanging van het telefonienetwerk en van het datacommunicatienetwerk (Basis Voorziening Netwerken). In december is het Bijgestelde AVP 2013–2017 aan de Tweede Kamer aangeboden waarin wordt aangegeven hoe de verdere vervanging en vernieuwing van de informatievoorziening van de politie in de komende jaren wordt gerealiseerd.²⁰

Internationale politie-inzet

In 2013 is actief met grotere of kleinere contingenten deelgenomen aan missies in Afghanistan (EUPOL), Kosovo (Eulex), Zuid-Soedan (UNMISS) en Georgië (EUMM). Met uitzondering van Georgië, waarbij alleen een monitormandaat geldt, bestonden de werkzaamheden vooral uit het mentoren, monitoren, adviseren en trainen van de lokale politie. De bijdrage aan Afghanistan is in de tweede helft van 2013 afgebouwd van 40 naar ongeveer 25 politiefunctionarissen in verband met de beëindiging van de bijdrage in Kunduz per juli 2013. De bijdrage van de Nederlandse politiefunctionarissen in Kunduz heeft internationaal brede waardering gekregen. Vooral het model van praktijkgericht leren is breed omarmd en wordt inmiddels in heel Afghanistan gebruikt. Na de strategische review in 2012 is de bijdrage van politiefunctionarissen in Kosovo terug gebracht van 15 naar 6 fte. De geplande bijdrage aan de antipiraterij-missie in Somalië is niet gerealiseerd, omdat de aangeboden kandidaten niet zijn geselecteerd in verband met grote concurrentie uit andere landen. De bijdrage aan Georgië is tijdens het lopende jaar geïnitieerd en gereali-

²⁰ Kamerstuk II 2013-2014, 29 628 nr. 426

seerd. De totale bezetting is gedurende het jaar teruggelopen van 55 fte in januari 2013 naar 40 fte in december 2013.

Het slachtoffer centraal

Sterkere positie slachtoffers

In februari 2013 is het visiedocument: «Recht doen aan slachtoffers»²¹ aan de Tweede Kamer toegezonden. De komende vier jaar zullen de vijf beleidsdoelen uit het visiedocument richting geven aan de ontwikkelingen op het terrein van slachtofferbeleid. In 2013 zijn de volgende beleidsresultaten geboekt op het gebied van de versterking van de positie van slachtoffers.

- in oktober is het wetsvoorstel uitbreiding spreekrecht in consultatie gegaan. Het wetsvoorstel ziet op een adviesrecht voor slachtoffers die in een strafzaak gebruik maken van hun spreekrecht over de gevolgen die het misdrijf voor hen heeft gehad. Twee wijzigingen van de Wet Schadefonds Geweldsmisdrijven zijn meegenomen: ook nabestaanden van dood-door-schuld delicten in het verkeer kunnen een beroep doen op het Schadefonds Geweldsmisdrijven (SGM) en de indieningstermijn voor een aanvraag bij het SGM wordt verlengd van 3 naar 10 jaar;
- slachtoffers van criminaliteit hebben behoefte aan herstel van de gevolgen, zowel financieel, praktisch als emotioneel. Daarom zijn in het najaar 2013 op diverse plaatsen vijf innovatieve pilots met herstelbemiddeling in en rond het strafrecht van start gegaan;
- het wetsvoorstel bijdrage kosten strafvordering en slachtofferzorg is in het najaar van 2013 in consultatie gegaan. Veroordeelden leveren een financiële bijdrage in de kosten van de strafvordering en de slachtofferzorg. De regeling is uitgewerkt in samenhang met de regeling eigen bijdrage voor verblijf in een justitiële inrichting. De regelingen treden naar verwachting in werking op 1 januari 2015;
- de implementatie van de wetswijziging conservatoir beslag ten behoeve van het slachtoffer is in voorbereiding en zal op 1 januari 2014 in werking treden;
- de voorbereiding van de implementatie van de Europese Richtlijn minimumnormen slachtoffers is in 2013 gestart, de richtlijn stelt normen ten aanzien van slachtofferrechten. Het wetsvoorstel Europees beschermingsbevel beoogt slachtoffers de mogelijkheid te bieden om maatregelen die een slachtoffer beschermen en zijn opgelegd in de ene lidstaat, ook in een andere lidstaat te kunnen inroepen.

Immigratie en Asiel

VenJ zet zich in voor versterking van de sturing in de vreemdelingenketen en verbetering van de onderlinge samenwerking tussen de ketenpartners, voor zowel de bedrijfsvoering als de uitvoering van het beleid. Op het gebied van de automatisering in de vreemdelingenketen zijn belangrijke stappen gezet zodat in de nabije toekomst digitaal werken in de vreemdelingenketen mogelijk zal worden. In het kader van het Verbeterprogramma Vreemdelingenketen zijn verbeteringen doorgevoerd in de werkafspraken en de samenwerking tussen ketenpartners. Dit programma is ingericht mede naar aanleiding van het overlijden van de heer Dolmatov. Door middel van opleiding en training wordt gewerkt aan het verbeteren van het ketenbewustzijn en de samenwerking tussen de verschillende ketenpartners.

²¹ Kamerstuk II 2012-2013, 33 552 nr. 2

Asiel

In het Programma Stroomlijning Toelatingsprocedures zijn maatregelen uitgewerkt om het stapelen van verblijfsprocedures tegen te gaan en doorlooptijden te verkorten. Het wetgevingstraject is afgerond, de maatregelen worden vanaf 1 januari 2014 ingevoerd. Op dit moment krijgt het grootste deel van de asielzoekers binnen acht dagen een antwoord op het asielverzoek. Op 1 februari 2013 is de regeling langdurig verblijvende kinderen in werking getreden. De informatie over de feitelijke asielinstromen in 2013 is opgenomen in de rapportage vreemdelingenketen die in april 2014 aan de Tweede Kamer wordt verzonden.

Regulier, toezicht en toegang

De wet Modern Migratiebeleid (MoMi) is in werking getreden per 1 juni 2013. Met deze wet is het reguliere toelatingsproces efficiënter ingericht en wordt meer verantwoordelijkheid gelegd bij de referent. In de aanpak van kabinet en gemeenten om EU-arbeidsmigratie in goede banen te leiden ligt de nadruk steeds meer op de samenwerking tussen het Ministerie van VenJ en het Ministerie van SZW. Stappen voor het verder gebruik van biometrie in de vreemdelingenketen zijn gezet, zodat systematisch gebruik kan worden gemaakt van vingerafdrukken in de strijd tegen fraude. Het gebruik van Advanced Passenger Information (API-gegevens) aan de grens is geëvalueerd waarna gericht is gewerkt aan een efficiëntere toepassing hiervan.

Terugkeer en bewaring

In 2013 is een aantal maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat minder vreemdelingen in bewaring komen en daar waar mogelijk gebruik te maken van alternatieve toezichtsmaatregelen. Om gedwongen terugkeer te realiseren is de medewerking van herkomstlanden nodig. Daartoe zijn zowel bilateraal als in Europees verband inspanningen geleverd. Het EU-Mobiliteitspartnerschap met Marokko is getekend, waarmee de partijen zich committeren de onderhandelingen over terug- en overname af te ronden. Ook zijn EU-terug- en overnameovereenkomsten getekend met Armenië, Kaapverdië en Turkije.

Europa

In 2013 is het wetgevend kader van de tweede fase van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel tot stand gekomen en is de implementatie ervan in gang gezet. Nederland heeft veelvuldig aandacht gevraagd voor de negatieve aspecten van het vrije verkeer van personen. Hierbij is benadrukt dat de EU lidstaten in staat moet stellen misbruik van dit recht effectief te bestrijden. Gezamenlijk met enkele andere lidstaten is dit hoog op de Europese agenda gezet. Door Nederland is voor het beleidsterrein immigratie, asiel en grenzen met België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en Zweden een gezamenlijke inzet geformuleerd voor het Justitie en Binnenlandse Zaken-meerjarenprogramma.

Kansspelen

In mei is het wetsvoorstel kansspelen op afstand in consultatie gegaan, beoogd wordt dat kansspelen op internet gereguleerd worden zodat de consument hieraan op legale wijze veilig en verantwoord kan deelnemen. De reacties zijn inmiddels verwerkt en het wetsvoorstel wordt naar verwachting in februari ter advisering aan de Raad van State aangeboden. In de tweede helft van 2013 is ook de lagere regelgeving voor online kansspelen nader uitgewerkt.

Op 1 juli 2013 zijn het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen en de Regeling werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen in werking getreden. In september is het rapport «Matchfixing in Nederland, de aard en reikwijdte van het probleem, de risico's en de aanpak» naar de Tweede Kamer gestuurd. Het rapport is opgesteld in opdracht van het Ministerie van VWS in nauwe samenwerking met het Ministerie van VenJ. In oktober 2013 is de beleidsreactie aan de Tweede Kamer gezonden. Ten slotte is in 2013 aangevangen met de beleidsvoorbereiding voor de projecten casinomarkt en loterijmarkt.

Tabel 3.1 Overzicht garanties en achterborgstellingen¹ x € 1.000

Art.	Omschrijving	Uitstaande garanties	Verleende garanties	Vervallen garanties	Uitstaande garanties	Garantie-plafond	Totaal Plafond
		2012	2013	2013	2013	2013	
31	RC limiet Politie	533.975	250.000	515.475	268.500		268.500
31	Leenfaciliteit Politie	1.280.900		26.000	1.254.900		1.254.900
31	Inkoop Max en FLO		1.002.617		1.002.617		1.002.617
34	RC limiet Kansspelautoriteit	3.000			3.000		3.000
34	Garantiestelling faillissement-scuratoren dienst JUSTIS	13.982	4.901	2.584	16.299		16.299
35	Leenfaciliteit particuliere JJl's	95.192		890	94.302		94.302
37	RC limiet COA	70.000			70.000		70.000

¹ Het Ministerie van Veiligheid en Justitie kent geen achterborgstellingen.

Toelichting

RC limiet Politie, COA en Kansspelautoriteit.

De betreffende organisaties hebben in het kader van schatkistbankieren een rekening courant faciliteit bij het Ministerie van Financiën, waarbij Veiligheid en Justitie garant staat voor de aanzuivering van een mogelijk debetsaldo wanneer de betrokken organisaties daarbij in gebreke blijven.

Leenfaciliteit Politie en JJl's.

De Nationale Politie, politieacademie (PA), de Noordelijke Meldkamer en de particuliere JJl's hebben toegang gekregen tot het geïntegreerd middelenbeheer van het Ministerie van Financiën (MvF). Voor de financiering van investeringen kunnen ze een beroep doen op de leenfaciliteit van MvF. Indien er gebruik wordt gemaakt van de leenfaciliteit, wordt een convenant tussen MvF en het Ministerie van Veiligheid en Justitie opgesteld. In dit convenant is o.m. bepaald dat wanneer er niet aan de verplichtingen wordt voldaan die uit de overeenkomst van geldlening voortvloeien, MvF deze verplichting voor risico brengt van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

31 Inkoop Max en FLO.

In de stand per 31 december 2013 is de meerjarige verplichting die het Ministerie van Veiligheid en Justitie naar de politie en de politieacademie heeft, in het kader van de VUT, prepensioen en levensloopregeling (Inkoop Max regeling) en functioneel leeftijdsontslag (FLO regeling), afzonderlijk opgenomen. De verplichtingen die hieruit voortvloeien zijn gerelateerd aan de bedragen welke als vordering in de jaarrekeningen van de politie en de politieacademie zijn opgenomen.

34 Faillissementscuratoren.

De garanties faillissementscuratoren is voor faillissementen waarin sprake lijkt te zijn van kennelijk onbehoorlijk bestuur, maar in de boedel onvoldoende geld aanwezig is om onderzoek te doen of een procedure te starten om onrechtmatig aan de boedel onttrokken gelden en goederen terug te halen. Als aan bepaalde eisen wordt voldaan, staat de Minister van Veiligheid en Justitie garant voor de kosten van het onderzoek of de procedure. Bij succes hoeft de garantie niet te worden ingeroepen, is onrechtmatig aan de boedel onttrokken geld teruggehaald én zien mogelijk meer terug van hun vordering dan eerst het geval was. Zaken waarin dit niet lukt leidt tot het betalen van het garant gestelde bedrag door het Ministerie.

35 Leenfaciliteit particuliere (JJI's).

In 2014 zal overdracht plaats vinden van garanties JJI naar VWS voor een bedrag van € 10.384.000.

37 RC-limiet COA.

De RC-limiet van COA is overgekomen van BZK.

Tabel 3.2 Overzicht uitgaven en ontvangsten garanties x € 1.000						
Art.	Omschrijving	Uitgaven	Ontvangsten	Saldo	Uitgaven	Ontvangsten
		2012	2012	2012	2013	2013
34	Faillissementscuratoren dienst JUSTIS	719	0	719	1.068	0

Tabel 3.3 Realisatie beleidsdoorlichting 2013				
Artikel	Realisatie 2011	Realisatie 2012	Realisatie 2013	Toelichting
32 Nederlandse Rechtsorde (voorheen artikel 11).	X			Afgerond.
34 Rechtshandhaving en criminaliteitsbestrijding (voorheen artikel 13). Preventieve maatregelen Slachtofferbeleid			X	TK 33 400-VI-87 Realisatie gepland in 2014 ¹
35 Jeugd (voorheen artikel 14)		X		Afgerond, TK 33 199, nr 1
Interlandelijke adoptie en Internationale kinderontvoering				
91 Internationale rechtsorde (voorheen artikel 17)				Vervallen ²
31 Veiligheidsregio's en Politie (voorheen artikel 23)			Uitstel ³	
36 Veiligheid en bestuur (voorheen artikel 25)			X	TK 29 754 232
Veiligheid Radicalisering			X	TK 33 000 VI
Veiligheid ICT				

¹ De doorlichting zou aanvankelijk in 2013 naar de Tweede Kamer worden verzonden. Dit is niet gelukt. Verzending aan TK staat gepland in 2014.

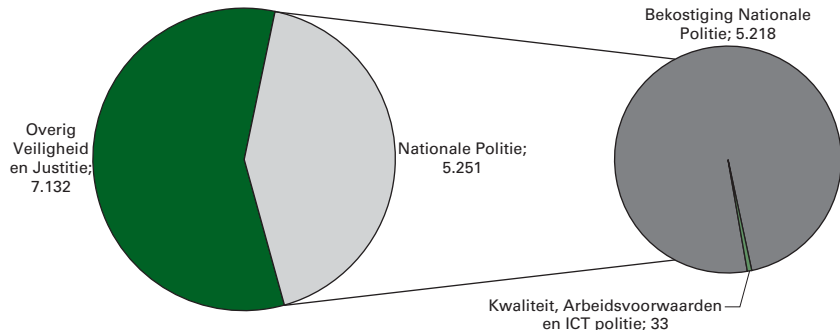
² De in 2011 geplande beleidsdoorlichting van artikel 17.1 is, na afstemming met het Ministerie van Financiën, vervallen. Dit mede met het oog op de wijzigingen die voortkomen uit de nieuwe begrotingssystematiek «Verantwoord Begroten». Die systematiek maakt dat artikel 17 met ingang van 2013 als zodanig geen onderdeel meer uitmaakt van de ontwerp-begroting, maar onderdeel wordt van artikel 91 «Apparaatsuitgaven» van het kerndepartement.

³ Najaar 2013 is in de MR besloten deze beleidsdoorlichting onderdeel te laten uitmaken van een breder Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO)

4. BELEIDSARTIKELEN

Artikel 31. Nationale Politie

Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen. Art. 31 Nationale Politie 42,4%

Algemene doelstelling

Een veilige samenleving met behulp van een goed functionerende politieorganisatie.

Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft een financierende en regisserende rol ten aanzien van de politie. De verantwoordelijkheden van de Minister zijn vastgelegd in de Politiewet 2012. De Minister draagt er sinds 1 januari 2013 zorg voor dat de politieorganisatie is toegerust om de door de gezagsdragers opgedragen taken te kunnen uitvoeren. De politie, bestaande uit tien regionale eenheden, een landelijke eenheid en een ondersteunende dienst, is een rechtspersoon sui generis. De korpschef is belast met de leiding en het beheer van de politie. De korpschef opereert binnen de kaders die de Minister stelt.

Om zijn politieke verantwoordelijkheid voor het beheer te kunnen waarmaken, heeft de Minister verschillende instrumenten. Zo stelt de Minister niet alleen de begroting, de meerjarenraming, de jaarrekening, het beheersplan en het jaarverslag vast, maar ook de operationele sterkte. Verder kan de Minister de korpschef te allen tijde over alle beheeraangelegenheden algemene en bijzondere aanwijzingen geven. Zo stelt hij regels aan het beheer, waaronder het financieel beheer, van de politie door de korpschef.

Daarnaast stelt de Minister, gehoord het College van procureurs-generaal en de regioburgemeesters, ten minste eens in de vier jaar de landelijke beleidsdoelstellingen ten aanzien van de taakuitvoering van de politie vast, alsmede, voor elke regionale of landelijke eenheid doelstellingen ter verwezenlijking van die landelijke beleidsdoelstellingen. De huidige landelijke prioriteiten zijn in 2011 vastgesteld en moeten in 2014 gerealiseerd zijn²². Verdeling van de sterkte over de onderdelen van de regionale eenheden geschiedt door de burgemeesters en de hoofdofficier van justitie en wordt neergelegd in het regionale beleidsplan. Dit beleidsplan, waarvoor de door de gemeenten vastgestelde doelen op het terrein van de veiligheid de basis vormen, wordt – met inachtneming van de landelijke doelstellingen voor de betrokken eenheid – vastgesteld door de gezamenlijke burgemeesters en de hoofdofficier van justitie. Indien geen

²² Kamerstuk TK 2011–2012, 29 628, nr. 256

overeenstemming kan worden bereikt, stelt de regioburgemeester (in overeenstemming met de hoofdofficier) het beleidsplan vast. Tegen dit besluit kan een betrokken burgemeester in beroep komen bij de Minister.

De politie-inzet is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. De burgemeester heeft het gezag wat betreft de handhaving van de openbare orde en hulpverlening. De officier van justitie heeft het gezag wat betreft de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.

Politie-en brandweerkorps Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Het politie-en brandweerkorps Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Caribisch Nederland) valt niet onder de Nationale Politie. Dit korps valt overigens wél onder de beheersverantwoordelijkheid van de Minister. De ministeriële verantwoordelijkheid is vastgelegd in de Veiligheidswet BES ([Stb. 2010, 362](#)).

Beleidsconclusies

Algemeen

Na het in werking treden van de nieuwe Politiewet op 1 januari 2013 zijn belangrijke stappen gezet in de vorming van de Nationale Politie. Ook is door een aanzienlijke reductie van de administratieve lastendruk gewerkt aan de vergroting van het presterend vermogen van de politie. Ook de uitvoering van het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie droeg hier in belangrijke mate aan bij. Naast het leveren van deze prestaties zijn ook de landelijke doelstellingen van de politie voor het veiliger maken van Nederland vrijwel geheel gerealiseerd.

Vorming Nationale Politie

Er is met de inwerkingtreding van de Politiewet 2012 hard gewerkt aan de realisatie van het nieuwe politiebestedel. Met de ondernemingsraad van de politie en de politievakbonden is eind 2013 overeenstemming bereikt over de personele reorganisatie²³. De Evaluatiecommissie Politiewet 2012 is geïnstalleerd²⁴. Begin november is het voortgangsbericht Vorming Nationale Politie, naar de Tweede Kamer gezonden²⁵.

Vermindering administratieve lastendruk politie met 25% (5.000 fte)

Eind 2012 bedroeg de vermindering van administratieve lasten 605 fte. Daarmee werd de doelstelling voor dat jaar van 1.000 fte's niet behaald. Door extra inspanningen is deze achterstand echter ingelopen en is de voor 2013 geldende tussendoelstelling van 3.000 fte behaald. Deze wordt nog extern gevalideerd.

Aanvalsprogramma ICT Politie

De continuïteitsopgave bij de bestaande ICT systemen is geslaagd. De korte termijn continuïteitsrisico's zijn aanzienlijk verminderd, de beschikbaarheid van de bestaande ICT-systemen is toegenomen en storingen worden snelleresignaleerd en opgelost. Ook wat betreft de bruikbaarheid van de systemen voor de agent op straat is vooruitgang geboekt en de systemen voor de bedrijfsvoering van de Nationale Politie zijn verder gestandaardiseerd. Over de voortgang van het Aanvalsprogramma is aan de Tweede Kamer gerapporteerd in de halfjaarlijkse rapportages van april en oktober 2013²⁶. Bij brief van 19 december 2013 is het

²³ Kamerstuk TK 2013–2014, [29 628, nr. 429](#)

²⁴ Staatscourant 29769

²⁵ Kamerstuk TK 2013–2014, [29 628, nr. 421](#)

²⁶ Kamerstukken TK 2013–2014, [29 628, nr. 376](#) en TK 2013–2014, [29 628, nr. 416](#)

Bijgestelde AVP 2013–2017 aan de Tweede Kamer aangeboden²⁷, waarin wordt aangegeven hoe de verdere vervanging en vernieuwing van de informatievoorziening van de politie in de komende jaren wordt gerealiseerd.

Landelijke prioriteiten politie: High Impact Crimes

De landelijke doelstellingen op het gebied van High Impact Crimes zijn vrijwel allemaal gehaald. Het aantal HIC-misdrijven is sterk gedaald ten opzichte van 2012 (– 6%). De verdachtenratio voor alle HIC-delicten is gestegen naar 40, waarmee de doelstelling van 2013 (36 ruim gehaald is).

Transitieakkoord Meldkamer

De doelstelling om in 2013 met alle betrokkenen een akkoord te bereiken over de opzet van een landelijke meldkamerorganisatie is gerealiseerd. Het transitieakkoord is getekend. De kwartiermaker is per 1 januari 2014 begonnen.

Burgernet

Burgernet is in 2013 met succes verder landelijk uitgerold. Inmiddels is Burgernet actief in 402 gemeenten. Dankzij de succesvolle publiekscampagne, waardoor er bijna 190.000 nieuwe Burgernetleden zijn bijgekomen zijn er nu ruim 1,4 miljoen burgers actief betrokken bij de veiligheid in de eigen woon- en werkomgeving. Per maand worden meer dan 1.000 burgernetacties uitgevoerd, waarvan de helft met een tijdskritisch karakter. Het aantal succesvolle heterdaadacties is in 2013 gestabiliseerd op circa 10%.

Inzet vredesmissies

In 2013 is de samenwerking op het gebied van uitzendingen naar Vredesmissies met de Nationale Politie verder uitgebouwd. Mede gelet op het hogere gevaar van de missies waaraan politiefunctionarissen deelnemen is veel aandacht besteed aan de veiligheid en zorg van politiefunctionarissen. Op het gebied van de interdepartementale samenwerking heeft VenJ zich een positie verworven in de Stuurgroep Missies en Operaties. Hierdoor kan VenJ een meer gelijkwaardige bijdrage gaan leveren aan de Nederlandse bijdrage op het gebied van multilaterale vredesmissies.

Beleidsdoorlichting art. 25.2

In de begroting voor 2012 was de operationele doelstelling 25.2: «Het bevorderen van efficiënt en effectief gebruik van communicatie, informatie en technologie door de veiligheidspartners». Dit operationele doel is geëvalueerd door middel van een beleidsdoorlichting die in 2013 is afgerond. Zoals verwoord in de brief aan de Tweede Kamer²⁸ is de conclusie van de doorlichting dat het plausibel is dat de uitvoering van de beleidsinstrumenten heeft bijgedragen aan deze doelstelling. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat stappen nodig zijn om nog beter inzicht te krijgen in de effectiviteit en de efficiëntie van het Informatiebeleid Veiligheid.

Indicatoren

Voor de periode 2011 tot en met 2014 zijn – in overleg met de toenmalige korpsbeheerders, de Raad van Korpschefs en de voorzitter van het College van procureurs-generaal – landelijke prioriteiten voor de politie vastge-

²⁷ Kamerstuk TK 2013–2014, 29 628, nr. 426

²⁸ Kamerstuk TK 2013–2014, 33 199, nr.3

Beleidsartikelen

steld²⁹. Een deel van de landelijke prioriteiten zijn in prestatie-indicatoren uitgedrukt (voor sommige landelijke prioriteiten zijn ontwikkelafspraken gemaakt die niet leiden tot kwantitatieve uitkomsten maar tot een kwaliteitsverbetering) en opgenomen in de begroting van VenJ, onder art. 31. Een deel van de landelijke prioriteiten komen tevens terug in art. 33 (zoals cybercrime en tegengaan kinderporno), aangezien daar de betreffende programmabudgetten zijn opgenomen.

In onderstaande tabel worden de behaalde resultaten op de landelijke prioriteiten en overige beleidsprioriteiten weergegeven.

---

²⁹ Kamerstuk TK 2011–2012, 29 628, nr. 256

Tabel 31.1: Indicatoren Landelijke prioriteiten politie.

doelstelling	realisatie 2011 ¹	realisatie 2012	realisatie 2013	streefwaarde 2013
Terugdringen aantal overvallen naar niveau 2006	2.271	1.982	1.633	2.000
Verhogen verdachtenratio overvallen (pakkans) naar 44 ²	66	71	93	36
Terugdringing aantal straatroven met 25%	7.869	7.977	7.002	6.995
Aanleveren gebiedsscan op gemeentelijk niveau	24 regio-korpsen	25 regio korpsen	10 regionale eenheden ³	10 regionale eenheden
Cybercrime: standaardisering, uniformering en professionalisering van de Digitale Expertise	bedrijven-loket en skimming-point geopend	versterking professionaliteit capaciteits-uitbreiding 33 fte	capaciteitsuitbreiding: 33 fte bij THTC; het Flexibel Informatie en Expertise team is met 20 fte volledig operationeel	plan van aanpak capaciteitsuitbreiding
In 2014 wordt de aangever standaard geïnformeerd over de afloop van de aangifte, of wordt de aangever in zwaardere zaken op basis van maatwerk geïnformeerd.	plan van aanpak aangifte-volgsysteem; 4 aangifte kanalen operationeel	voortzetting implementatie Multi-channel-aanpak	6 kanalen voor aangifte ontwikkeld. Aangever woning inbraak binnen 14 dagen telefonisch geïnformeerd over de voortgang van hun zaak.	6 kanalen voor aangifte (4 kanalen uit 2010 + aangifte op afspraak en 3D aangifte). Terugkoppeling aangifte van woninginbraken.
Vermindering administratieve lastendruk politie met 25% (5.000 fte)	reductie formulieren; toepassing frontoffice/backoffice	3% (605 fte) uitvoering pilots; geen cijfer beschikbaar; zie OB 2014	15% (3.000 fte)	15% (3.000 fte)
Verhoging van de heterdaadratio met 25%	geen cijfer beschikbaar; zie OB 2014	geen cijfer beschikbaar; zie OB 2014	3% ⁴	15%
Aanpak criminele vreemdelingen. Van de PSH-V geregistreerde identiteitsonderzoeken voldoet 90% aan de afgesproken kwaliteitseisen	80% van de identiteitsonderzoeken voldoet aan kwaliteitseisen	85%	92%	87%
Bij alle naar het OM verzonden pv's met een niet-Nederlander als verdachte wordt de niet-Nederlander voorzien van een vreemdelingennummer	Uitrol ID zuilen en werkstations ⁵	Uitrol ID zuilen en werkstations	88%	100%
Vrijwillige ambtenaren van politie (einddoel is 5.000 vrijwilligers in 2015)	2.516	2.940	3.100	3.750

¹ Voor de periode 2008 – 2011 waren landelijke prioriteiten voor de politie vastgesteld. Deze waren gerelateerd aan de thema's: veilige wijken, jeugdcriminaliteit en een kwantitatieve en kwalitatieve aanpak van criminaliteit in brede zin. In verband met de wisseling van kabinet zijn deze vanaf 2011 aangepast voor de periode t/m 2014.

² De verdachtenratio overvallen (pakkans) dient in 2014 uit te komen op 44. Het betreft een verhoging met 25% ten opzichte van de nulmeting van 35 in 2009. Abusievelijk stond in de begroting 2013 een percentage van 40 genoemd.

³ Als gevolg van de vorming van de Nationale Politie zijn de 25 regionale korpsen opgegaan in 10 regionale eenheden.

⁴ Bij het vaststellen van de doelstellingen m.b.t. de heterdaadratio werd in 2010 aangenomen dat hierover op relatief eenvoudige wijze uit de bedrijfsvoeringssystemen van de politie gerapporteerd zou kunnen worden. In de praktijk is echter vastgesteld dat er geen uniek kenmerk in de historische politiedata tot en met het jaar 2011 beschikbaar is, waarmee de heterdaadratio betrouwbaar en landelijk vergelijkbaar te genereren zou zijn. Pas vanaf het jaar 2012 is een uniek kenmerk voor de heterdaadaanhouding binnen de bedrijfsvoeringssystemen van de politie landelijk ingevoerd. Vanaf 2012 kan de heterdaadratio daarmee op eenvoudige wijze landelijk en op eenheidsniveau worden gepresenteerd en vergeleken.

⁵ In 2011 en 2012 zijn in het kader van Progris ID-zuilen en werkstations uitgerold, waarmee vanaf 2013 deze doelstelling kon worden gemonitord.

Bron: Jaarverslag NP 2013

Zoals beschreven in de Begroting 2014 blijkt de indicator «verzorgingsgebieden», die was opgenomen in de begroting 2013 in het kader van het verbeteren van de ICT bij de politie, niet geschikt om op jaarbasis te monitoren. De informatievoorziening van de korpsen in de verzorgingsgebieden wordt verzorgd door twee landelijke en zes bovenregionale rekencentra. Het doel is om rekencentra op te laten gaan in drie reken-

centra. Dit vraagt aanpassingen in de huisvesting, organisatie en ICT-infrastructuur zodanig dat de bestaande dienstverlening aan de eenheden niet in gevaar komt. Dit is niet in één jaar te realiseren, maar zal meerdere jaren beslaan.

Tabel 31.2: Indicator operationele sterkte						
					Realisaties	Streven
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
Operationele sterkte incl. aspiranten in fte	49.597	49.745	50.587	51.552	51.598	50.688

Bron: De informatie over de sterkte is afkomstig uit het Politie BeleidsInformatieSysteem (PolBIS). De definities van operationele en niet-operationele sterkte zijn vastgelegd in de brief aan de Tweede Kamer van 10 november 2009. Een nadere verdeling van functies is neergelegd in de brief aan de Tweede Kamer van 24 november 2009 (Kamerstukken II 2009/10 29 628 nrs. 160, 164 en 192).

Toelichting

High Impact Crimes

Terugdringing aantal overvallen naar het niveau 2006

Stevige investeringen door publieke en private partijen in een probleemgerichte, integrale ketenaanpak leidde tot een aanzienlijke daling van het aantal overvallen naar 1633. Dit aantal ligt ruim onder de doelstelling van 2.000 voor 2013. De Tweede Kamer is geïnformeerd over de aanpak van high impact crimes, waaronder overvallen³⁰.

Verhoging verdachtenratio overvallen (pakkans) naar 44

De hiervoor genoemde investeringen in een probleemgerichte, integrale ketenaanpak leidden tevens tot een verhoging van de verdachtenratio tot 93, dus ruim boven de doelstellingen voor 2013 van 36. Dit komt ook doordat de politie onder meer fors heeft ingezet op een persoonsgerichte daderaanpak ten aanzien van (potentiële) daders van High Impact Crimes.

Offensief tegen geweld

De aanpak van geweld verloopt voor een belangrijk gedeelte via het vierjarige politieprogramma Aanpak Geweld (2012–2015). Dit programma wordt langs vijf thema's uitgevoerd:

- Intelligence: de geweldscan is geëvalueerd en wordt in 2014 doorontwikkeld. Trendrapportages zijn uitgevoerd en er is een risicotaxatie-instrument opgesteld. Daarnaast zijn pilots uitgevoerd om te komen tot een goede informatie-uitwisseling over geweld met het openbaar vervoer en met de spoedeisende hulp van ziekenhuizen.
- Kennis en expertise: aan Politie Kennis Net is het thema «geweld» toegevoegd met vooral praktische informatie voor het optreden door de politie.
- Persoonsgerichte aanpak: het basisprocesmodel voor de persoonsgerichte aanpak is afgerond.
- Ketensamenwerking: de ketensamenwerking is vooral gericht op samenwerking met de Veiligheidshuizen, de VNG en het programma High Impact Crimes.
- Communicatie en slachtofferzorg: de handreiking «Communicatie bij ernstige geweldsincidenten» is begin 2013 afgerond en verspreid. Het wetsvoorstel dat de politie de bevoegdheid geeft middelentesten af te nemen is bij de Tweede Kamer ingediend. Voors is de effectevaluatie van de Halt-afdoening Alcohol uitgevoerd. Ten slotte is de eindevaluatie van de Agressie Regulatie Training op scholen is afgerond en breed verspreid.

³⁰ Kamerstuk TK 2012–2013, 29 628, nr. 385

Cybercrime: standaardisering, uniformering en professionalisering van de Digitale Expertise

De beoogde versterking van de capaciteit (een tranche van 33 fte extra opsporingscapaciteit ten behoeve van het Team High Tech Crime) is gerealiseerd. Hiermee is de totale capaciteitsuitbreiding van Team High Tech Crime, zoals afgesproken in het kader van de landelijke prioriteiten, behaald. Het Flexibel Informatie en Expertise Team (FIET) heeft in 2012 haar beoogde sterkte van 20 fte behaald en is in 2013 volledig operationeel.

Informeren van de aangever over aangifte

De doelstellingen voor 2013 zijn gerealiseerd. De ontwikkelde 6 kanalen voor aangifte, waaronder de 3D aangifte, worden in de komende jaren geïmplementeerd en/of beschikbaar gemaakt voor meerdere delictsoorten. Doelstelling is dat de volledige implementatie van de multichannelaanpak vóór 1 januari 2017 is gerealiseerd. Op 9 juli 2013 is de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over de verbetering van het aangifteproces.³¹

Verhoging van de heterdaadratio met 25%

De cijfers laten zien dat de heterdaadratio in 2013 is gestegen (3%). Vanaf 2012 zijn er diverse pilots uitgevoerd, en wordt op basis van een plan van aanpak (naar aanleiding van een rapportage van de Politieacademie) de heterdaadkracht verder versterkt (inzet bij hotspots, informatie-uitwisseling, burgerparticipatie (Burgernet)). Aangezien deze indicator niet eerder dan 2012 is ingebed in de bedrijfsvoeringssystemen van de politie, kon pas vanaf toen gericht gestuurd worden op de doelstelling. Verder doet de heterdaadratio niet volledig recht aan de resultaten die worden geboekt bij de aanpak van high impactcrimes, zie de goede resultaten bij de overige indicatoren ten aanzien van HIC's.

Pv's voorzien van een vreemdelingsnummer

De verdachte vreemdelingen moeten worden geïdentificeerd volgens Progis aan de ID-zuil. Door daar nadrukkelijk op te sturen (door de Vreemdelingenpolitie) is het percentage toegekende V-nummers de afgelopen 2 jaar sterk toegenomen. Het gebeurt echter nog niet altijd, omdat de verdachte niet altijd wordt herkend als vreemdeling (dit geldt vooral voor EU-burgers welke ook een vreemdelingsnummer behoren te krijgen).

Vrijwillige ambtenaren van politie

Het tussendoel voor 2013, een toename naar 3.750 is niet gerealiseerd. Het aantal van 3.100 niet gehaald. Dit komt onder andere omdat het uitwerken van de rechtspositie van de vrijwilligers meer tijd heeft gekost dan beoogd. De tussendoelen zijn overigens louter geformuleerd voor monitoringsdoeleinden en zijn geen prestatieafspraken. Het einddoel van 5.000 vrijwilligers in 2015 blijft het streven.

Operationele sterkte

De operationele sterkte is ten opzichte van 2012 licht gestegen terwijl een daling werd verwacht. De oorzaak ligt in het achterblijven van de uitstroom.

³¹ Kamerstuk TK 2012–2013, 29 628, nr. 404.

Tabel 31.3 Budgettaire gevolgen van beleid x € 1.000

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	229.265	5.535.250	– 5.305.985
Programma-uitgaven	5.250.519	5.220.150	30.369
31.2 Bekostiging nationale politie			
Bijdrage ZBO's/RWT's			
Nationale Politie	4.976.547	4.940.566	35.981
VtsPN	90.460	90.087	373
Politieacademie	132.323	132.295	28
Bijdrage mede-overheden			
BES brandweer- en politiekorps	18.193	16.575	1.618
31.3 Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT politie			
Bijdrage ZBO's/RWT's			
Bestuur en Organisatie	9.674	10.658	– 984
Informatiebeleid politie: Innovatieprojecten	4.358	5.318	– 960
Bijdragen mede-overheden			
Bijdragen in het kader van de kwaliteit van de politiezorg	3.129	3.637	– 508
Subsidies			
Subsidies in het kader van opsporing	750	700	50
Opdrachten			
Providers	10.502	14.606	– 4.104
Kwaliteit en arbeidsvoorwaarden politie	0	1.208	– 1.208
Bijdragen Sociale fondsen			
Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie	4.583	4.500	83
Ontvangsten	269	500	– 231

Toelichting op de instrumenten

Verplichtingen

De verplichtingenmutatie van € 5,3 mld. betreft een technische mutatie. Deze mutatie komt doordat het Ministerie van Veiligheid en Justitie naar aanleiding van het Verbeterplan Financieel Beheer er voor heeft gekozen om binnen de ruimte die de Aanwijzingsregeling «verplichtingen = kas» biedt, zoveel als mogelijk bedragen te verplichten in het hetzelfde jaar als dat ze worden uitgegeven.

31.2 Bekostiging Nationale Politie

Bijdrage aan ZBO's en RWT's

Nationale Politie

Voor een adequate politiezorg is in 2013 een budget van € 4.940 mln. beschikbaar gesteld voor de Nationale Politie voor de taakuitvoering in het kader van de Politiewet.

De mutatie in het budget voor de Nationale Politie (€ 35,9 mln.) wordt met name verklaard door:

- *Reorganisatiemiddelen Nationale Politie (€ 30 mln.):* Met het Regeerakkoord van het kabinet Rutte I is voor de personele reorganisatie om te komen tot één Nationale Politie een bedrag gereserveerd van € 130,7 mln. voor de jaren 2013 tot en met 2016. In 2013 is vanuit de aanvullende post van het Rijk € 30 mln. overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie ter dekking van de in 2013 verwachte uitgaven voor deze reorganisatie. Het restant van € 100 mln. blijft gereserveerd op de aanvullende post.

- *Friciekosten politie centralisering flitsgegevens (€ 4,9 mln.):* de Nationale Politie ontving in 2013 compensatie voor de frictiekosten die ontstaan bij de centralisering van de verwerking van flitsgegevens bij het CJIB.
- *Nuclear security summit (€ 5,5 mln.):* in 2014 is Nederland gastland van de Nuclear Security Summit (NSS). De kosten hiervan (onder andere huur van de locatie, voorbereidingskosten, inzet van de politie en noodzakelijke beveiligingskosten) vallen in 2013 voor de politie € 5,5 mln. hoger uit dan geraamd. Deze additionele kosten zijn uit HGIS-middelen gefinancierd.

VtsPN

In opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie voerde de VtsPN het beheer over het C2000-netwerk. Het C2000-communicatienetwerk is van cruciaal belang voor de taakuitvoering van de Nederlandse hulpdiensten. Het onderhoudscontract C2000 2014–2017 is gegund. Naar aanleiding van een aantal storingen in het 112 netwerk (in 2012) zijn afspraken gemaakt met de leverancier ter verbetering van de 112 dienstverlening. Dit traject is in lijn met de aanbevelingen uit de rapportage van de Inspectie VenJ en het Agentschap Telecom («112 onder de loupe») en is in 2013 afgerond.

Politieacademie

De Politieacademie heeft in 2013 een bijdrage ontvangen van € 132 mln. voor onderwijs en kennisdiensten. De instroom was in totaal 1.760 studenten, waarvan 198 voor de opleiding tot recherchekundige en 72 voor het volgen van hoger politieonderwijs.

Bijdrage mede-overheden

BES Politie- en brandweerkorps

De Minister van Veiligheid en Justitie is korpsbeheerder van het politie- en brandweerkorps Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES). De personele en materiële uitgaven van de beide korpsen worden bekostigd uit de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. In 2013 is € 16,6 mln. uitgegeven. Beide korpsen kennen op het gebied van personeel en materieel achterstanden waardoor er in beide organisaties meerjarig moet worden geïnvesteerd. Het politiekorps was in 2013 niet op sterkte waardoor gebruik is gemaakt van de inzet van personeel van de Koninklijke Marechaussee. In 2013 is een veiligheidsbeeld BES-eilanden 2013 opgesteld. Hiermee wordt een actueel beeld gegeven van de ontwikkeling van criminaliteit, regelovertreding en overlast. Het rapport is aan de Tweede Kamer aangeboden³².

31.3 Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT politie

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Bestuur en Organisatie

In het kader van handhaving, opsporing, preventie en innovatie zijn bijdragen verstrekt aan het politieveld. Het gaat onder meer om (incidentele) bijdragen aan pilots ter verbetering van de efficiency binnen de politieorganisatie, pilots ter versterking van de heterdaadkracht en NIK-themadagen

³² Kamerstuk TK 2012–2013, 33 750 IV, nr. 24.

Informatiebeleid politie: Innovatieprojecten

Naast financiering van eerdergenoemde informatiesystemen is ook budget beschikbaar gesteld om innovatieve en technologische ontwikkelingen bij de politie te stimuleren. Met bijdragen uit het innovatiebudget zijn door de politie onder meer projecten uitgevoerd voor het versterken van de toezichts- en beveiligingstaken in het Rotterdamse havengebied het ontwikkelen en testen van een multichannel, visueel alarmering- en attenderingssysteem voor de regio Rotterdam-Rijnmond en het gebruik van biometrische gezichtsherkenning om het aantal delicten in de detailhandel terug te dringen.

Bijdrage mede-overheden

Bijdragen in het kader van kwaliteit politiezorg

Met dit budget is het arbeidsvoorwaardenoverleg en de uitvoering van het arbeidsvoorwaardenbeleid ondersteund.

Subsidies

Subsidies in het kader van opsporing

In 2013 heeft de Stichting Meld Misdaad Anoniem € 750.000,- subsidie ontvangen voor de exploitatie van onder meer de meldlijn Meld Misdaad Anoniem, waar mensen anoniem informatie kunnen geven over misdrijven.

In totaal zijn in het afgelopen jaar 15.700 meldingen doorgestuurd naar de politie en andere partners. Dit is een stijging van 5% ten opzichte van 2012. Mede op basis van deze meldingen zijn tot op heden ruim 1.900 verdachten aangehouden, ruim 1.000 misdrijven opgelost en 126 misdrijven voorkomen. Er werden 34% meer anonieme tips over witwassen, afpersing en crimineel vermogen ontvangen dan in 2012. Met deze informatie komen de criminele organisaties achter hennepkwekerijen, XTC-labs en mensenhandel beter in beeld.

Opdrachten

Providers

De Staat der Nederlanden heeft met de grote telecomproviders afspraken gemaakt over de wijze van aanleveren van gegevens en het verwerken van tapbevragingen in combinatie met de daarover verstrekte gegevens. Hiervoor ontvangen de providers een vergoeding die op dit artikelonderdeel wordt verantwoord. Omdat er in 2013 minder aanvragen waren dan geraamd, zijn hiervoor minder kosten gemaakt.

Kwaliteit en arbeidsvoorwaarden politie

Op dit budget is niet gerealiseerd, aangezien dit budget is overgeheveld naar de bijdrage aan de Nationale Politie (31.2).

Bijdragen Sociale fondsen

Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie

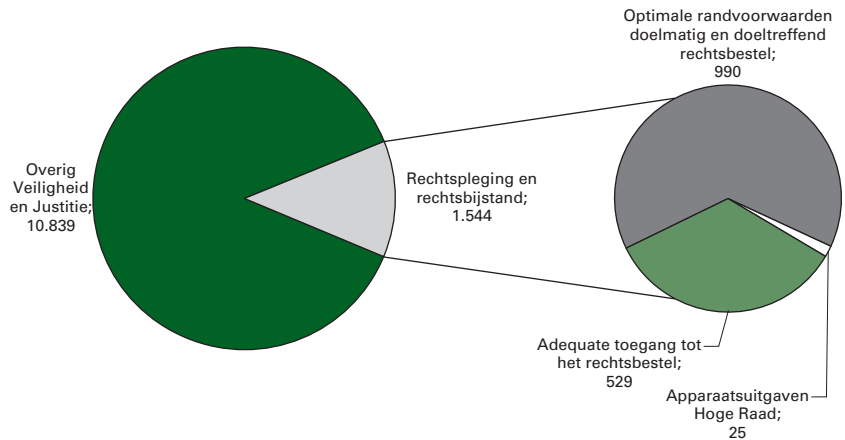
De Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie (SAOP) subsidieert, adviseert en registreert scholings- arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsprojecten binnen de sector politie. Het primaire doel van de SAOP is het goed functioneren van de arbeidsmarkt van de politie te bevorderen en opleidingsactiviteiten te stimuleren. Dit doet de SAOP met behulp van de bijdrage die zij ontvangt van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en

Beleidsartikelen

die voortkomt uit een arbeidsvoorwaardenafpraak met politievakorganisaties.

Artikel 32. Rechtspleging en rechtsbijstand

**Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen art. 32
Rechtshandhaving en criminaliteitsbestrijding 12,5%**

Algemene doelstelling

Een doeltreffend en doelmatig rechtsbestel.

Rol en verantwoordelijkheid

De *stelselverantwoordelijkheid* van de Minister van Veiligheid en Justitie strekt zich voornamelijk uit tot het scheppen van optimale voorwaarden voor het in stand houden en verbeteren van een goed en toegankelijk rechtsbestel ten behoeve van de civiele, bestuurlijke en strafrechtspleging.

Voor de rechtspleging (met inachtneming van de onafhankelijke positie van de rechter en de zelfstandige positie van de Raad voor de rechtspraak) kent de Minister van Veiligheid en Justitie een financierende rol. De Minister houdt beheersmatig toezicht en treedt op als werkgever voor de rechterlijke macht.

Voor de rechtspleging en de Raad voor Rechtsbijstand, het Bureau Financieel Toezicht (BFT, bron: Wet op het notarisambt) en het Register beëdigde tolken en vertalers (Rbtv, bron: Wet beëdigde tolken en vertalers) heeft de Minister een met name financierende rol. De uitvoering van het beleid is overgedragen aan zelfstandige taakorganisaties. Hij draagt voorts zorg voor het wettelijk kader waar binnen tolken, vertalers, deskundigen en andere zelfstandige professionals binnen het justitiële domein zoals, advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders opereren. Voor alternatieve geschillenbeslechting en schuldsanering heeft de Minister van Veiligheid en Justitie een stimulerende rol. De Minister van Veiligheid en Justitie is ten aanzien van de schuldsanering verantwoordelijk voor het wettelijke traject van de schuldsaneringsregeling, de faillissementsrechters en de bewindvoerders (bron: Wet op de schuldsanering natuurlijke personen).

Meetbare gegevens

De bevoegdheid van de Minister van Veiligheid en Justitie ten aanzien van het rechtsbestel is beperkt. Ook geldt dat normen voor een adequaat rechtsbestel zich niet in indicatoren laten vatten die in een oogopslag de beleidseffectiviteit in beeld brengen. Met behulp van monitoren, trendrapportages, beleidsdoorlichtingen en beleidsevaluaties wordt op kwantitatieve, maar ook op kwalitatieve wijze inzicht verkregen in de effecten van het beleid om de toegang tot de rechtspleging te bevorderen (beleidsartikel 32.2). Voor de rechtspraak kan dit slechts met kwalitatieve indicaties (beleidsartikel 32.3).

Beleidsconclusies

Gefinancierde rechtsbijstand en Salduz

Met ingang van 1 oktober 2013 is het Besluit aanpassingen eigen bijdrage rechtzoekenden en vergoeding rechtsbijstandverleners ([Stb. 2013, 345](#)) in werking getreden. Met dit besluit wordt een besparing van ongeveer € 40 miljoen op het terrein van de gesubsidieerde rechtsbijstand gerealiseerd. Deze besparing is tweeledig. Enerzijds betreft het maatregelen die nodig zijn ter completering van de taakstelling van het kabinet Rutte I van € 50 miljoen. Anderzijds bieden de maatregelen dekking van de kosten die gemoeid zijn met de verlening van gesubsidieerde rechtsbijstand in zaken voorafgaand aan het politieverhoor.

De maatregelen sluiten aan bij eerder getroffen maatregelen ter invulling van de taakstelling van het kabinet Rutte I (ca. € 28 miljoen). Deze betreffen het op 1 januari 2012 in werking getreden Besluit aanpassing vergoeding en indexering rechtsbijstandverleners en een besparing op de uitvoeringskosten van de Raad voor Rechtsbijstand.

Stelselvernieuwing

De in 2012 aangekondigde vernieuwing van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand is in 2013 nader uitgewerkt. Met de stelselvernieuwing wordt het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand bij de tijd gebracht en wordt de financiële beheersbaarheid van het stelsel vergroot. Tevens wordt een structurele besparing van € 85,1 miljoen per 2018 gerealiseerd. De Tweede Kamer is per brief op 12 juli 2013 geïnformeerd over de maatregelen die in het kader van de stelselvernieuwing worden genomen³³. Daarover heeft in november 2013 een Algemeen Overleg in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Naar aanleiding daarvan zijn de plannen verder uitgewerkt en is ook naar alternatieven gekeken die vanuit de Kamer en de Orde van Advocaten zijn aangedragen.

Rechtsbijstand in vreemdelingenzaken

Op 1 januari 2014 is het Besluit aanpassing vergoeding tweede of volgende aanvragen vreemdelingen ([Stb. 2013, 585](#)) gedeeltelijk in werking getreden. Daarmee is het stelsel van gedifferentieerde vergoeding voor de rechtsbijstandverlener die gesubsidieerde rechtsbijstand verleent bij tweede of volgende aanvragen om een verblijfsvergunning voor wat betreft asielzaken gerealiseerd. De rechtsbijstandverlener ontvangt in elke aanleg van de asielvervolgprocedure de volledige vergoeding indien de vreemdeling in het gelijk wordt gesteld dan wel de beslissing in stand wordt gehouden. De rechtsbijstandverlener ontvangt een lage vergoeding indien de vreemdeling niet in het gelijk wordt gesteld dan wel de beslissing wordt vernietigd. Voor wat betreft de zogenaamde reguliere vreemdelingenzaken treedt de regeling in werking op een later moment in 2014, dat afhangt van de inwerkingtreding van een samenhangende wijziging van het vreemdelingenbesluit.

³³ Kamerstuk II 2012–2013, [31 753, nr. 64](#)

Tabel 32.1 Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	1.544.910	1.522.621	22.289
32.1 Apparaatsuitgaven Hoge Raad			
Personeel	21.902	21.238	664
waarvan eigen personeel	21.511	20.470	1.041
waarvan externe inhuur	391	0	391
Materieel	3.545	4.330	- 785
waarvan ICT	1.374	510	864
waarvan SSO's	82	0	82
Programma-uitgaven	1.518.733	1.497.053	21.680
32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel			
Bijdrage ZBO/RWT			
Raad voor Rechtsbijstand	54.089	53.648	441
Bureau Financieel Toezicht	6.250	6.250	0
Subsidies			
Stichting geschillencommissies	1.243	1.323	- 80
Overig toegang rechtsbestel	417	379	38
Opdrachten			
WSNP	16.953	18.506	- 1.553
Toevoegingen rechtsbijstand	448.393	417.668	30.725
Overig toegang rechtsbestel	1.271	3.519	- 2.248
32.3 Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel			
Bijdrage aan Raad voor de rechtspraak	973.412	978.846	- 5.434
Bijdrage ZBO/RWT			
College Bescherming Persoonsgegevens	7.827	7.610	217
College voor de Rechten van de Mens (CRM)	6.113	6.758	- 645
Bijdragen mede overheden			
Bijdragen Rechtspleging	0	86	- 86
Subsidies			
Subsidies rechtspleging	812	913	- 101
Subsidies wetgeving	1.856	1.342	514
Opdrachten			
Opdrachten en onderzoeken rechtspleging	97	205	- 108
Ontvangsten	222.147	309.755	- 87.608
waarvan griffie	216.660	305.626	- 88.966

Toelichting op de instrumenten

32.1 Apparaatsuitgaven Hoge Raad

Hoge Raad

De Hoge Raad der Nederlanden is het hoogste rechtscollege in Nederland op het gebied van het civiele-, straf- en fiscale recht. Voor het civiele- en strafrecht is hij dat tevens voor Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

Het relatief grote verschil tussen realisatie en begroting ICT is veroorzaakt doordat vanwege de nieuwe begrotingsindeling hier naast de ICT aanschaffingen ook de ICT exploitatie uitgaven verantwoord worden. In de begroting was hier nog geen rekening mee gehouden.

Tabel 32.2 Hoge Raad Productiegegevens						
					Realisatie	Raming
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
<i>Straf</i>						
Instroom	3.554	3.685	3.919	3.895	4.570	3.500
Uitstroom	3.695	3.681	4.070	3.688	4.390	3.300
<i>Civiel</i>						
Instroom	569	653	557	564	483	600
Uitstroom	586	627	652	648	646	575
<i>Fiscaal</i>						
instroom	868	1.030	1.042	1.140	1.083	1.000
uitstroom	1.079	1.081	1.038	1.256	1.029	1.000
<i>Totaal</i>						
instroom	4.991	5.368	5.518	5.599	6.136	5.100
uitstroom	5.360	5.389	5.760	5.592	6.065	4.875

Bron: Hoge Raad

Toelichting

Straf

Zowel de instroom als de uitstroom zijn veel hoger uitgekomen dan verwacht. Door de hogere instroom kon niet voorkomen worden dat de werkvoorraad iets is toegenomen. Opvallend is dat het aantal inhoudelijk te behandelen zaken 33% hoger lag dan in 2012, terwijl het aantal niet inhoudelijk te behandelen zaken slechts met 4,5% is toegenomen.

Civiel

De instroom was in 2013 aanzienlijk lager dan verwacht. De uitstroom is daarentegen aanmerkelijk hoger dan de raming. Als gevolg hiervan is de werkvoorraad aanzienlijk afgenomen.

Fiscaal

De instroom is hoger uitgekomen dan de prognose. Dat geldt ook voor de uitstroom, maar in mindere mate. Daardoor is de werkvoorraad iets toegenomen.

32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel

Bijdragen ZBO's en RWT's

Raad voor Rechtsbijstand (RvR)

De RvR is belast met de uitvoering van de Wet op de rechtsbijstand. Het betreft hier de kosten voor personeel en materieel van de Raad en het juridisch loket.

Juridisch loket

De RvR is kaderstellend en financiert het Juridisch Loket. Ook ziet deze Raad toe op de kwaliteit van de rechtsbijstandverlening en zorgt zij voor voldoende beschikbaarheid.

Het aantal verwijzingen voor mediation door de rechter en door het Juridisch Loket is toegenomen ten opzichte van 2012. Het aantal afgegeven toevoegingen voor mediation door de Raad voor Rechtsbij-

stand is gestegen tot 10.386. Hetgeen hoger is dan geraamd in de begroting 2013.

Tabel 32.3 Productiegegevens Mediation						
					Realisatie	Raming
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
Slagingspercentage mediation (binnen het justitiële domein) ¹	58	60	56	54	56	60
Verwijzing door de rechter	4.183	4.500	3.067	2.717	3.152	3.200
Verwijzing door het Juridisch Loket	2.198	2.500	2.669	2.845	2.959	2.700
Afgegeven mediation toevoegingen	6.798	6.500	7.341	8.501	10.386	7.300

¹ Dit percentage is niet te relateren aan een absoluut getal. Het betreft een algemene wetmatigheid dat uit diverse onderzoek naar voren komt.

Bron: Raad voor Rechtsbijstand en Raad voor de rechtspraak

Wet beëdigde tolken en vertalers

Deze wet verplicht justitie en politie om, in het kader van straf- en vreemdelingenrecht, alleen tolken en vertalers in te zetten die staan geregistreerd in het Register beëdigde tolken en vertalers (Rbtv). Aan inschrijving in het Rbtv zijn kwaliteits- en integriteitseisen verbonden. Bureau Tolken en Vertalers (btv) is beheerder van dit register. Verder behandelt (btv) klachten over registertolken en regelt het opleidingen voor de educatie van tolken.

Bureau Financieel Toezicht

Het Bureau Financieel Toezicht (BFT) houdt financieel toezicht op notarissen gerechtsdeurwaarders. Daarnaast ondersteunt het BFT de Commissies van deskundigen die door de Minister van VenJ worden benoemd, bij het beoordelen van ondernemingsplannen van gerechtsdeurwaarders. Het BFT is voorts belast met het toezicht op de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT).

Subsidies

Stichting Geschillencommissie voor Consumentenzaken

De Stichting Geschillencommissie voor Consumentenzaken (SGC of De Geschillencommissie) beoordeelt consumentenklachten. De SGC heeft op dit moment 48 geschillencommissies die klachten over verschillende onderwerpen behandelen. De SGC ontvangt hiervoor een subsidie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Opdrachten

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)

Het Bureau WSNP bij de Raad voor Rechtsbijstand te Den Bosch coördineert de uitvoering van de Wet schuldsanering en reguleert de kwaliteit van de bewindvoering, onder andere door het register WSNP en een helpdesk te onderhouden. Via het bureau WSNP wordt een bijdrage verstrekt aan de bewindvoerder die een schuldsaneringsprocedure naar behoren afwikkelt. Gespecialiseerde insolventierechters houden toezicht op de goede afwikkeling van de circa 14 000 nieuwe schuldsaneringen per jaar.

Toevoegingen Raad voor Rechtsbijstand

De Raad voor Rechtsbijstand is een ZBO belast met de verlening van rechtsbijstand. De Raad verstrekt daartoe toevoegingen aan een advocaat of mediator voor diegenen die rechtsbijstand nodig hebben, maar dit niet kunnen betalen vanwege een te laag inkomen of te weinig eigen vermogen. De door de cliënt te betalen eigen bijdrage wordt verrekend met de kosten van de rechtsbijstand. De financiering van de Raad voor Rechtsbijstand vindt plaats aan de hand van het aantal afgegeven toevoegingen over de periode 1 september t/m 31 augustus.

De toename van de uitgaven aan toevoegingen bij de rechtsbijstand in 2013 is met name het gevolg van trendmatige ontwikkelingen. De behoefte aan rechtsbijstand is meer gestegen dan in de begroting was voorzien (+10,4%). Samen met de uitgaven aan gerechtsdeurwaarders voor toevoegingszaken heeft dit geleid tot een overschrijding van de uitgaven aan rechtsbijstand van circa € 17 mln. ten opzichte van de begroting. Daarnaast heeft de Raad voor Rechtsbijstand een vordering op het Ministerie van Veiligheid en Justitie die samenhangt met de verplichting in haar balans voor het deel van de afgegeven toevoegingen dat nog niet is vastgesteld. Ten einde deze vordering niet teveel te laten oplopen is eind 2013 een betaling aan de Raad voor Rechtsbijstand gedaan van € 14 mln.

Tabel 32.4 Productiegegevens Raad voor Rechtsbijstand ¹						
					Realisatie	Raming
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
<i>Strafzaken (ambtshalve)</i>						
Aantal afgegeven toevoegingen	102.617	105.534	99.451	98.706	87.164	91.898
Uitgaven (mln.)	€ 100,7	€ 115,5	€ 120,5	€ 125,6	€ 103,1	€ 114,4
<i>Strafzaken (regulier)</i>						
Aantal afgegeven toevoegingen	50.688	51.596	50.096	58.926	69.295	45.697
Uitgaven (mln.)	€ 34,9	€ 36,2	€ 37,2	€ 43,8	€ 55,4	€ 33,1
<i>Civiele zaken</i>						
Aantal afgegeven toevoegingen	216.888	222.715	227.199	244.201	263.859	236.151
Uitgaven (mln.)	€ 153,6	€ 167,9	€ 195,0	€ 194,2	€ 203,4	€ 183,0
<i>Inverzekeringstellingen</i>						
Aantal toevoegingen	85.579	90.678	125.916	123.389	116.908	163.917
Uitgaven (mln.)	€ 23,2	€ 24,8	€ 30,6	€ 32,2	€ 29,2	€ 38,6
<i>Lichte adviestoevoeging</i>						
Aantal afgegeven toevoegingen	15.155	12.257	8.363	9.814	10.371	5.487
Uitgaven (mln.)	€ 3,8	€ 2,8	€ 2,0	€ 2,3	€ 2,4	€ 1,3
<i>Asiel</i>						
Asielinstroom	16.163	15.150	14.630	13.632	17.190	15.000
Aantal afgegeven toevoegingen	23.267	27.000	28.728	27.165	20.741	29.682
Uitgaven (mln.)	€ 33,2	€ 45,2	€ 46,3	€ 43,5	€ 35,6	€ 47,4
<i>Het Juridisch Loket</i>						
Aantal klantactiviteiten	770.252	777.955	755.821	858.914	978.267	772.031
Uitgaven (mln.)	€ 21,8	€ 21,8	€ 24,0	€ 24,1	€ 24,2	€ 24,4
Uitvoeringslasten (mln.) Rechtsbijstand						
Raad voor Rechtsbijstand	€ 30,5	€ 29,7	€ 29,2	€ 29,6	€ 30,5	€ 28,1
Vordering Raad voor Rechtsbijstand					€ 14,4	
Totaal uitgaven (mln.)	€ 452,4	€ 477,1	€ 484,8	€ 485,2	€ 498,1	€ 470,3

¹ De aantallen afgegeven toevoegingen in de tabel wijken af van de aantallen die vermeld worden in het Jaarverslag van de Raad voor Rechtsbijstand. Dit heeft te maken met het feit dat voor de financiering van de Raad voor Rechtsbijstand de aantallen over de periode 1 september t/m 31 augustus worden gehanteerd.

Bronnen: Jaarverslag, Raad voor Rechtsbijstand, Prognosemodel Justitiële Ketens

De aantallen afgegeven toevoegingen in de tabel wijken af van de aantallen die vermeld worden in de Monitor Gesubsidieerde Rechtsbijstand. Dit heeft te maken met het feit dat voor de financiering van de Raad voor Rechtsbijstand de aantallen over de periode 1 september t/m 31 augustus worden gehanteerd.

Het aantal afgegeven toevoegingen in civiele zaken (ca. 11%) neemt toe ten opzichte van de raming voor 2013. Het totaal aantal straf toevoegingen (ca. 14%) laat ook een stijging zien. Daarbij neemt het aantal afgegeven toevoegingen in reguliere strafzaken (ca. 52%) toe ten opzichte van de raming in de begroting, terwijl de ambtshalve straf toevoegingen dalen (circa 5%). Het aantal verzekeringstellingen is in 2013 nog iets gedaald (ca. 5%) ten opzichte van 2012. Het lijkt erop dat de eerdere stijging afvlakt. De lichte adviestoevoegingen vertonen een stijging (ca. 6%) ten opzichte van 2012. In 2013 zijn er 20.741 toevoegingen in asielzaken afgegeven ten opzichte van 27.165 in 2012, een daling van bijna 24%. Het aantal klantcontacten van het Juridisch Loket is in 2013 gestegen.

Overig toegang rechtsbestel.

De onderuitputting wordt onder meer veroorzaakt door temporisering van de bouw van het mediationregister.

32.3 Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel

Raad voor de rechtspraak

De Raad voor de rechtspraak is het overkoepelende bestuur van de rechtspraak, dat verder bestaat uit de rechtbanken, de gerechtshoven, de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven. De Raad bevordert de kwaliteit en eenheid van de rechtspraak, verzorgt de financiën, houdt toezicht en ondersteunt de bedrijfsvoering bij de gerechten. De Raad spreekt zelf geen recht.

In dit beleidsartikel wordt de beleidsdoelstelling van de Minister van Veiligheid en Justitie ten aanzien van de rechtspleging toegelicht. In hoofdstuk 7 Raad voor de rechtspraak wordt de feitelijke vertaling van de aan de rechterlijke organisatie ter beschikking gestelde bijdrage in concrete beleidsdoelstellingen en prestaties van de Raad en de gerechten gegeven. Op grond van de Wet op de rechterlijke organisatie is de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering, zoals geschetst in hoofdstuk 7 toegekend aan de gerechten en de Raad voor de rechtspraak.

De onderuitputting van € 5,4 mln. hangt samen met een herijking van de prognose van de instroom aan zaken die ten grondslag lag aan de oorspronkelijke begroting.

Tabel 32.5 Instroomontwikkeling Raad voor de rechtspraak						
				Realisatie		Raming
	2009	2010	2011 ¹	2012	2013	2013
Instroom totaal (x 1.000)	1.961	1.975	1.801	1.686	1.767	1.922
Jaarlijkse mutatie	7%	1%	- 9%	- 6%	5%	

¹ Vanaf 2011 worden akten en verklaringen bij kanton niet meer meegeteld als product; indien dit wel het geval zou zijn, zou de mutatie in 2011 - 1,6% bedragen.

Tabel 32.6 Productie Raad voor de rechtspraak						
				Realisatie		Raming
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
Productie totaal (x 1.000)	1.934	1.960	1.807	1.678	1.716	1.861
Jaarlijkse mutatie	6%	1%	- 8%	- 7%	2%	6%

Toelichting

Zowel de instroom als het aantal afgehandelde zaken is in 2013 toegenomen ten opzichte van 2012, maar die toename is lager dan aanvankelijk bij de begroting was geraamd. In 2013 stroomde er bijna 1,8 miljoen zaken in bij de gerechten. Het aantal afgehandelde zaken bedroeg eveneens ruim 1,7 miljoen. Er is ten opzichte van 2012 sprake van een stijging bij kanton, bestuurszaken en belastingzaken en een daling bij vreemdelingenzaken. Rekening houdend met de zwaarte van de verschillende zaaksoorten uitgedrukt in de specifieke productgroepprijzen (zo zijn bijvoorbeeld de kantonzaken relatief licht en de bestuurszaken relatief

zwaar) is er in 2013 sprake van een lichte stijging van de (gewogen) instroom en productie (+1%).

Bijdragen ZBO's en RWT's

College Bescherming Persoonsgegevens (CBP)

Het CBP houdt toezicht op de naleving en toepassing van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), de Wet politiegegevens (Wpg) en de Wet gemeentelijke basisadministratie (Wet GBA).

College voor de Rechten van de Mens (CRM)

Het CRM heeft als taak het doen van onderzoek naar schendingen van mensenrechten of naar het niveau van bescherming van deze rechten op een specifiek terrein. Voorts rapporteert het CRM over en doet aanbevelingen op het terrein van de mensenrechten, waaronder het jaarlijks rapporteren van de mensenrechtensituatie in Nederland. Ook adviseert het CRM over wet- en regelgeving. Het College geeft voorlichting en stimuleert en coördineert het onderwijs over de rechten van de mens en het stimuleert samenwerking van nationale en internationale organisaties.

Opdrachten

Opdrachten en onderzoeken rechtspleging

De onderuitputting is het gevolg van invoering van verantwoord begroten en het toentertijd bepalen van de meerjarige budgetreeksen. Daarnaast zijn in het kader van tegenvallers op andere dossiers de uitgaven op dit beleidsdossiers getemporiseerd.

Ontvangsten

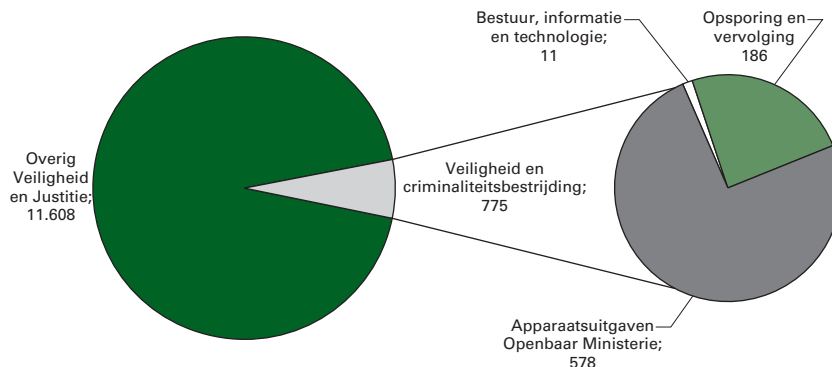
Griffie

Het aantal handelszaken, zowel bij de rechtbank als bij de kantonrechter is gedaald. Ook het aantal familiezaken bij het kanton laat een dalende trend zien. Hierdoor vallen de ontvangsten uit griffierechten tegen.

Artikel 33. Veiligheid en criminaliteitsbestrijding

Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen Art. 33 veiligheid en criminaliteitsbestrijding 6,3%

Algemene doelstelling

Een veiliger samenleving door een doelmatige en effectieve rechtshandhaving en criminaliteitsbestrijding, en door versterking van de bestuurlijke aanpak van criminaliteit door de decentrale overheden.

Rol en verantwoordelijkheid

Veiligheid en lokaal bestuur

Op het gebied van veiligheid en lokaal bestuur heeft de Minister van Veiligheid en Justitie een stimulerende rol. Hij is belast met het ontwikkelen van visie, beleid en samenwerkingsvormen op het terrein van de bestuurlijke aanpak van onveiligheid en criminaliteit. Inspanningen zijn erop gericht het lokaal bestuur zo effectief en efficiënt als mogelijk in staat te stellen de lokale veiligheid te vergroten, onder andere door het bewaken van de bestuurlijke integriteit (Bibob) en de inzet van de Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's). Daarnaast wordt er gewerkt aan de aanpak van de meest voorkomende vormen van overlast, zoals overlast gerelateerd aan jeugdgroepen, alcohol, uitgaan, voetbal en evenementen. Dit wordt ingevuld samen met het lokale bestuur, onder andere via structureel overleg met de G4, de G32 en de VNG.

Opsporing en vervolging

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft een regisserende rol. Hij is beleidsverantwoordelijk voor het landelijke opsporings- en vervolgingsbeleid en financiert daartoe onder andere het OM en het NFI. Het OM is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde (Wet op de rechtelijke organisatie). Het voert het gezag over de opsporing door politie en bijzondere opsporingsdiensten, beslist over de vervolging van strafbare feiten en ziet erop toe dat de opgelegde straf naar behoren wordt uitgevoerd. Het OM draagt daarbij zorg voor:

- een evenwichtige inzet van het strafrecht zowel op nationaal, bovenregionaal als lokaal niveau;
- een adequate afdoening van strafzaken;
- toezicht op de rechtmatige opsporing van strafbare feiten;
- de verantwoording bij de rechter inzake de vervolgingsbeslissing in individuele strafzaken;
- de verantwoording jegens de Minister van Veiligheid en Justitie over de uitvoering van landelijke prioriteiten in de opsporing en vervolging.

Beleidsconclusies

Tabel 33.1 Prestatie-indicatoren prioriteiten beleidsagenda					
	Nulwaarde	Realisatie	Streven		
		2011	2012	2013	2013
Ondermijnende en financieel-economische criminaliteit					
aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden ¹ (csv's)	20%	26%	30%	36%	
Afnemen crimineel vermogen					
crimineel vermogen dat langs strafrechtelijke weg wordt afgepakt (in mln. €) ²	30,8	28,9	49,7	90,0	59,5
Aanpak cybercrime					
aantal grote internationale zaken dat wordt opgepakt door het Team High Tech Crime ³	5	8	9	15	–
Aanpak kinderporno					
Aantal aan OM aan te leveren zaken ⁴	480	385	+ 7,5% 507	554	+ 15% 552
ZSM (Zo Samen, Snel, Slim, Selectief, Simpel en Samenlevingsgericht Mogelijk).					
Percentage standaard strafzaken dat binnen één maand is afgedaan ⁵	n.v.t.		57%		–
Aanpak van overlast en criminaliteit in wijk en buurt⁶					
<i>Vermindering onveiligheidsgevoelens met 10%</i>					–
Algemene onveiligheidsgevoelens (% voelt zich wel eens onveilig)	26,3%	25,2%	24,5%		–
Onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt (% voelt zich wel eens onveilig in de directe woonomgeving)	16,5%	17,2%	15,6%		–
<i>Vermindering ervaren overlast met 10%</i>					
Jongerenoverlast (% komt vaak voor)	11,3%	10,9%	9,9%		
Overlast van dronken mensen op straat (% komt vaak voor)	6,5%	7,0%	6,8%		
Drugsoverlast (% komt vaak voor)	4,8%	4,9%	5,5%		
Overlast van omwonenden (% komt vaak voor)	4,9%	5,2%	5,0%		

¹ Bron: jaarbericht OM en politie. Eind 2009 wordt als nulsituatie gehanteerd. In begroting 2013 en 2014 zijn als realisatiecijfers groeperingen gepresenteerd. De realisatie is nu opgenomen in de zelfde rekeneenheid als de nulwaarde en streefwaarde wat vergelijking mogelijk maakt.

² Bron: OM (vanaf 2013 Monitor Afpakken). 2009 wordt als nulsituatie gehanteerd.

³ Bron: Jaarbericht KLPD. Het jaar 2010 wordt als nulwaarde gehanteerd.

⁴ Bron: Jaarbericht OM. In de landelijke prioriteiten politie is in 2011 overeengekomen dat de aanpak van kinderporno zal worden versterkt.

Concreet is afgesproken dat het aantal aan het OM aan te leveren verdachten in 2013 met 15% stijgt ten opzichte van de nulwaarde (2010).

⁵ Bron: Strafrechtkenmonitor (WODC). De realisatie over 2012 betreft een voorlopig cijfer op basis van de eerste drie kwartalen van dat jaar.

⁶ Bron: De Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) 2010 is de gehanteerde nulwaarde voor de indicatoren van de aanpak van overlast en criminaliteit in wijk en buurt in de begroting van 2013. Medio 2012 zijn de streefwaarden voor de begroting 2013 aangeleverd. Eind 2012 is V&J, in verband met de komst van het kabinet Rutte/Asscher, overgestapt naar de Veiligheidsmonitor (VM 2012) die met andere nul- en streefwaarden en een aangepaste vragenlijst en bevestigingsmethode werkt.

Voor de verantwoording over het jaar 2012 is in 2013 nog onder een beperkt aantal respondenten geënkquêteerd conform de vragenlijst en methode van de «oude» Integrale Veiligheidsmonitor. Aangezien de resultaten relatief onnauwkeurig zijn als gevolg van het lage aantal respondenten en de kosten van het ook nog uitvoeren van de «oude» IVM hoog is hier voor de verantwoording van het jaar 2013 van afgezien.

De doelstellingen ten aanzien van overlast en onveiligheidsgevoelens van het kabinet Rutte/Asscher zullen met als nulmeting de VM-meting van eind 2012 (start van het kabinet Rutte/Asscher) verantwoord worden zoals ook in de begroting 2014 is aangegeven.

Tabel 33.2 Indicatoren gewelddadige vermogenscriminaliteit (zie ook beleidsagenda)					
	Nulwaarde ¹	Realisatie		Streven	
		2011	2012	2013	2013
Vergroten verdachtenratio (pakkans) bij overvalcriminaliteit	35	–	71	93	36
Ophelderingspercentage overvallen	23%	30%	32%	34%	36%
Percentage overvallen waarin dader wordt veroordeeld	16%	24%	26%	32%	29%
Percentage overvallers dat binnen twee jaar recidiveert	54%	–	–	n.v.t.	n.v.t.
Percentage bedrijven dat preventieve maatregelen tegen overvallen neemt	73%	–	–	n.v.t.	n.v.t.
Terugdringing aantal straatroven tot 6.575 in 2014	8.743	–	7.953	7.002	6.995
Vergroten verdachtenratio (pakkans) bij straatroof met 25%	28	–	40	44	
Vergroten verdachtenratio (pakkans) van woninginbraken gevolgd door geweld met 25% ²	5	–	8,3%	10%	15%

¹ 2009 wordt als nulwaarde gehanteerd.

² Het betreft hier een geleidelijke verhoging van de pakkans voor alle woninginbraken met 25% in 2014 ten opzichte van de nulwaarde van 5 in 2009. De verhoging is hierbij uitgedrukt in percentages.

Bron: *Programma Gewelddadige Vermogenscriminaliteit (GV)*.

Tabel 33.3 Indicatoren Unit Landelijke Interceptie (ULI)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal telefoonnummers waarvoor een bevel tot aftappen is gegeven	24.724	22.006	24.718	25.487	26.150
Gemiddeld aantal taps per dag	2.121	1.635	1.638	1.293	1.391
Percentage taps op mobiele lijnen	86%				
Percentage taps op vaste lijnen	14%				
IP-taps ¹		1.704	3.331	16.676	17.806
Gemiddeld aantal IP- taps per dag		131	339	727	829
Aantal aanvragen op historische gegevens ²		24.012 ³	49.695	56.825	62.554

¹ Dit betreft zowel Internettaps als e-mailtaps.

² Zoals verkeersgegevens en identificerende gegevens.

³ Cijfers over de tweede helft van 2010. De cijfers over de eerste helft van 2010 zijn niet betrouwbaar, omdat nog niet alle regiokorpsen al hun historische aanvragen indiende via de ULI.

Bron: *Korps landelijke politiediensten*

Zoals toegezegd bij brief van 13 november 2007³⁴ en daaropvolgend bij brief van 27 mei 2008³⁵ worden de jaarlijkse tapstatistieken opgenomen in het Jaarverslag van Veiligheid en Justitie. De toename van het aantal IP-taps sinds 2012 is onder andere toe te schrijven aan de toename van het gebruik van de Smartphone. Voor het tappen van een Smartphone is zowel een telefonietap als een IP-tap noodzakelijk.

Coffeeshopbeleid

De beleidsmaatregelen als aangekondigd in de begroting 2013 zijn, op basis van het regeerakkoord «bruggen slaan», per 1 januari 2013 gewijzigd. De daadkrachtige aanpak van overlast en (georganiseerde) criminaliteit rondom coffeeshops is gecontinueerd. De uitvoering van het aangescherpte coffeeshopbeleid is vereenvoudigd.

Het coffeeshopbeleid is per 1 januari 2013 als volgt vormgegeven³⁶:

- Het weren van drugstoeristen (door landelijke invoering van het ingezetenen criterium) wordt onverkort doorgezet.

³⁴ Kamerstuk II 2007–2008, 30 517, nr. 5

³⁵ Kamerstuk II 2007–2008, 30 517, nr. 6

³⁶ Kamerstuk II 2012–2013, 24 077, nr. 293

- De handhaving van het ingezetenen criterium geschiedt in overleg met betrokken gemeenten en zo nodig gefaseerd, waarbij wordt aangesloten bij het lokale coffeeshop- en veiligheidsbeleid zodat er sprake is van lokaal maatwerk.
- De «wietpas» vervalt. Gemeenten konden vanaf 19-11-2012 afzien van handhaving van het besloten club criterium. Het besloten club criterium als opgenomen in de Aanwijzing Opiumwet van het OM is daartoe per 01-01-2013 geschrapt.

Bij brief van 18 december 2013³⁷ heeft de Tweede Kamer een overzicht gekregen van (de handhaving van) het ingezetenen criterium en lokaal maatwerk.

Prostitutie

De behandeling van het wetsvoorstel Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche heeft op 28 mei en 8 juli plaatsgevonden. Op 9 juli 2013³⁸ is door de Eerste Kamer de motie-Strik c.s. aangenomen. Deze motie roept de regering op de bepalingen over de registratieplicht voor prostituees en de vergewisplicht van de klant uit het wetsvoorstel te schappen middels een novelle. Wat overblijft is het uniform vergunningstelsel voor alle seksbedrijven en de leeftijdsverhoging van 18 naar 21 jaar voor prostituees. De novelle is in de zomer van 2013 opgesteld en ter consultatie rondgestuurd naar o.m. de Raad voor de rechtspraak, het Openbaar Ministerie, de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen en de G4 gemeenten. Hierna is de novelle voor advies naar de Raad van State gestuurd. Dit advies is op 5 december 2013 ontvangen. Mede op basis van dit advies volgt indiening van de novelle bij de Tweede Kamer.

Bibob

De Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob met de bijbehorende algemene maatregel van bestuur en ministeriële regeling is op 1 juli 2013 in werking getreden. Vanuit het Ministerie, de Rieco's en het Landelijk Bureau Bibob zijn de bestuursorganen op deze wijzigingen voorbereid.

Financieel-economische criminaliteit

Op de aanpak van financieel-economische criminaliteit wordt uitvoerig ingegaan in hoofdstuk 3 Beleidsprioriteiten, onder de kopjes «daders meer financieel treffen» en «fraude».

Pv-vergoedingen bestuurlijke strafbeschikking

De vergoedingsregeling behorende bij de bestuurlijke strafbeschikking is per 1 januari 2014 gewijzigd en door de Minister vastgesteld. Op 23 oktober 2013 is deze gepubliceerd in de Staatscourant (nr. 29612).

De belangrijkste wijziging in de regeling is het financiële plafond van € 14,5 mln. dat is ingesteld. Ook zijn er maximumbedragen bepaald voor de vergoeding namelijk maximaal € 40,00 voor een overlastfeit en maximaal € 25,00 vergoeding voor een parkeerfeit. Gemeenten gaan deze wijzigingen als eerste merken in het in 2015 te nemen besluit over de bestuurlijke strafbeschikkingen over 2014.

³⁷ Kamerstuk II 2013–2014, 24 077, nr. 314

³⁸ Kamerstuk I 2013–2014, 32 211, nr. L

Digitalisering strafrechtshet

In 2013 is het project digitaal procesdossier omgevormd naar een programma dat zich richt op Digitaal Werken in Strafrechtshet. De reden is dat dit onderdeel belangrijke voorwaarden schept voor de doelen van VPS. In de loop van het jaar is een programmaplan op hoofdlijnen ontwikkeld en formeel vastgesteld in de stuurgroep VPS. De tweede helft van het jaar is gebruikt om een programmaorganisatie in te richten en een nadere uitwerking van het programma te maken. Parallel is in samenwerking met materiedeskundigen een concept wetsvoorstel ontwikkeld dat digitaal werken mogelijk maakt. Het concept is aan belanghebbenden voorgelegd ter consultatie. Ook is een gemeenschappelijke voorziening gerealiseerd voor het waarmerken, ondertekenen en valideren van documenten in digitale vorm. Daarnaast is binnen de rechtspraak en het OM het nodige werk verzet om digitaal beschikbaar stellen van documenten in een later stadium mogelijk te maken. Zo is er een portaal gebouwd waarmee advocaten toegang krijgen tot strafdossiers; de implementatie volgt in de loop van 2014.

Tabel 33.4 Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Realisatie	Begroting	Verschil
	2013	2013	
Verplichtingen	786.426	768.902	17.524
Waarvan garantieverplichtingen ¹	0	823	- 823
33.1 Apparaatsuitgaven Openbaar Ministerie²			
Personeel	377.024	362.160	14.864
waarvan eigen personeel	351.344	329.994	21.350
waarvan externe inhuur	23.543	32.166	- 8.623
Materieel	201.011	209.451	- 8.440
waarvan ICT	40.833	39.769	1.064
waarvan SSO's	55.627	2.924	52.703
Programma-uitgaven	197.081	197.291	- 210
33.2 Bestuur, informatie en technologie			
Bijdrage aan mede-overheden			
RIEC's/LIEC	7.903	7.900	3
Overig bestuur, informatie en technologie	559	772	- 213
Subsidies			
Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	0	2.500	- 2.500
Keurmerk Veilig Ondernemen	1.340	1.500	- 160
Overig bestuur, informatie en technologie	463	900	- 437
Opdrachten			
Overig bestuur, informatie en technologie	666	771	- 105
33.3 Opsporing en vervolging			
Bijdrage Agentschappen			
Nederlands Forensisch Instituut (NFI)	68.273	69.366	- 1.093
Justis	0	1.042	- 1.042
Domeinen	12.819	12.399	420
Bijdrage ZBO/RWT			
College Gerechtelijk Deskundigen ³	1.701	1.805	- 104
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties, mede-overheden			
PV-vergoedingen Bestuurlijke strafbeschikking	13.430	14.460	- 1.030
Staatkundige hervorming Nederlandse antillen (shna)	4.150	4.230	- 80
FIU-Nederland	0	18	- 18
Overig opsporing en vervolging	4.241	2.633	1.608
Subsidies			
Vereniging tegen discriminatie	0	1.072	- 1.072
Overig opsporing en vervolging	6.628	2.258	4.370
Opdrachten			
Schadeloosstellingen	17.312	21.944	- 4.632
Keten Informatie Management (KIM)	3.532	8.972	- 5.440
Onrechtmatige Detentie	12.335	6.211	6.124
Herontwerp Strafrechtsketen	4.385	3.900	485
Gerechtskosten	32.827	25.638	7.189
Innovatieagenda	1.276	7.000	- 5.724
Overig opsporing en vervolging	3.241	0	3.241
Ontvangsten	1.086.824	1.046.498	40.326
waarvan Boeten en Transacties	982.386	976.938	5.448
Waarvan Afpakken ⁴	89.982	59.560	30.422

¹ In de begroting 2013 is abusievelijk de garantieverplichting voor de faillissementscuratoren in artikel 33 opgenomen. Dit had artikel 34 moeten zijn.

² Met ingang van de ontwerp-begroting 2014 worden de programma-uitgaven voor afpakken en verkeershandhaving gesplitst van het apparaats-budget

³ Voorheen Nederlands Register Gerechtelijke Deskundigen (NRGD)

⁴ Met ingang van 1e suppletoire begroting 2013 zijn de posten pluk-ze (€ 45.820) en verbeurdverklaringen (€ 13.740) samengevoegd tot Afpakken (€ 59.560).

Toelichting op instrumenten

33.1 Apparaatsuitgaven*Openbaar Ministerie*

Het Openbaar Ministerie (OM) bepaalt als enige instantie in Nederland wie voor de strafrechter moet verschijnen en voor welk strafbaar feit. Het OM maakt deel uit van de rechterlijke macht, maar de leden van het OM zijn, anders dan de rechters, niet met rechtspraak belast. Het OM bestaat uit officieren van justitie, advocaten-generaal en procureurs-generaal en wordt wel aangeduid als de «staande magistratuur», ter onderscheiding van de zittende magistratuur (de rechters). In tegenstelling tot de rechters worden de leden van het OM niet voor het leven benoemd. In de Wet op de rechterlijke organisatie wordt de taak van het OM als volgt omschreven: «Het OM is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en met andere bij wet vastgestelde taken.» In de praktijk van het strafrecht is de hoofdtaak van het OM te verdelen in de opsporing van strafbare feiten, de vervolging van strafbare feiten en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van strafvonnissen.

Het verschil van bijna € 15 mln. tussen de begrote en gerealiseerde apparaatsuitgaven Openbaar Ministerie (onderdeel personeel) wordt met name verklaard doordat de salariskosten van Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM) zijn gestegen. De stijging is veroorzaakt door het hogere aantal Mulder-zaken onder andere als gevolg van intensieve trajectcontroles en de verhoogde instroom WOB.

In de ontwerpbegroting 2013 is de nieuwe begrotingspresentatie Verantwoord Begroten ingevoerd. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën apparaatsuitgaven. Om te komen tot een juiste verdeling van de middelen over deze categorieën heeft een budgettair neutrale correctie van de verdeling plaatsgevonden.

Tabel 33.5 Productie en prestaties arrondissementsparketten							
					Realisatie	Begroting	Vershil
	2009	2010	2011	2012	2013 ¹	2013	2013
<i>Rechtbankzaken (afdoeningen)</i>	260.000	210.100	218.100	226.500	215.222	205.314	9.908
Overdracht aan buitenland	100	100	100	100	100	100	0
Onvoorwaardelijk sepot	31.200	23.800	30.300	37.200	42.300	24.638	17.662
Transactie, strafbeschikking en voorwaardelijk sepot	77.100	60.700	63.700	76.300	64.476	63.647	829
Voegen (ter berechting of ad info)	8.600	5.100	4.600	4.500	3.045	4.006	- 961
Afdoening door de rechter	143.000	120.500	119.500	108.500	105.301	112.923	- 7.622
Waarvan Meervoudige kamer (inclusief economisch en militair)	14.800	13.900	14.600	15.100	14.314	14.700	- 386
Waarvan Politierechter (inclusief economisch en militair)	115.500	96.300	95.800	85.000	84.530	89.189	- 4.659
Waarvan Kinderrechter	14.500	12.700	9.100	8.400	6.457	9.034	- 2.577
Interventiepercentage (%)	87%	88%	85%	83%	80%	86%	- 6%
Doorlooptijd (% afdoening < 180 dagen na 1e verhoor)	53%	52%	%	53%	54%	53%	1%
Doorloopsnelheid jeugd binnen 3 maanden afgedaan OM (%)	79%	81%	76%	72%		80%	
<i>Kantonzaken (afdoeningen)</i>							-
Sepot, transacties, strafbeschikkingen, voegen en overdracht buitenland	243.000	209.400	168.400	147.900	98.080	121.787	23.707
Dagvaardingen	84.500	45.900	85.200	74.700	46.673	60.894	14.221
	158.500	163.500	82.800	73.100	51.407	60.894	- 9.487
<i>Mulderzaken (afdoeningen)</i>							
Uitstroom beroepen Openbaar Ministerie	360.200	313.400	281.400	376.800	515.847	276.526	239.321

¹ De cijfers over 2013 betreffen voorlopige cijfers.

Tabel 33.6 Productie en prestatie Ressortparketten							
					Realisatie	Begroting	Verschil
	2009	2010	2011	2012	2013 ¹	2013	2013
<i>Uitstroom (aantallen)</i>							
Rechtbankappellen	15.600	15.700	17.200	16.800	16.745	16.900	– 155
Kantongerechtsappellen	5.300	4.900	4.500	3.800	3.423	4.300	– 877
Klachten artikel 12 Sv	2.400	2.500	2.400	2.300	2.648	2.400	248
Mulderberoepen	2.300	2.300	1.800	2.100	1.904	2.000	– 96

¹ De cijfers over 2013 betreffen voorlopige cijfers.

Toelichting

De productie van rechtbankzaken (misdrijven) is ongeveer 5% hoger dan begroot, met name door een hoger niveau van sepots. Dit mede als gevolg dat het OM nadrukkelijker betrokken is bij beslissingen om de verdachte niet te vervolgen. Bij kantonzaken (overtredingen) is sprake van een daling van de instroom en productie als gevolg van de implementatie van de Wet OM-Afdoening, waardoor meer zaken in eerste instantie door het CJIB worden afgedaan. Het aantal Mulderberoepen is enorm gestegen en komt ver uit boven de begrootte aantallen. Dit is een gevolg van zowel intensivering van de trajectcontroles als van het wegwerken van de voorraad Mulderberoepen.

33.2 Bestuur, Informatie en Technologie

Bijdrage medeoverheden

Regionale Informatie en Expertise Centra / Landelijk Informatie en Expertise Centrum (RIEC's/LIEC)

De aanpak van georganiseerde misdaad vraagt om een georganiseerde overheid. Daarom zijn er 10 RIEC's en een LIEC in Nederland. De RIEC's zijn regionale informatie en expertisecentra op het gebied van de bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit. De bij het RIEC-samenwerkingsverband aangesloten partijen ontwikkelen en ondersteunen regionaal bestuurlijke interventies en combineren die eventueel met de fiscale en strafrechtelijke aanpak. Doelstelling is een structurele gezamenlijke aanpak van de georganiseerde misdaad. Binnen de RIEC's is sprake van samenwerking met de gehele keten. Het LIEC vervult deze rol op landelijk niveau waarbij er geen hiërarchische relatie bestaat met de RIEC's. Het LIEC is daarnaast een shared service center voor de RIEC's. Ook is het doel de werkwijzen van de RIEC's zoveel mogelijk te stroomlijnen en de onderlinge afstemming te ondersteunen. Van de 408 gemeenten zijn er 403 gemeenten (98,8%) bij een RIEC aangesloten. In 2013 zijn in drie RIEC's Bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyses opgesteld.

Subsidies

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)

Het CCV heeft in 2013 subsidie ontvangen om publieke en private organisaties te ondersteunen door middel van het stimuleren van een effectieve aanpak van onveiligheid en preventie van criminaliteit en het verhogen van het veiligheidsbewustzijn. In 2013 heeft het CCV hiervoor kennis en instrumenten ontwikkeld op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Het CCV is ook in 2013 belast geweest met de

uitvoering van een groot aantal activiteiten ter ondersteuning en realisatie van het VenJ beleid waaronder de vermindering met 10% van de ervaren overlast en onveiligheidsgevoelens. De realisatie in 2013 bedraagt 0 omdat bij voorjaarsnota 2013 het budget op beleidsartikel 33.2 (CCV) is overgeheveld naar beleidsartikel 34.2 (CCV).

Keurmerk Veilig Ondernemen

Bedrijventerreinen en winkelgebieden komen voor KVO-certificatie in aanmerking als zij een aantal structurele maatregelen op het gebied van veiligheid treffen. Samenwerking tussen verschillende organisaties staat hierbij centraal. Met maatregelen zoals inbraak-, overval- en brandbeveiliging zorgt het KVO voor een veiliger werkomgeving. Doelstelling is het doen afnemen van bedrijfsschade. Op deze wijze draagt het KVO bij aan de aanpak van criminaliteit voor de politie en brandveiligheid voor de brandweer. De uitvoering van het KVO-winkelgebieden is overgegaan van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel naar het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.

33.3 Opsporing en vervolging

Bijdragen agentschappen

Nederlands Forensisch Instituut (NFI)

Het NFI levert forensische diensten met behulp van state-of-the-art technologie en wetenschap. Het NFI verleent diensten binnen de strafrechtketen, onder andere aan het OM en de politie. Ook kan een advocaat in een strafzaak de stafofficier of de rechter-commissaris verzoeken om het NFI een onderzoek te laten uitvoeren. Het NFI levert daarnaast diensten aan andere personen of instanties, zoals de Immigratie- en Naturalisatiedienst, buitenlandse politie of justitie of aan bijzondere opsporingsdiensten. Meer informatie over NFI is te vinden in de baten-lastenparagraaf van het NFI.

Dienst Justitiële uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit en Screening (Justis)

De Dienst Justis is de screeningsautoriteit van het Ministerie van Veiligheid en Justitie op het gebied van integriteit. Justis toetst of partijen die bepaalde verklaringen en vergunningen aanvragen, aan integriteitseisen voldoen. Deze screening van betrouwbaarheid vermindert veiligheidsrisico's en draagt zo bij aan een integere en veiligere samenleving.

Justis:

- toetst de opleidingseisen en betrouwbaarheid van iemand die buitengewoon opsporingsambtenaar wil worden;
- verleent de vergunning om beveiligingswerkzaamheden te verrichten en de toestemming om met de leiding van de organisatie te mogen worden belast;
- behandelt in geval van weigering of intrekking van de wapenvergunning door de korpschef (bij vrees voor misbruik) de beroepschriften en vervolgprocedures;
- verleent in bepaalde gevallen wapenvergunningen, bijvoorbeeld voor wapens voor musea.

Bij voorjaarsnota 2013 is het budget op beleidsartikel 33.3 (Justis) overgeheveld naar beleidsartikel 34.2 (Dienst Justis).

Domeinen Roerende Zaken (DRZ)

Domeinen Roerende Zaken (DRZ) is een agentschap van het Ministerie van Financiën en is de specialist op het gebied van de afstoting van roerende zaken rijksbreed. DRZ vernietigt, bewaart of verkoopt goederen die door Veiligheid en Justitie of door andere officiële opsporingsinstanties in beslag zijn genomen.

Bijdragen ZBO/RWT

Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen (NRGD)

Het NRGD waarborgt en bevordert de kwaliteit van de inbreng van deskundigen in de rechtsgang. Indien een deskundige, zoals een psycholoog, toxicoloog of orthopedagoog, zich als gerechtelijk deskundige wil laten registreren, dient de aanmelding getoetst te worden door het NRGD. Het NRGD heeft een wettelijke basis (Wet deskundigen in strafzaken) en is onafhankelijk.

Bijdrage mede-overheden

Pv-vergoedingen bestuurlijke strafbeschikking

Bij de inwerkingtreding van de bestuurlijke strafbeschikking overlast in 2009 is tussen het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de VNG afgesproken dat gemeenten een vergoeding krijgen voor de kosten die zij maken voor het uitschrijven van processen-verbaal (pv's) in het kader van de bestuurlijke strafbeschikking overlast. De afrekening van deze vergoeding heeft (achteraf) plaatsgevonden op basis van de werkelijk ingediende processen verbaal in 2012.

De vergoedingsregeling behorende bij de bestuurlijke strafbeschikking is per 1 januari 2014 gewijzigd en door de Minister vastgesteld. Op 23 oktober 2013 is deze gepubliceerd in de Staatscourant (nr. 29612).

Tabel 33.7 PV-vergoedingen Bestuurlijke strafbeschikking					
			Realisatie	Begroting	verschil
	2011	2012	2013	2013	2013
<i>Mulder (€ 25,-)</i>					
Aantal (x 1.000)	530	543	458	543	- 85
Uitgaven (€ 1.000)	13.247	13.565	11.441	13.565	- 2.124
<i>Overlast (€ 40,-)</i>					
Aantal (x 1.000)	26.583	26.901	33.717	26.901	6.816
Uitgaven (€ 1.000)	1.063	1.076	1.349	1.076	273
Totaal uitgaven (€ 1.000)	14.310	14.641	12.790	14.641	- 1.851

Het verschil tussen wat is begroot en daadwerkelijk is uitgegeven, is een autonome ontwikkeling. Het betreffen immers processen verbaal die worden uitgeschreven door opsporingsambtenaren die werkzaam zijn in de gemeenten die de bestuurlijke strafbeschikking als instrument gebruiken in het kader van hun handhavingsactiviteiten.

Staatkundige hervorming Nederlandse Antillen (shna)

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie levert een financiële bijdrage aan:

- het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de BES-eilanden). In deze bijdrage is ook de financiering van de Beheerraad opgenomen;

- het Parket van het Openbaar Ministerie op de BES-eilanden;
- de Raad voor de rechtshandhaving (samen met de landen Curaçao en Sint Maarten);
- het Parket van de Procureur-Generaal;
- de rechtsbijstand.

FIU-NL

De Financial Intelligence Unit – Nederland (FIU-NL) is een overheidsinstantie waaraan ongebruikelijke transacties of zaken te maken met witwassen van geld of financiering van terrorisme gemeld dienen te worden. In alle landen die zich aan de regels van de Financial Action Taskforce (FATF) houden bestaat een soortgelijk FIU. Het doel van de FIU-NL is om nationaal en internationaal een bijdrage te leveren aan de versterking van de kwaliteit van opsporing en vervolging en het voorkomen en bestrijden van misdaad en in het bijzonder misdaden omtrent witwassen en de financiering van terrorisme. Op basis van de Wet ter voorkoming van witwassen en de financiering van terrorisme (Wwft) zijn diverse instellingen bij wet verplicht om ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU-NL. Het FIU-NET levert een bijdrage aan de integriteit van het financiële stelsel door het ter beschikking stellen van verzamelde, geregistreerde, bewerkte en geanalyseerde «transactie» informatie (de ongebruikelijke transacties) en expertise aan opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten in binnen- en buitenland.

Tabel 33.8 Kengetallen FIU-NL

				Realisatie	Streven	Verschil
	2010	2011	2012	2013	2013	2013
Aantal ongebruikelijke transacties (OT)	183.400	167.200	191.900	202.164	193.000	9.164
Aantal verdachte transacties (VT)	29.800	23.200	31.700	25.321	30.400	– 5.079
Meldpercentage	16%	14%	11%	13%	13%	0%

Toelichting

Subsidies

Vereniging tegen discriminatie

Bij voorjaarsnota 2013 is de subsidie voor de Vereniging tegen discriminatie gestopt.

Opdrachten

Schadeloosstellingen

Schadeloosstellingen zijn ook mogelijk buiten de strafrechtelijke keten, zoals vergoedingen vanwege onrechtmatige vreemdelingenbewaring en in het geval van Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ). Daarnaast kunnen ook vergoedingen worden verstrekt voor bijvoorbeeld kosten voor juridische bijstand.

Vanwege het open einde karakter van dit budget valt het moeilijk te prognosticeren.

Keten Informatie Management (KIM)

In 2013 is ten behoeve van het digitaal uitwisselen van documenten en dossiers een Waarmerk, Teken en Validatieservice WTVs opgeleverd. Voorbereidingen zijn getroffen voor een voorziening voor digitale

archivering van documenten en dossiers. Verkenningen zijn uitgevoerd naar de wijze waarop geautoriseerde toegang tot digitale informatie vorm kan krijgen. Het gebruik van de huidige voorziening voor identificatie en verificatie van verdachten, veroordeelden en getuigen is geëvalueerd. De functionaliteit nodig om tot een identificatie van vreemdelingen te komen, in het bijzonder om op de juiste wijze te kunnen identificeren wanneer sprake is «vreemdelingen in het strafrecht», is in ontwikkeling. Deze nieuwe functionaliteit faciliteert het VRIS protocol. Kaders voor privacy-by-design inzake de keteninformatievoorzieningen in het strafrecht zijn opgeleverd. Ontwikkeling en vernieuwing van de ketenvoorziening vindt plaats binnen deze kaders.

In 2013 zijn belangrijke stappen gezet op het terrein van European e-Justice. In het e-CODEX-project zijn bouwstenen opgeleverd die volledige digitalisering van het grensoverschrijdende rechtsverkeer een forse stap dichterbij brengen. Deze bouwstenen worden de komende jaren getest in pilots, onder andere bij DJI en het OM. VenJ heeft het project Implementing Transnational Videoconferencing succesvol afgerond. Dit project had tot doel het gebruik van videoconferentie binnen de Europese Unie te bevorderen. Eind 2013 is door de JBZ-Raad het strategisch document over e-Justice aangenomen.

Onrechtmatige Detentie

Ten laste van dit budget worden de vergoedingen aan ex-justitiabellen verantwoord, waarvan is vastgesteld, op basis van het verloop van strafproces en het eventuele vervolg met betrekking tot de ten uitvoerlegging van een opgelegde sanctie, dat recht is ontstaan op een vergoeding. Over het algemeen worden deze vergoedingen vastgesteld door de rechter. Van een vergoeding kan bijvoorbeeld sprake zijn, wanneer een verdachte wordt vrijgesproken van een ten laste gelegd feit en in de periode voor de vrijspraak in voorlopige hechtenis heeft gezeten. Deze uitgaven hebben een open-eindekarakter.

Programma Herontwerp Keten Strafrechtelijke Handhaving (HKS)

In 2013 is het aantal aangesloten regio's uitgebreid naar acht en zijn naast het OM, de zittende magistratuur en de Reclassering in de meeste regio's ook het NIFP, de Raad voor de Kinderbescherming en de politie aangesloten. Het totaal aantal in de methodiek Lean Six Sigma opgeleide projectleiders- en ondersteuners bij deze organisaties is toegenomen tot 390. In alle regio's tezamen zijn ca. 60 projecten gestart gericht op verbetering en versnelling van werkprocessen. Een aantal projecten is met succes afgerond wat heeft geleid tot een aanzienlijke reductie in doorlooptijd en daarmee samenhangende besparingen. Voorbeelden zijn:

- versnelde afdoening van drugszaken met bolletjesslikkers op Schiphol: van gemiddeld 81 dagen naar gemiddeld 11 dagen via afdoening op een snelrechtzitting;
- versnelde oplevering van NIFP-rapportages in Rotterdam: van 137 dagen naar 66 dagen (-48%). Dat levert de rechtbank een potentiële besparing op van 150 aangehouden MK-zaken per jaar;
- verkorten van de gemiddelde doorlooptijd van datum scannen vonnis tot en met vrijgeven voor executie bij het CVOM van 8 dagen naar 0,8 dagen: een daling van ruim 91%;
- de rechtbank Den Haag heeft in het project Verkorten Mulder Beroep de gemiddelde doorlooptijd van team kanton teruggebracht van 78 naar 2 dagen. De gemiddelde doorlooptijd van het CVOM in dit traject is teruggebracht van 125 naar 78 dagen.

Gerechtskosten

Ten laste van dit budget worden de uitgaven gebracht die betrekking hebben op deskundigen, tolken en vertalers, die een bijdrage leveren aan het strafproces en worden bekostigd in overeenstemming met het Besluit tarieven in strafzaken.

De gerechtskosten blijken € 7,2 mln. hoger te zijn uitgevallen dan in de begroting was verwerkt. Dit hangt onder meer samen met nieuwe regelgeving op grond waarvan meer vertalingen zijn vereist.

Innovatieagenda

Op 31 oktober 2011 heeft de Minister van Veiligheid en Justitie de Innovatieagenda rechtsbestel naar de Tweede Kamer gestuurd³⁹. Deze innovatieagenda heeft tot doel geschiloplossing in civielrechtelijke en bestuursrechtelijke procedures te verbeteren (eenvoudiger, sneller en/of effectiever). De Innovatieagenda bestaat uit drie onderdelen: verbetering van gerechtelijke procedures, verbetering van buitengerechtelijke procedures en verbeteringen in het rechtsbestel.

In de afgelopen jaren zijn al diverse concrete resultaten geboekt. De activiteiten inzake het verbeteren van de gerechtelijke procedures, zoals het verbeteren van de digitale toegankelijkheid van rechtspraak, worden in het kader van het programma Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak verder ten uitvoer gelegd (zie hierna). De in de innovatieagenda aangekondigde eenvoudige, snelle en beveiligde digitale procedure bij de kantonrechter (e-kantonrechter) is in oktober 2013 van start gegaan met zaken die door rechtsbijstandsverzekeraars worden aangeleverd. Deze e-kantonrechterprocedure kan worden beschouwd als een voorloper van de procedures zoals die in het programma KEI worden ontwikkeld. Het voornemen om officiële publicaties en bekendmakingen uit artikel 54 Rv en artikel 28 Wvha voortaan via het internet te laten plaatsvinden, heeft vorm gekregen in het wetsvoorstel Publicaties op internet, dat recent voor advies aan de Raad van State is verzonden. In het kader van het versterken van buitengerechtelijke geschiloplossing zijn er onder andere vier geschillencommissies bij de Stichting Geschillencommissies Consumentenzaken bijgekomen, is het wetsvoorstel modernisering arbitrage ingediend, is door het Nederlands Mediation Instituut een publiekscampagne gestart en is een pilot «mediation bij gemeenten» afgerond.

Programma KEI:

Het programma Kwaliteit en Innovatie rechtspraak (KEI) heeft in 2013 een conceptwetsvoorstel opgesteld dat ziet op een herziening van het burgerlijk procesrecht en digitalisering mogelijk maakt in het burgerlijk- en bestuursprocesrecht. Dit gebeurde na raadpleging van betrokken organisaties zoals de rechtspraak, de Nederlandse Vereniging van Rechtspraak (NVvR), de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), de Koninklijke Broederschap van Gerechtsdeurwaarders (KBvG), verzekeraars en andere betrokkenen.

Ontvangsten

Boeten en Transacties

De meevaller bij Boeten en Transacties wordt voornamelijk verklaard doordat de instroom op WAHV-zaken hoger is geweest dan verwacht was bij het opstellen van de Ontwerpbegroting 2013.

³⁹ Kamerstuk II 2011–2012, 33 071, nr. 5

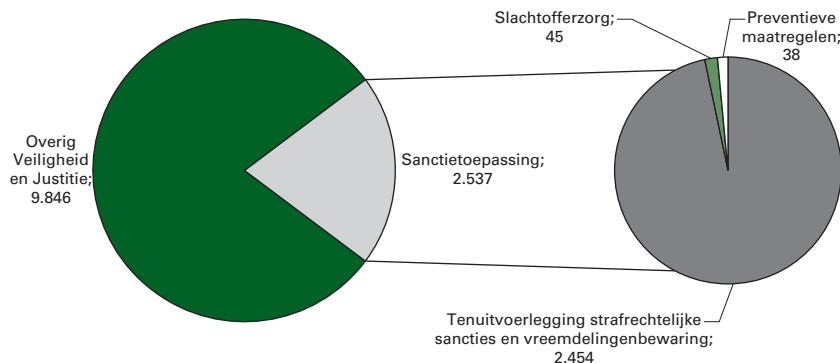
Beleidsartikelen

Afpakken / Pluk Ze

In één zaak is een schikking van ruim € 30 mln. getroffen. Dergelijke hoge schikkingen zorgen voor pieken in het resultaat. Ook buiten deze schikking is het beoogde resultaat voor 2013 bereikt.

Artikel 34 Sanctietoepassing

Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen Art. 34 Sanctietoepassing 20,5%

Algemene doelstelling

Het borgen van de veiligheid van de Nederlandse samenleving door de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en maatregelen en het beperken van de recidive, het voorkomen van slachtofferschap door middel van het bevorderen van het nemen van preventieve maatregelen door burgers en bedrijven en het versterken van de positie van slachtoffers.

Rol en verantwoordelijkheid

Tenuitvoerlegging van sancties en strafrechtelijke maatregelen

Op het gebied van tenuitvoerlegging sancties en strafrechtelijke maatregelen heeft de Minister een uitvoerende en regisserende rol. De wettelijke grondslag wordt onder meer gegeven door het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering, de Penitentiaire beginselenwet, de Beginselenwet verpleging terbeschikkinggestelden, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen en de Vreemdelingenwet.

De Minister heeft een uitvoerende rol waar het gaat over tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende straffen en maatregelen door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), een agentschap van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Ten aanzien van de forensische zorg heeft de Minister een regisserende rol. Deze zorg omvat alle geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en verstandelijk gehandicaptenzorg die wordt verleend in strafrechtelijk kader. De Minister is verantwoordelijk voor de tijdige beschikbaarheid van de juiste, kwalitatief hoogwaardige zorg, waar nodig in combinatie met afdoende beveiliging. Grondslag hiervoor in 2013 lag besloten in het Interim-besluit Forensische Zorg.

De uitvoering van toezicht in strafrechtelijk kader, advisering aan het OM en de rechter over justitiabelen en de uitvoering van taakstraffen is opgedragen aan drie erkende reclasseringsorganisaties. Ook hier heeft de Minister een regisserende rol. De taken van de reclasseringsorganisaties dragen bij aan het terugdringen van recidive.

Preventie en Kansspelen

De Minister, burgers en bedrijven hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het voorkomen van slachtofferschap door het opwerpen van drempels of barrières voor (potentiële) daders.

De Minister stimuleert preventie door het beschikbaar stellen van integriteitsinstrumenten zoals de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en het toezicht op rechtspersonen. De Minister en ondernemingsorganisaties

werken samen bij criminaliteitspreventie en het faciliteren van opsporing en vervolging (repressie) van criminaliteit tegen bedrijven. De Minister kent een regisserende rol voor de kansspelen. De Minister wil ervoor zorgen dat Nederlandse burgers op een veilige en verantwoorde manier kunnen deelnemen aan kansspelen.

Slachtofferzorg

De Minister kent een financierende rol op het gebied van slachtofferzorg. De Minister draagt beleidsverantwoordelijkheid voor de zorg – in brede zin – aan slachtoffers en nabestaanden die getroffen zijn door een strafbaar feit en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het slachtofferbeleid.

Beleidsconclusies

Tenuitvoerlegging onvoorwaardelijke vrijheidsstraffen

Vanwege met name de uitwerking van de nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling van OM en Minister, is de planning van het wetsvoorstel Herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen bijgesteld. Op 3 november j.l. is het wetsvoorstel in consultatie gebracht, zoals toegelicht in een brief aan de Kamer⁴⁰.

Langdurig toezicht gewelds- en zedendelinquenten

Het wetsvoorstel Langdurig Toezicht is in november 2013 ingediend bij de Tweede Kamer⁴¹. Naar verwachting treedt de wet op 1 januari 2015 in werking.

Wet Forensische Zorg

De Wet Forensische Zorg is in 2013 bij de Eerste Kamer⁴² ingediend. Naar verwachting wordt de behandeling in 2014 afgerond. Deze wet geeft de kaders voor het stelsel van de forensische zorg, waarmee beter kan worden gestuurd op passende en effectieve forensische zorg voor justitiabelen met een psychische stoornis, verslavingsproblematiek of een verstandelijke beperking.

Met GGZ Nederland en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland zijn in 2013 afspraken gemaakt over de ontwikkelingen die de komende jaren plaatsvinden in de forensische zorg. In een meerjarenovereenkomst zijn de budgettaire kaders en afspraken over een daling van de tbs-behandelduur naar gemiddeld 8 jaar vastgelegd. Verhoging van de kwaliteit en transparantie in de sector zijn een integraal onderdeel van de afspraken. De afspraken vormen de basis voor een kleinere, maar gezonde en goed presterende sector met een duurzame structuur.

Pilot vrijwilligers

In 2012 is het Ministerie van Veiligheid en Justitie gestart met de pilot «gratis VOG vrijwilligers» om het gebruik van de VOG onder vrijwilligers die met minderjarigen werken te vergroten. Om vrijwilligersorganisaties tegemoet te komen kunnen vrijwilligers die met kinderen werken of gaan werken binnen de pilot de kosten van de VOG-aanvraag terugkrijgen van de Rijksoverheid. Het Verwey-Jonker Instituut heeft de pilot begin 2013 geëvalueerd⁴³, en concludeert dat de pilot als stimulans voor de veiligheid in het vrijwilligerswerk heeft gewerkt. In dit verband is besloten om de pilot gefaseerd uit te bouwen naar een structurele regeling voor vrijwil-

⁴⁰ Kamerstuk II 2013–2014, 29 279, nr. 177

⁴¹ Kamerstuk II 2013–2014, 33 816, nr.2

⁴² Kamerstuk II 2009–2010 32 398

⁴³ Kamerstuk II 2013–2014, 33400 VI, nr. 116

ligers die met minderjarigen werken of met mensen met een verstandelijke beperking.

Continue screening kinderopvang

Alle mensen die in de kinderopvang of peuterspeelzalen werken worden vanaf 1 maart 2013 continu gescreend. Bij brief van 28 november 2013 heeft de Minister van SZW, mede namens de Minister van VenJ, de Tweede Kamer geïnformeerd over de eerste resultaten van de continue screening⁴⁴. Uit de evaluatie blijkt dat de genomen maatregelen in de kinderopvang daadwerkelijk doen wat ermee wordt beoogd. Ze dragen bij aan een veiligere omgeving en zijn daarmee noodzakelijk om de kwetsbare groep kinderen in de kinderopvang te beschermen.

Buitenland bevraging

Sinds 1 oktober 2012 worden bij alle VOG-aanvragen van personen die belast zijn met de zorg voor minderjarigen in de kinderopvang, de jeugdzorg en het onderwijs, justitiële gegevens uit het EU-land van nationaliteit opgevraagd. Deze procedure wordt toegepast bij aanvragers die een andere EU-nationaliteit hebben dan de Nederlandse. De justitiële gegevens worden uitgewisseld via het Europees Strafrecht Informatie-systeem (ECRIS). In een jaar tijd zijn door Nederland ca. 3.700 informatie-verzoeken uitgezet die in de regel worden beantwoord. In enkele gevallen heeft de procedure geleid tot een afwijzing van de VOG-aanvraag.

Slachtofferzorg

Op 22 februari 2013 is het visiedocument: «Recht doen aan slachtoffers» aan de Tweede Kamer toegezonden⁴⁵. In de visie op het slachtofferbeleid zijn vijf beleidsdoelstellingen vastgesteld:

1. Slachtoffers worden erkend, zorgvuldig bejegend en geïnformeerd;
2. Slachtoffers hebben een sterke positie in het recht;
3. Slachtoffers worden beschermd waar nodig
4. Slachtoffers die dat nodig hebben worden ondersteund bij het te boven komen van de gevolgen van het delict;
5. Slachtoffers hebben mogelijkheden tot herstel van de gevolgen, zowel financieel, praktisch als emotioneel.

In oktober is het in het Regeerakkoord afgesproken wetsvoorstel voor verdere uitbreiding spreekrecht in consultatie gegaan. Het wetsvoorstel ziet op een adviesrecht voor slachtoffers die in een strafzaak gebruik maken van hun spreekrecht over de gevolgen die het misdrijf voor hen heeft gehad. In september 2013 zijn de resultaten van eerste meting van de slachtoffermonitor aan de Tweede Kamer aangeboden⁴⁶.

In het najaar van 2013 zijn vijf innovatieve pilots met herstelbemiddeling in en rond het strafrecht van start gegaan.

Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB)

Het Programma USB⁴⁷ is opgezet om de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen te verbeteren. Doelstellingen van het programma: het sneller starten van straffen, het zekerder ten uitvoerleggen van straffen (om uitval te voorkomen) en het goed informeren van alle relevante partners binnen en buiten de strafrechtketen. Een voorwaarde is dat de regie op en de samenwerking binnen de uitvoeringsketen wordt verbeterd.

⁴⁴ Kamerstuk II TK 2012–2013, 31 322, nr. 224

⁴⁵ Kamerstuk II 2012–2013, 33 552, nr. 2

⁴⁶ Kamerstuk II 2013–2014 33 552 nr. 7

⁴⁷ Kamerstuk II, 2011–2012 29 279, nr. 147

Concreet betekent dat in 2013:

- door middel van de doorontwikkelde KPI monitor (keten prestatie indicator) structureel inzicht is in het presteren van de tenuitvoerleggingsketen en de rol van de verschillende ketenorganisaties hierin. In februari 2013 is de Tweede Kamer hierover geïnformeerd⁴⁸ is daarnaast bericht over de samenstelling van de openstaande vrijheidsstraffen en zijn daartoe verbetermaatregelen doorgevoerd⁴⁹. Op 4 september 2013 heeft de Tweede Kamer hierover met de Staatssecretaris gedebatteerd. Zowel de KPI-monitor als de analyse van openstaande vrijheidsstraffen worden in 2014 verder uitgewerkt naar sanctiestroom en nader geduid.

Maatregelen gevangeniswezen

De maatregelen die zijn getroffen door DJI in het kader van de bezuinigingen zijn uitgewerkt in het Masterplan DJI 2013–2018⁵⁰. De bezuinigingsmaatregelen van het gevangeniswezen maken deel uit van dit Masterplan. Het betreft de volgende maatregelen:

- Versobering van het regime voor arrestanten en preventief gehechten;
- Het intensiveren van het meerpersoonscelgebruik;
- De afschaffing van de algemeen geldende detentiefasering en het invoeren van elektronische detentie (ED);
- Het aanpassen van de regimes met het oog op het realiseren van veiligheid en zorg op maat.

In overleg met Tweede Kamer is een bedrag van structureel € 69 mln vrijgemaakt waarmee het beoogd aantal te realiseren elektronische-detentieplaatsen wordt beperkt tot 800 op jaarbasis vanaf 2015. Elektronische detentie zal alleen worden toegepast ter vervanging van een deel van een intramurale vrijheidsstraf. Voorts zal het aanbod van arbeid aan preventief gehechten worden gehandhaafd.

Recidive ex-gedetineerden en ex-terbeschikkinggestelden

Tabel 34.1 Kengetal Vermindering algemene recidive ex-gedetineerden Recidive ex-gedetineerden								
Kengetal	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Percentage tweejaarsrecidive	56,0	54,9	53,4	51,3	50,7	50,0	48,5	47,7

Bron: Recidivebericht 2012 WODC

Tabel 34.2 Kengetal Vermindering algemene recidive ex-terbeschikkinggestelden Recidive ex-terbeschikkinggestelden							
	1974–78	1979–83	1984–88	1989–93	1994–98	1999–03	2004–08
Percentage tweejaarsrecidive	45	44,4	41,5	36	17,5	23,0	20,9

Bron: Recidive Tbs 1974–2008 WODC

Toelichting

In 2002 heeft het toenmalige kabinet aangegeven dat de middellange termijnrecidive onder ex-gedetineerden in de periode van 2002–2010 zou moeten dalen met 10 procentpunt. Deze doelstelling is nog steeds van

⁴⁸ Kamerstuk II 2012–2013, 33 400 nr. 90

⁴⁹ Kamerstuk II 2012–13 TK 33 440 nr. 13

⁵⁰ Kamerstuk II 2012–2013 24 587, nr. 535

kracht. Voor het meten van het effect van de kabinetsdoelstelling geldt echter dat pas na enkele jaren zichtbaar is of ex-gedetineerden terugvallen in criminaliteit. De daling van 10 procentpunt heeft betrekking op de terugval tot zeven jaar na uitstroom. Het WODC is gevraagd om een inschatting te maken van de effecten op basis van de 2-jaars recidive. De doelstelling om de 7-jaars recidive onder ex-gedetineerden met 10 procentpunt te verlagen komt volgens het WODC overeen met een verlaging van de 2-jaars recidivepercentage met 7,7 procentpunten.

De recidivecijfers tot en met 2010 worden later dit jaar door het WODC opgeleverd en zullen verantwoord worden in de Ontwerpbegroting 2015.

Recidive ex-gedetineerden

Uit de berekeningen van het WODC blijkt dat er goede resultaten zijn behaald. In 2002 bedroeg het 2-jarig recidivepercentage 56% en in 2009 47,7%. Dit is een daling van 8,3% procentpunt. Eén jaar vroeger dan gedacht is de beoogde reductie van 7,7 procentpunt gehaald en zelfs overtroffen (Recidivebericht 2012, factsheet 2012–6 WODC)⁵¹.

Recidive ex-terbeschikkinggestelden

De recidive onder ex-terbeschikkinggestelden wordt gemeten in cohorten van vijf jaar. Uit de meest recente gegevens van het WODC, die in 2012 zijn gepubliceerd, blijkt dat de algemene recidive twee jaar na beëindiging van de Tbs-maatregel ook in het laatste cohort daalde. Er is direct vanaf het begin van deze meting een duidelijke daling waarneembaar.

Kansspelen

De Minister wil ervoor zorgen dat Nederlandse burgers op een veilige en verantwoorde manier kunnen deelnemen aan kansspelen. Criminaliteit, fraude en kansspelverslaving moeten daarom zoveel mogelijk worden voorkomen. Om kansspelverslaving tegen te gaan worden met het wetsvoorstel «Kansspelen op afstand» twee beleidsmaatregelen geïntroduceerd die tot doel hebben het aantal risico- en probleemspelers terug te dringen: aanscherping van de zorgplicht door aanbieders en invoering van een centraal register voor uitsluiting van kansspelen. Een wetsvoorstel hiertoe is in consultatie gegaan en zal naar verwachting medio 2014 naar de Tweede Kamer worden gezonden.

Tabel 34.3 Kengetal kansspelverslaafden			
Aantal kansspelverslaafden uitgedrukt in:			
	2005	2011	Ambitie 2017
Risicospelers	55.000	92.000	55.000
Probleemspelers	28.700	20.300	<20.300

Bron: WODC-onderzoek «Gokken in kaart», 2011.

Toelichting

In 2005 is een eerste meting gehouden. Iedere zes jaar wordt het aantal kansspelverslaafden gemeten. De eerstvolgende meting vindt plaats in 2017. In de tabel wordt zowel het aantal risicospelers (spelers die regelmatig spelen, met verhoogd risico op verslaving) als het aantal probleemspelers (reeds verslaafde spelers) in beeld gebracht. De tabel betreft cijfers genomen uit een bandbreedte en betreft een schatting.

⁵¹ Kamerstuk II 2012–2013, 29 279, nr. 163

Vanwege de onzekerheid in de schattingen zijn de verschillen tussen 2005 en 2011 niet statistisch significant.

Slachtofferzorg

Tabel 34.4 Kengetal uitkeringen SGM Aantal uitkeringen uit SGM						
	2009	2010	2011	2012	realisatie 2013	Raming 2013
Aantal uitkeringen	5.459	5.266	4.025	5.357	4.673	5.500

Bron: Jaarverslagen SGM (2009–2012), voor 2013 zijn voorlopige cijfers opgenomen.

Tabel 34.5 Kengetal Slachtoffer-dadersgesprekken Aantal Slachtoffer-dadersgesprekken						
	2009	2010	2011	2012	Realisatie 2013	Raming 2013
Aantal Slachtoffer-dadersgesprekken	1.050	1.077	1.211	1.284	1.782	1.400

Bron: Jaarverslagen Slachtoffer in Beeld (2009–2012), voor 2013 zijn voorlopige cijfers opgenomen

Tabel 34.6 Kengetal Slachtofferhulp Nederland Aantal slachtoffers dat ondersteuning ontvangt van SHN ¹						
	2009	2010	2011	2012	Realisatie 2013	Raming 2013
Juridische ondersteuning	42.599	43 311	46 298	43 750	23.433	44.000
Algemene ondersteuning	nvt	nvt	59.857	64.502	63.066	65.000

¹ In toenemende mate is de dienstverlening van SHN door de jaren van vormen van emotionele ondersteuning naar de meer juridische vormen van dienstverlening en van praktische naar meer algemene ondersteuning verschoven.

Bron: Jaaropgave Slachtofferhulp Nederland (2009–2012), voor 2013 zijn voorlopige cijfers opgenomen.

Toelichting

In 2013 zijn er door het Schadefonds Geweldsmisdrijven uiteindelijk minder uitkeringen verstrekt dan vooraf geraamd.

Het aantal trajecten dat in 2013 moest leiden tot slachtoffer-dadersgesprekken heeft in 2013 een significante toename gekend ten opzichte van vorige jaren. Met name door een groeiende aandacht voor herstelbemiddeling en een investering van voorlichting op de dienstverlening door de stichting Slachtoffer in Beeld is deze groei tot stand gekomen.

Het lagere aantal juridische diensten bij Slachtofferhulp Nederland ten opzichte van 2012 wordt vooral veroorzaakt door het feit dat de routinematige controle van alle voegingen is vervangen door een steekproefsgewijze controle van voegingen.

In het kader is dat ook zichtbaar: het kader voor controle voegingen in 2012 was 23.000, voor 2013 was dat 1.200. De daarbij vrijkomende menskracht is ingezet voor de stijging van het aantal voegingen, het aantal SSV/spreekrecht en het Bijstaan op zitting/ Begeleiden strafproces.

Tabel 34.7 Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	2.561.345	2.242.335	319.010
waarvan garantieverplichtingen ¹	1.068		1.068
Programma-uitgaven	2.536.821	2.242.335	294.486
34.2 Preventieve maatregelen			
Bijdrage Agentschappen			
Dienst Justis	17.054	14.019	3.035
Subsidies			
Preventie bedrijfsleven	6.926	13.685	- 6.759
Subsidies Integriteit	1.356	5.853	- 4.497
Centrum voor Criminnaliteitsbestrijding en Veiligheid (CCV)	5.925	2.500	3.425
Overig preventieve maatregelen	6.332	8.203	- 1.871
34.3 Tenuitvoerlegging strafrechtelijk sancties en vreemdelingenbewaring			
Bijdrage Agentschappen			
DJI-gevangeniswezen-regulier	1.249.866	1.019.958	229.908
DJI-Forensische zorg	723.202	700.313	22.889
DJI-Vreemdelingenbewaring en uitzetcentra	126.845	144.802	- 17.957
CJIB	109.157	9.631	99.526
Bijdrage aan ZBO's/RWT's			
Reclassering Nederland	135.235	140.915	- 5.680
Leger des Heils	20.836	23.486	- 2.650
Stichting Verslavingsreclassering GGZ Nederland (SVG)	71.631	70.457	1.174
Subsidies			
24 uren nazorg gedetineerden	11.696	14.519	- 2.823
Opdrachten			
Forensische zorg	531	3.566	- 3.035
Overig sanctietoepassing	5.060	22.026	- 16.966
34.4 Slachtofferzorg			
Bijdrage ZBO's/RWT's			
Schadefonds Geweldsmisdrijven (SGM)	18.536	22.199	- 3.663
Slachtofferhulp Nederland (SHN)	25.293	25.603	- 310
Subsidies			
Stichting Slachtoffer in Beeld en onderzoeken (SiB)	1.340	600	740
Ontvangsten	98.054	1.663	96.391

¹ In begroting 2013 is abusievelijk de garantieverplichting voor de faillissementscuratoren in artikel 33 opgenomen. Dit had artikel 34 moeten zijn en is nu gecorrigeerd.

Toelichting op de instrumenten

34.2 Preventieve maatregelen

Bijdragen agentschappen

Dienst Justis

De Dienst Justis toetst of personen een voorgeschiedenis hebben die het uitoefenen van een bepaald beroep of werk in de weg staat. Daarnaast toetst de Dienst Justis of partijen die bepaalde verklaringen, vergunningen en subsidies aanvragen, aan integriteitseisen voldoen. Deze screening van betrouwbaarheid vermindert veiligheidsrisico's en draagt zo bij aan een integere en veiligere samenleving. Hiervoor wordt de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) opgesteld en wordt zo voorkomen dat personen die ongeschikt zijn om een functie uit te oefenen, vanuit een afhankelijkheidsrelatie anderen schade kunnen berokkenen.

Subsidies

Preventie bedrijfsleven

Overheid, burgers en bedrijven hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid en de veiligheid van de samenleving. Des te groter de verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven, hoe kleiner het risico op ontwrichting, overlast en criminaliteit. Met behulp van de subsidies zijn ondernemers gestimuleerd preventieve maatregelen te treffen, niet alleen tegen veelvoorkomende vormen van criminaliteit zoals inbraak en diefstal, maar tegen georganiseerde criminaliteit, cybercrime en financieel-economische criminaliteit.

De realisatie op dit budget valt lager uit door herprioritering binnen de begroting van VenJ.

Subsidies integriteit

Met het subsidiëren van de ontwikkeling van integriteitsinstrumenten zijn vrijwilligersorganisaties en kerkelijke instanties gestimuleerd om uniforme gedragscodes op te stellen voor vrijwilligers die met kinderen omgaan. Het integriteitsbeleid heeft tot doel het risico op misbruik van kwetsbare groepen te beperken.

Centrum voor Criminaliteitsbestrijding en Veiligheid (CCV)

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) ontwikkelt en implementeert kennis en samenhangende instrumenten om de maatschappelijke veiligheid te vergroten. VenJ subsidieert het CCV om activiteiten te ontwikkelen op het gebied van criminaliteitspreventie en sociale veiligheid, zoals actieve kennisdeling van de veiligheidspraktijk en kwaliteitsontwikkeling van instrumenten zoals het Keurmerk Veilig Ondernemen voor winkelgebieden en bedrijventerreinen en de handreiking cameratoezicht voor gemeenten. Bij voorjaarsnota is € 2,5 mln. subsidiebudget CCV overgeboekt van artikel 33.2 naar artikel 34.2.

34.3 Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring

Bijdragen Agentschappen

Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

DJI levert een bijdrage aan de veiligheid van de samenleving door de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen en door de aan hun zorg toevertrouwde personen de kans te bieden een maatschappelijk aanvaardbaar bestaan op te bouwen.

De verschillen tussen realisatie en begroting wordt o.a. verklaard door:

1. In 2013 zijn de nodige voorbereidingen getroffen ter uitvoering van het Masterplan DJI⁵². De uitvoering van het Masterplan DJI heeft tot gevolg dat een aantal justitiële inrichtingen wordt gesloten.
2. Hogere vergoeding voor loonkosten aan zorgverleners als gevolg van het OVA (overheidsbijdrage in arbeidskostenontwikkeling)-convenant. Dit convenant is in 1999 afgesloten tussen de toenmalige Minister van VWS, namens het Kabinet, en de werkgevers in de zorgsector. In het OVA-convenant is afgesproken dat de overheid haar bijdrage voor de loonontwikkeling in de zorgsector jaarlijks indexeert met de gemiddelde ontwikkeling van de lonen in de markt.

⁵² Kamerstuk II 2012–2013 24 587, nr. 535

3. Voor de forensische zorg zijn middelen vanuit de AWBZ overgeheveld. Het betreft een compensatie van de kapitaalslasten die samenhangen met de zogenaamde normatieve huisvestingscompent.

Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB)

Het CJIB is de uitvoeringsorganisatie van het Ministerie die alleen voor of in opdracht van de overheid werkt, met aangewezen taken binnen de justitieketen voor het ten uitvoerleggen en coördineren van opgelegde (Europese) financiële straffen, sancties, transacties, strafbeschikkingen, maatregelen en confiscatiebeslissingen. Met de uitvoering van deze taken draagt het CJIB bij aan het realiseren van de voornemens op het beleidsterrein van de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring

Het verschil tussen de begrote en gerealiseerde kasuitgaven wordt met name verklaard doordat de uitgaven, verplichtingen en ontvangsten (ad € 69 mln) in lijn zijn gebracht met de comptabele verantwoording van vergoeding van de ontvangsten van administratiekosten bij Boeten en Transacties.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Reclasseringsorganisaties

Er zijn drie erkende reclasseringsorganisaties: Reclassering Nederland, de Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG) met 11 regionale instellingen voor verslavingsreclassering en het Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering. In de praktijk werken de drie organisaties nauw met elkaar samen.

- De SVG richt zich vooral op cliënten met verslavingsproblematiek.
- Het Leger des Heils heeft als doelgroep met name de dak- en thuisloze cliënten binnen de Reclassering.
- Reclassering Nederland kent geen specifieke doelgroep, maar bedient alle andere cliënten.

Deze reclasseringsorganisaties zijn belangrijke actoren binnen de strafrechtsketen, met als kerntaken advies, toezicht, werkstraffen en gedragsinterventies. Deze taken zijn rechtstreeks verbonden aan de specifieke behoeften van de partners in de strafrechtsketen (OM, zittende magistratuur en DJI). Het verminderen van recidive en het voorkomen van slachtoffers staat hierbij centraal. De drie reclasseringsorganisaties ontvangen voor hun werkzaamheden afzonderlijk een bijdrage van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Het verschil tussen begroting en realisatie is veroorzaakt door de doorgevoerde efficiëncymaatregelen in de werkprocessen en de samenwerking met de reclassering.

Subsidie

24-uurs nazorg gedetineerden

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie geeft een bijdrage aan de 24-uursnazorgtrajecten bij Stichting DOOR, Vereniging Samenwerkingsverband Exodus, Stichting Moria en Stichting Ontmoeting. Een 24-uursnazorgtraject biedt opvang en begeleiding aan (ex-)gedetineerden in een woonvoorziening. Deze trajecten zijn gericht op re-integratie en problemen op de verschillende leefgebieden worden gedurende het traject opgelost of beperkt. Op deze wijze wordt een bijdrage geleverd aan een veiliger samenleving en het terugdringen van recidive.

In plaats van de huidige bijdrage door het Ministerie van Veiligheid en Justitie, wordt deze 24-uursnazorg vanaf 1 januari 2014 ingekocht door de

Directie Forensische Zorg van de DJI, zoals vermeld in de ontwerpbegroting 2014⁵³.

Opdrachten

Forensische Zorg

De middelen voor forensische zorg worden door middel van de inkoop van zorg ingezet door DJI. De uitvoering van forensische zorg ligt bij (private) zorginstellingen. Sinds 2010 functioneert het stelsel van forensische zorg op basis van het interim-besluit forensische zorg.

Overige sanctietoepassing

Het verschil tussen realisatie en begroting wordt grotendeels verklaard door herprioritering binnen de VenJ-begroting:

1. In het kader van het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB) is in totaal € 8,2 mln. aan diverse onderdelen van VenJ ter beschikking gesteld.
2. Uit dit budget heeft VenJ voor het CJIB € 4,3 mln. beschikbaar gesteld voor het optimaliseren van de bedrijfsvoering van het CJIB.
3. Uit deze budgetten is € 1 mln. beschikbaar gesteld aan DJI voor de structurele financiering van het Verbeterplan ISD (Inrichting Stelselmatige Daders).
4. Voor de implementatie van ZSM is aan de reclassering (3RO) een bedrag van € 1 mln. beschikbaar gesteld.

34.4 Slachtofferzorg

Bijdrage ZBO's/RWT's

Schadefonds Geweldsmisdrijven

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven geeft een financiële tegemoetkoming aan slachtoffers met ernstig psychisch of fysiek letsel wanneer zij hun schade niet op andere wijze vergoed krijgen. In 2013 zijn er door het Schadefonds Geweldsmisdrijven € 18,5 miljoen aan uitgaven gedaan. Hiervan is € 12,7 miljoen aan tegemoetkomingen aan slachtoffers verstrekt. Het overige deel betreffen apparaatskosten (circa € 5,8 mln).

Slachtofferhulp Nederland

Slachtofferhulp Nederland biedt gratis juridische, praktische en emotionele ondersteuning aan slachtoffers, getuigen of nabestaanden na een misdrijf, verkeersongeluk of calamiteit.

Subsidies

Stichting Slachtoffer in Beeld en onderzoeken

Slachtoffer in Beeld brengt slachtoffers en daders op vrijwillige basis met elkaar in contact, begeleid door een professionele bemiddelaar. Naast slachtoffer-dadergesprekken faciliteert Slachtoffer in Beeld ook briefwisselingen en bemiddelingen. Slachtoffer in Beeld is een zusterorganisatie van Slachtofferhulp Nederland

Ontvangsten

In 2013 zijn voor € 69 mln. administratiekostenvergoedingen CJIB ontvangen. Deze worden via de uitgaven gebruikt voor de financiering van het CJIB. Deze budgettaire neutrale mutatie was niet begroot.

⁵³ Kamerstuk II 2012–2013 33 750 VI nr. 1

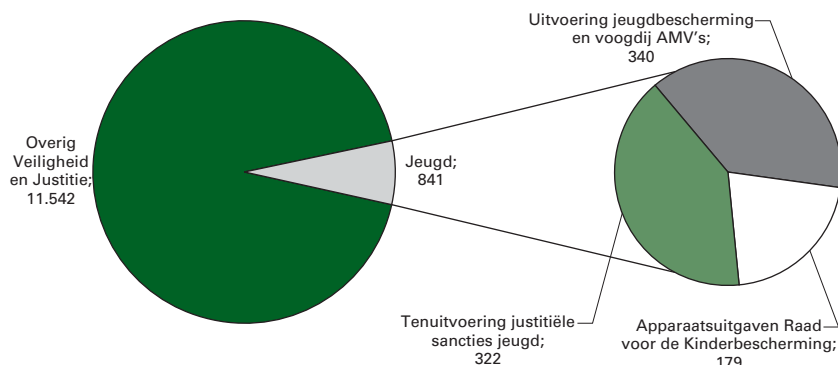

Beleidsartikelen

Daarnaast zijn er ontvangsten binnengekomen met betrekking tot de eindafrekening 2012 DJI (ad € 24 mln.).

Artikel 35 Jeugd

Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen Art. 35 Jeugd 6.8%

Algemene doelstelling

Het beschermen van jeugdigen die in hun ontwikkeling worden bedreigd in de opvoed- en leefsituatie en het bestrijden van jeugdcriminaliteit en geweld in huiselijke kring.

Rol en verantwoordelijkheid

Jeugdbescherming

De wettelijke grondslag voor de verantwoordelijkheden van de Minister op het terrein jeugdbescherming is de Wet op de Jeugdzorg en het Burgerlijk Wetboek. De Minister heeft op het gebied van Jeugdbescherming verschillende rollen:

- Een uitvoerende rol: de Minister van Veiligheid en Justitie heeft een uitvoerende rol op het gebied van jeugdbescherming. De Minister beschikt over financiële en inhoudelijke voorwaarden op basis waarvan de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en Jeugdbescherming hun werkzaamheden uitvoeren in de jeugdbeschermingsketen.
- Een regisserende rol: de Minister is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van instrumenten die een bedreigde ontwikkeling van jeugdigen in hun opvoed- en leefsituatie voorkomen en tegengaan. De Minister heeft de regie op en een samenwerkingsrelatie met VWS, de provincies, het Interprovinciaal Overleg (IPO), Jeugdzorg Nederland en de Bureaus Jeugdzorg als het gaat om de justitiële jeugdbescherming. Sturing geschiedt door middel van regelgeving, kaderstelling en financiering.

Jeugdsancties en preventie

De wettelijke grondslag voor de verantwoordelijkheden van de Minister op het terrein van jeugdsancties ligt in artikel 77 Wetboek van Strafrecht en artikel 553 Wetboek van Strafvordering. Belangrijk onderdeel daarvan is een doeltreffende en doelmatige tenuitvoerlegging van jeugdsancties. De Minister heeft op het gebied van jeugdsancties en preventie verschillende rollen:

- Een regisserende rol: de Minister is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van instrumenten die gericht zijn op het aanpakken en voorkomen van jeugdcriminaliteit;
- Een uitvoerende rol: de Minister beschikt over financiële en inhoudelijke voorwaarden op basis waarvan Halt, de RvdK, de Jeugdreclasse-

- ring (JR) en de sector Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI) van DJI hun werkzaamheden uitvoeren in de strafrechtketen. De Minister is verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van voldoende middelen (capaciteit, kwaliteit, tijdigheid) voor de tenuitvoerlegging van de sancties. Sturing geschiedt door middel van regelgeving, kaderstelling en financiering;
- Een stimulerende rol: de Minister heeft de regie op en een samenwerkingsrelatie met de grote steden, Jeugdzorg Nederland, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO betreffende de aanpak van jeugdcriminaliteit.

Geweld in huiselijke kring

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport coördineert de aanpak van geweld in huiselijke kring, waaronder huiselijk geweld, eengerelateerd geweld, kindermishandeling, vrouwelijke genitale verminking en ouderenmishandeling. Bij de aanpak van deze problematiek zijn verschillende Ministeries en organisaties betrokken. De Minister van Veiligheid en Justitie is verantwoordelijk voor de daderaanpak van geweld in huiselijke kring in strafrechtelijk en bestuursrechtelijk kader. De Minister van Veiligheid en Justitie heeft hier een stimulerende rol. Sturing vindt plaats door middel van kaderstelling, financiering en regelgeving.

Adoptie

De Minister heeft een regisserende rol op het gebied van adoptie. De Minister is verantwoordelijk voor interlandelijke adoptie en heeft in deze ook een sturingsverantwoordelijkheid ten aanzien van de Raad voor de Kinderbescherming en de vergunninghouders. Vergunninghouders bemiddelen bij de plaatsing van kinderen die ter adoptie worden opgenomen. De wettelijke grondslag voor de verantwoordelijkheden van de Minister op het terrein van adoptie is opgenomen in de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka).

Beleidsconclusies

Kindermishandeling en seksueel misbruik

De acties uit het Actieplan aanpak kindermishandeling 2012–2016 «Kinderen Veilig» (TK 2011–2012, [31 015, nr. 69](#)) verlopen volgens planning, vier van de vijftwintig acties zijn inmiddels afgerond. De Taskforce Kindermishandeling en seksueel misbruik, die is ingesteld om onder meer toe te zien op de uitvoering van het Actieplan, is tevreden over de voortgang. Het Actieplan verloopt volgens planning. Eind 2013 is gestart met de voorbereiding van de bij de start van het Actieplan afgesproken «midterm review», waarbij wordt bestudeerd of aanvullende acties noodzakelijk en wenselijk zijn. Dit wordt in de midterm review medio 2014 nader toegelicht.

Daarnaast is in het kader van de aanbevelingen van de Commissie Samson gewerkt aan de totstandkoming van tegemoetkomingsregelingen voor slachtoffers van seksueel misbruik in de jeugdzorg. Deze slachtoffers kunnen per 1 september 2013 voor de aanvraag van een tegemoetkoming op basis van de financiële regelingen terecht bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Om de kennis ter voorkoming van seksueel misbruik in de jeugdzorg te vergroten is het WODC een onderzoek gestart naar de revictimisatie binnen de jeugdzorg. De resultaten worden medio 2014 verwacht.

Voortgang adolescentenstrafrecht

Het wetsvoorstel tot invoering van een adolescentenstrafrecht is op 26 november 2013 door de Eerste Kamer aanvaard (EK2012–2013, 33 498 A). Het wetsvoorstel voorziet onder meer in het verhogen van de leeftijdsgrens (van 21 naar 23 jaar) waarop het jeugdstrafrecht kan worden toegepast en creëert de mogelijkheid om een Pij-maatregel (plaatsing in inrichting voor jeugdigen) om te zetten in een tbs-maatregel. In 2013 zijn pilots in Almelo en Groningen afgerond en waarin verbeteringen in het advies- en toeleidingsproces zijn beproefd die tot een goede toeleiding van de doelgroep van het adolescentenstrafrecht moeten leiden. Op grond daarvan zijn verdere aanpassingen van het advies- en toeleidingsproces nodig, waarin samen met betrokken taakorganisaties in de (jeugd)strafrechtketen moet worden voorzien. Het beleidskader voor het toepassen van elektronische controle, als belangrijke onderdeel van het adolescentenstrafrecht bij minderjarigen is eind 2013 volgens planning ingevoerd.

Tabel 35.1 Prestatie-indicator Jeugdbescherming

Gemiddelde duur Ondertoezichtstelling in jaren	2,9	2,9	2,9	2,9	n.n.b.	2,7
Gemiddelde duur voogdij in jaren	5,5	5,3	5,3	5,3	n.n.b.	5,3

Bron: BIJ (beleidsinformatie jeugdzorg) database. In deze database wordt de aangeleverde informatie van de provincie samengevoegd.

Tabel 35.2 Prestatie-indicator Jeugdcriminaliteit

	2011 ¹	2012	Realisatie 2013	Raming 2013
Percentage geslaagde Halt-afdoeningen	90%	90%	91%	90%
Percentage geslaagde taakstraffen	85%	85%	85%	85%
Percentage jeugdigen waarvoor binnen 3 weken na instroom JJI eerste perspectiefplan gereed is	60%	75%	62%	80%
Percentage jeugdigen dat bij uitstroom JJI beschikt over dagbesteding	87%*	85%	90%	90%
Percentage jeugdigen dat bij uitstroom JJI beschikt over een woonplek	87%*	90%	97%	92%

¹ In 2011 zijn deze onderwerpen onder één prestatie-indicator uitgevraagd. Dit betreft de gemiddelde realisatie.

Bronnen: viermaandsrapportages Halt, RvdK, DJI

Toelichting

Jeugdbescherming

De gegevens voor de prestatie-indicatoren Jeugdbescherming zijn momenteel nog niet beschikbaar. In de begroting 2015 wordt de Kamer geïnformeerd over de realisatie 2013.

Jeugdcriminaliteit

De realisatie van het percentage jeugdigen voor wie binnen 3 weken na instroom in een JJI een perspectiefplan gereed is, ligt met een gemiddelde van 62% over heel 2013 onder de raming. Gedurende het jaar is dit percentage echter toegenomen van 57% in de eerste viermaandsperiode tot 70% in de derde viermaandsperiode. Deze toename is veroorzaakt doordat het gesprek met de ouders en jeugdige sinds dit najaar ook na vaststelling van het perspectiefplan mag plaatsvinden.

De realisatie van het percentage jeugdigen dat bij uitstroom uit een JJI beschikt over dagbesteding is nagenoeg gelijk aan de raming. Ten aanzien van het percentage jeugdigen dat bij uitstroom beschikt over een woonplek is de raming zelfs ruim overschreden.

Tabel 35.3 Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	821.589	804.892	16.697
35.1 Apparaatsuitgaven Raad voor de Kinderbescherming			
Personeel	138.152	129.061	9.091
waarvan eigen personeel	130.578	114.546	16.032
waarvan externe inhuur	6.363	12.902	- 6.539
Materieel	40.921	32.256	8.665
waarvan ICT	6.618	6.451	167
waarvan SSO's	17.460	1.613	15.847
Programma-uitgaven	661.291	643.575	17.716
35.2 Uitvoering jeugdbescherming en voogdij AMV's			
Bijdrage aan ZBO's/RWT's			
Landelijk Bureau inning Onderhoudsbijdrage (LBIO)	4.066	3.496	570
NIDOS – opvang	25.501	27.054	- 1.553
Bijdrage aan mede-overheden			
Bureaus jeugdzorg – jeugdbescherming	302.406	283.135	19.271
Subsidies			
Subsidies jeugdbescherming	3.812	5.481	- 1.669
Opdrachten			
Jeugdbescherming – Regeling tegemoetkoming adoptiekosten	1.576	4.000	- 2.424
Stelsel Jeugdzorg	192	1.280	- 1.088
Bestrijding huiselijke geweld en kindermisbruik	2.003	1.843	160
35.3 Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd			
Bijdrage Agentschappen			
DJI – jeugd	241.199	205.771	35.428
Bijdrage aan ZBO's/RWT's			
HALT	13.542	12.500	1.042
Bijdrage aan mede-overheden			
Bureaus jeugdzorg – jeugdreclassering	65.133	67.449	- 2.316
Opdrachten			
Bestrijding jeugdcriminaliteit & jeugdgroepen ¹	0	14.777	- 14.777
Projecten jeugd straf (zie noot 85)	1.410	15.204	- 13.794
Veiligheidshuizen	451	1.585	- 1.134
Ontvangsten	13.082	2.800	10.282

¹ Een deel van het verschil tussen de realisatie en de oorspronkelijk begrote bedragen op de budgetten jeugdcriminaliteit en jeugdgroepen en projecten jeugd straf wordt verklaard door een technische correctie. Conform de uitgangspunten van de nieuwe begrotingspresentatie Verantwoord Begroten dienen de apparaatsuitgaven (m.u.v. belangrijke uitvoerings- organisaties) verantwoord te worden op een centraal apparaatsartikel. Abusievelijk waren in de begroting 2013 voor de projecten Jeugd straf nog een aantal apparaatskosten verantwoord op het beleidsartikel. Dit is technisch gecorrigeerd.

Toelichting op de instrumenten

35.1 Apparaatsuitgaven Raad voor de Kinderbescherming.

De RvdK is een grote, uitvoerende organisatie die opkomt voor de rechten van kinderen van wie de ontwikkeling en de opvoeding worden bedreigd. Hierbij kan gedacht worden aan gezinnen met ernstige problemen, in het jeugdstrafrecht, bij scheiding van ouders die zelf geen omgangsregeling kunnen afspreken en voorafgaand aan adoptie. Het betreft hier dus de bijdrage van VenJ voor de apparaatskosten van de RvdK. Het verschil tussen de budgettaire ramingen in de ontwerpbegroting en de realisatie is onder andere het gevolg van hogere benodigde capaciteit dan oorspronkelijk geraamd.

In de ontwerpbegroting 2013 is de nieuwe begrotingspresentatie Verantwoord Begroten ingevoerd. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën apparaatsuitgaven. Om te komen tot een juiste verdeling van de middelen over deze categorieën heeft een budgettair neutrale correctie van de verdeling plaatsgevonden.

35.2 Uitvoering Jeugdbescherming en voogdij AMV's

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdrage (LBIO)

Het LBIO is een overheidsinstelling (ZBO) en verricht in opdracht van de Ministers van VenJ en VWS wettelijke taken op het gebied van onderhoudsbijdragen (inning ouderbijdragen, inning kinder- en partneralimentatie en inning internationale alimentatie). In 2013 is door VWS en VenJ een gezamenlijke bijdrage van € 4,1 mln. aan het LBIO verleend (waarvan € 3 mln. door VenJ).

De realisatie op het aantal «Ouderbijdragen» (zie tabel 35.4) is veel hoger dan verwacht. Dit komt door dat de afschaffing van de ouderbijdragen in verband met de voorgenomen decentralisatie van de jeugdzorg, is geschrapt.

Tabel 35.4 Productiegegevens LBIO				
Omschrijving	2010	2011	2012 ¹	Raming 2013
Alimentatie				
verzoeken ontvankelijk	9.998	10.409	11.172	10.600
Verzoeken niet-ontvankelijk	1.564	2.036	1.939	1.750
Normale inning	27.714	29.987	27.535	30.500
Loonbeslag	4.531	5.342	6.516	4.800
Deurwaarder	1.647	1.545	1.630	1.600
Internationale alimentatie				
Aanmelding ontvangstzaken	179	181	250	200
Normale inning	2.270	2.487	2.897	2.500
Procedure	118	116	122	90
Loonbeslag	122	100	157	120
Deurwaarder	47	52	44	50
Verzendzaak	240	215	248	240
Ouderbijdragen				
Aanmelding ouderbijdragen	15.787	15.008	14.689	0
Normale inning	162.682	157.835	154.043	40.000
Dwangbevel	3.420	3.053	3.012	500
Loonbeslag	1.848	1.740	1.703	400
Deurwaarder	2.067	1.945	1.931	200

¹ De hier opgenomen realisatiecijfers 2012 wijken enigszins af van de realisaties 2012 zoals gepresenteerd in de ontwerpbegroting 2013. Dit wordt veroorzaakt door dat op een later moment de definitieve cijfers zijn vastgesteld.

Bronnen: Subsidievaststelling 2010 dd. 21 november 2011, Subsidievaststelling 2011 dd. 11 september 2012, Subsidie vaststelling 2012 dd. 1 oktober 2013, Jaarverslag LBIO 2013, Derde viermaandsrapportage LBIO 2013.

Stichting Nidos

VenJ verstrekt een bijdrage aan Stichting Nidos. Deze stichting is conform het Burgerlijk Wetboek aangewezen als instantie die belast is met de tijdelijke voogdij over alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Daarnaast is Nidos aangewezen voor het uitvoeren van de kinderbeschermingsmaatregel ondertoezichtstelling wanneer het om kinderen uit vluchtelingengezinnen gaat. Zie voor meer informatie: <http://www.nidos.nl/>

Tabel 35.5. Productiegegevens Nidos		
	Gemiddeld aantallen pupillen	Normbedrag 2013
Begeleidingskosten	2.288	5.979
Verzorgingskosten	1.698	5.083

Bron: Kostprijsonderzoek Nidos

Begeleidingskosten

De aantallen (q) zijn bepaald door de directe uren die een jeugdbeschermer aan een zaak besteedt. De q wordt vermenigvuldigd met de integrale kosten per uur (p). De begeleidingskosten bestaan met name uit personeelskosten, apparaatskosten (huisvesting, ICT e.d.) en overige kosten. De begeleidingskosten zijn deels variabele en deels vaste kosten.

Verzorgingskosten

Binnen deze component worden de volgende kostenposten onderscheiden:

- Schoolkosten, ziektekosten;
- Leefgelden;
- Overige verzorgingskosten (legesgelden IND, projectbureau woonvoorziening e.d.)

Bijdrage aan medeoverheden

Bureaus jeugdzorg (BJZ) – jeugdbescherming (JB)

De BJZ's zijn er verantwoordelijk voor dat een kind met ernstige en/of complexe problemen de juiste hulp en (zo nodig) bescherming krijgt zodat het veilig kan opgroeien.

Provinciale overheden ontvangen van VenJ een tarief vermenigvuldigd met de gerealiseerde productie voor de uitvoering kinderbeschermingsmaatregelen door de bureaus jeugdzorg en landelijk werkende instellingen die onder verantwoordelijkheid van de desbetreffende provincie vallen ($p \cdot q$). In december 2013 is tussen het Ministerie van VenJ en de provincies overeenstemming bereikt over reële tarieven voor de gedwongen hulpverlening per 1 januari 2014.

Het verschil tussen geraamde uitgaven in de begroting 2013 en de realisatie van € 19,3 mln wordt o.a. verklaard door:

1. Hogere vergoeding voor loonkosten aan zorgverleners als gevolg van het OVA (overheidsbijdrage in arbeidskostenontwikkeling)-convenant. Dit convenant is in 1999 afgesloten tussen de toenmalige Minister van VWS, namens het Kabinet, en de werkgevers in de zorgsector. In het OVA-convenant is afgesproken dat de overheid haar bijdrage voor de loonontwikkeling in de zorgsector jaarlijks indexeert met de gemiddelde ontwikkeling van de lonen in de markt.
2. Een stijging in het aantal voogdijzaken.

Subsidies

Subsidies jeugdbescherming

De Minister heeft meerdere organisaties en initiatieven gesubsidieerd die betrekking hebben op de jeugdbescherming. Onder deze post vallen diverse subsidies zoals voor innovatieve projecten bij de jeugdbescherming («Vliegwielprojecten»), voor het Centrum Internationale Kinderontvoering (IKO) en Stichting Adoptievoorzieningen, kosten nader onderzoek doodsoorzaak (NODO) van kinderen. Met de vliegwielprojecten wordt beoogd om door slimme methodische investeringen het aantal dwangmaatregelen te verkorten, dan wel te voorkomen.

De gerealiseerde productiegegevens voor de prestatie Jeugdbescherming zijn momenteel nog niet beschikbaar. In de begroting 2015 zal de Kamer geïnformeerd worden over de realisatie 2013.

Tabel 35.6 productiegegevens Jeugdbescherming				
	Realisatie 2010	Realisatie 2011	Begroting 2012	Realisatie 2012
Totaal OTS	33.118	32.415	37.217	30.910
Voorlopige voogdij	136	111	212	107
Overige Voogdij	6.694	7.633	6.825	8.151

Bron: Gegevens over de jaren 2010 en 2011 zijn afkomstig van Bureaus Jeugdzorg. De realisatiegegevens over 2012 zijn voorlopige cijfers.

Opdrachten

Jeugdbescherming – Regeling tegemoetkoming adoptiekosten

Adoptieouders, die na de opnemings van een buitenlands kind de adoptieprocedure geheel volgens de in de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) gestelde regels hebben afgerond kunnen een tegemoetkoming aanvragen bij het Agentschap SZW. De periode waarin de tegemoetkoming kan worden aangevraagd loopt uiterlijk tot 1 januari 2016. Aan de uitbetaling van de tegemoetkoming zijn voorwaarden verbonden.

Stelsel jeugdzorg

Met de stelselherziening jeugdzorg wordt alle ondersteuning en jeugdhulp gedecentraliseerd naar gemeenten. Door de verantwoordelijkheid voor alle jeugdzorg bij gemeenten te beleggen wordt het eenvoudiger om een integraal (jeugd-)zorgaanbod te ontwikkelen en wordt naar verwachting sterker ingezet op preventie. De beschikbare middelen in het kader van de stelselherziening zijn onder andere ingezet voor:
 een communicatie- en ondersteuningstraject richting gemeenten en veldpartijen;
 de ontwikkeling van een certificeringssystematiek om de kwaliteit van de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering in het nieuwe stelsel te borgen.

Bestrijding huiselijk geweld en kindermisbruik

Huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel misbruik zijn omvangrijke problemen in Nederland. Dit geldt in het bijzonder voor minderjarige slachtoffers. Doordat het geweld veelal achter gesloten deuren plaatsvindt, is een belangrijke doelstelling het vergroten van de zichtbaarheid. Bestrijding omvat vele aspecten: preventie, hulpverlening, jeugdbescherming, huisverbod, het strafrecht.

De beschikbare middelen zijn onder meer besteed aan de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik, onderzoek van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel, preventie van seksueel misbruik en de daderaanpak van huiselijk geweld. Dit in gezamenlijkheid met het Ministerie van VWS.

35.3 Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd

Agentschappen

DJI-Jeugd

Qua uitvoering en beoogde resultaten deden zich geen bijzonderheden voor. De JJI-capaciteit is gereduceerd tot 650 operationele plaatsen en 127 reserveplaatsen door het buitengebruik stellen van twee JJI-locaties (Horizon Kolkemate en De Hartelborgt locatie Kralingen). Tevens zijn, conform het Masterplan DJI, twee JJI-locaties definitief afgestoten (De Doggershoek en De Heuvelrug locatie Overberg). De huidige JJI-capaciteit blijkt voldoende om alle instroom te kunnen opvangen. Het borgen van kwaliteit in de JJI's heeft continue aandacht. In de brief aan de Tweede Kamer (24 587, nr. 569) op 15 november 2013 heeft het kabinet, naar aanleiding van conclusies van de Inspectie Veiligheid en Justitie, aangegeven dat de kwaliteit van de sanctietoepassing niet mag lijden onder de onrustige situatie waarmee de sector JJI kampt, zoals reorganisaties naar aanleiding van sluitingen van JJI-locaties en fluctuaties in capaciteitsbehoefte gedurende het jaar.

De hogere realisatie dan begroot in de ontwerpbegroting 2013 van € 35,4 mln is grotendeels het gevolg van extra frictiekosten vastgoed en een herschikking van de kaders, beide als gevolg van het Masterplan DJI. Zie ook toelichtingen in de 2de suppletoire begroting van VenJ (2013–2013 TK 33 805 VI nr.2).

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

HALT

De Halt-sector is gereorganiseerd tot één Halt-organisatie met ingang van 2013. Het is ingericht analoog aan de nieuwe indeling van arrondissementen en politieregio's. Naast kostenreductie beoogt de schaalvergroting tevens een slagvaardiger sector met minder managementniveaus, meer uniformiteit in de uitvoering van de Halt-afdoening en meer ruimte voor innovatie. Tot slot draagt de opschaling verder bij aan het reeds in gang gezette proces van verbinding tussen preventie en repressie.

In 2013 is gebleken dat Halt meer tijd nodig had dan voorzien om de efficiencydoelstellingen van de herstructurering te behalen. Daarnaast zijn er financiële tegenvallers bij de voormalige Haltbureaus aan het licht gekomen, die bij het opstellen van de business case in 2012 nog niet bekend waren.

In 2013 is een (eenmalige) aanvullende transitiesubsidie toegekend. Met deze extra investering zal het break-even point van de herstructurering van Halt bereikt worden in 2017, in plaats van in 2015 zoals eerder aan de Tweede Kamer gemeld (TK 2011–2012, 28 741 nr. 21 d.d. 7 september 2012).

Tabel 35.7 Halt productiegegevens						
	2009	2010	2011	2012	Realisatie	Raming
					2013	2013
Halt-afdoeningen (in aantal per jaar)	20.704	18.082	17.205	18.820	16.733	19.500

Bron: Viermaandsrapportages 2013 Stichting Halt

Bijdrage aan medeoverheden

Bureaus jeugdzorg – jeugdreclassering (JR)

De jeugdreclassering levert hulp en steun bij voorwaardelijk opgelegde sancties of de strafbeschikking en begeleiding en toezicht op verzoek van de RvdK of de justitiële jeugdinrichting. Voorts is de jeugdreclassering belast met de uitvoering van het scholings- en trainingsprogramma en is verantwoordelijk voor de nazorg. De jeugdreclassering levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de consequente handhaving van de voorwaarden die aan de jongere zijn opgelegd. Dit draagt bij aan het voorkomen van recidive.

Provincies ontvangen van VenJ het tarief vermenigvuldigd met de gerealiseerde productie voor de uitvoering van jeugdreclasseringstaken door de bureaus jeugdzorg en landelijk werkende instellingen die onder verantwoordelijkheid van de desbetreffende provincie vallen (p*q). De gerealiseerde gegevens zijn voor 2013 momenteel nog niet beschikbaar. Hierover zal bij ontwerpbegroting 2015 gerapporteerd worden.

Tabel 35.8 Jeugdreclassering productiegegevens						
	2009	2010	2011	2012	Realisatie 2013	Raming 2013
Reguliere jeugdreclassering	9.586	9.407	9.613	9.458	n.n.b	9.383
Samenloop civiel/straf	1.540	1.491	1.444	1.444	n.n.b	1.444
ITB Harde Kern ¹	1.943	2.015	304	304	n.n.b	308
ITB Criem ²	2.295	2.026	846	931	n.n.b	966
STP ³	42	35	27	27	n.n.b	27

¹ Intensieve Trajectbegeleiding voor jongeren die een ernstig strafbaar feit hebben gepleegd en al eerder met justitie in aanraking zijn geweest.

² Intensieve trajectbegeleiding voor jongeren van niet-westerse afkomst die voor de eerste keer, of al eerder voor lichte vergrijpen, met justitie in aanraking komen.

³ Scholing- en trainingsprogramma.

Bron: 12-maandsgemiddelden op basis van accountantsopgave

Opdrachten

Programma Jeugdcriminaliteit & Jeugdgroepen (programma J&J)

Het programma Jeugdcriminaliteit en Jeugdgroepen heeft als opdracht strafbaar gedrag van minderjarigen tegen te gaan door middel van een persoonsgerichte en integrale aanpak. Zo wordt het toekomstperspectief van probleemjongeren verbeterd en recidive voorkomen. Ketensamenwerking is hierbij het uitgangspunt geweest. Bij alle projecten zijn meerdere ketenpartners betrokken geweest om samen het succes te behalen.

Het programma heeft in 2013 het volgende gerealiseerd:

Het aantal criminele jeugdgroepen is fors gedaald door de integrale aanpak. Uit de informatie van OM, politie en regioburgemeesters blijkt dat

14 van de 89 criminele jeugdgroepen uit 2010 zijn afgeschaald naar overlastgevend of hinderlijk niveau, of zijn verdwenen. Alle regio's hebben de criminele jeugdgroepen uit de Beke-inventarisatie aangepakt, geen enkele groep is ongemoeid gebleven, Uiteindelijk bleken nog 17 (19%) van de 89 groepen crimineel te zijn.

De ketenvoorzieningen Landelijk Instrumentarium Jeugd (LIJ) en Prokid zijn geïmplementeerd bij, door en voor de ketenpartners.

De realisatie op dit budget is 0 omdat:

- a. In het kader van Verantwoord Begroten is in de begroting een scheiding gemaakt tussen apparaatsuitgaven en programma-uitgaven. Abusievelijk stonden onder dit instrument nog apparaatsuitgaven verantwoord bij de Ontwerpbegroting 2013. Dit is gecorrigeerd.
- b. De resterende budgetten waren gereserveerd voor onderzoeken naar ICT-standaarden binnen de VenJ-ketens. Deze onderzoeken zijn gedaan binnen in het kader van andere programma's binnen VenJ. Om deze reden zijn de geraamde middelen op dit instrument niet tot uiting gekomen.

Projecten jeugd straf

Onder projecten jeugd straf worden bijdragen verleend aan diverse instanties. Een aantal van deze bijdragen hebben een structureel karakter, zoals de toegekende middelen aan Slachtoffer in Beeld. Deze zijn ten behoeve van het voeren van slachtoffer-dadergesprekken waarbij jeugdige daders betrokken zijn. Daarnaast worden hiermee de kosten die verbonden zijn aan de instandhouding van de Erkenningscommissie gedragsinterventies Justitie en het bijbehorende ondersteunende bureau voldaan. Andere bijdragen worden op projectbasis aan verschillende uitvoeringsinstanties toegekend en betreffen de realisatie van de gedragbeïnvloedende maatregel (GBM), de implementatie van effectieve interventies, ontwikkeling adolescentenstrafrecht en de nazorg aan jeugdigen na verblijf in een justitiële jeugdinrichting. Ten slotte worden uit deze bijdragen enkele onderzoeken op het terrein van jeugdsancties gefinancierd.

De realisatie op dit budget is gering omdat in het kader van Verantwoord Begroten in de begroting een scheiding is gemaakt tussen apparaatsuitgaven en programma-uitgaven. Abusievelijk stonden onder dit instrument nog apparaatsuitgaven verantwoord bij de Ontwerpbegroting 2013. Dit is gecorrigeerd.

Programma doorontwikkeling veiligheidshuizen (programma VHH)

Het programma Doorontwikkeling veiligheidshuizen is op 1 oktober 2013 afgerond. De volgende acties zijn gerealiseerd:

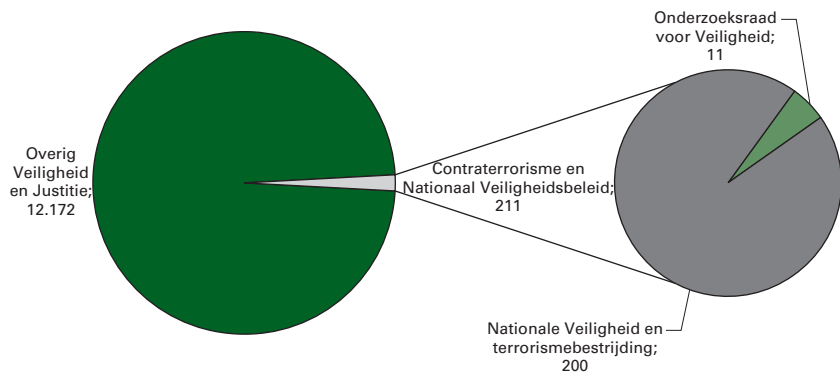
Het landelijk kader Veiligheidshuizen is in samenspraak met alle betrokken partners in januari 2013 tot stand gebracht en is leidraad voor alle VHH locaties. De regie in de VHH is daarmee overgegaan van OM naar gemeenten. In aansluiting daarop is met ingang van 2014 het voorzitterschap van de landelijke stuurgroep VHH overgegaan van het Ministerie van VenJ naar de VNG. De samenwerking in de VHH richt zich met name op het oplossen van vraagstukken met een complexe, meervoudige en keten overstijgende problematiek.

Alle gemeenten hebben toegang tot een VHH. Begin 2014 zullen er mede ten gevolge van enkele fusies naar verwachting 33 VHH zijn.

Op een aantal onderwerpen uit het programma te weten privacy, triage en de aansluiting tussen ZSM en VHH (er vinden momenteel vier pilots plaats die doorlopen tot de zomer van 2014) wordt tot 1 maart 2014 nog extra capaciteit ingezet om de daadwerkelijke implementatie binnen de VHH te ondersteunen.

Artikel 36. Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid

Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen Art. 36 Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid 1,7%

Algemene doelstelling

Bijdragen aan een veilig en stabiel Nederland door dreigingen te onderkennen, de weerbaarheid van burgers, bedrijfsleven en overheidsorganen te verhogen en de bescherming van vitale belangen te versterken. Doel is het voorkomen en beperken van maatschappelijke ontwrichting.

Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft een regisserende rol op het gebied van nationale veiligheid en crisisbeheersing, terrorismebestrijding en cybersecurity. De taken worden namens de Minister uitgevoerd door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). De NCTV heeft de volgende hoofdpodochten:

- identificeren en duiden van dreigingen en risico's;
- bewaken en beveiligen van personen, objecten, diensten en evenementen;
- verhogen van cyber security;
- verhogen van de weerbaarheid van overheden (waaronder veiligheidsregio's), burgers en bedrijfsleven;
- realiseren van optimale crisisbeheersing en crisiscommunicatie.

De verantwoordelijkheid van de Minister is gebaseerd op de Wet veiligheidsregio's (verantwoordelijkheid voor het stelsel van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening in de regio (GHOR), rampenbestrijding en crisisbeheersing), de Politiewet 2012 (voor bewaken en beveiligen), de Luchtvaartwet (beveiliging burgerluchtvaart) en het Koninklijk Besluit van 14 december 2005 (terrorismebestrijding). Daarnaast is bij Koninklijk Besluit vastgelegd dat de Minister van Veiligheid en Justitie doorzettingsmacht heeft wanneer het gaat om het voorkomen van terroristische misdrijven.

Vanwege de regisserende rol van de Minister van Veiligheid en Justitie op de genoemde domeinen zijn er samenwerkingsverbanden en relaties met verschillende andere betrokken Ministeries, medeoverheden en organisaties.

Beleidsconclusies

Het op dit artikel uitgevoerde beleid en de bijbehorende resultaten waren het afgelopen jaar conform de verwachtingen zoals vermeld in de begroting. Er was geen noodzaak tot afwijkingen van het voorgenomen beleid. In het kader van terrorismebestrijding is in 2013 de aandacht verlegd naar het tegengaan van reisbewegingen naar jihadistische

strijdgebieden en het indammen van de risico's die mogelijk uitgaan van terugkeerders. Kernpunt vormde ook het versterken van de samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven om de weerbaarheid tegen ICT-verstoringen en cyberaanvallen te verhogen. In november werd in dit kader een nieuwe cybersecurity strategie gepubliceerd⁵⁴.

Een onafhankelijke commissie heeft het functioneren van de Wet veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing onderzocht en heeft aanbevelingen gedaan voor verbeteringen⁵⁵. Naar aanleiding van deze evaluatie heeft het kabinet haar visie gegeven op de toekomst van de veiligheidsregio's en het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing⁵⁶.

Tabel 36.1 Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	284.113	205.242	78.871
Programma-uitgaven	210.768	205.242	5.526
36.2 Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding			
Bijdrage ZBO/RWT's			
Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)	36.565	31.040	5.525
Bijdrage aan mede-overheden			
Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)	128.462	128.397	65
Overig nationale veiligheid	9.529	3.320	6.209
Subsidies			
Nederlands Rode Kruis	1.827	1.850	- 23
Nationaal Veiligheids Instituut	934	1.040	- 106
Onderwijs Veiligheidsregio's	250	1.930	- 1.680
Overig nationale veiligheid	2.905	5.509	- 2.604
Opdrachten			
Project NL-Alert	3.254	2.900	354
Opdrachten NCSC	4.489	4.164	325
Overig terrorismebestrijding	2.556	3.453	- 897
Overig nationale veiligheid	8.774	10.524	- 1.750
36.3 Onderzoeksraad voor Veiligheid			
Bijdrage ZBO/RWT's			
Onderzoeksraad voor Veiligheid	11.223	11.115	108
Ontvangsten	212	0	212

Toelichting op de instrumenten

Verplichtingen

Het verplichtingenkader is verhoogd omdat de verplichtingen voor de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) 2014 en de bijdrage in 2014 aan Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) zijn aangegaan in de verplichtingenadministratie 2013 conform de verplichtingenvoorschriften. De kasuitgave vindt plaats in 2014.

⁵⁴ Kamerstukken II 2013–2014, 26 643, nr. 291

⁵⁵ Kamerstukken II 2013–2014, 26 956, nr. 181

⁵⁶ Kamerstukken II 2013–2014, 26 517, nr. 76

36.2 Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid

Bijdrage ZBO/RWT

Instituut Fysieke Veiligheid

De bijdrage ten behoeve van de brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing aan het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), is het afgelopen jaar verstrekt zoals vermeld in de begroting. In het kader van verantwoord begroten is voor een bedrag van € 1,9 mln. geraamd op de subsidie onderwijs Veiligheidsregio's en voor een bedrag van € 1,5 mln. geraamd op opdrachten overig nationale veiligheid. De verantwoording van deze uitgaven hebben plaats gevonden op de bijdrage IFV. De hogere uitgaven ad. € 5,5 mln. worden hiermee voor € 3,4 mln. verklaard. De resterende feitelijke overschrijding van € 2,1 mln. is veroorzaakt door een nabetaling ten behoeve van de bijdrage 2012.

Bijdrage aan medeoverheden

Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

Van het totaal aan uitgaven voor de brandweer, GHOR, rampenbestrijding en crisisbeheersing op lokaal en regionaal niveau wordt ongeveer 90% bekostigd door de gemeenten uit hun algemene uitkering van het gemeentefonds. Daarnaast ontvangen de veiligheidsregio's van het Ministerie van VenJ, op grond van het Besluit veiligheidsregio's, een Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) in de vorm van een lumpsum als financiële tegemoetkoming voor alle taken die in de Wet veiligheidsregio's zijn opgenomen. De bijdrage ten behoeve van de brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing is het afgelopen jaar verstrekt zoals vermeld in de begroting.

Overig nationale veiligheid

In het kader van verantwoord begroten is voor een bedrag van € 1,4 mln. geraamd op opdrachten overige nationale veiligheid en voor een bedrag van € 1,7 mln. geraamd op opdrachten overig terrorismebestrijding. De verantwoording van deze uitgaven hebben plaats gevonden op de bijdrage overig nationale veiligheid. De hogere uitgaven ad. € 6,2 mln. worden hiermee voor € 3,1 mln. verklaard. De resterende feitelijke overschrijding van € 3 mln. is veroorzaakt door beveiligingsmaatregelen en een incidentele bijdrage aan het Veiligheidsberaad.

Subsidies

Nederlands Rode Kruis

De bijdrage ten behoeve van de rampenbestrijding aan het Nederlands Rode Kruis, is het afgelopen jaar verstrekt zoals vermeld in de begroting.

Nationaal Veiligheidsinstituut

In 2013 heeft VenJ de jaarlijkse subsidie verstrekt voor de exploitatie van het Nationaal Veiligheidsinstituut.

Onderwijs veiligheidsregio's

In het kader van verantwoord begroten is voor een bedrag van € 1,9 mln. geraamd op de subsidie onderwijs Veiligheidsregio's. De verantwoording van deze uitgave heeft plaats gevonden op de bijdrage IFV.

Overige nationale veiligheid

Het subsidiebudget is bij de Voorjaarsnota 2013 gekort met € 5,0 mln. Dit bedrag kon vanwege lopende verplichtingen niet direct worden gerealiseerd, bij afbouw van de subsidies is temporisering over de jaren noodzakelijk. De uiteindelijk gerealiseerde uitgaven aan de subsidies bedroeg in 2013 € 2,6 mln.

Opdrachten

Project NL-Alert

NL-Alert is het systeem voor rampen- en crisisinformatie per mobiele telefoon dat eind 2012 is uitgerold. Met de bijdrage van het Ministerie van VenJ zijn de beheer- en exploitatiekosten van onder andere de telecomproviders gefinancierd. In 2013 zijn twee landelijk NL-Alert controleberichten uitgezonden, waaruit bleek dat NL-Alertberichten kunnen worden ontvangen door € 3,9 miljoen mensen.

Opdrachten Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC)

In 2013 heeft het NCSC 779 incidenten afgehandeld en 1.885 adviezen over beveiliging verstrekt. Naast diverse factsheets is onder andere is een leidraad voor de totstandkoming tot een praktijk van *responsible disclosure* gepubliceerd.

Vanaf maart 2013 was het NCSC volop betrokken bij de afhandeling van diverse Denial of Service (DoS) aanvallen, vooral bij Nederlandse banken en een aantal overheidsinstellingen.

In oktober heeft de jaarlijkse awarenesscampagne Alert Online plaatsgevonden.

Overige terrorismebestrijding

Naast de genoemde activiteiten omtrent het indammen van de risico's die mogelijk uitgaan van terugkeerders uit jihadistische strijdgebieden, is in 2013 onder meer, evenals in andere jaren, viermaal het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) uitgebracht. Het DTN fungeert als inhoudelijke basis voor het contraterrorismebeleid en stelt de NCTV en zijn samenwerkingspartners in staat beleidsmatig en operationeel snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

Overig nationale veiligheid

Vanuit het programma «Veilig door innovatie» zijn 19 nieuwe projectaanvragen gefinancierd. Het betreffen projecten die het presterend vermogen van veiligheidspartners kan verhogen door slimmer, sneller en/of efficiënter te gaan werken. Tevens zijn opdrachten verstrekt ten behoeve van het functioneren van het Nationaal Crisiscentrum (NCC) en Nationale Academie voor Crisisbeheersing (NAC), die beide werken voor de gehele rijksoverheid. In 2013 is de Crisisuitwijk gerealiseerd.

36.3 Onderzoeksraad voor Veiligheid

Bijdragen ZBO's en RWT's

Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV)

De OvV fungeert als onafhankelijk onderzoeksorgaan, dat op eigen gezag kan besluiten tot het doen van onderzoek naar de oorzaak van (ernstige) ongevallen en rampen of een dreiging daartoe.

Beleidsartikelen

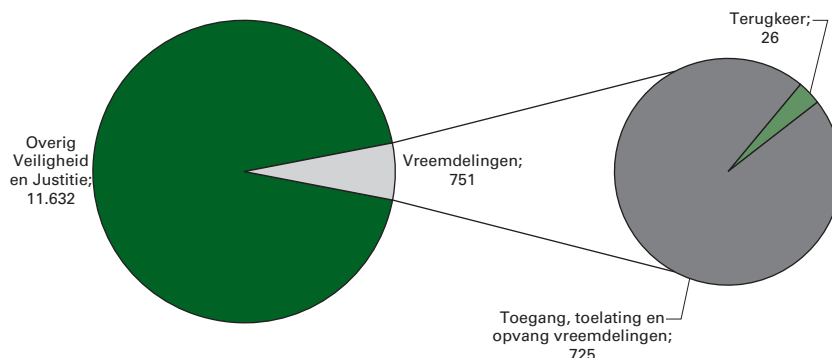
De werkzaamheden van de raad zijn gekoppeld aan het zich voordoen van een voorval of een reeks van voorvallen. De onderzoeken die zijn gedaan in 2013 zijn te vinden op www.onderzoeksraad.nl.

De bijdrage aan de OvV is besteed zoals begroot.

Artikel 37 Vreemdelingen

Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen Art. 37 Vreemdelingen 6,1%

Algemene doelstelling

Een op maatschappelijk verantwoorde wijze en in overeenstemming met internationale verplichtingen geregementeerde en beheerste toelating tot, verblijf in en vertrek uit Nederland van vreemdelingen.

Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Veiligheid en Justitie ontwikkelt en geeft uitvoering aan het vreemdelingenbeleid. Als onderdeel hiervan heeft hij een financierende rol ten aanzien van de opvang van asielzoekers, de afwikkeling van toelatingsprocedures en de terugkeer van vreemdelingen in en uit Nederland. De Minister van Veiligheid en Justitie draagt verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Vreemdelingenwet door de vreemdelingenketen. De vreemdelingenketen is het geheel aan overheidsorganisaties dat zich (primair) met het vreemdelingenbeleid bezighoudt. De Minister is verantwoordelijk voor de uitvoeringsorganisaties Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V). Deze uitvoeringsdiensten vallen rechtstreeks onder het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Daarnaast is de Minister verantwoordelijk voor het zelfstandig bestuursorgaan Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), voor de toezichtsmaatregelen, vreemdelingenbewaring en voor de centra van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) waar de vreemdelingenbewaring en de grensdetentie ten uitvoer wordt gelegd. De Minister onderhoudt bovendien een gezagsrelatie met de Koninklijke Marechaussee en de Nationale Politie voor wat betreft het vreemdelingentoezicht.

Beleidsconclusies

Tabel 37.1 Kengetallen vreemdelingenketen Vreemdelingenketen aantallen						
Opvang, Toegang, Toelating en Toezicht					Realisatie	Raming
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
Asielinstroom	16.160	15.150	14.630	13.360	17.190	14.000
Overige asielbeslissingen	8.130	9.720	10.330	9.150	13.260	10.700
Instroom in de opvang	15.340	15.300	13.760	13.300	16.470	14.000
Uitstroom uit de opvang	13.730	13.200	18.640	14.800	15.490	16.000
Gemiddelde bezetting in de opvang	20.910	20.100	18.720	14.400	14.700	13.000
Machtiging tot voorlopig verblijf (MVV)	50.700	53.600	49.720	46.600	6.580	8.500
Verblijfsvergunning regulier (VVR)	58.100	55.500	58.930	58.520	25.530	27.200
Toelating en verblijf (TEV)	—	—	—	—	39.820	42.400
Visa	5.000	3.400	2.420	1.480	1.760	4.000
Aantal naturalisatie verzoeken	25.350	26.280	26.300	28.890	24.230	35.500
<i>Streefwaarden Terugkeer</i>						
Zelfstandig vertrek (%)	14%	16%	20%	20%	23%	20%
Gedwongen vertrek (%)	33%	35%	32%	29%	31%	30%
Zelfstandig vertrek zonder toezicht (%)	53%	49%	48%	50%	46%	50%

Bronnen: INDIS/INDIGO, Maandrapportage COA, KMI (peildatum 1-2-2014) en Meerjarenraming Vreemdelingenketen.

Toelichting

Het totaal aantal geregistreerde asielaanvragen is in 2013 hoger dan geraamd. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere instroom uit de landen Syrië, Somalië en Eritrea. De stijging van het aantal overige asielbeslissingen wordt met name veroorzaakt door een hoger aantal herbeoordelingen van vreemdelingen met de Somalische nationaliteit. Daarnaast is er een hoger aantal aanvragen voor verlenging van de verblijfsvergunning die eerder zijn ingediend dan geraamd. De instroom in de opvang en de gemiddelde bezetting is gestegen dit hangt samen met de hogere asielinstroom.

Het aantal naturalisatieverzoeken is lager uitgevallen dan geraamd dit wordt veroorzaakt doordat het aantal naturalisatieverzoeken van de groep vreemdelingen die onder de RANOV-regeling viel lager is dan verwacht. Deze vreemdelingen hebben in plaats van een naturalisatieverzoek een aanvraag ingediend voor een VVR Verlenging. In 2013 zijn minder visa aanvragen ontvangen de oorzaak hiervan is dat de diplomatieke posten steeds meer beslissingen zelfstandig afhandelen.

Wet modern migratiebeleid en INDiGO

De wet Modern Migratiebeleid (MoMi) is op 1 juni 2013 in werking getreden. Met deze wet is het reguliere toelatingsproces efficiënter en eenvoudiger ingericht en wordt meer verantwoordelijkheid gelegd bij de referent. De aanvraag voor een machtiging tot voorlopig verblijf en van een verblijfsvergunning zijn samengevoegd in de procedure Toegang en Verblijf (TEV). Hierdoor kan er sneller en efficiënter worden gewerkt en krijgt betrokkene direct na binnenkomst in Nederland het verblijfspasje. De IND heeft de conversie naar INDiGO als het primaire systeem afgerond, waarmee INDiGO de realisatie van de doelstelling van MoMi ondersteunt.

Grensmanagement

Het gebruik van API (Advanced Passenger Information)- gegevens aan de grens is in 2013 geëvalueerd waarna gericht is gewerkt aan een efficiëntere toepassing hiervan. Bovendien is in 2013 gestart met de implementatie van Eurosur, het Europees grensbewakingssysteem.

Handhaving vreemdelingenwet

De aanpak van criminele en overlastgevende vreemdelingen had in 2013 de hoogste prioriteit. De aanpak van kabinet en gemeenten om EU-arbeidsmigratie in goede banen te leiden is in 2013 voortgezet waarbij de nadruk steeds meer ligt op de samenwerking tussen verschillende betrokken overheidsdiensten. Het wetsvoorstel biometrie is aangenomen in de Eerste Kamer, waardoor systematisch gebruik kan worden gemaakt van vingerafdrukken in de strijd tegen fraude.

Programma Stroomlijning Toelatingsprocedures

Eind 2013 is het wetgevingstraject behorend bij het programma stroomlijning toelatingsprocedures (PST) afgerond. Doordat de parlementaire behandeling op een later moment afgerond was dan gepland, zullen de maatregelen die het stapelen van verblijfsprocedures moeten tegengaan en de doorlooptijden van procedures bekorten eerst vanaf 1 januari 2014 (gefaseerd) worden geïmplementeerd.

Regeling langdurig verblijvende kinderen

In het regeerakkoord VVD-PvdA is afgesproken een regeling voor langdurig verblijvende kinderen te creëren. De regeling maakt het mogelijk dat kinderen die langer dan 5 jaar in Nederland wonen zonder verblijfsvergunning, onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. In 2013 is deze regeling uitgewerkt en in werking getreden. De regeling bestaat uit een overgangsregeling en een definitieve regeling

Vreemdelingenbewaring

In 2013 hebben de pilots «alternatieven voor bewaring» plaatsgevonden. De eerste resultaten zijn opgenomen in de brief die op 13 september jl. aan de Tweede Kamer is aangeboden⁵⁷. Eind 2013 is de internetconsultatie van het wetsvoorstel terugkeer en bewaring om het regime vreemdelingenbewaring een eigen bestuursrechtelijke wettelijke grondslag te geven gestart. In het wetsvoorstel wordt onderscheid gemaakt tussen een verblijfsregime en een beheersregime voor vreemdelingen die een gevaar vormen voor de orde en veiligheid in de inrichting.

Daarnaast is in 2013 gestart met de aanschaf van bodyscanners voor de locaties van vreemdelingenbewaring waarmee de huidige praktijk van visitatie zoveel als mogelijk wordt vervangen. Ten slotte is het inbewaringsstellingsbeleid voor gezinnen met kinderen aangepast; zij worden niet meer in bewaring gesteld, tenzij een van de ouders zich eerder onttrokken heeft aan het toezicht.

⁵⁷ Kamerstuk II 2012–2013, 19 637 nr. 1721

Tabel 37.2 Budgettaire gevolgen van het beleid (x € 1.000)

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	173.932	733.200	- 559.268
Programma-uitgaven	751.429	733.200	18.229
37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen			
Bijdrage Agentschappen			
Immigratie- en Naturalisatiedienst	312.131	267.534	44.597
Bijdrage ZBO/RWT's			
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)	388.752	388.219	533
Subsidies			
Vluchtelingenwerk Nederland (VWN) ea	5.272	6.216	- 944
Overig toegang, toelating en opvang vreemdelingen	605	0	605
Opdrachten			
Programma Biometrie	1.188	8.013	- 6.825
Programma Vernieuwing Grensmanagement	4.041	12.014	- 7.973
Programma keteninformatisering	13.100	19.820	- 6.720
Versterking vreemdelingenketen	495	4.302	- 3.807
37.3 Terugkeer			
Bijdrage Agentschappen			
DJI terugkeer vreemdelingen	7.700	8.400	- 700
Subsidies			
REAN-regeling	6.600	6.600	0
Opdrachten			
terugkeer vreemdelingen	11.545	12.082	- 537
Ontvangsten	27.466	0	27.466

Toelichting op de instrumenten

37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen

Bijdragen

Immigratie- en Naturalisatiedienst

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vreemdelingenbeleid in Nederland. Dat houdt in dat de IND alle aanvragen beoordeelt van vreemdelingen die in Nederland willen verblijven of Nederlander willen worden. Sinds het najaar van 2013 is INDIGO volledig operationeel en vormt daarmee het primaire informatie-systeem van de IND.

In 2013 is € 44,6 mln meer uitgegeven dan begroot. De gestegen uitgaven aan de IND hangen samen met de compensatie voor de lagere legesontvangsten (€ 24 mln). Dit is het gevolg van een verlaging van de leges door uitspraken van het Europees Hof van Justitie voor onder andere gezinsmigratie en voortgezet verblijf na gezinshereniging. Daarnaast betreft dit de kosten voor de uitvoering van de regeling langdurig verblijvende kinderen en de tegemoetkoming voor de behandeling van een hoger aantal asielverzoeken.

**Tabel 37.3 Kengetallen IND doorlooptijden
Vreemdelingenzaken waarop binnen de wettelijke termijn is besloten (%).**

					realisatie	Raming
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
Asiel	73	82	88	88	85	86
Regulier	93	95	87	89	87	100
Naturalisatie	95	96	87	91	70	100

Bron: IND

Toelichting

Het aantal reguliere zaken waarop tijdig is beslist is lager dan geraamd doordat de IND is gestart met het wegwerken van oude bezwaarzaken en reguliere aanvragen die buiten de wettelijke termijn vallen. Hierdoor valt het percentage dat binnen de wettelijke termijn is afgedaan lager uit, en wordt de doorlooptijd negatief beïnvloed. Wel zijn hierdoor de voorraden gedaald en zijn er in 2013 meer aanvragen afgehandeld. Ook bij naturalisatie is ingezet op het wegwerken van de voorraad en daarnaast is voorrang gegeven aan de behandeling verzoeken met een RANOV-achtergrond.

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) draagt zorg voor de opvang van vreemdelingen in Nederland. Het opvangbeleid is gericht op de opvang van asielzoekers gedurende de asielprocedure. Na een afwijzing van een asielverzoek wordt de vreemdeling in de gelegenheid gesteld, al dan niet met ondersteuning van Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) en/of de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) zelfstandig terug te keren. In 2013 lag de bezetting in het COA hoger dan geraamd dit hangt samen met de gestegen asielinstroom.

Er is in 2013 € 34,5 mln. gestort in de asielreserve vanuit het artikelonderdeel 37.2.20 Bijdrage ZBO/RWT's: Centraal Orgaan Asielzoekers (COA).

**Tabel 37.4 Prestatie-indicator Centraal Orgaan Asielzoekers
Gemiddelde verblijfsduur in maanden**

					Realisatie	Raming
	2010	2011	2012	2013	2013	2013
Gemiddelde opvangduur vergunninghouders na vergunningverlening	6,6	5	5	3,7	3,5	
Gemiddelde verblijfsduur opvang op basis van uitstroom	17	15	14	13	12	

Bron: COA

Opdrachten

Programma Biometrie in de Vreemdelingenketen

Het programma Biometrie in de Vreemdelingenketen (BVK) draagt zorg voor harmonisatie en bevordering van efficiënt gebruik van biometrie in de vreemdelingenketen. Het Programma BVK is per 31 december 2013 beëindigd en volgens planning zijn de volgende producten opgeleverd. Het wetsvoorstel ([Staatscourant 2014, nr. 2](#)) dat de mogelijkheden in de Vreemdelingenwet 2000 voor gebruik van biometrische kenmerken bij vaststelling van de identiteit van vreemdelingen verruimd, is door beide kamers aangenomen. De wet is op 1 maart 2014 in werking getreden. De

uitrol van het Europese Visumsysteem (EU-VIS) is verder gecontinueerd. Vanaf de zomer van 2013 heeft de Nationale Politie in een tijdelijke voorziening al de beschikking gekregen over mobiele apparatuur om in te zetten in het kader van toezicht op vreemdelingen. Tevens is een Public Key Infrastructure gerealiseerd voor grens- en vreemdelingentoezicht, waarmee uitgifte en beheer van digitale certificaten wordt gerealiseerd waarbij de integriteit en authenticiteit van het certificaat wordt gewaarborgd en de identiteit van de certificaatbezitter wordt vastgesteld. Het begrotingskader is gewijzigd bij voorjaarsnota. De raming is aangepast vanwege een wijziging in het kasritme van de verschillende projecten. Hierdoor is een onderuitputting ontstaan van € 6,7 mln.

Programma Vernieuwing Grensmanagement

Het programma *Vernieuwing Grensmanagement* (VGM) heeft als doel een efficiënt en effectief grenscontroleproces met een goede balans tussen mobiliteit van passagiers en de noodzakelijke grenscontroles. Het bestaande samenwerkingsverband Joint Data Analysis Centre (JDAC) functioneert sinds 1 januari 2013 als samenwerkingsverband van de diensten in het grenstoezicht voor de gezamenlijke ontwikkeling en inrichting van een Nationaal Informatie- en Analysecentrum Grensbeheer (NIAG). Dit dient als informatieknooppunt waarbinnen kennisexperts van die diensten vanuit hun organisatie informatie analyseren en uitwisselen met betrekking tot passagiers die via maritieme grenzen en luchthaven reizen. Ten behoeve van de goede uitvoering van de grensbewakingstaak door de Koninklijke Marechaussee is een verbeterd systeem voor het verzamelen en analyseren van passagiersinformatie (API-systeem) beschikbaar gekomen.

De projectmatige aard van de werkzaamheden heeft een verschuiving in de realisatie van projecten veroorzaakt. De daarmee gepaard gaande financiële gevolgen hebben ertoe geleid dat bij Voorjaarsnota het kasritme is aangepast. Ook is een aantal projecten vertraagd wat er gezamenlijk voor heeft gezorgd dat de raming voor 2013 naar beneden is bijgesteld. Dit zorgt voor een onderuitputting van € 7,9 mln.

Programma Keteninformatisering

In 2013 zijn de basisstartarchitectuur voor de Vreemdelingenketen, de architectuur van Digitaal Werken en het bijbehorende Projectinitiatiedocument Digitaal Werken vastgesteld door het Topberaad Vreemdelingenketen. Hierna is gestart met de bouw van de eerste nieuwe systemen om meer informatie digitaal uit te kunnen wisselen. Binnen de Vreemdelingenketen zijn afspraken gemaakt over de omzetting van papieren informatie-uitwisseling in digitale informatie via het Centraal digitaal depot (van Justid) en via de Basisvoorziening Vreemdelingenketen. Ten slotte is, naar aanleiding van de zaak Dolmatov, gestart met de bouw van een tijdelijke voorziening voor de digitale uitwisseling van vreemdelingenvolginformatie voor bewaring en uitzetting (het M118-form. Ten behoeve van een goede informatievoorziening is in 2013 een nieuw systeem voor ketenmanagementinformatie in productie gegaan.

De projectmatige aard van de werkzaamheden heeft een verschuiving in de realisatie van projecten veroorzaakt. De daarmee gepaard gaande financiële gevolgen hebben ertoe geleid dat bij Voorjaarsnota het kasritme is aangepast. Ook is een aantal vertraagd wat er gezamenlijk voor heeft gezorgd dat de raming voor 2013 naar beneden is bijgesteld. Dit zorgt voor een onderuitputting van € 6,7 mln.

Asielreserve

Voor het opvangen van hoeveelheidsfluctuaties in de vreemdelingenketen houdt het Ministerie van Veiligheid en Justitie een begrotingsreserve aan bij het Ministerie van Financiën. De omvang van de reserve bedraagt momenteel € 44,4 mln.

37.3 Terugkeer en bewaring Vreemdelingen

Bijdragen

Terugkeer vreemdelingen

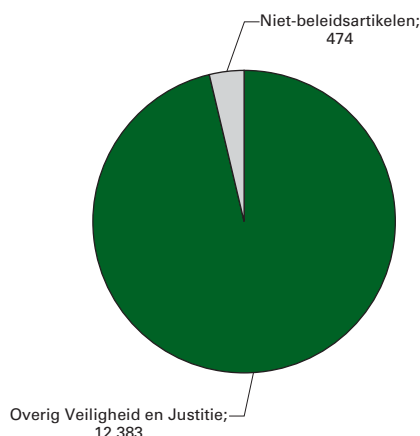
De Dienst Terugkeer & Vertrek van dit Ministerie bevordert het daadwerkelijke vertrek van vreemdelingen door de regie over het vertrekproces van individuele vreemdelingen te voeren. Dat gebeurt onder meer door het voeren van gesprekken met vreemdelingen, het faciliteren van het verkrijgen van reisdocumenten, het geven van voorlichting en het voorbereiden van het daadwerkelijke vertrek. Daarnaast bevordert de DT&V de samenwerking op het terrein van terugkeer met landen van herkomst en landen van de Europese Unie.

Ontvangsten

De ontvangsten bestaan uit de bijdrage van de ketenpartners voor de Basisvoorziening vreemdelingen. Daarnaast heeft Schiphol bijdragen geleverd voor verschillende samenwerkingsprojecten. Tevens zijn er verschillende afrekeningen van Europese subsidies die door dit Ministerie worden ontvangen.

5. NIET-BELEIDSARTIKELEN

Realisatie begrotingsuitgaven Veiligheid en Justitie € 12.383 miljoen
Niet-beleidsartikelen (91, 92, 93) 3,8%

Artikel 91 Apparaat Kerndepartement

Tabel 91.1 Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	522.949	436.911	86.038
91.1 Apparaatsuitgaven kerndepartement			
Personeel	249.780	239.668	10.112
waarvan eigen personeel	213.215	204.212	9.003
waarvan externe inhuur	35.407	26.753	8.654
Materieel	220.965	197.243	23.722
waarvan ICT	23.968	15.923	8.045
waarvan SSO's	159.040	102.792	56.248
Ontvangsten	17.223	868	16.355

Uitgaven en verplichtingen

Bij begroting 2013 is de nieuwe begrotingspresentatie Verantwoord Begroten rijksbreed ingevoerd. De begroting bleek (nog) niet geheel in lijn te zijn met de voorschriften van Verantwoord Begroten aangezien een deel van de apparaatsuitgaven geraamd was als programma uitgaven. Om deze ommissie te herstellen is een technische correctie uitgevoerd om alle apparaatsuitgaven te verantwoorden op het centraal apparaatsartikel. Hierdoor wijkt de realisatie af van de ontwerpbegroting. Bij de 1^e en 2^e suppletoire begroting is het verplichtingen- en uitgavenkader met € 45 mln. verhoogd. Daarnaast is meer verplicht dan geraamd omdat voor de huisvesting Eurojust een meerjarige verplichting is opgenomen in de verplichtingadministratie.

Ontvangsten

Het verschil tussen de begroting en realisatie wordt voornamelijk verklaard door JustID. Naast reguliere taken voert JustID ook opdrachten uit voor derden, zoals het beheer van systemen. De vergoedingen voor deze opdrachten worden door middel van een desaldering toegevoegd aan het uitgaven/verplichtingen- en ontvangstenkader.

Tabel 91.2 Apparaatsuitgaven en -kosten Ministerie van Veiligheid en Justitie (x € 1.000) ¹

	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Totaal apparaatsuitgaven Ministerie	1.253.299	1.195.407	57.892
Kerndepartement	470.745	436.911	33.834
Openbaar ministerie	578.034	571.611	6.423
Raad voor de Kinderbescherming	179.073	161.317	17.756
Hoge Raad	25.447	25.568	- 121
Totaal apparaatskosten agentschappen incl. RvdR	3.854.622	3.577.860	276.762
Dienst Justitiële Inrichtingen	2.276.911	2.081.065	195.846
Centraal Justitieel Incasso Bureau	91.221	69.742	21.479
Nederlands Forensisch Instituut	71.627	66.301	5.326
Dienst Justis	31.926	27.958	3.968
Immigratie en Naturalisatiedienst	352.109	318.541	33.568
Gemeenschappelijke Dienst ICT	57.416	35.407	22.009
Raad voor de rechtspraak	973.412	978.846	- 5.434
Totaal apparaatskosten ZBO's en RWT's			
Bureau Financieel Toezicht ²	5.800	6.216	- 416
COA ²	111.000	110.000	1.000
College Bescherming Persoonsgegevens	7.827	7.610	217
College van Toezicht Auteursrechten en naburige rechten	1.856	1.342	514
College voor de rechten van de mens	6.113	6.758	- 645
Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven	5.539	22.199	- 16.660
HALT ²	10.654	12.200	- 1.546
Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen ²	2.868	3.538	- 670
Instituut Fysieke Veiligheid ^{2 3}	28.000	15.807	12.193
College Gerechtelijk deskundigen	1.701	1.805	- 104
Onderzoeksraad voor Veiligheid ²	11.230	10.081	1.149
Particuliere Jeugdinrichtingen	79.578	84.107	- 4.529
Particuliere Tbs-inrichtingen	208.114	222.128	- 14.014
Politieacademie ^{2 4}	142.374	192.770	- 50.396
Nationale politie	4.997.029	4.940.566	56.463
Raad voor rechtsbijstand ²	29.600	29.900	- 300
Reclasseringsorganisaties ²	237.673	216.000	2.815
Slachtofferhulp Nederland ²	19.958	15.532	4.426
Stichting Nidos ²	27.993	24.567	3.426

¹ Zowel de agentschappen als andere ZBO's en RWT's kennen een eigen administratie die niet overeenkomt met de indeling onder het rijksbreed ingevoerde Verantwoord Begroten. De hier gepresenteerde bedragen, buiten die van het kerndepartement, zijn dan ook inclusief verschillende programmagelden.

² Realisatie- en begrotingscijfers 2012

³ Voor deze organisatie betreft het alleen de apparaatsuitgaven bekostigd vanuit VenJ en niet de totale apparaatsuitgaven binnen de organisatie.

⁴ Zie voorgaande noot.

Artikel 92. Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Vershil
Verplichtingen	0	73.814	– 73.814
Uitgaven	0	73.814	– 73.814
Onvoorzien	0	73.814	– 73.814
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

De grondslag voor het in de begroting opnemen van het niet-beleidsartikel «Nominaal en onvoorzien» staat in artikel 6, lid 1c van de Comptabiliteitswet 2001 (CW). Niet-beleidsartikel 92 wordt bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie niet gebruikt voor het aanhouden van middelen ter dekking van onvoorziene uitgaven. Dit niet-beleidsartikel wordt uitsluitend gebruikt voor het tijdelijk «parkeren» van nog te verdelen loon- en prijsbijstellingen, andere nog te verdelen middelen en nog te verdelen taakstellingen. De bedragen zijn bij 1^e en 2^e suppletore begrotingswet verdeeld over de artikelen.

Artikel 93. Geheim

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)			
	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil
Verplichtingen	3.317	3.057	260
Uitgaven	3.317	3.057	260
Ontvangsten	17	0	17

Toelichting

De grondslag voor het in de begroting opnemen van geheime uitgaven staat in artikel 6, lid 1b van de Comptabiliteitswet 2001 (CW).

6. BEDRIJFSVOERINGSPARAGRAAF

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Verslagjaar 2013

De Minister van Veiligheid en Justitie verklaart dat:

In het begrotingsjaar 2013 is, uitgaande van het normenkader bedrijfsvoering, op een gestructureerde wijze aandacht besteed aan de primaire en ondersteunende processen en de hiermee samenhangende behertaken bij de organisatieonderdelen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De over het jaar 2012 aan de Algemene Rekenkamer gedane toezeggingen maakten hier onderdeel van uit.

De naar aanleiding van de departementale herindeling uit te voeren integratie en overdracht van organisatie onderdelen en de daarmee gepaard gaande aanpassingen in de financiële administratie (Vreemdelingenzaken) hebben in het jaar 2013 hun beslag gekregen.

Op basis van risicoanalyses op met name de door de Algemene Rekenkamer geconstateerde onvolkomenheden is een systematische afweging gemaakt inzake de in te zetten instrumenten van sturing en beheersing van de bedrijfsvoering. Dit omvat mede het vaststellen van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de uitgangspunten voor opname van de relevante aandachtspunten in deze bedrijfsvoeringsparagraaf. De Algemene Rekenkamer heeft in haar rapport bij het jaarverslag 2012 van VenJ één ernstige onvolkomenheid geconstateerd: onvoldoende kwaliteit financieel beheer bij het kerndepartement. Daarnaast constateerde de AR vijf onvolkomenheden op uiteenlopende terreinen van de bedrijfsvoering:

- Inkoopbeheer bij het kerndepartement
- Informatiebeveiliging
- Vertrouwensfuncties
- Inkoopbeheer Dienst Justitiële Inrichtingen
- Personeelsbeheer kerndepartement.

Dit is voor mij aanleiding geweest om op ieder van deze terreinen gerichte actie te ondernemen. In 2013 is hard gewerkt aan de verbetering en is er goede vooruitgang geboekt. Over de bereikte resultaten wordt bij «financieel en materieel beheer» en bij «overige aspecten van bedrijfsvoering» verslag gedaan.

Een en ander heeft in het jaar 2013 geresulteerd in beheerste bedrijfsprocessen. Daarbij zijn de volgende punten van aandacht naar voren gekomen:

1. Rechtmatigheid (en getrouwheid)

Wat betreft de financiële rechtmatigheid en getrouwheid kan geconstateerd worden dat de fouten en de onzekerheden gedurende het jaar 2013 binnen de daarvoor geldende rapporteringstoleranties zijn gebleven. De financiële overzichten geven verder een getrouw beeld van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering.

Single information, Single audit (SiSa)

Omdat de bevindingen van de Auditdienst Rijk (ADR) op de controledossiers van de externe accountantskantoren met betrekking tot de rechtmatigheid van de besteding door de medeoverheden van de specifieke uitkeringen in eerste instantie (fase 1) niet onverdeeld positief waren, zijn door enkele accountantskantoren herstelwerkzaamheden en aanvullende

werkzaamheden verricht (fase 2). De ADR heeft vastgesteld dat fase 2 op toereikende wijze is uitgevoerd en dat de tekortkomingen zijn hersteld. De Algemene Rekenkamer heeft laten weten te kunnen instemmen met deze conclusie. Daar waar van toepassing zijn de SiSa-bijlagen dan ook gebruikt voor de vaststelling van specifieke uitkeringen.

2. Totstandkoming beleidsinformatie

Het is van belang dat de Tweede Kamer juiste en goede informatie ontvangt over de ontwikkeling van de indicatoren en kengetallen in de begroting en het departementaal jaarverslag. Daarom moet ook de niet-financiële informatie van goede kwaliteit zijn. In het jaarverslag zijn de indicatoren en kengetallen zo veel mogelijk voorzien van een eenduidige bronvermelding en is voorts zo veel mogelijk in kwaliteitsdocumenten beschreven hoe de niet-financiële informatie tot stand is gekomen.

Definitie pakkans

Naar aanleiding van de constatering van de Algemene Rekenkamer dat de definitie van de in 2012 gehanteerde definities van pakkans niet helder waren, is deze aangepast en wordt vanaf de begroting 2014 alleen het begrip verdachtenratio gehanteerd.

Prestaties in de strafketen

In het rapport «Prestaties in de strafrechtketen» (2012) constateerde de Algemene Rekenkamer onder andere dat de informatievoorziening over prestaties in de gehele strafrechtketen niet voldeed. In 2013 is aan verbetering gewerkt: de Strafrechtketenmonitor die de prestaties van de gehele keten beter inzichtelijk maakt, is doorontwikkeld. Verder zijn afspraken gemaakt tussen ketenpartners over een aantal definities en telmethoden, bijvoorbeeld over standaardzaken en doorlooptijden. Bovenstaande maatregelen zorgen voor een beter inzicht in de ketenprestaties op landelijk en regionaal niveau en voor een betere afstemming en onderlinge consistentie tussen de ketenpartners.

WNT

De Minister van BZK heeft bij brief van 27 februari 2014 aan de Tweede Kamer laten weten dat hij een ministeriële regeling over de WNT (inclusief beleidsregels toepassing WNT) heeft opgesteld. In de begeleidende brief is aangegeven dat het niet mogelijk is gebleken een sluitende oplossing te vinden voor de uitvoeringsproblematiek ten aanzien van de vermelding van de gegevens over personen die anders dan op grond van een dienstbetrekking een functie vervullen als niet-topfunctionaris (externe niet-topfunctionarissen). De Minister van BZK heeft daarom als gedragslijn voor het verslagjaar 2013 voorgesteld dat niet volledig aan de verplichting tot openbaarmaking kan en hoeft te worden voldaan. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft overeenkomstig deze gedragslijn uitvoering gegeven aan de WNT. Dit heeft tot gevolg dat dit in de beoordeling door de Auditdienst Rijk bij alle departementen, ook bij VenJ, leidt tot een onzekerheid in de verantwoording vanwege het ontbreken van een praktisch toepasbare normstelling voor dit onderdeel van het WNT-overzicht. Deze onzekerheid betreft uitsluitend het achterwege laten van de vermelding van de gegevens over externe niet-topfunctionarissen.

De Auditdienst Rijk heeft geen tekortkomingen geconstateerd die in deze

bedrijfsvoeringsparagraaf dienen te worden gerapporteerd. Wel heeft de ADR geconstateerd dat niet van alle informatie de totstandkoming te reconstrueren is.

3. Financieel en materieel beheer

Verbetering financieel beheer

2012: ernstige onvolkomenheid financieel beheer

In 2012 is een nieuw financieel en inkoopstelsel Leonardo in gebruik genomen. Dit ging gepaard met implementatie- en conversieproblemen die de ordelijkheid van het financieel beheer van met name het bestuursdepartement ernstig hebben aangetast. Als gevolg hiervan heeft de toenmalige Departementale Auditdienst geconcludeerd dat het departement in 2012 onvoldoende grip had op de kwaliteit van het financieel beheer en de kwaliteit van de financiële en niet-financiële informatie. Op 2 april 2013 heeft de Algemene Rekenkamer (AR) besloten bezwaar te maken tegen het financieel beheer bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Voornaamste reden hiervoor was dat het Ministerie niet in staat was om tijdig, betrouwbaar en volledig inzicht te geven in haar financiële huishouding.

Verbeterplan financieel beheer

Om het financieel beheer te verbeteren is het programma Verbetering Financieel Beheer gestart. Het verbeterplan beschrijft de probleemgebieden, de bijbehorende verbeterdoelen en -acties en de organisatie ten aanzien van de verbetering van de kwaliteit en de efficiency van het financieel beheer. Na beoordeling van het verbeterplan heeft de AR het bezwaar ingetrokken.

Fase 1: betrouwbaar en geschoond stelsel

De benodigde verbeteracties zijn verdeeld in twee fasen. In de eerste fase lag de focus op het realiseren van een betrouwbaar en geschoond financieel stelsel, dat bijdraagt aan een kwalitatief goed verantwoordingsproces bij de jaarafsluiting 2013. Dit doel is gehaald. Het stelsel is betrouwbaar, de achterstanden en de «vervuiling» zijn in 2013 weggewerkt, en de jaarafsluiting en het opstellen van de jaarrekening 2013 zijn conform planning verlopen.

De belangrijkste activiteiten in 2013 waren:

- Het realiseren van een betrouwbaar financieel stelsel voor de verplichtingen-kas-organisatieonderdelen. Het maatwerk voor het registreren en rapporteren over de verplichtingen en kasramingen is aangepast. Deze wijzigingen zijn gecontroleerd doorgevoerd. De resultaten van een systeem-audit bevestigen de juistheid en betrouwbaarheid van de gerealiseerde verbeteringen. De rapportages maken het mogelijk om te sturen op verplichtingen en voorschotten;
- Het corrigeren van foutieve of ontbrekende verplichtingenboekingen. De belangrijkste correcties betroffen de onvolledige conversie van verplichtingen van juli 2012 bij het bestuursdepartement, Dienst Justis en de Hoge Raad. Deze conversie is gecorrigeerd. Daarnaast zijn ontbrekende verplichtingen alsnog in het boekjaar 2012 ingevoerd. Het stelsel toont nu de juiste verplichtingeneindstand voor het jaar 2012 toen deze extracomptabel is opgesteld. Andere boekingsfouten uit 2012 en 2013 zijn met behulp van zogenoemde query's opgespoord en hersteld;

- De openstaande voorschotten bij het bestuursdepartement zijn geanalyseerd en waar mogelijk vastgesteld. Eind december waren alle openstaande voorschotten geanalyseerd. 98% van de onderzochte voorschotten was toen vastgesteld en afgerekend of stond nog terecht open;
- Het betaalgedrag in het laatste kwartaal (89,3% van facturen tijdig betaald⁵⁸) is verbeterd ten opzichte van het eerste kwartaal van 2013 (70% van de facturen tijdig betaald). Gemiddeld over 2013 is 82% van de facturen binnen 30 dagen betaald;
- Voorschriften zijn opgesteld voor het op uniforme wijze registreren van verplichtingen en het verstrekken van voorschotten. Deze voorschriften gelden voor alle VenJ organisaties. Dit heeft geleid tot een meer uniforme en eenduidige wijze van registreren van verplichtingen en voorschotten, wat de kwaliteit van de financiële informatie heeft verbeterd;
- Directie Financieel-Economische Zaken (FEZ) heeft de concerncontrol op het financieel beheer versterkt. Alle uitvoeringsorganisaties hebben een eigen verbeterplan opgesteld waarin sectorspecifieke verbeteracties zijn opgenomen. FEZ heeft als concerncontroller gestuurd en toezicht gehouden op het realiseren van deze verbeteringen door de sectoren;
- Naast procesdocumentatie van de belangrijkste financiële processen zijn er ook instructies en checklisten opgesteld voor maand- en periode-afsluitingen. De resultaten van deze afsluitingen worden door de concerncontroller beoordeeld en besproken met de organisatieonderdelen. De geconstateerde aandachtspunten en administratieve achterstanden zijn bewaakt op voortgang;
- Niet actieve gebruikersaccounts voor Leonardo zijn beëindigd (ruim 2.000 accounts). Deze accounts werden zelden of nooit gebruikt. Voordeel is dat deze met Leonardo relatief onbekende gebruikers geen fouten meer kunnen maken. Het aantal conflicterende autorisaties is in 2013 fors verminderd. In 2014 wordt het beheer aangescherpt en zal een nieuw autorisatieconcept worden geïmplementeerd;
- Er zijn diverse cursussen gegeven en e-learning modules beschikbaar gekomen. De capaciteit en kennis van het gebruik van het systeem en het financieel beheer is bij gebruikers verhoogd;
- Ter voorkoming van het ontstaan van onjuiste boekingscoderingen zijn hulpmiddelen ontwikkeld die medewerkers helpen met het kiezen van de correcte kostensoort en budgetcode en er zijn beveiligingsregels die boekingsfouten in het systeem blokkeren;
- In 2013 heb ik de control en de governance op de bedrijfsvoering versterkt. De 5- en 12-maandsrapportage in het kader van de planning- en control-cyclus zijn vervangen door maandelijks rapportages aan de DG'en en 3-maandsrapportages van de DG aan de SG. Daarnaast zijn vier externe leden toegetreden tot het Audit Committee, dat zolang als nodig maandelijks bijeen komt om de verbeteringen nauwlettend te monitoren;
- Het opstellen van de departementale jaarrekening 2013 is conform planning gelopen. Wel zijn via twee correctiemomenten in januari en begin februari 2014 nog veel correcties uitgevoerd in verband met foutieve of ontbrekende verplichtingenboekingen in de jaren 2012 en 2013. In 2013 worden binnen het Rijk de uitgaven en ontvangsten via de presentatiewijze van «verantwoord begroten» verantwoord. Veel uitgaven zijn met name in het eerste halfjaar in 2013 nog niet conform

⁵⁸ Dit is inclusief correctiefactor voor het verschil tussen factuur- en ontvangstdatum en betwiste facturen.

«verantwoord begroten» geboekt. Dit heeft geleid tot veel correctieboekingen tussen kostensoorten en tussen artikelonderdelen. Hierdoor zijn eindejaarcontroles van de Auditdienst Rijk vertraagd.

Fase 2: duurzame verbetering financieel beheer

In 2013 is een betrouwbaar en een geschoond systeem gerealiseerd en zijn de achterstanden weggewerkt. In 2014 wordt verder gewerkt aan het duurzaam verbeteren van het financieel beheer binnen VenJ en de professionalisering van de controlfunctie. Op deze wijze ontstaat een goede basis om het financieel beheer structureel op orde te brengen en te behouden.

In 2014 wordt conform mijn toezegging onderzoek gedaan naar de vormgeving en invulling van de controlfunctie bij VenJ.

Inkoopbeheer

Voor 2013 heeft VenJ de doelstelling voor het maximale bedrag aan onrechtmatigheden gesteld op € 19,8 mln. Om deze doelstelling te realiseren is mede een actieplan voor een verdere verbetering van het inkoopbeheer opgesteld. Dit plan bevat maatregelen, waaronder het tijdiger signaleren van vertraagde aanbestedingsprocessen, het verbeteren van de informatiewaarde van de maandrapportages en een departementsbreed onderzoek naar het gebruik van inhuurcontracten.

Dit heeft tot het volgende geleid:

1. Geheel VenJ

In 2013 is bij de onderdelen van VenJ een bedrag van circa € 31,6 miljoen aan onrechtmatige inkoopuitgaven geconstateerd. Dit is inclusief een uit bedrijfsvoeringsoverwegingen aangegane onrechtmatigheid van € 4,9 miljoen voor de aanschaf van softwarelicenties en inclusief een onrechtmatigheid van € 6,5 miljoen als gevolg van de overheveling van softwarelicenties van de Nationale Politie naar het departement. Over de rechtmatigheid van deze overheveling is een juridische second opinion gevraagd bij de Landsadvocaat. Zonder deze twee bijzondere posten komt het totaal uit op € 20,3 miljoen. Dit is een daling ten opzichte van 2012 (€ 31,5 miljoen aan onrechtmatigheden).

2. Bestuursdepartement

Binnen het bestuursdepartement is met behulp van speciale rapportages in 2013 veel aandacht besteed aan de voorkoming van situaties waarbij goederen of diensten worden ingekocht zonder daarbij vooraf de inkoopfunctie te consulteren. Bij geconstateerde inkoop zonder voorafgaande consultatie zijn betrokken functionarissen gewezen op de risico's en de voorgeschreven procedures.

Het totale bedrag aan onrechtmatigheden van het bestuursdepartement bedroeg over 2013 € 6,9 miljoen (exclusief bovengenoemde licenties) t.o.v € 6,7 miljoen in 2012. Het bedrag aan onrechtmatigheden van het bestuursdepartement is inclusief een aantal diensten zonder zelfstandig aanbestedende status doch met een eigen operationele inkoopfunctie zoals GDI (€ 0,9 mln.), Justid (€ 0,8 mln.) en bijzondere colleges zoals CBP en CRM (gezamenlijk € 0,2 mln.).

3. DJI

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) heeft in 2013 het eigen project verbetering inkoopbeheer afgerond. Het totaalbedrag aan onrechtmatigheden daalde van € 13,9 miljoen in 2012 tot circa € 9,6 miljoen in 2013. Hoewel zeker binnen een grote organisatie als DJI voortdurende aandacht voor de kwaliteit van de processen noodzakelijk is, kan worden gesteld dat de maatregelen die de afgelopen jaren zijn genomen hun vruchten beginnen af te werpen.

Signaleren en aanpakken van M&O/frauderisico's

In 2013 is van start gegaan met de Rijksbrede aanpak ter versterking van het voorkomen en bestrijden van fraude. Daarbij heeft de Minister van Veiligheid en Justitie een coördinerende rol. Deze Rijksbrede aanpak richt zich allereerst op fraude met publieke middelen. Voor nadere informatie over de uitvoering verwijs ik naar mijn brief van 20 december 2013 aan de Tweede Kamer (17 050 nr. 450). Het Ministerie van VenJ speelt een belangrijke rol bij de toetsing van kwaliteit en handhaafbaarheid van wet- en regelgeving, en heeft daarom het voortouw in de verbetering van de fraudebestendigheid. Hiertoe wordt in de loop van 2014 aan het Integraal AfwegingsKader (IAK), een rijksbreed instrument voor het opstellen en de toetsing van wetgeving, een specifieke fraudetoets toegevoegd, en worden organisaties die verantwoordelijk zijn voor toezicht, handhaving en opsporing beter en in een vroeger stadium betrokken. Daarnaast zijn in 2013 maatregelen genomen om het proces en de kwaliteit van «bestuurlijke dossiers» die een rol spelen bij het zichtbaar maken van signalen of knelpunten met betrekking tot reeds bestaande regelgeving, te verbeteren.

VenJ is zich bewust van het feit dat binnen de organisatie risico's op fraude bestaan. In 2013 zijn 7 gevallen van fraude geconstateerd. Hierop zijn maatregelen genomen die variëren van een geldboete, ontslag tot andere organisatorische maatregelen.

Binnen het departement is een meer gestructureerde aandacht ontwikkeld voor integriteit en integer handelen, waaronder het uitvoeren van risico analyses.

Ook in het financieel beheer zijn, conform de overheidsregels, voorzieningen aanwezig ter voorkoming van fraude (functiescheiding, etc.). Het autorisatiebeheer van het financieel- en inkoopstelsel Leonardo was in 2013 nog niet volledig op orde. Daarom zijn aanvullende gegevensgerichte controles uitgevoerd op het betaalproces. Deze controles hebben geen relevante bevindingen opgeleverd. In 2013 zijn belangrijke stappen gezet om de autorisatieprofielen goed te definiëren. In 2014 worden deze geïmplementeerd.

Binnen het personeelssysteem, P-Direkt, wordt gebruik gemaakt van geautomatiseerde controles in het systeem en functiescheidingen in de workflow, waardoor veel bewuste en onbewuste fouten van mensen voorkomen kunnen worden. Waar dit niet als systeemcontrole kan worden afgevangen, wordt aanvullend controle uitgevoerd. Voor de restrisico's die niet langs deze lijn kunnen worden afgevangen hanteert VenJ sinds 2010 het Basis Controle Plan met controles op onder meer de verlofadministratie, de salarisbetaling, het besluitenregister, mutaties en wanneer daar aanleiding toe bestaat, specifieke thematische controles. De monitoring op de uitvoering van het Basiscontroleplan wordt geïntensiveerd. Daarnaast worden de gebruikers van P-Direkt nadrukkelijk gewezen op hun verantwoordelijkheid voor integer handelen.

Voor 2013 zijn ten aanzien het gebruik van P-Direkt als systeem voor het personeelsbeheer binnen Veiligheid en Justitie geen gevallen van fraude of misbruik van het systeem bekend geworden. Wel zijn enkele gevallen

van onvoldoende functiescheiding geconstateerd. Deze gevallen zijn nader onderzocht. Geen van deze onderzoeken heeft aanleiding gegeven tot het nemen van disciplinaire maatregelen.

Open source en standaarden

Op grond van de Instructie rijksdienst inzake aanschaf ICT-diensten en ICT-producten moet, bij de aanschaf van een ICT-dienst of ICT-product voor een toepassingsgebied dat voorkomt op de lijst van het Forum Standaardisatie (www.forumstandaardisatie.nl), worden gekozen voor een ICT-oplossing die gebruik maakt van de bij het desbetreffende toepassingsgebied vermelde open standaard(en). Het Ministerie van VenJ past deze open standaarden toe.

Ten aanzien van open source software geldt het uitgangspunt dat bij gelijke geschiktheid open source de voorkeur geniet boven closed source. Het departement besteedt ICT-opdrachten in de regel functioneel aan zodat zowel open als closed source-oplossingen kunnen worden aangeboden. Verder verklaart het departement in ICT-aanbestedingen de Algemene Rijksinkoopvoorwaarden bij IT-overeenkomsten (ARBIT) van toepassing die expliciet ruimte bieden voor de verwerving van open source-oplossingen.

Om bedrijfseconomische redenen hebben tot dusverre alle onderdelen van het Ministerie er voor gekozen om de kantoorautomatiseringssoftware grotendeels te blijven betrekken van de marktleider. De broncode van deze software is niet openbaar gemaakt. Wel is deze programmatuur overal geschikt gemaakt voor bestandsformaten conform het open standaarden-beleid.

Ten slotte verwijzen de voor VenJ-inkoop beschikbare model-aanbestedingsdocumenten expliciet naar beleid- en regelgeving op het terrein van open source en open standaarden.

Naar aanleiding van bevindingen van de Algemene Rekenkamer in 2012

Prestaties in de strafketen

De Algemene Rekenkamer heeft in het RJV 2012 aangegeven dat zij de doelstelling van het Ketenprogramma Afpakken geen realistisch streven acht. Het streven is ambitieus maar niet onrealistisch. De doelstelling voor 2013 is gehaald. De doelstelling was € 59,5 miljoen en er is in totaal € 90,0 miljoen aan crimineel vermogen afgepakt. Het Openbaar Ministerie heeft in het kader van het programma afpakken monitoringsinstrumenten ontwikkeld om zowel op geaggregeerd niveau als op zaaksniveau de realisatie van de doelstellingen en het afpakken in concrete zaken te kunnen blijven volgen.

Ook heeft de Algemene Rekenkamer aangegeven dat de definitie van de in 2012 gehanteerde definities van pakkans niet helder waren. Om tot één definitie te komen van de termen pakkans en verdachtenratio is vanaf de begroting 2014 gekozen om louter het begrip verdachtenratio te hanteren. De definitie daarvan luidt: het aantal in jaar t afgehandelde verdachten (op basis van politieadministratie) van overvallen gedeeld door het aantal overvallen in jaar t, keer 100. Bij deze ratio wordt (anders dan bij het begrip oplossingspercentage) niet meegewogen in welk jaar de verdachte de overval heeft gepleegd.

Voortgang Nationale Politie

In 2013 is uitvoering gegeven aan de beheersing van de door de Algemene Rekenkamer signaleerde aandachtspunten. De openingsbalans van politie, waarin de vermogenspositie van de politie is

opgenomen, is in 2013 vastgesteld. In 2013 is verder gewerkt aan de beheersing van de financiële rechtmatigheid bij de inkoop door de politie aan de hand van het meerjarige integraal verbeterplan inkoopfunctie. Verder zijn het treasurystatuut en het controleprotocol in 2013 gereed gekomen en zal de Commissie van Toezicht op het Beheer in het eerste kwartaal van 2014 van start gaan.

IND

Sinds begin 2013 is INDiGO het primaire systeem van de IND voor de registratie en het behandelen van vreemdelingendossiers. Gedurende de overgang naar dit nieuwe systeem was de gegevenslevering alleen op hoofdlijnen mogelijk. Inmiddels is de standaard gegevenslevering weer hervat en kan de informatie worden verstrekt zoals dit voorafgaand aan de conversie in 2012 het geval was.

Subsidiebeheer

Naar aanleiding van bevindingen van de Algemene Rekenkamer over 2012 is in 2013 in het kader van de verbetering van het financieel beheer een aantal subsidie-instrumenten herzien en ontwikkeld waarmee het subsidiebeheer in opzet is verbeterd zoals: geactualiseerde beschrijvingen van de administratieve organisatie (AO), checklist (waaronder risico-analyse), dossiergeleidelijst, modelbrieven, ed. In 2014 worden deze instrumenten geïmplementeerd.

4. Overige aspecten van bedrijfsvoering

Personeelsbeheer bij het bestuursdepartement

In het rapport bij het jaarverslag 2012 heeft de Algemene Rekenkamer een onvolkomenheid geconstateerd ten aanzien van het toezicht op het personeelsbeheer. Er is daarom ingezet op het op alle punten op orde krijgen van het beheer, de controle en het toezicht op de personeelskosten.

Om dit doel te realiseren, is in 2013 een controller P&O aangesteld en is een verbeterplan Personeelsbeheer uitgevoerd om het personeel beheer binnen het Ministerie van VenJ op orde te brengen.

Zo zijn verbeteracties uitgevoerd ten aanzien van de personeelsbeheerstaken van de directie P&O en de personeelsbeheer taken die binnen de verantwoordelijkheid van het management van VenJ vallen. Het completeren van de p-dossiers, het volledig onderbouwen van de rechtspositie van medewerkers zodat salarisbetalingen rechtmatig worden gedaan, het op orde brengen van de mandaatregelingen binnen VenJ en het intensiveren van de interne controle op de uitvoering van het personeelsbeheer zijn hier voorbeelden van.

De eerste fase van het verbeterplan P-beheer is per 1 november 2013 afgerond. Algemeen beeld is dat het plan van aanpak Verbeteren Personeelsbeheer tot verbetering heeft geleid, maar dat in de breedte van het concern aandacht en sturing nodig blijft om de gestelde normen te behalen. In 2014 zet VenJ daarom de uitgezette lijn voort op het realiseren van het VenJ breed in control komen op een goed en tijdig personeelsbeheer ultimo 2014.

Informatiebeveiliging

De Directie Informatisering & Inkoop ondersteunt de implementatie van de Baseline informatiebeveiliging Rijk en heeft hiervoor een handreiking en een ondersteunende tool ter beschikking gesteld. Daarnaast worden maandelijkse overleggen georganiseerd waarin ervaringen worden besproken en uitleg wordt gegeven. Tevens is er een matrix opgemaakt

waarin de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot een selectie van de BIR maatregelen zijn opgenomen.

Een belangrijk onderdeel van het verbeteren van de informatiebeveiliging binnen Veiligheid en Justitie is het opstellen van de «systeemplaat». Het doel van deze plaat is inzicht geven in de risico's en de beveiligingsmaatregelen van de kritieke informatiesystemen en de samenhang tussen deze systemen. Hiervan bestaat een eerste, nog niet volledige, versie die in 2014 verder vorm wordt gegeven.

Met deze «systeemplaat» een belangrijke stap voorwaarts is gezet om te komen tot integrale informatiebeveiliging voor VenJ als geheel en het kunnen voldoen aan de Baseline informatiebeveiliging Rijk. Met de systeemplaat heeft de CIO een goed handelingsperspectief om de informatiebeveiliging op orde te brengen en in control te komen op dit gebied. Een volledig beeld over de voortgang van de implementatie van de Baseline informatiebeveiliging Rijk geeft de systeemplaat niet, aangezien de Baseline vanuit het organisatorisch perspectief de informatiebeveiliging aanvliegt en de «systeemplaat» is opgebouwd vanuit de risico's en maatregelen van de kritieke systemen.

De informatiebeveiliging, waaronder de implementatie van de Baseline informatiebeveiliging Rijk (BIR) is binnen het Ministerie van Veiligheid en Justitie een verantwoordelijkheid voor de lijnorganisatie. De lijnmanagers rapporteren allen afzonderlijk over de informatiebeveiliging in de «in-control verklaring» bij hun jaarverslag.

Tot de taken van de Chief Information Security Officer (CISO) behoort onder meer het verzamelen van informatie en de vorming van een onderbouwd oordeel voor de verplichte jaarlijkse «in-control verklaring» voor informatiebeveiliging. Deze rol is belegd bij Directie Informatisering & Inkoop.

Grote lopende ICT-projecten (risico's voor privacy en uitvoering)

VenJ heeft een actuele lijst met lopende grote projecten. Conform de procedures rapporteert VenJ over grote of risicovolle projecten o.a. met het ICT dashboard via BZK aan de Tweede Kamer. Naast de verplichte risicoanalyse bij de ontwikkeling of wijziging van een informatiesysteem, is sinds 2013 voor nieuwe projecten ook een Privacy Impact Assessments (PIA) verplicht, waar voor de uitvoering binnen VenJ kennis en ondersteuning beschikbaar is. Met onder meer deze maatregelen is VenJ in control voor de grote en risicovolle projecten, incl. de privacyrisico's.

Vertrouwensfuncties

Door de Algemene Rekenkamer is over 2012 geconcludeerd dat er geen afdoende centrale registratie bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie voorhanden was met betrekking tot de vertrouwensfuncties. Deze constatering heeft er toe geleid dat de P-dossiers – in brede zin – zijn gecontroleerd op hun volledigheid en daar waar nodig werden deze dossiers aangevuld.

Bij een controle, in december 2013, op de aanwezigheid van Verklaringen van Geen Bezwaar (VGB) van die medewerkers die op een vertrouwensfunctie werkzaam zijn, bleek dat nagenoeg in alle dossiers de VGB is opgenomen. Op dit moment wordt onderzocht hoe ook de laatste vier dossiers gecompleteerd kunnen worden. Daarmee is de registratie op orde gebracht.

Verder is bij het aantal vertrouwensfuncties een vermindering van 130 fte op een totaal van 290 vertrouwensfuncties gerealiseerd.

Ook is besloten om de zogenaamde herhaalonderzoeken bij VGB's, meestal na het verstrijken van een periode van vijf jaar, niet uit te laten voeren aangezien daartoe een juridische basis ontbreekt.

Tijdigheid van betalen (betaalgedrag)

In 2013 is gemiddeld 82% van de facturen tijdig betaald (2012: 84%). Wel is het betaalgedrag in de loop van 2013 verbeterd. In het laatste kwartaal is 89,3% van de facturen tijdig betaald t.o.v. 70% in het eerste kwartaal.⁵⁹ De oorzaak van het niet halen van de doelstelling ligt in de (gefaseerde) implementatie van een nieuw financieel en inkoopstelsel in 2012 en 2013 bij de verschillende VenJ-organisaties. Door aanloopproblemen en onbekendheid met een nieuw stelsel is met name in het eerste kwartaal een verslechtering van het betaalgedrag opgetreden. Door het realiseren van verbeteringen, ervaring opdoen met het nieuwe stelsel en het inzetten van extra capaciteit op het wegwerken van achterstanden is het betaalgedrag in de loop van 2013 gestaag verbeterd. Gelet op de reeds gerealiseerde verbeteringen, een beperkte werkvoorraad nog te betalen facturen en de trendmatige stijging van het percentage tijdig betaalde facturen in de laatste maanden van 2013 heb ik vertrouwen dat VenJ in 2014 aan de rijksbrede norm zal voldoen.

Activiteiten Audit Committee in 2013

In 2013 heeft VenJ vier externe leden benoemd in het Audit Committee (AC). De leden verstrekken vanuit hun expertise op het terrein van bestuur, accountancy en ICT gevraagd en ongevraagd advies over bedrijfsvoeringsaangelegenheden bij het Ministerie. Het AC is in 2013 twaalf keer bijeen gekomen. De meeste aandacht is het afgelopen jaar uitgegaan naar de verbeteringen gericht op het oplossen van de ernstige onvolkomenheid in het financieel beheer en op risicomanagement, het auditjaarprogramma en de governance. Er hebben zich geen knelpunten voorgedaan die buiten mijn verantwoordelijkheidsgebied liggen en die een belemmering vormen voor het leveren van de prestaties. De bovengenoemde punten verdienen de aandacht maar zijn niet zodanig dat deze een bedreiging vormen voor de goede uitvoering van de taken van het Ministerie. Ik heb er alle vertrouwen in dat de getroffen maatregelen effect sorteren. De bedrijfsvoering van de organisatieonderdelen voldoet, met inachtneming van bovenstaande punten, aan de daaraan te stellen eisen.

---

⁵⁹ Dit is inclusief correctiefactor voor het verschil tussen factuur- en ontvangstdatum en betwiste facturen.

7. RAAD VOOR DE RECHTSPRAAK

Naast de toelichting op beleidsartikel 32, waarin de beleidsdoelstelling van de Minister van Veiligheid en Justitie ten aanzien van het rechtsbestel wordt toegelicht, is in de begroting van Veiligheid en Justitie een apart hoofdstuk Raad voor de rechtspraak opgenomen, waarin de feitelijke vertaling van de aan de rechterlijke organisatie ter beschikking gestelde bijdrage in concrete beleidsdoelstellingen en prestaties van de Raad en de gerechten voor het betreffende jaar.

Bijdrage

Hieronder is de realisatie van deze ter beschikking gestelde bijdrage weergegeven.

Tabel 7.1 Bijdrage aan de Raad voor de Rechtspraak							
					reali- satie	begroting	verschil
	2009	2010	2011	2012	2013	2013	2013
Productiegerelateerde bijdrage	862.346	876.720	913.632	953.585	936.741	943.597	– 6.856
Bijdrage voor gerechtskosten	3.941	4.539	3.943	3.799	4.108	4.014	94
<i>Bijdrage voor overige uitgaven</i>							
Bijzondere kamers rechtspraak	7.896	9.844	8.034	7.946	8.051	7.985	66
College van Beroep v/h bedrijfsleven	5.764	5.903	5.960	5.994	6.052	6.002	50
Megazaken	13.121	13.440	14.953	15.471	16.318	16.183	135
<i>Bijdrage Niet-BFR 2005 taken</i>							
Tuchtrecht	2.779	2.892	3.013	3.083	3.555	2.978	577
Cie. van toezicht	5.174	5.410	5.462	5.897	6.087	6.037	50
Overige taken	3.745	73	74	73	0	0	0
totaal	904.766	918.821	955.071	995.739	980.912	986.795	– 5.883

Productie

Hieronder is de realisatie weergegeven over het aantal afgedane zaken door de rechtspraak. In het jaarverslag van de Rechtspraak, uitgebracht door de Raad voor de rechtspraak, dat tevens aan de Staten-Generaal wordt aangeboden, wordt meer gedetailleerd ingegaan op de diverse ontwikkelingen binnen de rechtspraak in 2013.

Tabel 7.2 Productie van de Raad voor de Rechtspraak

					reali- satie	begroting	verschil
	2009	2010	2011	2012	2013	2013	2013
Totaal	1.934.225	1.959.617	1.806.870	1.678.065	1.716.131	1.860.789	– 144.658
Gerechtshoven							
Civiel	16.136	16.661	17.308	16.427	16.287	16.436	– 149
Straf	37.612	37.815	38.789	38.504	38.648	38.132	516
Belasting	3.371	3.657	4.130	3.621	4.032	4.673	– 641
Rechtbanken							
Civiel ¹	280.107	288.057	340.531	336.186	336.377	339.658	– 3.281
Straf	217.460	195.955	196.996	191.750	190.055	184.727	5.328
Bestuur (exc.; VK)	44.409	46.963	47.668	44.892	47.546	43.899	3.647
Bestuur (VK)	45.858	50.739	43.519	40.169	35.588	54.880	– 19.292
Kanton ²	1.258.442	1.288.999	1.083.128	973.516	1.014.585	1.144.136	– 129.551
Belasting	23.286	23.221	27.326	25.750	26.098	26.885	– 787
Bijzondere colleges							
Centrale Raad van beroep	7.544	7.550	7.475	7.250	6.915	7.364	– 449

¹ Vanaf 2011 worden gezamenlijk gezagsverzoeken (circa 43.000) bij civiel geteld i.p.v. bij kanton.

² Vanaf 2011 worden akten en verklaringen bij kanton niet meer meegeteld als product.

Zowel de instroom als het aantal afgehandelde zaken is in 2013 toegenomen ten opzichte van 2012, maar die toename is lager dan aanvankelijk bij de begroting was geraamd. In 2013 stroomde er bijna 1,8 miljoen zaken in bij de gerechten. Het aantal afgehandelde zaken bedroeg eveneens ruim 1,7 miljoen. Er is ten opzichte van 2012 sprake van een stijging bij kanton, bestuurszaken en belastingzaken en een daling bij vreemdelingenzaken. Rekening houdend met de zwaarte van de verschillende zaaksoorten uitgedrukt in de specifieke productgroepprijzen (zo zijn bijvoorbeeld de kantonzaken relatief licht en de bestuurszaken relatief zwaar) is er in 2013 sprake van een lichte stijging van de (gewogen) instroom en productie (+1%).

In het jaarverslag van de Rechtspraak, separaat uitgebracht door de Raad voor de rechtspraak, dat tevens aan de Staten-Generaal wordt aangeboden, wordt gedetailleerd ingegaan op de ontwikkelingen binnen de rechtspraak in 2013. Tevens bevat het jaarverslag van de Raad informatie over de instroom en productie en de Financiën, inclusief de managementparagraaf, de jaarrekening en de controleverklaring.

Doorlooptijden

Hieronder is de realisatie van de doorlooptijden van de door de rechtspraak afgedane zaken. In het jaarverslag van de Rechtspraak, uitgebracht door de Raad voor de rechtspraak, dat tevens aan de Staten-Generaal wordt aangeboden, wordt meer gedetailleerd ingegaan op de diverse ontwikkelingen binnen de rechtspraak in 2013.

Tabel 7.3 Doorlooptijden

			norm	realisatie		
				2011	2012	2013
Civiel- handelszaken rechtbanken						
Handelszaken met verweer – norm 1	90%	≤ 2 jaar	87%	84%	81%	
Handelszaken met verweer – norm 2	70%	≤ 1 jaar	62%	54%	55%	
Handelszaken zonder verweer (verstek)	90%	≤ 6 wkn.	85%	78%	77%	
Beëindigde faillissementen	90%	≤ 3 jaar	80%	81%	81%	
Handelsrekestten (vooral insolventie)	90%	≤ 3 mnd.	83%	83%	81%	
Kort gedingen / vovo's (inclusief familierecht)	95%	≤ 3 mnd.	92%	93%	93%	
Civiel- familiezaken rechtbanken						
Scheidingszaken totaal (exclusief vovo's)	95%	≤ 1 jaar	93%	94%	94%	
– waarvan op gemeenschappelijk verzoek	95%	≤ 2 mnd.	93%	91%	90%	
Alimentatiezaken, bijstandsverhaal	90%	≤ 1 jaar	93%	93%	93%	
Omgang- en gezagzaken	85%	≤ 1 jaar	83%	83%	83%	
Jeugdbeschermingszaken kinderrecht	90%	≤ 3 mnd.	92%	91%	90%	
– waarvan eerste verzoeken tot OTS	80%	≤ 3 wkn.	81%	80%	72%	
Bestuursrechtelijke zaken rechtbanken						
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken – norm 1	90%	≤ 1 jaar	75%	81%	84%	
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken – norm 2	70%	≤ 9 mnd.	59%	68%	68%	
Voorlopige voorzieningen bestuur regulier	90%	≤ 3 mnd.	93%	92%	95%	
Vreemdelingenzaken, bodemzaken	90%	≤ 9 mnd.	73%	80%	81%	
Belastingzaken lokaal, bodemzaken	90%	≤ 9 mnd.	56%	57%	62%	
Rijksbelastingzaken, bodemzaken – norm 1	90%	≤ 18 mnd.	79%	80%	86%	
Rijksbelastingzaken, bodemzaken – norm 2	70%	≤ 1 jaar	61%	63%	67%	
Kantonzaken						
Handelszaken met verweer – norm 1	90%	≤ 1 jaar	95%	95%	94%	
Handelszaken met verweer – norm 2	75%	≤ 6 mnd.	80%	80%	75%	
Arbeidsontbindingen op tegenspraak	95%	≤ 3 mnd.	94%	97%	96%	
Handelsrekestten, niet-arbeidszaken	95%	≤ 6 mnd.	87%	88%	87%	
Handelszaken zonder verweer (verstek)	90%	≤ 6 wkn.	98%	97%	97%	
Geregelde arbeidsontbindingen	90%	≤ 15 dgn.	87%	87%	79%	
Kort gedingen / vovo's	95%	≤ 3 mnd.	96%	97%	97%	
Overtredingszaken	85%	≤ 1 mnd.	87%	90%	86%	
Mulderzaken	80%	≤ 3 mnd.	78%	84%	66%	
Strafzaken rechtbanken						
Strafzaken MK (= meervoudig behandeld)	90%	≤ 6 mnd.	83%	82%	78%	
Politierechterzaken (incl. economische)	90%	≤ 5 wkn.	85%	88%	87%	
Strafzaken bij de kinderrecht (enkelvoudig)	85%	≤ 5 wkn.	77%	82%	77%	
Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis	100%	≤ 2 wkn.	100%	100%	99%	
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	85%	≤ 4 mnd.	83%	85%	72%	
Uitwerken strafzaken (EK+MK) ivm hoger beroep, jeugd	100%	≤ 4 wkn.		nog niet meetbaar		
Uitwerken strafzaken (EK+MK) ivm hoger beroep, niet jeugd	100%	≤ 16 wkn.		nog niet meetbaar		
– waarvan gedetineerdenzaken	100%	≤ 3 mnd.		nog niet meetbaar		
Civiel – handelszaken hoven						
Handelszaken dagvaarding – norm 1	80%	≤ 2 jaar	79%	80%	80%	
Handelszaken dagvaarding – norm 2	70%	≤ 1 jaar	43%	46%	46%	
Isolventierekestten	90%	≤ 2 mnd.	49%	51%	31%	
Handelsrekestten, niet insolventie	90%	≤ 6 mnd.	53%	56%	52%	
Civiel – familiezaken hoven						
Familierekestten	90%	≤ 1 jaar	89%	91%	91%	
– waarvan Jeugdbeschermingszaken	90%	≤ 4 mnd.	84%	89%	85%	
Belastingzaken hoven						
Belastingzaken – norm 1	90%	≤ 18 mnd.	74%	73%	76%	
Belastingzaken – norm 2	70%	≤ 1 jaar	46%	44%	44%	
Strafzaken hoven						
Meervoudige Kamer-zaken	85%	≤ 9 mnd.	56%	59%	63%	

Raad voor de Rechtspraak

			norm	realisatie		
				2011	2012	2013
EK-strafzaken, niet kantonappellen	85%	≤ 6 mnd.	30%	22%	24%	
EK-strafzaken, kantonappellen	85%	≤ 6 mnd.	70%	49%	42%	
Raadkamer m.b.t. Voorlopige Hechtenis	90%	≤ 2 wkn.	50%	50%	56%	
Raadkamer niet m.b.t. Voorlopige Hechtenis	80%	≤ 4 mnd.	34%	36%	46%	
Klachten niet vervolgen (12 Sv)	85%	≤ 6 mnd.	53%	46%	34%	
Uitwerken (MK) strafzaak i.v.m. cassatie	100%	≤ 6 mnd.	68%	64%	70%	

C. JAARREKENING

8. DEPARTEMENTALE VERANTWOORDINGSTAAT 2013 VAN HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE (VI)

		(1)		(2)		(3) = (2) - (1)	
Artikel	Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	TOTAAL	12.326.224	12.011.124	1.362.084	6.927.846	1.465.294	103.210
	Totaal beleidsartikelen	11.812.442	11.497.342	1.361.216	6.401.580	1.448.054	86.838
31	Nationale Politie	5.535.250	5.220.150	500	229.265	269	- 231
32	Rechtspleging en rechtsbijstand	1.522.621	1.522.621	309.755	1.544.910	222.147	- 87.608
33	Veiligheid en criminaliteitsbestrijding	768.902	768.902	1.046.498	786.426	1.086.824	40.326
34	Sanctietoepassing	2.242.335	2.242.335	1.663	2.561.345	98.054	96.391
35	Jeugd	804.892	804.892	2.800	821.589	13.082	10.282
36	Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid	205.242	205.242	0	284.113	212	212
37	Vreemdelingen	733.200	733.200	0	173.932	27.466	27.466
	Niet-beleidsartikelen	513.782	513.782	868	526.266	17.240	16.372
91	Apparaatsuitgaven Kerndepartement	436.911	436.911	868	522.949	17.223	16.355
92	Nominaal en onvoorzien	73.814	73.814	0	0	0	0
93	Geheim	3.057	3.057	0	3.317	17	17

9. SAMENVATTENDE VERANTWOORDINGSSTAAT 2013 INZAKE DE BATEN-LASTENAGENTSCHAPPEN VAN HET MINISTERIE VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

(bijdragen x € 1.000)					
Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3) = (2) – (1)	(4)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie 2013	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie 2012
1	Dienst Justitiële Instellingen				
	Totale baten	2.176.572	2.446.757	270.185	2.263.161
	Totale lasten	2.176.572	2.528.706	352.134	2.322.402
	Saldo van baten en lasten	0	– 81.949	– 81.949	– 59.241
	Totale kapitaalontvangsten	40.000	54.319	14.319	26.482
	Totale kapitaaluitgaven	– 60.758	– 48.776	11.982	– 76.064
2	Immigratie- en Naturalisatiedienst				
	Totale baten	340.004	370.613	30.609	364.463
	Totale lasten	340.004	369.124	29.120	363.989
	Saldo van baten en lasten	–	1.489	1.489	474
	Totale kapitaalontvangsten	10.200	13.598	3.398	18.478
	Totale kapitaaluitgaven	– 34.585	– 34.285	300	– 38.033
3	Centraal Justitieel Incasso Bureau				
	Totale baten	91.152	121.990	30.838	108.437
	Totale lasten	91.152	120.428	29.276	109.660
	Saldo van baten en lasten	0	1.562	1.562	– 1.223
	Totale kapitaalontvangsten	33.429	2.147	– 31.282	8.925
	Totale kapitaaluitgaven	– 41.008	– 8.899	32.109	– 13.904
4	Nederlands Forensisch Instituut				
	Totale baten	72.401	77.089	4.688	79.097
	Totale lasten	72.401	76.842	4.441	78.529
	Saldo van baten en lasten	0	247	247	568
	Totale kapitaalontvangsten	4.487	3.141	– 1.346	4.797
	Totale kapitaaluitgaven	– 9.028	– 9.572	– 544	– 6.578
5	Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening				
	Totale baten	28.714	38.655	9.941	31.394
	Totale lasten	28.714	32.153	3.439	31.043
	Saldo van baten en lasten	0	6.502	6.502	351
	Totale kapitaalontvangsten	1.884	0	– 1.884	86
	Totale kapitaaluitgaven	– 2.556	– 132	2.424	– 5
6	Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT				
	Totale baten	40.144	65.946	25.802	52.441
	Totale lasten	40.144	63.005	22.861	53.815
	Saldo van baten en lasten	0	2.941	2.941	– 1.374
	Totale kapitaalontvangsten	1.200	3.600	2.400	5.400
	Totale kapitaaluitgaven	– 6.660	– 9.944	– 3.284	– 10.818

10. AGENTSCHAPSPARAGRAFEN**10.1 Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)**

Tabel 10.1.1 staat van baten en lasten 2013 bedragen x € 1.000				
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)	
	Begroting	Realisatie 2013	Verschil	Realisatie 2012
Baten				
Omzet Moederdepartement	2.070.844	2.313.666	242.822	2.145.851
Vordering op Moederdepartement	- 3.400	0	3.400	
Omzet derden	108.878	120.849	11.971	112.889
Rentebaten	250	860	610	205
Vrijval voorzieningen	0	4.446	4.446	4.216
Bijzondere baten	0	6.936	6.936	0
Totaal baten	2.176.572	2.446.757	270.185	2.263.161
Lasten				
Apparaatskosten	2.081.065	2.276.911	195.846	2.215.239
*personele kosten	953.687	1.008.736	55.049	1.039.512
– Waarvan externe inhuur	16.000	57.305	41.305	
*materieële kosten	1.127.378	1.268.175	140.797	1.175.727
– Waarvan ICT	98.765	31.590	- 67.175	
Rentelasten	3.661	2.115	- 1.546	2.299
Afschrijvingskosten				
*materieel	49.460	48.703	- 757	45.015
*immaterieel	4.635	4.513	- 122	4.786
Overige lasten				
* dotaties aan voorzieningen	37.751	129.590	91.839	55.063
* bijzondere lasten	0	66.875	66.875	0
Totaal lasten	2.176.572	2.528.706	352.134	2.322.402
Saldo baten en lasten	0	- 81.949	- 81.949	- 59.240

In bovenstaande tabel wordt een negatief saldo van baten en lasten gepresenteerd ad € 81,9 mln. Dit komt overeen met circa 3,3% van de totale omzet in 2013. In het Masterplan DJI werd reeds uitgegaan van een tekort van € 29 mln. als saldo van problematiek en besparende maatregelen. Aangezien de compensatie voor het niet vrijvallen van de voorziening voor de afkoop van de detentieplatforms Zaandam via het Eigen Vermogen van DJI dient te lopen, is het resultaat met € 37,5 mln. verslechterd. De beëindiging van de subsidierelatie met de Oldenkotte in 2013 in plaats van 2014 zorgt voor € 15,4 mln. aan extra kosten in 2013. Dit brengt het totaal saldo van baten en lasten op -/- € 81,9 mln.

Baten*Opbrengst Moederdepartement*

De bijdrage 2013 van het Moederdepartement is gedurende het jaar opwaarts bijgesteld. Onder andere voor:

- de afdekking van de frictiekosten in het kader van het Masterplan DJI is € 106,8 miljoen toegevoegd aan de begroting van DJI;
- hogere vergoeding voor loonkosten aan zorgverleners in de private sector als gevolg van het OVA (overheidsbijdrage in arbeidskostenontwikkeling)-convenant (ad € 14,5 mln);
- diverse beleidsmatige mutaties met betrekking tot onder andere zorginkoop ten behoeve van gedragsbeïnvloedende maatregelen,

Terugkeeractiviteiten gevangeniswezen, Onderwijsmiddel als gevolg van capaciteitsplan JJI's. In het totaal gaat het om € 12,3 mln. aan intensiveringen.

- (inter)departementale overboekingen voor onder andere Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) voor € 26,7 mln. en compensatie GGZ kosten jeugdigen voor € 8 mln. (periode 20018–2014).

Opbrengsten derden

De gerealiseerde opbrengsten van derden zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting € 12,0 mln. hoger uitgekomen. De hogere realisatie is voornamelijk het gevolg van hogere opbrengsten in verband met het verzorgen van capaciteit voor derden (o.a. het Koninkrijk België), hogere arbeidsopbrengsten en hogere overige opbrengsten.

Rentebaten

Door gebruik te maken van de depositofaciliteit van het Ministerie van Financiën en ontvangen rente op het positieve rekening-courant saldo is in 2013 € 0,9 miljoen aan rentebaten gerealiseerd.

Overige baten

De overige baten zijn voornamelijk het gevolg van vrijval uit de balanspost voorzieningen. Verderop in dit hoofdstuk worden de mutaties van de voorzieningen afzonderlijk toegelicht.

Met de bijdrage van het moederdepartement en de overige opbrengsten dient DJI de kosten af te dekken die worden gemaakt om de afgesproken productietaakstelling en de opdrachten voor derden te realiseren.

Lasten

Apparaatskosten

De apparaatskosten zijn € 195,8 miljoen (9,4%) hoger uitgekomen dan de oorspronkelijk vastgestelde begroting. Deze stijging bestaat uit een aantal componenten:

- de uitvoering van voornoemde beleidsintensiveringen heeft geleid tot hogere kosten (€ 12,3 mln.);
- niet begrote afkoop subsidierelaties (€ 37 mln.);
- stijging van de overige RGD huisvestingslasten als gevolg van Masterplan (stopzetten projecten bij DJI onderdelen etc. ± 18 mln.);
- toename van kosten inkoop forensische zorg is voornamelijk het gevolg van de invoering van de Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) (€ 26,7 mln.), autonome groei (€ 5,2 mln.), de OVA (€ 10,8 mln.);
- na te betalen subsidieafrekeningen 2012 particuliere inrichtingen (€ 12 mln.);
- een stijging van de personele kosten als gevolg van verschillen in aantallen en gemiddelde loonsom (€ 43 mln.)
- voorts heeft de prijsontwikkeling in 2013 geleid tot een stijging van de kosten.

Rentelasten

De rentelasten hebben betrekking op de leningen bij het Ministerie van Financiën. Omdat de afgelopen jaren voor een lager bedrag aan nieuwe leningen is afgesloten dan oorspronkelijk geraamd, zijn de totale rentekosten lager uitgekomen.

Afschrijvingskosten

Per saldo zijn de gerealiseerde afschrijvingskosten € 0,757 mln. (1,6%) lager uitgekomen dan begroot. Dit is onder meer het gevolg van de krimp van de capaciteit in de Rijkssector van DJI, waardoor minder investeringen hebben plaatsgevonden dan geraamd.

Dotatie voorzieningen

Deze post bestaat voor het grootste deel uit een dotatie aan de voorziening SBF (€ 26,8 mln.) en een dotatie aan de voorziening afkoop boekwaarde (€ 96,5 mln.). Deze laatste heeft betrekking op de verdere uitvoering van het Masterplan DJI en heeft betrekking op het sluiten van een tiental locaties van GW in 2014.

Bijzondere lasten

Het saldo van de bijzondere lasten bestaat voor een substantieel deel (€ 60,0 mln.) uit reeds in 2013 betaalde afkoop boekwaarde RGD in het kader van het Masterplan DJI. Het restant betreft vooral éénmalige niet reguliere posten die nog betrekking hadden op voorgaande boekjaren.

Tabel 10.1.2 Balans per 31 december 2013

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2013	31-12-2012
Activa		
Immateriële activa	7.026	11.248
Materiële vaste activa		
* grond en gebouwen	13.412	13.542
* installaties en inventarissen	99.043	123.677
* overige materiële vaste activa	3.837	5.526
Voorraden	2.661	2.593
Debiteuren	14.810	16.366
Nog te ontvangen	186.698	204.265
Liquide middelen	171.451	43.497
Totaal activa	498.938	420.714
Passiva		
Eigen vermogen		
– exploitatiereserve	0	0
– onverdeeld resultaat	– 81.949	– 59.240
Voorzieningen	157.965	142.227
Leningen bij het Ministerie van Financiën	61.575	76.030
Crediteuren	45.355	1.093
Nog te betalen kosten	315.992	260.604
Totaal Passiva	498.938	420.714

Activa

In afwijking van de Regeling Agentschappen 2013 is onder de post Nog te ontvangen een vordering opgenomen op het moederdepartement als gevolg van het niet-negatief mogen zijn van de exploitatiereserve. Hiervoor is toestemming verkregen van het Ministerie van Financiën.

Passiva

Over 2013 is een negatief exploitatieresultaat ad € 81,9 mln. gerealiseerd. Dit saldo is het resultaat van de consolidatie van de administraties van de onder de DJI ressorterende inrichtingen en diensten.

In het kader van het Financieel Meerjarenplan DJI is afgesproken dat bij een negatief exploitatieresultaat dat uitgaat boven de stand van de exploitatiereserve, een vordering op het Moederdepartement wordt opgenomen, die wordt vereffend met positieve exploitatieresultaten vanaf 2014. De afspraken uit het Financieel Meerjarenplan DJI zijn gedurende het jaar 2013 vervangen door het Masterplan DJI.

Tabel 10.1.3 Overzicht voorzieningen Bedragen x € 1.000					
Omschrijving	Stand per 31-12-2012	Vrijval in 2013	Dotatie in 2013	Onttrekking in 2013	Stand per 31-12-2013
Functioneel leeftijdsontslag	11.355	– 88	73	– 8.192	3.148
Substantieel bezwarende functies	42.408	– 432	26.756	– 28.449	40.283
FPU-plus	3.797	– 482		– 3.315	0
Wachtgelden	832	– 94	3	– 249	492
Afkoop boekwaarde gebouwen	63.993	– 594	96.525	– 60.192	99.732
Reorganisatie	15.955	– 2.756	6.221	– 8.463	10.957
Verzelfstandiging Mesdagkliniek	3.887		12	– 546	3.353
Totaal	142.227	– 4.446	129.590	– 109.406	157.965

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

De omvang van de voorziening is gebaseerd op de bestaande verplichting aan personeelsleden die op 31 december 2013 nog gebruik maakten van de FLO-regeling. De in 2013 betaalde FLO-uitkeringen ter grootte van € 8,2 mln. zijn aan de voorziening onttrokken.

Substantieel bezwarende functies (SBF)

De dotatie aan de voorziening SBF houdt verband met de nieuwe instroom in de SBF. De werkgever is wettelijk verplicht de kosten per werknemer voor de gehele looptijd van de regeling (circa 3 jaar) in één keer te doteren aan de voorziening. De in 2013 betaalde verlofuitkeringen ad € 28,5 mln. zijn aan de voorziening onttrokken.

FPU-plus

In 2004 is een voorziening gevormd in verband het gebruikmaken van het FPU-plus arrangement door DJI-medewerkers. De betalingen ad € 3,3 mln. aan de ex-medewerkers, die van dit arrangement gebruikmaken, zijn aan de voorziening onttrokken. De regeling is in december 2013 beëindigd.

Wachtgelden

Met ingang van 2007 is een voorziening wachtgelden gevormd voor ex-DJI-medewerkers die op deze datum onder de wachtgeldregeling vallen. De omvang van de voorziening is berekend op basis van het aantal deelnemers en de verwachte einddatum van de uitkering. De in 2013 betaalde wachtgelduitkeringen ad € 0,25 mln. zijn aan de voorziening onttrokken.

Afkoop boekwaarde gebouwen

DJI heeft, in samenhang met het Masterplan, ten aanzien van een aantal van de RGD gehuurde panden de beslissing genomen deze af te stoten. Aan deze beslissingen zijn veelal kosten verbonden, zoals nog resterende huren, kosten wederoplevering en sloopkosten. In het kader van diverse capacitaire maatregelen is in 2013 besloten een aantal locaties te sluiten. De kosten die hiermee samenhangen zijn aan de voorziening gedoteerd.

Reorganisatie

In verband met de verplichtingen die voortvloeien uit (voorgenomen) reorganisaties zijn reorganisatie-voorzieningen gevormd. De dotaties in 2013 vloeien voornamelijk voort uit reorganisaties die verband houden met de capacitaire krimp (het sluiten van delen van inrichtingen en het buitengebruikstellen van plaatsen).

Verzelfstandiging Mesdagkliniek

Per 1 januari 2008 is de Van Mesdagkliniek verzelfstandigd in de vorm van een private stichting. Dit heeft tot gevolg dat de medewerkers van de Van Mesdagkliniek zijn overgegaan naar een ander pensioenfonds. In verband met de kosten die hiermee samenhangen is een voorziening gevormd.

Tabel 10.1.4 Kasstroomoverzicht x € 1.000				
Kasstroomoverzicht		(1)	(2)	(3) = (2)-(1)
per 31 december 2013		Begroot	Realisatie	Verschil
1	Rekening Courant RHB 1 januari 2013 + stand depositorekeningen	121.080	41.934	- 79.146
2	Totaal operationele kasstroom	- 5.200	122.224	127.424
3a	Totaal investeringen	- 43.000	- 34.321	8.679
3b	Totaal boekwaarden desinvesteringen	0	16.819	16.819
3c	Totaal investeringskasstroom	- 43.000	- 17.502	25.498
4a	Eenmalige uitkering aan Moederdepartement	0	0	0
4b	Eenmalige storting door Moederdepartement	0	37.500	37.500
4c	Aflossing op leningen	- 17.758	- 14.455	3.303
4d	Beroep op leenfaciliteit	40.000	0	- 40.000
4	Totaal financieringskasstroom	22.242	23.045	803
5	Rekening Courant RHB 31-12-2013 + stand depositorekeningen	95.122	169.701	74.579

De operationele kasstroom is als volgt te specificeren (x € 1.000,-):

saldo van baten en lasten	- 81.949
afschrijvingen (incl. afschr. interne overboekingen)	48.177
mutaties voorzieningen	15.738
mutaties werkkapitaal	177.758
Totaal operationele kasstroom	159.724

De mutatie in het werkkapitaal is voornamelijk het gevolg van de toename van de kortlopende schulden met € 99,6 miljoen en de dotatie aan het eigen vermogen via de vordering op Moederdepartement (€ 59,2 mln.).

Omdat een hoger bedrag aan langlopende voorzieningen beschikbaar is voor de financiering van vaste activa, is geen beroep op de leenfaciliteit gedaan.

**Tabel 10.1.5 algemene Doelmatigheidsindicatoren
Doelmatigheid 2013**

				Realisatie	Begroting	Vershil
Omschrijving	2010	2011	2012	2013	2013	
<i>DJI-totaal:</i>						
FTE-totaal	16.698	16.285	16.140	15.943	15.449	494
Saldo van baten en lasten in %	- 0,7%	- 2,4%	- 1,5%	- 3,3%	0%	- 3,3%
Productiviteitsindicatoren						
1. gemiddeld aantal tbs-passanten	32	22	25	25	20	5
2a. gemiddeld aantal personen in PP's (equivalent-plaatsen)	450	407	401	450	455	- 5
2b. verhouding equivalentplaatsen / gemiddelde bezetting	4,2	3,9	3,9	4,7	4,4	0,3

exclusief SBF-verlof

Toelichting

FTE-totaal

Het gerealiseerde gemiddeld aantal fte is over 2013 hoger uitgekomen dan oorspronkelijk begroot.

Productiviteitsindicatoren

1. Als gevolg van eerdere capaciteitsuitbreidingen en het sterk afnemend aantal opleggingen tbs met bevel tot verpleging schommelt het aantal passanten al enige jaren rond de 20. Bij tbs-gestelden met ontslag van rechtsvervolging gaat de startdatum tbs direct lopen na het onherroepelijk worden van het vonnis. Ook bij voldoende capaciteit zijn er altijd Tbs-passanten aanwezig, omdat het plaatsen in specifieke gevallen (procedureel) en ten aanzien van specifieke problematiek enige tijd kost.
2. Het gemiddeld aantal PP's over 2013 is aanzienlijk hoger dan over 2012 kon worden vastgesteld. De eerdere veronderstelling dat de afbouw van de (Z)BBI's zal leiden tot een toename van het aantal PP's is bewaarheid.

Doelmatigheid per doelstelling

In de onderstaande tabellen worden doelmatigheidsgegevens gepresenteerd. De verschillen bij de omzet (PxQ) kunnen zowel het gevolg zijn van volumeverschillen als van prijsverschillen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Tabel 10.1.6 Gevangeniswezen regulier (beleidsartikel 34.3)

Sanctiecapaciteit				Realisatie	Begroting	Verschil
	2010	2011	2012	2013	2013	
Intramurale capaciteit verdeeld naar:	12.167	12.152	12.166	11.920	11.915	5
Operationele strafrechtelijke sanctiecapaciteit	11.657	11.519	11.430	11.258	11.212	46
Reservecapaciteit	350	479	583	516	569	- 53
In bewaringgestelden op politiebureaus	64	58	57	50	20	30
VN-cellen	84	84	84	84	64	20
Internationaal Strafhof	12	12	12	12	50	- 38
Bezettingsgraad direct inzetbare capaciteit (%)	90,9	91,1	89,6	84,7	91,3	- 6,6
Gemiddelde prijs per dag operationele capaciteit (x € 1,-)	229	232	259	262	248	14
Gemiddelde prijs per dag reserve capaciteit (x € 1,-)	133	121	113	95	110	- 15
Omzet operationele en res.capaciteit (p*q * € 1 miljoen)	1.004,7	1.010,3	1.110,0	1.108,4	1.049,9	58,5
Extramurale capaciteit verdeeld naar:	517	407	401	450	455	- 5
(Bijzonder) pen. programma's met of zonder elektr. toezicht	450	407	401	450	455	- 5
Elektronische Detentie	67	0	0	0	0	0
Gemiddelde prijs per dag per plaats (x € 1,-)	51	34	47	57	46	11
Omzet extramurale sanctiecapaciteit (p*q * € 1 miljoen)	9,6	5,1	6,9	9,4	7,6	1,8

Toelichting

De lagere bezettingsgraad van de direct inzetbare capaciteit wordt voornamelijk verklaard door de afname van het aantal gedetineerden vanwege harddrugs- en vermogensdelicten (met geweld) en de gemiddelde duur van de straf. Binnen het gevangeniswezen wordt dit vooral zichtbaar in een lager aantal preventief gehechten.

Tabel 10.1.7 Forensische zorg (beleidsartikel 34.3)

Forensische zorg				Realisatie	Begroting	Verschil
	2010	2011	2012	2013	2013	
Capaciteit FPC's / forensische zorg verdeeld naar:	2.156	2.067	2.077	1.858	1.960	- 102
Rijks-Tbs-klinieken	427	427	392	373	366	7
Particuliere Tbs-klinieken	1.456	1.379	1.376	1.286	1.290	- 4
Tbs-contractplaatsen in GGz- en GHZ-instellingen	273	256	208	199	211	- 12
Reservecapaciteit		5	101	0	93	- 93
Bezettingsgraad Justitiële Tbs-klinieken (%)	91,9	92,0	90,0	92,0	91,3	0,7
Gemiddelde prijs per dag operationele capaciteit (x € 1,-)	480	479	496	494	524	- 30
Gemiddelde prijs per dag reserve capaciteit (x € 1,-)		221	173	201	202	- 1
Omzet operationele en res.capaciteit (p*q * € 1 miljoen)	377,6	360,6	364,1	335,0	363,9	- 28,9
Forensische zorgplaatsen in het GW (PPC's)						
Gemiddeld aantal plaatsen	700	700	692	680	680	0
Gemiddelde prijs per dag (x € 1,-)	367	360	399	398	398	0
Omzet (p*q * € 1 miljoen)	93,8	92,1	100,8	98,7	98,8	- 0,1
Intramurale cap. for. zorg in GGz/GHz verdeeld naar:	1.244	1.369	1.546	1.628	1.586	42
Inkoop forensische zorg in het strafrechtelijk kader	1.052	1.172	1.337	1.418	1.376	42
Inkoop forensische zorg voor gedetineerden	192	197	209	210	210	0
Gemiddelde prijs per dag (x € 1,-)	285	294	329	360	319	41
Omzet intramurale capaciteit (p*q * € 1 miljoen)	129,4	146,7	185,7	213,8	184,7	29,1
Omzet ambulante zorg (p*q * € 1 miljoen)		52,5	56,6	61,3	53,0	8,3

Een maatregel die in het Masterplan DJI is genomen betreft de afbouw van de reservecapaciteit voor Tbs. Dit is in 2013 gerealiseerd. Het streven om patiënten zoveel als mogelijk in de GGZ te plaatsen heeft hier geleid tot hogere productie. De hogere realisatie bij de ambulante zorg hangt samen met de inzet op de justitiële verslavingszorg.

De lagere prijs voor de operationele capaciteit wordt grotendeels verklaard door de lagere bezetting. De hogere prijs voor de intramurale forensische zorg in GGZ/GHz wordt verklaard door de toevoeging van de Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) in de loop van 2013.

Tabel 10.1.8 Vreemdelingenbewaring (beleidsartikel 34.3)

Vreemdelingenbewaring en uitzetcentra					Realisatie	Begroting	Verschil
	2009	2010	2011	2012	2013	2013	
Capaciteit vr.bew. en uitzetcentra verdeeld naar:	2.781	2.781	2.781	2.776	2.476	2.476	0
Vrijheidsbeneming (art. 6 Vw)	96	195	108	166	168	168	0
Vreemdelingenbewaring (art. 59 Vw)	1.648	1.568	1.421	1.382	1.361	1.361	0
In bewaring gestelden op politiebureau's	25	2	1	1	1	1	0
Uitzetcentra	482	486	421	202	161	161	0
Reservecapaciteit	130	130	130	325	390	390	0
In stand te houden capaciteit korte termijn	400	400	330	330	330	330	0
In stand te houden capaciteit lange termijn			370	370	65	65	0
Bezettingsgraad (%) capaciteit vreemdelingenbewaring	72,6	70,9	71,8	59,0	38,4	91,3	- 52,9
Gemiddelde prijs per dag operationele cap. (x € 1,-)	170	193	195	196	158	194	- 36
Gemiddelde prijs per dag reserve capaciteit (x € 1,-)		134	75	125	93	119	- 26
Gem. prijs per dag in stand te houden cap. kort (x € 1,-)		79	38	78	53	76	- 23
Gem. prijs per dag in stand te houden cap. lang (x € 1,-)		23	5	31	13	25	- 12
Omzet (p*q * € 1 miljoen)	172,6	171,0	147,3	153,7	117,5	146,3	- 28,9

Toelichting

Doordat de bezetting van Vreemdelingenbewaring en Uitzetcentra laag is, heeft DJI leegstand geconcentreerd. Door het terugbrengen van de flexibele schil van extern beveiligingspersoneel was het voor DJI mogelijk om kosten te reduceren waardoor de gemiddelde dagprijs lager uitviel. Als gevolg van het Masterplan DJI zal de meerjarige capaciteit dalen en zal meer in lijn liggen met de bezetting.

Tabel 10.1.9 Justitiële jeugdinrichtingen

Justitiële Jeugdinrichtingen					Realisatie	Begroting	Verschil
	2009	2010	2011	2012	2013	2013	
Capaciteit JJI verdeeld naar:	1.883	1.331	1.351	1.202	1.164	1.164	0
Rijks Jeugdinrichtingen	990	688	454	358	358	358	0
Particuliere Jeugdinrichtingen	865	630	384	442	442	442	0
Inkoopplaatsen (niet justitieel)	28						
Reservecapaciteit			150	150	150	150	0
In stand te houden capaciteit		13	363	252	214	214	0
Bezettingsgraad operationele capaciteit (%)	67,4	52,8	72,3	72,8	64,0	90,0	– 26,0
Gemiddelde prijs per dag operationele cap. (x € 1,-)	436	510	543	552	547	560	– 13
Gemiddelde prijs per dag reserve capaciteit (x € 1,-)		153	143	132	124	135	– 11
Gemiddelde prijs per dag aan te houden capaciteit (x € 1,-)			92	132	124	135	– 11
Omzet operationele en res.capaciteit (p*q * € 1 miljoen)	299,7	246,1	186,2	180,6	176,2	181,5	– 5,3

Toelichting

Mede door het uitblijven van de gebruikelijke voorjaarspiek in de bezetting van de JJI's in 2013, is de operationele capaciteit ruim voldoende gebleken om het aanbod van jeugdigen te accommoderen. Gemeten over heel 2013 waren gemiddeld 512 van de 683 operationele plaatsen bezet.

10.2 Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Tabel 10.2.1 Gespecificeerde Staat van baten en lasten per 31 december 2013
x € 1.000

Omschrijving	– 1	– 2	(3)=(2)-(1)	
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie 2012
Baten				
Omzet moederdepartement	264.751	315.432	50.681	290.964
Omzet overige departementen	0	0	0	0
Omzet derden	75.253	55.120	– 20.133	72.611
Rentebaten	0	21	21	0
Vrijval voorzieningen	0	40	40	888
Bijzondere baten	0	0	0	0
Totaal baten	340.004	370.613	30.609	364.463
Lasten				
Apparaatskosten	318.541	352.109	33.568	341.988
<i>personele kosten</i>	204.578	235.041	30.464	228.330
– Waarvan eigen personeel	167.578	193.098	25.520	183.097
– Waarvan externe inhuur	37.000	36.946	– 54	36.969
<i>materiële kosten</i>	64.463	72.393	7.930	65.523
– Waarvan apparaat ICT	1.000	1.346	346	1.386
– Waarvan bijdrage aan SSO's	31.000	29.942	– 1.058	4.946
<i>Programmakosten</i>	49.500	44.675	– 4.825	48.135
Afschrijvingskosten	19.500	16.012	– 3.488	16.424
– Immaterieel	10.000	9.904	– 96	8.181
– Materieel	9.500	6.108	– 3.392	8.243
Overige lasten	0	143	143	4.253
– dotaties voorzieningen	0	143	143	4.153
– bijzondere lasten	0	0	0	100
Rentelasten	1.963	860	– 1.103	1.324
Totaal lasten	340.004	369.124	29.120	363.989
Saldo van baten en lasten	0	1.489	1.489	474

De cijfers in de begroting 2013 en realisatie 2012 zijn aangepast aan de gewijzigde definities van verantwoord begroten

Baten

Uitgangspunt voor het berekenen van de baten zijn de vastgestelde bekostigingsafspraken en de vastgestelde IND kostprijzen 2013. De bekostiging van de IND is opgebouwd uit een bijdrage vanuit de opdrachtgever DGVz, legesopbrengsten en overige opbrengsten. De afspraken over de bekostiging worden vastgelegd in opdrachtbrieven.

Omzet moederdepartement

De stijging van de omzet moederdepartement ten opzichte van de oorspronkelijke begroting wordt verklaard door de hogere instroom en productie, de uitvoering van de Regeling Langdurig Verblijvende Kinderen, de vergoeding voor legesderving en de verantwoorde project-opbrengsten. Deze laatste hangen samen met uitgaven voor de projecten Biometrie, IND bij de Tijd en archiefbewerking door Doc Direct. Totaal is een bedrag van € 8,3 miljoen verantwoord. De bijdrage voor deze projecten is in voorgaande jaren ontvangen maar is pas in 2013 tot de omzet gerekend.

Omzet derden

In de omzet derden worden de leges voor het aanvragen van vergunningen, de bijdrage uit internationale projecten en doorbelastingen voor huisvesting verantwoord. De realisatie is als volgt opgebouwd:

Tabel 10.2.2 (Leges)opbrengsten Bedragen x € 1.000		
	Realisatie 2013	Realisatie 2012
Leges aanvragen toelating Regulier	36.977	52.762
Leges aanvragen naturalisatie	10.800	11.772
Leges tot verlening Asiel	389	0
Overige opbrengsten	6.954	8.077
Totaal	55.120	72.611

De legesopbrengsten voor aanvragen om toelating Regulier zijn in vergelijking met de begroting en 2012 gedaald. Deze daling vloeit voort uit de uitspraak van de Raad van State dd. 9 oktober 2012 over de hoogte van de leges. Dit heeft in 2013 ertoe geleid dat de leges van bepaalde aanvragen met terugwerkende kracht tot 10 september 2012 zijn verlaagd en tevens terugbetaald aan de vreemdeling. Daarnaast is in 2013 gestart met het innen van leges voor verlenging Asiel. Als gevolg van vertraging van de ingangsdatum zijn de gerealiseerde opbrengsten lager dan begroot.

Rentebaten

De rentebaten hebben betrekking op de ontvangen rente over het saldo van de rekening courant met het Ministerie van Financiën.

Lasten

Apparaatskosten

Personele kosten

De kosten voor eigen personeel zijn hoger dan begroot. Door de stijging in de instroom en de uitvoering van de Regeling Langdurig Verblijvende Kinderen en extra activiteiten is meer ambtelijk personeel ingezet dan begroot. De extra activiteiten vloeien voort uit wijzigingen in wet- en regelgeving en beleid.

Daarnaast zijn de personele kosten hoger, omdat in de begroting de capaciteitsinzet voor de projecten, waarvoor de bijdrage in voorgaande jaren is ontvangen, niet wordt opgenomen.

Als laatste heeft in 2013 een gedeeltelijke teruggave plaatsgevonden van de premies WAO/WIA.

Materiële kosten

De materiële kosten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting de vooruit gefinancierde projecten niet zijn opgenomen. De kosten die samenhangen met de uitvoering van de projecten worden evenwel over meerdere jaren gerealiseerd. Dit betreft de projecten IND bij de Tijd en de archiefbewerking door Doc Direct.

Agentschapsparagrafen

Programmakosten

De programmakosten hebben een directe relatie met de uitvoering van de taken van de IND. Dit betreft onder andere tolkenkosten, proceskosten, verzorging, laboratoriumonderzoek en documenten. Ook de kosten van automatisering voor het primair proces vallen onder programmakosten.

Rentelasten

De rentelasten zijn lager doordat voor een lager bedrag leningen zijn afgesloten bij het Ministerie van Financiën in combinatie met een lager rentetarief.

Afschrijvingskosten

Op de materiële vaste activa is € 3 miljoen minder afgeschreven dan begroot, doordat minder is geïnvesteerd in de aanschaf van hardware.

Saldo van baten en lasten

Het jaar 2013 is afgesloten met een positief resultaat van € 1,5 miljoen. Hiermee heeft de IND voor het vierde jaar op rij een positief resultaat behaald.

Tabel 10.2.3 Balans per 31 december 2013

	x € 1.000	
	Balans 2013	Balans 2012
Activa		
Immateriële vaste activa	53.084	55.828
Materiële vaste activa	12.047	12.515
– grond en gebouwen	2.737	1.761
– installaties en inventarissen	2.410	1.997
– overige materiële vaste activa	6.900	8.757
Voorraden	1.185	1.687
Debiteuren	4.816	3.914
Nog te ontvangen	10.591	16.023
Liquide middelen	27.393	47.349
Totaal activa	109.116	137.316
Passiva		
Eigen Vermogen	8.006	6 517
– exploitatiereserve	6.517	6 043
– onverdeeld resultaat	1.489	474
Voorzieningen	2.800	9 392
Leningen bij het Ministerie van Financiën	45.648	53 537
Crediteuren	249	1 834
Nog te betalen	52.413	66 036
Totaal passiva	109.116	137 316

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op de ontwikkelkosten van het systeem INDiGO. In 2013 is de conversie van INDiGO afgerond en is INDiGO het primaire systeem van de IND. In een aantal releases, is de kwaliteit en functionaliteit van INDiGO uitgebreid en geoptimaliseerd. Daarnaast zijn er verschillende wijzigingen doorgevoerd die nodig zijn voor nieuwe wetgeving zoals Biometrie en Modern Migratiebeleid.

Nog te ontvangen / Vooruitbetaald

Deze balanspost betreft onder andere vooruitbetaalde huren en verstrekte voorschotten aan medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst die in het buitenland zijn gestationeerd (permanent) en voor medewerkers

Agentschapsparagrafen

die op buitenlandse dienstreis zijn geweest (incidenteel). De overige nog te ontvangen bedragen bestaan uit de AOF premie (teruggave door de Belastingdienst), de BTW compensatie en de nog te factureren posten aan derden voor uitgevoerde diensten. De post nog te ontvangen bestaat voor € 0,59 mln. uit een vordering op het moederdepartement en voor € 1,36 mln. op overige Ministeries en agentschappen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan voornamelijk uit de rekening courant bij de Rijkshoofdboekhouding van het Ministerie van Financiën.

Voorzieningen

Per ultimo 2013 is het grootste bedrag van de voorziening bestemd voor de kosten als gevolg van de sluiting van AC Schiphol eind 2012. De huur van het pand loopt nog door t/m 2015. Daarnaast resteert nog een klein bedrag voor de zogenoemde «Remkes-regeling» (FPU-plus).

Tabel 10.2.4 Voorzieningen 2013 x € 1.000					
Omschrijving	Stand per 01-01-2013	Vrijval in 2013	Donatie in 2013	Ottrekking in 2013	Stand per 31-12-2013
Voorziening FPU-plus	763	0	0	745	18
Kosten INDIS	4.489	0	0	4.489	0
AC Schiphol	4.140	0	0	1.358	2.782
Totaal	9.392	0	0	6.592	2.800

Crediteuren

De post crediteuren betreft verplichtingen aan leveranciers, die door middel van een factuur in rekening zijn gebracht en betalingen onderweg die op 31 december 2013 nog niet van de bank zijn afgeschreven. Het bedrag crediteuren bestaat voor € 0,1 mln. uit schulden op overige Ministeries en agentschappen.

Nog te betalen

Dit zijn betalingen die betrekking hebben op nog te betalen facturen, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en vooruit ontvangen projectbijdragen. De post nog te betalen bestaat uit € 5,38 mln. uit schulden op overige Ministeries en agentschappen.

Eigen vermogen in relatie tot 5% plafond

Het eigen vermogen bestaat uit de exploitatiereserve en het onverdeelde resultaat uit het verslagjaar. Op grond van de gemiddelde omzet over de jaren 2011, 2012 en 2013 bedraagt het maximaal eigen vermogen € 18,6 mln.

Tabel 10.2.5 Kasstroomoverzicht per 31 december 2013
x € 1.000

	(1)	(2)	(3) = (2)–(1)
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
1. Rekening-courant RHB 1 januari 2013 + stand depositorekeningen	40.366	47.276	6.910
2. Totaal operationele kasstroom	19.500	749	– 18.751
Totaal investeringen (-/-)	– 10.200	– 12.871	– 2.671
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	73	73
3. Totaal investeringskasstroom	– 10.200	– 12.798	– 2.598
Eenmalige uitkering aan moederdepartement -	0	0	0
Eenmalige storting door moederdepartement	0	0	0
Aflossing op leningen (-/-)	– 24.385	– 21.414	2.971
Beroep op leenfaciliteit (+)	10.200	13.525	3.325
4. Totaal financieringskasstroom	– 14.185	– 7.889	6.296
5. Rekening Courant RHB 31 december 2013 + stand depositorekeningen (=maximale roodstand € 0,5 miljoen 1+2+3+4)	35.481	27.339	– 8.142

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom is lager dan begroot door mutaties in de balans. De voorzieningen zijn afgenomen, evenals de kortlopende schulden (vooruit ontvangen projectgelden en nog te betalen kosten). Dit wordt deels gecompenseerd door daling van de vorderingen (onder andere op het departement).

Investerings

De investeringen zijn hoger dan begroot vanwege de doorontwikkeling en verdere invoering van INDiGO. In een aantal releases, is de kwaliteit en functionaliteit van INDiGO uitgebreid en geoptimaliseerd. Daarnaast zijn er verschillende wijzigingen doorgevoerd die nodig zijn voor nieuwe wetgeving zoals Biometrie en Modern Migratiebeleid.

Aflossing op lening

De aflossing op de leningen is lager, omdat in de begroting is uitgegaan van hogere leningen in de afgelopen jaren.

Tabel 10.2.6 Overzicht doelmatigheidsindicatoren per 31 december 2013

	Realisaties				Begroting	
	2009	2010	2011	2012	2013	2013
Generiek						
Kostprijs per productgroep (€ 1)						
Asiel	5 859	5 017	5 001	4 687	3 806	4 863
Regulier	753	828	645	736	712	863
Naturalisatie	435	487	485	458	770	332
Omzet per productgroep (€ 1 mln.)						
Asiel	–	–	159	156	166	150
Regulier	–	–	167	174	172	173
Naturalisatie	–	–	18	21	23	20
Legesontvangsten (€ 1.000)						
Asiel	–	0	0	0	389	1 000
Regulier	–	38 157	48 569	52 762	36 977	61 408
Naturalisatie	–	7 532	11 201	11 772	10 800	14 445
Gemiddeld FTE (excl. Externen)	3 199	3 110	2 924	2 916	3 008	2 641
Saldo van baten en lasten	– 10,5%	0,9%	6,8%	0,1%	0,2%	0%
Specifiek						
Doorlooptijden						
Asiel	73%	82%	88%	88%	85%	86%
Regulier	93%	95%	88%	89%	87%	100%
Naturalisatie	95%	96%	86%	91%	70%	100%
Standhouden beslissingen						
Asiel	78%	77%	77%	86%	86%	85%
Regulier	82%	82%	79%	79%	84%	80%
Klachten						
Asiel	1,1%	0,7%	1,5%	1,5%	0,6%	< 2%
Regulier	0,6%	0,5%	1,2%	1,1%	0,9%	< 2%
Naturalisatie	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	< 0,1%

Tijdigheid Asiel

De verleende bijstand aan regulier en het RLVK-project hebben de capaciteitsinzet van andere producten verdrongen. Consequentie daarvan was, dat de doorstroom van andere producten is opgelopen en de tijdigheid is verminderd. Tot medio 2013 nam de tijdigheid van de uitstroom af. Met het inzetten van extra inhuurcapaciteit en maatregelen in stroomlijnen van het proces (PST: ter verkorting van de doorlooptijden) verbeterde de tijdigheid weer in de 2e helft van 2013. Gemiddeld werd over 2013 een tijdigheid van 85% gerealiseerd. Hiermee scoort Asiel overall conform de tijdigheidsnorm.

Tijdigheid naturalisatie

De tijdigheid over 2013 voor Naturalisatie is 70%. In 2013 zijn de verzoeken 1a bij een Nederlandse gemeente voor 77% binnen de wettelijke termijn behandeld. De oorzaak van de lagere tijdigheid is dat er meer inzet is gepleegd om oude voorraad weg te werken dat buiten de termijn valt. De doorstroom (voorraad) is vanaf augustus gedaald met vervolgens een lichte stijging in december. De oorzaak hiervan is dat er capaciteit binnen Naturalisatie is ingezet op de verzoeken met een RANOV-achtergrond die nu voor 54% binnen de wettelijke termijn is behandeld. Bij BAA is het percentage binnen

wettelijke termijn met 37% laag. Dit terwijl de uitstroom de instroom BAA overtreft. Hieruit blijkt dat voornamelijk oude voorraad BAA is weggewerkt.

Tijdigheid Regulier

Het percentage uitstroom binnen de wettelijke termijn in 2013 bedraagt 87%. Eind 2013 is de IND bezig met het wegwerken van oude bezwaarzaken. Hierdoor komt dit cijfer lager uit dan de norm van 95%. Het percentage uitstroom binnen de wettelijke termijn zal eerst nog dalen door het wegwerken van oude bezwaarzaken, pas als de oude zaken weggewerkt zijn, zal er sprake zijn van een stijging van het percentage uitstroom binnen de wettelijke termijn.

Standhouding beslissingen Asiel

Het gerealiseerde percentage instandhouding bij Asiel is nagenoeg gelijk aan de gestelde norm uit de begroting.

Standhouding beslissingen Regulier

Het gerealiseerde percentage instandhouding bij Regulier ligt boven de planning.

Klachten Asiel, Regulier en naturalisatie

De realisaties liggen ruim binnen de norm.

10.3 Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB)

Het CJIB is een uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie die alleen voor of in opdracht van de overheid werkt, met aangewezen taken binnen de justitieketen voor het ten uitvoerleggen en coördineren van opgelegde (Europese) financiële straffen, sancties, transacties, strafbeschikkingen, maatregelen en confiscatiebeslissingen. Met de uitvoering van deze taken draagt het CJIB bij aan het realiseren van artikelonderdeel 34.2 «ten uitvoerlegging strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring».

Tabel 10.3.1 Gespecificeerde Staat van baten en lasten per 31 december 2013

Omschrijving	Oorspronkelijk vast gestelde begroting	Realisatie 2013	Verschil	Realisatie 2012
Baten				
Omzet moederdepartement	9.613	103.358	93.745	89.820
Omzet overige departementen	19.232	18.632	- 600	18.617
Omzet derden	62.307	0	- 62.307	0
Rentebaten	0	0	0	0
Vrijval voorzieningen	0	0	0	0
Bijzondere baten	0	0	0	0
Totaal baten	91.152	121.990	30.838	108.437
Lasten				
Apparaatskosten	69.742	90.490	20.748	89.516
personele kosten	47.224	60.268	13.044	57.499
– Waarvan eigen personeel	42.724	53.648	10.924	52.268
– Waarvan externe inhuur	4.500	6.620	2.120	5.231
materiële kosten	22.518	30.222	7.704	32.017
– Waarvan apparaat ICT	3.578	6.721	3.143	8.073
– Waarvan bijdrage aan SSO's	9.222	9.066	- 156	8.724
Gerechtskosten	12.819	14.467	1.648	13.941
Rentelasten	699	354	- 345	411
Afschrijvingskosten	7.892	7.554	- 338	5.792
– Immaterieel	2.314	2.461	- 147	582
– Materieel	5.578	5.093	- 485	5.210
Overige lasten	0	7.563	7.563	0
– dotaties voorzieningen	0	7.563	7.563	0
– bijzondere lasten	0	0	0	0
Totaal lasten	91.152	120.428	29.276	109.660
Saldo van baten en lasten	0	1.562	1.562	- 1.223

Toelichting exploitatie 2013**Baten***Omzet moederdepartement en omzet derden*

Het verschil tussen de begrote en gerealiseerde omzet moederdepartement wordt met name verklaard doordat de bijdrage van het moederdepartement in lijn is gebracht met de comptabele verantwoording van vergoeding van de ontvangsten van administratiekosten bij Boeten en Transacties. In de begroting 2013 stonden deze verantwoord onder de post omzet derden.

Daarnaast zijn de gerealiseerde productieaantallen hoger dan begroot. Hierdoor zijn zowel de omzet als de kosten hoger dan begroot.

Ten behoeve van de vorming van een reorganisatie- voorziening is een bijdrage van € 7,5 mln. ontvangen. Voorts heeft het CJIB extra middelen ontvangen voor onder meer het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB) en het project Herziening Gerechtelijke Kaart (HGK). Deze zijn onder de omzet moederdepartement verantwoord.

Lasten

De stijging van de personele en materiële kosten is hoofdzakelijk het gevolg van hogere productieaantallen ten opzichte van de begroting, waardoor er sprake is van een hogere personele bezetting.

Door de implementatie van onder andere HGK en SEPA en de start van het programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB) zijn de personele kosten van ICT-ontwikkelcapaciteit hoger dan begroot.

Tabel 10.3.2 Balans per 31 december 2013
x € 1.000

	Balans 2013	Balans 2012
Activa		
Immateriële vaste activa	581	3.051
Materiële vaste activa		
– grond en gebouwen	1.834	2.927
– installaties en inventarissen	8.473	6.418
– overige materiële vaste activa	5.537	7.329
Voorraden	0	0
Debiteuren	484	61
Nog te ontvangen	2.669	5.332
Liquide middelen	28.829	12.262
Totaal activa	48.407	37.380
Passiva		
Eigen Vermogen		
– exploitatiereserve	0	0
– onverdeeld resultaat	1.562	– 1.223
Voorzieningen	6.288	65
Leningen bij het Ministerie van Financiën	14.188	17.922
Crediteuren	2.225	1.670
Nog te betalen	24.144	18.946
Totaal passiva	48.407	37.380

Activa

Onder de posten Debiteuren en Nog te ontvangen zijn voor een bedrag van € 0,827 mln. vorderingen op het moederdepartement en overige departementen opgenomen.

Passiva

Het Eigen Vermogen van het CJIB per 31 december 2013 blijft binnen de grens van 5% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Onder de post Nog te betalen is een schuld aan het moederdepartement opgenomen van € 2,2 mln. Aan overige departementen is een vooruitontvangen bedrag van € 3,4 mln. opgenomen. Voorts is er van het moederdepartement voor € 7,8 mln. aan projectgelden vooruitontvangen voor digitaliseren flitspalen (zowel aanschaf, beheer, onderhoud als centralisatie verwerking output; € 5,9 mln.), het programma USB (€ 0,7 mln.), digitale handhaving (€ 0,4 mln.) en diversen (€ 0,8 mln.). Het verloop van de Voorzieningen is in 2013 als volgt geweest:

Tabel 10.3.3 Voorzieningen 2013
x € 1.000

Omschrijving	Stand per 1-1-2013	Vrijval in 2013	Donatie in 2013	Onttrekking in 2013	Stand per 31-12-2013
FPU-plus	65	0	11	– 76	0
Reorganisatie	0	0	7.552	– 1.264	6.288
Totaal	65	0	7.563	– 1.340	6.288

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft voor de rijksdiensten de mogelijkheid geschapen om medewerkers die daarvoor in aanmerking komen een FPU-plus arrangement aan te bieden. De onttrekkingen betreffen de feitelijke uitbetalingen. Ultimo 2013 is de voorziening geheel afgebouwd.

Het CJIB heeft in 2013 een organisatieverandering voorbereid. Onderdeel hiervan is een personele taakstelling, waarvoor een mobiliteitsplan is opgesteld. Dit plan beoogt in de periode 2013–2016 de mobiliteit van medewerkers die in het kader van de reorganisatie zijn aangewezen als verplichte of vrijwillige Van Werk Naar Werk-kandidaat te bevorderen door middel van een breed pakket aan voorzieningen. Voor de financiering van dit pakket aan voorzieningen is in 2013 een reorganisatievoorziening getroffen waarvoor een bijdrage van € 7,5 mln. is ontvangen van het moeder-departement.

De dotaties aan de voorziening en de ontvangen bijdrage zijn gesaldeerd onder de Overige lasten verwerkt.

Tabel 10.3.4 Kasstroomoverzicht per 31 december 2013 x € 1.000				
		– 1	– 2	(3) = (2)–(1)
		Oorspronkelijk vast gestelde begroting	Realisatie	Verschil
1.	Rekening-courant RHB 1 januari 2013 + stand depositorekeningen	12.099	12.258	159
2.	Totaal operationele kasstroom	7.892	23.318	15.426
	Totaal investeringen (-/-)	– 33.429	– 4.265	29.164
	Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	24	24
3.	Totaal investeringskasstroom	– 33.429	– 4.241	29.188
	Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0	0
	Eenmalige storting door moederdepartement (+)	0	1.223	1.223
	Aflossing op leningen (-/-)	– 7.579	– 4.634	2.945
	Beroep op leenfaciliteit (+)	33.429	900	– 32.529
4.	Totaal financieringskasstroom	25.850	– 2.511	– 28.361
5.	Rekening Courant RHB 31 december 2013 + stand depositorekeningen (= 1+2+3+4)	12.412	28.824	16.412

De operationele kasstroom is hoger dan begroot als gevolg van de vorming van de reorganisatie- voorziening (€ 6,3 mln.), een toename van het saldo kortlopende schulden (€ 6,7 mln.) en een afname van de vorderingen (€ 2,3 mln.).

De investeringen in 2013 betreffen:

Tabel 10.3.5 Investeringsplanning in 2013	
Investeringsplanning	x € 1.000
– installaties en inventaris	3.340
– overige investeringen	939
	4.279

In verband met de aanpassing van de investeringsplanning van digitale flitspalen zijn de gerealiseerde investeringen veel lager dan begroot. De investeringen worden doorgeschoven naar 2014. Hierdoor is het beroep op de leenfaciliteit ook veel lager dan begroot.

De eenmalige storting door het moederdepartement heeft betrekking op de aanzuivering van het negatieve eigen vermogen ultimo 2012.

Tabel 10.3.6 Overzicht doelmatigheidsindicatoren per 31 december 2013
Bedragen x € 1

				Realisatie	Begroting	Verschil
	2010	2011	2012	2013	2013	
CJIB-totaal:						
FTE-totaal	929	943	942	916	726	190
Saldo van baten en lasten in %	1,8	- 6,0	- 1,2	1,3	0,0	1,3
Boeten en Transacties						
Aantal	11.285.857	10.104.626	9.656.852	9.945.429	8.901.000	1.044.429
Kostprijs (x € 1)	6,00	6,00	7,00	7,00	7,00	0
Omzet (p*q)	67.715.142	60.627.756	65.205.107	69.618.000	62.307.000	7.311.000
% geïnde zaken binnen 1 jaar	95,6	94,4	93,7	97,5	98,6	- 1,1
Transacties (t/m 2010 = incl. OM-afdoeningen)						
Aantal	467.155	290.142	136.295	77.878	83.674	- 5.796
Kostprijs (x € 1)	34,76	15,33	21,84	42,39	38,80	3,59
Omzet (p*q)	16.238.308	4.447.877	2.976.683	3.300.937	3.246.723	54.214
% geïnde zaken binnen 1 jaar	64,9	62,7	65,7	78,0	65,0	13,0
Vrijheidsstraffen¹						
Aantal	23.568	23.267	20.025	18.744	9.857	8.887
Kostprijs (x € 1)	73,35	98,78	66,97	57,98	80,27	- 22,29
Omzet (p*q)	1.728.713	2.298.314	1.341.074	1.086.774	791.186	295.588
Taakstraffen¹						
Aantal	36.996	33.238	34.256	36.165	12.971	23.194
Kostprijs (x € 1)	25,90	40,18	34,75	30,80	32,11	1,31-
Omzet (p*q)	958.196	1.335.503	1.190.396	1.113.906	416.464	697.442
Schadevergoedingsmaatregelen						
Aantal	11.671	10.973	13.201	12.559	6.475	6.084
Kostprijs (x € 1)	438,47	468,03	399,29	418,11	443,96	25,85-
Omzet (p*q)	5.117.383	5.135.693	5.271.027	5.250.986	2.874.559	2.376.427
% afgedane zaken binnen 3 jaar	87,4	87,3	86,9	87,0	85,0	2,0
Ontnemingsmaatregelen						
Aantal	1.150	1.152	1.129	1.123	639	484
Kostprijs (x € 1)	3.745,49	4.435,43	3.513,27	4.363,67	3.575,92	787,75
Omzet (p*q)	4.307.314	5.109.615	3.966.482	4.900.402	2.284.067	2.616.335
% afgedane A-zaken binnen 3 jaar	64,3	67,3	66,5	59,9	65,0	5,1-
% afgedane B-zaken binnen 10 jaar	(-41,3)	90,1	82,8	78,6	80,0	1,4-
Voorwaardelijke invrijheidsstelling						
Omzet				693.000		
Routeren Toezicht						
Omzet				560.000		
Omzet-diversen/input						
Omzet				16.833.995		

¹ Voor vrijheidsstraffen en taakstraffen zijn er geen kwaliteitsindicatoren die direct aan de activiteiten van het CJIB zijn te koppelen. De taak van het CJIB is de administratieve regie (coördinatie) op de betreffende ketenprocessen.

Toelichting doelmatigheidstabel

Onder de boeten en transacties zijn de producten opgenomen die worden gefinancierd vanuit de administratiekosten. Dit betreffen de Wahv-sancties, boetevonnissen en OM-afdoeningen.

Over de gehele linie zijn de productieaantallen hoger uitgekomen dan begroot. De aantallen liggen, met uitzondering van de transacties, vrijwel op het niveau van 2012. Bij de transacties is de realisatie lager dan over 2012 als gevolg van de verdere implementatie van de OM-afdoening.

De inning- en afdoeningspercentages staan onder druk. Desalniettemin zijn de afgesproken indicatoren vrijwel alle (bijna) gehaald. Het hogere inningspercentage bij de transacties is te verklaren door de huidige samenstelling van de zaakstromen; de zaakstromen met een lager inningpercentage zijn overgegaan naar de OM-afdoening. Bij de ontnemingsmaatregelen zijn de lagere afdoeningspercentages te verklaren doordat de inzet met name is gericht op het uiteindelijk innen van een zaak in plaats van op een snelle inning. Verder heeft het vervallen van de mogelijkheid tot vervangende hechtenis een nadelig effect op het afdoeningspercentage bij de B-zaken (dit betreft zaken van € 10.000 – € 100.000).

Bij het product vrijheidsstraffen heeft het CJIB efficiencyvoordelen gerealiseerd, waardoor de kostprijzen, zowel ten opzichte van de begroting als ten opzichte van 2012, lager zijn uitgekomen. Bij de ontnemingsmaatregelen is de kostprijs gestegen als gevolg van extra inzet in het inning- en incassotraject vanuit het programma Afpakken. Deze extra inzet heeft in 2013 geleid tot hogere dan begrote ontnemingsbaten. De kostprijzen van de overige producten liggen min of meer in lijn met de begroting.

10.4 Nederlands Forensisch Instituut (NFI)

Het NFI draagt bij aan artikelonderdeel 33.2 «Het bestrijden van criminaliteit door een effectieve en doelmatig instrumentarium van opsporing en vervolging» door middel van het leveren van kwalitatief hoogstaand forensisch onderzoek ten behoeve van de partners in de strafrechtketen. De drie kernproducten daarbij zijn het uitvoeren van onderzoek op overwegend technisch, medisch-biologisch en natuurwetenschappelijk terrein, het doen van onderzoek naar nieuwe methoden en technieken en het overdragen van kennis op het gebied van forensisch en wetenschappelijk onderzoek.

Tabel 10.4.1 Gespecificeerde Staat van baten en lasten per 31 december 2013
x € 1.000

Omschrijving	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)	
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie 2012
Baten				
Omzet moederdepartement	68.271	68.273	2	70.587
Omzet overige departementen	0	0	0	0
Omzet derden	4.100	8.741	4.641	8.440
Rentebaten	30	75	45	70
Vrijval voorzieningen				
Bijzondere baten	0	0	0	0
Totaal baten	72.401	77.089	4.688	79.097
Lasten				
Apparaatskosten	66.301	71.639	5.338	73.774
personele kosten	39.400	44.541	5.141	43.417
– Waarvan eigen personeel	38.600	42.132	3.532	41.477
– Waarvan externe inhuur	800	2.409	1.609	1.940
materiële kosten	26.901	27.098	178	30.357
– Waarvan apparaat ICT	1.000	1.338	338	2.970
– Waarvan bijdrage aan SSO's				
Afschrijvingskosten	5.600	4.910	– 690	4.410
– Immaterieel	0	0	0	0
– Materieel	5.600	4.910	– 690	4.410
Overige lasten				
– dotaties voorzieningen	0	17	17	0
Rentelasten	500	276	– 224	345
– bijzondere lasten				
Totaal lasten	72.401	76.842	4.441	78.529
Saldo van baten en lasten	0	247	247	568

Toelichting exploitatie 2013

Baten

De gerealiseerde baten zijn € 4,6 mln. hoger dan begroot. Dit komt met name door hogere omzet derden. Dit heeft twee oorzaken:

- het NFI voert in samenwerking met andere partijen activiteiten uit waarvoor het NFI in voorkomende gevallen geheel of gedeeltelijk wordt gecompenseerd voor gemaakte kosten;
- het NFI werkt tegen vergoeding ook voor overheden in binnen- en buitenland.

Rentebaten

Rentebaten vallen hoger uit dan begroot doordat uitgezette deposito's meer hebben opgeleverd dan begroot.

Lasten

De gerealiseerde lasten zijn € 4,4 mln. hoger dan begroot. Dit hangt met name samen met de hogere dan begrote omzet derden.

Saldo Baten en Lasten

Baten en lasten zijn vrijwel in evenwicht.

Tabel 10.4.2 Balans per 31 december 2013
x € 1.000

	Balans 2013	Balans 2012
Activa		
Immateriële vaste activa		
Materiële vaste activa		
– grond en gebouwen		
– installaties en inventarissen	11.295	11.948
– overige materiële vaste activa	1.914	1.556
Voorraden	121	83
Debiteuren	1.500	2.301
Nog te ontvangen	1.484	1.320
Liquide middelen	8.275	13.013
Totaal activa	24.589	30.221
Passiva		
Eigen Vermogen		
– exploitatiereserve	3.800	4.024
– onverdeeld resultaat	247	568
Voorzieningen	97	159
Leningen bij het Ministerie van Financiën	12.497	13.521
Crediteuren	1.268	3.303
Nog te betalen	6.680	8.646
Totaal passiva	24.589	30.221

Activa

Onder de posten Debiteuren en Nog te ontvangen zijn voor een bedrag van € 0,2 miljoen vorderingen op het moederdepartement en overige departementen opgenomen.

Passiva

In de regeling agentschappen is vastgelegd dat het eigen vermogen is gebonden aan een maximum van 5% van de gemiddelde jaaromzet, berekend over de laatste drie jaar. Op grond van het voorgaande bedraagt het maximale eigen vermogen € 3,9 miljoen. Uit de balans blijkt dat het eigen vermogen per 31.12.2013 vrijwel gelijk is aan € 3,9 miljoen.

Onder de post Nog te betalen is een vooruit ontvangen bedrag aan projectgelden van € 1,2 miljoen van overige departementen opgenomen. Dit betreffen met name de projecten: fotografie van bloed; dateren van blauwe plekken, Databank vermiste personen, SNP6uur en NODO opleidingsproject.

Tabel 10.4.3 Voorzieningen 2013
x € 1.000

Omschrijving	Stand per 01-01-2013	Vrijval in 2013	Dotatie in 2013	Onttrekking in 2013	Stand per 31-12-2013
FPU	39	10	0	29	0
Wachtgelden	120	0	17	40	97
Totaal	159	10	17	69	97

Tabel 10.4.4 Kasstroomoverzicht per 31 december 2013
x € 1.000

	(1)	(2)	(3) = (2)-(1)
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
1. Rekening-courant RHB 1 januari 2013 + stand depositorekeningen	4.000	12.955	8.995
2. Totaal operationele kasstroom	5.600	1.742	- 3.858
3a Totaal investeringen (-/-)	- 4.487	- 4.720	- 233
3b Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	105	105
3. Totaal investeringskasstroom	- 4.487	- 4.615	- 128
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	- 792	- 792
Eenmalige storting door moederdepartement (+)	0	0	0
Aflossing op leningen (-/-)	- 4.541	- 4.060	481
Beroep op leenfaciliteit (+)	4.487	3.036	- 1.451
4. Totaal financieringskasstroom	- 54	- 1.816	- 1.762
5. Rekening Courant RHB 31 december 2013 + stand depositorekeningen (= 1+2+3+4)	5.059	8.266	3.207
maximale roodstand € 0,5 miljoen			

De investeringen betreffen uitbreiding en vervanging. Door facturering/levering rondom de jaarwisseling vallen leningen en investeringen niet altijd in hetzelfde boekjaar. Voorts was er voor 2013 voorzien dat er € 1 miljoen. zou worden geïnvesteerd als gevolg van de wijziging van de Wegenverkeerswet. Deze investering is uitgesteld naar 2014.

De eenmalige uitkering aan het moederdepartement betreft de afroaming van het eigen vermogen per 31-12-2012, omdat de feitelijke omvang van het eigen vermogen bijna € 0,8 mln. hoger was dan de maximaal toegestane omvang van het eigen vermogen.

Tabel 10.4.5 Doelmatigheid 2013

Aantal geleverde producten forensisch onderzoek (extern product)	Realisatie 2010	Realisatie 2011	Realisatie 2012	Realisatie 2013 ¹	SLA 2013	Verschil 2013
1. Nederlandse DNA-databank	22	73	128	Niet in SLA	Niet in SLA	Niet in SLA
2. Biologisch sporenonderzoek	4.205	6.408	6.275	7.032	7.283	- 251
3. Haaronderzoek	105	116	73	83	100	- 17
4. DNA-typing	24.659	31.288	35.218	40.552	48.630	- 8.078
5. Verdovende middelen	4.411	5.231	5.290	4.960	5.055	- 95
6. Chemisch identificatieonderzoek	380	371	495	536	480	56
7. Explosies en explosieven	145	199	148	153	198	- 45
8. Schotresten	269	240	205	227	252	- 25
9. Wapens en munitie	427	490	486	440	485	- 45
10. Verf, vezels en textile			215	227	249	- 22
11. Elementanalyse, glas en tape	426	502	161	116	171	- 55
12. KIV, MIT en SEM			130	129	128	1
13. Niet-humane biologische sporen	91	88	99	204	110	94
14. Forensische pathologie	1.000	1.114	969	986	1.135	- 149
15. Forensische antropologie	305	280	111	83	110	- 27
16. Toxicologie	4.055	3.957	3.410	3.318	4.190	- 872
17. Forensische geneeskunde	229	426	439	412	495	- 83
18. Beeldonderzoek en biometrie	119	126	109	105	130	- 25
19. Digitale technologie	248	307	493	333	393	- 60
20. Document- en printeronderzoek	110	91	69	65	60	5
21. Hand- en machineschriftonderzoek	94	76	108	99	110	- 11
22. Kecida	0	4	5	12	13	- 1
23. Spraak en audio	36	54	58	55	55	0
24. Vingersporen	358	362	334	376	545	- 169
25. Verkeersongevallenonderzoek	59	64	61	56	72	- 16
26. Mobiel forensisch team	192	198	152	138	189	- 51
27. Afvalstoffen en risico's	97	83	80	89	87	2
28. Brand-, technisch en materiaalkundig onderzoek	69	45	51	43	50	- 7
29. Interdisciplinair forensisch onderzoek (IDFO)	18	19	27	17	34	- 17
30. Forensische statistiek	nvt	nvt	1	7	11	- 4
Totaal (afgerond op honderdtallen)	42.100	52.200	55.400	60.900	70.820	- 9.920
waarvan Humane biologische sporen (2+3+4)	29.000	37.800	41.600	47.700	56.000	- 8.300

¹ Realisatiecijfers zijn afgerond op honderdtallen. Realisatie 2012 en 2013 laten zich niet goed vergelijken i.v.m. administratieve omzetting in 2013.

Toelichting doelmatigheidstabel

De voor 2013 geplande zaaksonderzoek-productie telt in bovenstaand overzicht op tot 70.820. In de begroting 2013 is een raming van de productieomvang 2013 opgenomen die uitkomt op 88.891. Er zijn twee oorzaken voor dit verschil. Ten eerste omvat de begroting zowel het aantal te leveren producten forensisch onderzoek + onderwijsuren; in bovenstaand overzicht staat alleen het aantal geleverde forensische producten. Ten tweede heeft dit verschil te maken met de periode van het jaar waarin de begroting voor het volgende jaar wordt opgesteld en de periode waarin het NFI afspraken (SLA) maakt met haar opdrachtgevers (met name politie en OM). De SLA 2013 is eind 2012 vastgesteld. Het aantal gerealiseerde forensische onderzoeken in 2013 was aanzienlijk lager dan gepland in de SLA 2013. De belangrijkste oorzaak voor de lagere productie is het achterblijven van de vraag van politie en OM naar DNA onderzoek in verband met de uitvoering van de Wet DNA-Veroordeelden.

10.5 Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening (Dienst Justis)

Justis is de screeningsautoriteit op het gebied van integriteit van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Integriteit is een maatstaf om betrouwbaarheid en kwaliteit van het functioneren van personen en

organisaties te beoordelen. Justis toetst of personen relevante antecedenten hebben die het uitoefenen van een bepaald beroep of werk in de weg staan. Daarnaast toetst Justis of partijen die bepaalde verklaringen, vergunningen en subsidies aanvragen, aan integriteitseisen voldoen. Deze screening van betrouwbaarheid vermindert veiligheidsrisico's en draagt zo bij aan een meer integere en veiligere samenleving. Ook voert Justis de regelgeving op het gebied van naamswijziging, gratie en het nieuwe toezicht op rechtspersonen genoemd in de Wet controle op rechtspersonen uit. Justis levert een bijdrage aan de artikelonderdelen 34.2.

Tabel 10.5.1 Gespecificeerde Staat van baten en lasten per 31 december 2013 x € 1.000				
Omschrijving	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)	
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie 2012
Baten				
Omzet moederdepartement	14.019	17.619	3.599	15.558
Bijdrage overige departementen		516	516	115
Omzet derden	14.695	20.070	5.375	15.721
Rentebaten		8	8	
Vrijval voorzieningen		225	225	
Bijzondere baten		217	217	
Totaal baten	28.714	38.655	9.941	31.394
Lasten				
Apparaatskosten	27.958	31.926	3.968	30.827
Personele kosten	16.261	15.545	- 716	14.478
– Waarvan eigen personeel	14.319	14.072	- 247	13.597
– Waarvan externe inhuur	1.650	1.145	- 505	541
Materiële kosten	11.697	16.606	4.909	16.349
– Waarvan apparaat ICT*	5.211	4.508	- 703	6.244
– Waarvan bijdrage aan SSO's		7.232	- 7.232	
Afschrijvingskosten	672		- 672	130
– Materieel	672		- 672	130
Overige lasten				84
– Dotaties voorzieningen				84
Rentelasten	84	2	- 82	2
Totaal lasten	28.714	32.153	3.439	31.043
Saldo van baten en lasten	-	6.502	6.502	351

Baten

Omzet moederdepartement

Het productievolume was op verschillende producten hoger (zoals Wet Wapens en Munitie en Track Informatieverzoeken) waardoor Justis meer baten realiseerde. Daarnaast is Justis door het moederdepartement gecompenseerd voor hogere huisvestingskosten in verband met de verhuizing naar het nieuwe gebouw. In deze post is ook opgenomen baten voor programma's waar de prestatie in 2013 is geleverd maar waar de ontvangst van het moederdepartement voor of na het betreffende jaar plaatsvindt.

Bijdrage overige departementen

Justis ontvangt vanuit het Ministerie van SZW een bijdrage voor de continue screening van de kinderopvang en vanuit het Ministerie van I&M een bijdrage voor de continue screening van de taxibranche. Daarnaast is onder deze post de bijdrage van de Dienst Justitiële Inrichting opgenomen voor de screening van DJI- personeel.

Omzet derden

Het productievolume was met name op het product VOG- NP hoger waardoor Justis meer baten realiseerde. Het aantal aanvragen VOG- NP is gestegen door de nulmeting voor de continue screening in de kinderopvang (circa 120.000 extra aanvragen) en een stijging van de reguliere aanvragen.

Lasten

Personele kosten

De personele kosten zijn € 0,7 mln. lager als gevolg van uitleen van medewerkers, lagere opleidingskosten en door afscheid te nemen van eigen personeel voor facilitaire zaken die Justis nu centraal afneemt bij het moederdepartement.

Materiële kosten

De materiële kosten zijn hoger als gevolg van hogere huisvestingskosten in het nieuwe gebouw en doordat meer facilitaire diensten centraal worden afgenomen bij het moederdepartement. Daarnaast is sprake van hogere uitgaven aan de programma's Radar en Scherp & Efficiënt.

Afschrijvingskosten

Door een veranderd inzicht ten aanzien van activering voor Justis zijn de rente- en afschrijvingskosten vervallen.

Tabel 10.5.2 Balans per 31 december 2013
x € 1.000

	Balans 2013	Balans 2012
Activa		
Debiteuren	2.327	1.811
Nog te ontvangen	284	235
Liquide middelen	13.054	9.682
Totaal activa	15.665	11.728
Passiva		
Eigen Vermogen	8.058	1.656
– exploitatiereserve	1.556	1.305
– onverdeeld resultaat	6.502	351
Voorzieningen	0	335
Leningen bij het Ministerie van Financiën	0	32
Crediteuren	744	1.269
Vooruit ontvangen bedragen	2.298	2.780
Nog te betalen	4.565	5.656
Totaal passiva	15.665	11.728

Activa

Van de posten Debiteuren en Nog te ontvangen heeft € 0,340 mln. betrekking op het moederdepartement en € 0,167 mln. betrekking op overige departementen (BZK)

Passiva

Conform de Regeling agentschappen is de exploitatiereserve gebonden aan een maximumomvang van 5% van de gemiddelde jaaromzet, berekend over de laatste drie jaar. Op grond van de gemiddelde omzet over de jaren 2011, 2012 en 2013 bedraagt de maximumomvang van de exploitatiereserve € 1,725 mln. De stand van de exploitatiereserve per 31 december bedraagt € 1,556 mln. Gezien de maximumomvang van de exploitatiereserve en het resultaat 2013 ad. € 6,502 mln. is € 0,168 mln. resultaat Justis en vloeit € 6,334 mln. terug naar het moederdepartement. Van de posten Crediteuren en Nog te betalen heeft € 0,393 mln. betrekking op het moederdepartement en € 0,105 mln. betrekking op overige departementen / agentschappen (o.a. agentschap NL en de Autoriteit Consument en Markt).

Tabel 10.5.3 Voorzieningen 2013 x € 1.000					
Omschrijving	Stand per 01-01-2013	Vrijval in 2013	Donatie in 2013	Onttrekking in 2013	Stand per 31-12-2013
FPU	17			17	0
Reorganisatievoorziening	248	181		67	0
Wachtgelden	70	44		26	0
Totaal	335	225	0	110	0

Toelichting

Per 31-12-2013 zijn er geen voorzieningen opgenomen.

Tabel 10.5.4 Kasstroomoverzicht per 31 december 2013 x € 1.000				
		(1)	(2)	(3) = (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
1.	Rekening-courant RHB 1 januari 2013 + stand depositorekeningen	9.305	9.682	377
2.	Totaal operationele kasstroom	672	3.504	2.832
	Totaal investeringen (-/-)	1.884		1.884
	Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	-		
3.	Totaal investeringskasstroom	- 1.884		1.884
	Eenmalige uitkering aan moederdepartement		- 100	- 100
	Eenmalige storting door moederdepartement			
	Aflossing op leningen (-/-)	- 672	- 32	640
	Beroep op leenfaciliteit (+)	1.884		- 1.884
4.	Totaal financieringskasstroom	1.212	- 132	- 1.344
5.	Rekening Courant RHB 31 december 2013 + stand depositorekeningen (= 1+2+3+4)	9.305	13.054	3.749
	maximale roodstand € 0,5 miljoen			

Activa

De stijging van de operationele kasstroom is het gevolg van de stijging van de productie in 2013. Door een veranderd inzicht ten aanzien van activering voor Justis is de investeringskasstroom en de beroep op de leenfaciliteit vervallen.

Tabel 10.5.5 Overzicht doelmatigheidsindicatoren per 31 december 2013

				Realisatie	Begroting	Verschil
	2010	2011	2012	2013	2013	2013
Dienst Justis – totaal:						
FTE – totaal (intern personeel)	234,0	237,5	233,0	245,2	245,0	0,2
Saldo van baten en lasten in %	– 3,0%	1,0%	1,6%	16,9%	0,0%	16,9%
Per product						
Risicomeldingen (voorheen HTR)	n.v.t.					
Volume		10	822	1.342	750	592
Kostprijs (x € 1)						–
		109.337,46	3.725,79	2.554,12	7.609,84	5.055,72
Omzet (p*q) (x € 1.000)		1.093	3.063	3.428	5.707	– 2.279
Doorlooptijd:		n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
TIV (voorheen VIV)	n.v.t.				n.v.t.	
Volume		25.417	490	817		817
Kostprijs (x € 1)		26,44	2.235,77	1.577,49		1.577,49
Omzet (p*q) (x € 1.000)		672	1.096	1.289		1.289
Doorlooptijd: verstrekking A binnen 3 dagen				87%		
Doorlooptijd: verstrekking B binnen 4 weken				59%		
Doorlooptijd: verstrekking C tussen 6 weken en 4 maanden				74%		
GSR (Garantstellingsregeling Curatoren)						
Volume	485	654	690	748	750	– 2
Kostprijs (x € 1)	675,49	852,22	759,00	785,10	583,63	201,47
Omzet (p*q) (x € 1.000)	328	557	524	587	436	151
Doorlooptijd: positieve beslissingen in 4 weken	95%	90%	84%	83%	95%	– 12%
Doorlooptijd: negatieve beslissingen in 8 weken	86%	71%	100%	61%	95%	– 34%
BIBOB (Bevordering Integriteitsbeoordeling door het Openbaar Bestuur)						
Volume	232	240	280	285	345	– 60
Kostprijs (x € 1)	19.105,65	18.755,86	17.443,26	18.521,86	15.690,14	2.831,72
Omzet (p*q) (x € 1.000)	4.433	4.501	4.884	5.279	5.413	– 134
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	52%	68%	45%	33%	60%	– 27%
Doorlooptijd: % binnen 12 weken				57%	90%	– 33%
Verklaring omtrent het gedrag (VOG NP)						
Volume	490.721	537.386	557.184	739.544	521.800	217.744
Kostprijs (x € 1)	16,41	18,01	16,35	13,38	18,51	– 5,13
Omzet (p*q) (x € 1.000)	8.053	9.675	9.112	9.896	9.657	239
Doorlooptijd: % binnen 4 weken	100%	100%	100%	99%	95%	4%
Doorlooptijd: % binnen 8 weken na VTW	74%	85%	64%	67%	90%	– 23%
Verklaring omtrent het gedrag (VOG RP)						
Volume	7.252	5.689	9.084	5.749	5.200	549
Kostprijs (x € 1)						–
	142,17	134,32	89,71	46,09	167,05	120,96
Omzet (p*q) (x € 1.000)	1.031	764	815	265	869	– 604
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	99%	100%	100%	97%	95%	2%
Doorlooptijd: % binnen 12 weken na VTW	83%	100%	100%	100%	95%	5%
GVA	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.
Volume				4.000		
Kostprijs (x € 1)				119,54		
Omzet (p*q) (x € 1.000)				478		
Omzet (p*q) (x € 1.000) – NVT				616		
Doorlooptijd: % afgifte GVA binnen 8 weken				99%		
Doorlooptijd: % afgewezen GVA binnen 12 weken				50%		
Naamswijziging (NM)						
Volume	2.686	2.247	2.228	1.757	2.250	– 493
Kostprijs (x € 1)	532,50	646,29	649,89	736,31	638,38	97,93

Agentschapsparagrafen

				Realisatie	Begroting	Verschil
	2010	2011	2012	2013	2013	2013
Omzet (p*q) (x € 1.000)	1.430	1.452	1.448	1.294	1.436	- 142
Doorlooptijd: % binnen 20 weken	94%	83%	53%	92%	95%	- 3%
WWM (Wet Wapens en Munitie) beroepen						
Volume	130	103	120	230	100	130
Kostprijs (x € 1)	6.679,16	7.064,20	8.670,20	4.922,29	7.604,00	2.681,71
Omzet (p*q) (x € 1.000)	868	728	1.040	1.132	760	372
Doorlooptijd: % binnen 26 weken	12%	51%	35%	54%	70%	- 16%
WWM (Wet Wapens en Munitie) ontheffingen						
Volume	250	277	225	350	245	105
Kostprijs (x € 1)	436,57	347,70	1.644,37	690,90	424,48	266,42
Omzet (p*q) (x € 1.000)	109	96	370	242	104	138
Doorlooptijd: % binnen 12 weken	89%	82%	73%	76%	95%	- 19%
BOA (Buitengewone opsporingsambtenaren)						
Volume	8.205	8.714	7.209	6.965	7000	- 35
Kostprijs (x € 1)	116,88	139,37	138,93	114,60	139,07	- 24,47
Omzet (p*q) (x € 1.000)	959	1.214	1.002	798	974	- 176
Doorlooptijd: % binnen 16 weken (verzoek art. 142)	100%	100%	100%	100%	95%	5%
BOD (Bijzondere opsporingsdienst)	n.v.t.	n.v.t.				
Volume			220	283	340	- 57
Kostprijs (x € 1)			339,42	142,03	59,76	82,27
Omzet (p*q) (x € 1.000)			75	40	20	20
Doorlooptijd: % binnen 8 weken			100%	100%	95%	5%
BOA categoriale besluiten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.			
Volume				86	80	6
Kostprijs (x € 1)				1.617,89	214,90	1402,99
Omzet (p*q) (x € 1.000)				139	17	122
Doorlooptijd: % binnen 16 weken				100%	95%	5%
WBPR ondernemingen						
Volume	747	649	678	884	750	134
Kostprijs (x € 1)						-
	919,54	824,67	1.016,59	792,37	927,03	134,66
Omzet (p*q) (x € 1.000)	687	535	689	700	695	5
Doorlooptijd: % verlening / verlenging binnen 13 weken	92%	84%	82%	90%	95%	- 5%
WBPR leidinggevend						
Volume	-	893	887	1.223	1.135	88
Kostprijs (x € 1)	312,40	361,99	525,08	290,94	291,81	- 0,87
Omzet (p*q) (x € 1.000)	324	323	466	356	331	25
Doorlooptijd: % toestemming leidinggevende. binnen 8 weken	93%	83%	78%	70%	95%	- 25%
WBP (Wet bescherming persoonsgegevens)						
Volume	133	140	49	16	130	- 114
Kostprijs (x € 1)	320,06	298,63	1.455,17	2.125,60	325,84	1799,76
Omzet (p*q) (x € 1.000)	43	42	71	34	42	- 8
Doorlooptijd: % binnen 8 weken	n.v.t.	88%	66%	100%	95%	5%
EG- verklaringen						
Volume	65	32	35	38	30	8
Kostprijs (x € 1)						-
	654,89	1.214,93	2.037,24	894,99	1.411,97	516,98
Omzet (p*q) (x € 1.000)	43	39	71	34	42	- 8
Doorlooptijd: % binnen 16 weken	56%	94%	89%		95%	- 95%
Doorlooptijd: % binnen 3 maanden				87%		
Gratie						
Volume	2.193	2.091	2.228	1.704	2.100	- 396

				Realisatie	Begroting	Vershil
	2010	2011	2012	2013	2013	2013
Kostprijs (x € 1)	629,39	516,68	514,25	576,78	499,54	77,24
Omzet (p*q) (x € 1.000)	1.380	1.080	1.146	983	1.049	- 66
Doorlooptijd:binnen 6 maanden	96%	89%	77%	86%	95%	- 9%

Toelichting

De hoge realisatie van het aantal tussentijdse risicomeldingen in 2013 is het gevolg van een aangepaste afstelling van het systeem in de automatische analyse. De toename van het aantal VOG- afgiftes hangt samen met de nulmeting voor de continue screening in de kinderopvang (circa 120.000 extra aanvragen) en een stijging van de reguliere aanvragen. Het hogere aantal administratieve beroepen inzake de Wet wapens en munitie is terug te voeren op het schietincident in Alphen aan de Rijn in 2011. De achterstand die hierdoor ontstond is in 2013 volledig weggewerkt en er zijn maatregelen genomen om achterstanden in de toekomst te voorkomen.

Een overall beeld van de kostprijzen is dat de producten waar een lagere productie voor was dan geraamd, de kostprijzen zijn gestegen en producten met een hogere productie een lagere kostprijs hebben gerealiseerd. De algemene kosten blijven op een vooraf vastgesteld percentage toegerekend worden aan de producten. De kostprijs van een aantal producten, zoals WWM ontheffingen, BOD en WBP, laten een extreme fluctuatie zien. Een kleine verschuiving in aantallen of benodigde capaciteit zorgt voor een groot verschil ten opzichte van de begroting. Justis heeft in 2013 fors geïnvesteerd in het realiseren van (wettelijke) doorlooptijden. Dit heeft geleid tot een forse verbetering van de doorlooptijden in de tweede helft van 2013. In het begin van 2013 heeft Justis te maken gehad met achterstanden bij de producten WWM, WPBR en BIBOB adviezen. Hierdoor zijn de gemiddelde percentages van doorlooptijden over het gehele jaar genomen relatief laag. Deze achterstanden zijn inmiddels volledig weggewerkt.

De doorlooptijden van de afgifte VOG NP na voornemen tot weigering (VTW) waren in het begin van 2013 laag als gevolg van een nieuwe release van het COVOG systeem wat een aantal storingen veroorzaakte. Inmiddels zijn deze zaken opgelost en zijn de doorlooptijden in de laatste maanden van 2013 verbeterd.

10.6 Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT (GDI)

Tabel 10.6.1 Staat van baten en lasten per 31 december 2013
x € 1.000

	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie 2013	Verschil realisatie versus begroting	Realisatie 2012
Baten				
Omzet moederdepartement	38.868	62.721	23.853	43.691
Omzet overige departementen	1.276	1.437	161	6.278
Omzet derden	0	0	0	0
Rentebaten	0	0	0	0
Vrijval uit voorzieningen	0	43	43	0
Bijzondere baten	0	1.745	1.745	2.472
Totaal baten	40.144	65.946	25.802	52.441
Lasten				
Apparaatskosten	35.407	57.416	22.009	47.624
* Personele kosten	23.693	40.785	17.092	31.713
– waarvan eigen personeel	15.502	13.832	– 998	12.732
– waarvan externe inhuur	8.190	25.629	13.404	18.099
* Materiële kosten	11.714	16.631	4.917	15.911
– waarvan ICT	7.472	10.718	3.246	10.718
Afschrijvingskosten	4.541	4.833	292	3.274
* Materieel	4.541	4.833	292	3.274
* Immaterieel	0	0	0	0
Overige lasten	0	756	756	2.917
* Dotaties voorzieningen	0	0	0	0
* Rentelasten	196	58	– 138	205
* Bijzondere lasten	0	698	698	2.712
Totaal lasten	40.144	63.005	22.611	53.815
Saldo van baten en lasten	0	2.941	2.941	– 1.374

Toelichting exploitatie 2013

Baten

De opbrengst op beheer is toegenomen door nieuwe opdrachten (zoals SAP-beheer voor IND/DT&V, Management systeem voor Justis), door afronding van projecten 2012 die in 2013 als beheer zijn gecontinueerd (zoals Leonardo, beheer nieuwbouw VenJ/BZK) en uitbreiding van bestaande beheeropdrachten (zoals werkplekdiensten bestuursdepartement – o.a. door intensivering gebruik mobile devices-, SIMS, DigiJust en CMS).

Daarnaast is de omzet aan projecten ruim drie keer zo hoog als begroot. Een aantal grote projecten zijn: ICT-nieuwbouw fase 2, Verbeterplan financieel beheer VenJ, verdere implementatie DWR, verhuizing infrastructuur SDH naar de nieuwe locatie, NSS 2014.

De bijzondere baten zijn het gevolg van de vrijval van lasten en voorzieningen uit voorgaande jaren.

Lasten

hogere lasten zijn het gevolg van de extra personele en materiele kosten vanwege de toegenomen dienstverlening. Sprake is van meer inhuur vanwege de piek in de capaciteitsvraag door o.a. de ICT projecten voor de Nieuwbouw, de verdere ontwikkeling van Leonardo en het Verbetertraject Financieel Beheer.

De bijzondere lasten betreffen correcties op vorderingen uit voorgaande jaren en in 2013 ontvangen facturen met betrekking tot 2012 die niet waren voorzien.

Saldo Baten en Lasten

Het onverdeelde resultaat van 2013 komt uit op een saldo van € 2,9 miljoen. Oorzaken zijn divers: o.a. vrijval voorziening debiteuren door de terugloop van oude posten, meer geleverde capaciteit (uren) waardoor meer overheaddekking, meer afschrijvingskosten door versnelde vervangingsinvesteringen werkplek hardware

Het eigen vermogen van GDI per 31-12-2012 is € 0,18 miljoen. Na verwerking van het resultaat komt het eigen vermogen uit op € 3,1 miljoen. Het 5% plafond voor de omvang van het eigen vermogen is € 2,6 miljoen, op basis van de gemiddelde omzet van de afgelopen drie jaar.

Tabel 10.6.2. Balans per 31 december 2013
x € 1.000

	Balans 2013	Balans 2012
Activa		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	11.148	9.114
* Grond en gebouwen	28	45
* Installaties en inventaris	173	201
* Overige materiële vaste activa	10.947	8.868
Voorraden	0	0
Debiteuren	3.915	3.098
Nog te ontvangen bedragen	8.559	373
Liquide middelen	2.715	8.773
Totaal activa	26.337	21.358
Passiva		
Eigen vermogen	3.119	178
* Exploitatiereserve	178	1.552
* Verplichte reserves	0	0
* Onverdeeld resultaat	2.941	- 1.374
Voorzieningen	7	93
Leningen bij het Ministerie van Financiën	8.378	7.855
Crediteuren	6.445	2.732
Nog te betalen	8.388	10.500
Totaal Passiva	26.337	21.358

Tabel 10.6.3. Voorzieningen 2013
x € 1.000

Omschrijving	Stand per 01-01-2013	Vrijval in 2013	Dotatie in 2013	Onttrekking in 2013	Stand per 31-12-2013
FPU-plus	93	43	0	43	7

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft voor de rijksdiensten de mogelijkheid geschapen aan medewerkers die daarvoor in aanmerking komen een FPU-plus arrangement aan te bieden. De onttrekkingen betreffen uitbetalingen aan ex-medewerkers die gebruik maken van deze regeling. De vrijval is het gevolg van een herberekening van de nog uit te betalen bedragen in 2014.

Eigen vermogen 2013

Onderstaand overzicht toont de ontwikkeling van het eigen vermogen in relatie tot de gemiddelde omzet over de afgelopen 3 jaren:

Jaar	Omzet (x € 1.000)	Eigen vermogen (x € 1.000)	%
2013	65.946	3.119	5
2012	52.441	178	0
2011	38.621	1.552	4

Tabel 10.6.4. Resultaat 2013

Omschrijving	Exploitatie reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand 1/1/2013	1.552	– 1.374	178
+ Toevoeging door moederdepartement	0	0	0
– /- Storting aan moederdepartement	0	0	0
+ Exploitatieresultaat 2012	– 1.374	1.374	0
+/- Onverdeeld resultaat 2013	0	2.941	2.941
Stand 31/12/2013	178	2.941	3.119

Onderstaand overzicht toont de (inter)departementale vorderingen en schulden per 31 december 2013.

Tabel 10.6.5. Vorderingen en schulden per 31 december 2013 x € 1.000

	Ministerie VenJ	Overige Ministeries	Agent- schappen VenJ	Agent- schappen overige Ministeries
Debiteuren	1.089	315	45	2.467
Nog te ontvangen	6.890	– 196	1.865	– 668
Liquide Middelen		2.715		
Crediteuren	– 87	– 80	– 432	– 1.999
Nog te betalen	– 2.543	– 515	– 369	– 175
	5.349	2.239	1.109	– 375

Tabel 10.6.6. Kasstroomoverzicht 2013 x € 1.000				
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie versus begroting
1	Rekening courant RHB 1 januari 2013 + stand depositorekeningen	6.283	8.772	2.489
2	Totaal operationele kasstroom	4.235	287	- 3.948
	Totaal investeringen (-/-)	- 1.200	- 6.867	- 5.667
	Totaal boekwaarde desinvestering (+)	0	0	0
3.	Totaal investeringskosten	- 1.200	- 6.867	- 5.667
	Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)		0	0
	Eenmalige storting door moederdepartement (+)		0	0
	Aflossing op leningen (-/-)	- 5.460	- 3.077	2.383
	Beroep op leenfaciliteit (+)	1.200	3.600	2.400
4	Totaal financieringskasstroom	- 4.260	523	4.783
5	Rekening courant RHB 31 december 2013 + stand depositorekeningen ¹ (=1+2+3+4)	5.058	2.715	- 2.343

¹ maximale roodstand € 0,5 miljoen

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom is als volgt opgebouwd:

x € 1.000	
Saldo baten en lasten	2.941
+ Afschrijvingen	4.833
+/- Mutatie voorzieningen	- 86
+/- Mutaties werkkapitaal	- 7.402
Operationele kasstroom 287	
Toelichting op de verschillen groter dan 10%	
Operationele kasstroom:	
* Resultaat 2013	2,9 mln
* Toename kortlopende vorderingen	9,7 mln
* Afname kortlopende schulden	- 1,7 mln
* Meer afschrijvingskosten	0,3 mln

Investeringskosten:

Het totaal aan investeringskosten wijkt af omdat voor de financiering van de inrichtingskosten van de Nieuwbouw is afgesproken dat GDI de infrastructuurinvesteringen voor haar rekening neemt en deze verrekent met beide departementen.

Tabel 10.6.7 Investeringsstroom (x € 1.000)				
Klasse	Aanvraag 2013	Realisatie 2013	Verschil 2013	Toelichting afwijking investering / begroting
Verbouwing	0	0	0	
Meubilair	0	0	0	
Installaties	0	0	0	
Kantoormachines	0	0	0	
Audio-visuele middelen	0	2	2	
Overige inventaris	0	29	29	
Werkplek HW	1.200	3.882	2.682	Vervroegde vervanging i.v.m. nieuwbouw
Netwerk	0	325	325	Deel investeringen direct t.l.v. opdrachtgever gegaan
Techn. Infr. SW	0	110	110	
Licenties	0	0	0	
Techn. Infr. HW	0	1.575	1.575	Inhaal investeringen
Informatiesystemen	0	0	0	
Werkplek SW	0	944	944	Vervroegde vervanging i.v.m. nieuwbouw
	1.200	6.867	5.667	

Tabel 10.6.8 Doelmatigheid 2013					
	2011	2012	Realisatie 2013	Begroting 2013	Verschil 2013
GDI-totaal					
FTE-totaal	178,5	189,7	195,7	203,3	- 7,6
Aantal externen in fte	59	31,3	165	51	114
Aantal externen in % van totale fte's	25%	14%	46%	19%	27%
Saldo baten en lasten in % van totale baten	- 1,1%	- 2,6%	4,46%	0%	4,46%
Omzet:					
Omzet totaal (x € 1.000)	38.621	49.969	64.201	40.144	24.057
Omzet beheer (x € 1.000)	28.941	29.942	37.040	32.473	4.567
Omzet projecten (x € 1.000)	9.680	20.027	27.118	7.671	19.447
Tarieven:					
Gemiddeld uurtarief in €	NB	109	100	103	- 3
Gemiddeld tarief werkplekdiensten (ongewogen) (index = 2010)	100	NB	NB		
Gemiddeld tarief infrastructuurcomponenten (ongewogen) (index = 2010)	75	NB	NB		
Benchmark ten opzichte van vergelijkbare ICT-organisaties	NB	4%	- 1,1%	2%	3,1%
Kwaliteitsindicatoren:					
Beschikbaarheid systemen	99,98%	99,9%	99,9%	98%	1,9%
Betrouwbaarheid dienstverlening	95,8	94,3%	93,5%	95%	- 1,5%
Klanttevredenheid	8	6,4	NB	7	NB

Doelmatigheid

GDI streeft als baten-lastendienst naar een doelmatige dienstverlening, maar is gehouden aan de randvoorwaarden en eisen die Rijksbreed, door het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de opdrachtgevers worden gesteld aan de dienstverlening. Dit betreft bijvoorbeeld beveiligingseisen en het gebruik van netwerkvoorzieningen. Hieronder een korte toelichting op de kengetallen:

- Bezetting in aantal FTE is het gemiddelde over 2013, exclusief stagiaires. Vanwege de groei van de dienstverlening is in 2012 de

- toegestane formatie uitgebreid naar 203,3 FTE met als doel extra inhuur te beperken.
- Aantal externen is fors hoger als gevolg van grote capaciteitsvraag voor (klant)projecten
  - Baten-lasten saldo in 2013 is 4,46% op de totale baten.
  - Totale omzet is 38% hoger door extra projecten.
  - Omzet aan beheerdiensten is 20% hoger dan begroot.
  - Omzet aan projecten is ruim drie keer zo hoog als begroot, door een aantal grote meerjarige projecten zoals de inrichting van de ICT infrastructuur in de Nieuwbouw.
  - Gemiddeld uurtarief 2013: € 100 t.o.v. begroot in jaarplan € 103 als gevolg van meer productieve uren dan begroot.
  - Gemiddeld tarief voor werkplekproducten en infrastructuurproducten 2013: over 2013 (nog) niet te berekenen.
  - Benchmark: in 2013 is een benchmark op de uurtarieven 2013 uitgevoerd. Uit deze meting in 2013 blijkt dat GDI op het gemiddelde uurtarief slechts 1,1% duurder is dan de markt. Daarmee zijn de uurtarieven van GDI marktconform.
  - De beschikbaarheid van de systemen tijdens de afgesproken openings-tijden is conform de hoge norm van 99,9%.
  - De betrouwbaarheid van de dienstverlening betreft de mate waarin de afgesproken serviceniveaus worden gehaald; dit is net onder de gestelde norm van 95%.
  - In 2013 is geen klanttevredenheid gemeten vanwege de transitie-activiteiten voor de overgang van GDI naar SSC ICT Haaglanden pijler 2 van BZK/DGOBR

11. DEPARTEMENTALE SALDIBALANS

Saldibalans per 31 december 2013 van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (Bedragen x € 1.000)

De saldibalans per 31 december 2013 geeft de financiële posten weer die bij de afsluiting van de begrotingsboekhouding aan het einde van 2013 bestonden en meegenomen worden naar volgende begrotingsjaren.

Tabel 11.1 Saldibalans							
Activa				Passiva			
		31-12-2013	31-12-2012			31-12-2013	31-12-2012
1)	Uitgaven ten laste van de begroting	12.383.254	11.467.323	2)	Ontvangsten ten gunste van de begroting	1.465.289	1.320.279
3)	Liquide middelen	358	494				
4)	Rekening-courant RHB (inzake Asielreserve)	44.374	0	4a)	Rekeningcourant RHB	10.426.128	9.794.086
6)	Uitgaven buiten begrotingsverband (=intra-comptabele vorderingen)	17.663	12.880	5)	Begrotingsreserve Asiel	44.374	
				7)	Ontvangsten buiten begrotingsverband (=intra-comptabele schulden)	509.858	366.332
8)	Kas-transverschillen	0	0				
	subtotaal	12.445.649	11.480.697		subtotaal	12.445.649	11.480.697
9)	Openstaande rechten	0	0	9a)	Tegenrekening openstaande rechten	0	0
10)	Extra-comptabele vorderingen	1.075.946	951.004	10a)	Tegenrekening extra-comptabele vorderingen	1.075.946	951.004
11a)	Tegenrekening extra-comptabele schulden	0	0	11)	Extra-comptabele schulden	0	0
12)	Voorschotten	6.569.628	6.767.295	12a)	Tegenrekening voorschotten	6.569.628	6.767.295
13a)	Tegenrekening garantie-verplichtingen	2.709.618	1.831.857	13)	Garantieverplichtingen	2.709.618	1.831.857
14a)	Tegenrekening openstaande verplichtingen	1.003.351	5.875.596	14)	Openstaande verplichtingen	1.003.351	5.875.596
15)	Deelnemingen	0	0	15a)	Tegenrekening deelnemingen	0	0
	Totaal	23.804.192	26.906.449		Totaal	23.804.192	26.906.449

Hieronder worden de onderdelen van de saldibalans nader toegelicht. De cijfers die tussen haken achter de tabeltitels staan, verwijzen naar de betreffende post op de saldibalans.

Tabel 11.2 begrotingsuitgaven (1) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Uitgaven ten laste van de begroting 2012		11.467.323
Uitgaven ten laste van de begroting 2013	12.383.254	
Totaal	12.383.254	11.467.323

Tabel 11.3 begrotingsontvangsten (2) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Ontvangsten ten gunste van de begroting 2012		1.320.279
Ontvangsten ten gunste van de begroting 2013	1.465.289	
Totaal	1.465.289	1.320.279

Onder de post uitgaven en ontvangsten ten laste van de begroting zijn de gerealiseerde begrotingsuitgaven en -ontvangsten van het jaar 2013 opgenomen, met betrekking tot het jaar waarvoor de Rijksrekening nog niet door de Tweede Kamer is goedgekeurd.

De vaststelling van de slotwet 2012 door de Eerste Kamer heeft op 4 februari 2014 – dus na 31 december 2013 – plaatsgevonden. In samenwerking met het Ministerie van Financiën is op grond van artikel 3 van de Regeling Rijksbegrotingsvoorschriften 2014 overeengekomen dat de verrekening tussen het Ministerie van Veiligheid en Justitie en Rijkshoofdboekhouding over 2012 wordt verwerkt in boekjaar 2013.

Tabel 11.4 Liquide middelen (3) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Kas	276	232
ING Bank	57	260
Royal Bank of Scotland	25	2
Saldo liquide middelen	358	494

De post liquide middelen is opgebouwd uit het saldo bij de banken (gebaseerd op het laatste dagafschrift van het jaar 2013) en de contante gelden aanwezig in de kluis van de kasbeheerders.

Tabel 11.5a Rekening Courant RHB inzake Asielreserve (4) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Rekening Courant RHB	44.374	–

De stand van de begrotingsreserve Asiel per 31-12-2012 bedroeg € 9,9 miljoen. Deze is verantwoord in de saldibalans per 31 december 2012 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Tabel 11.5b Rekening Courant RHB (4a) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Rekening Courant RHB	10.426.128	9.794.086

Het saldo van deze post geeft de financiële verhouding met het Ministerie van Financiën weer. Het saldo, € 10.426.128, sluit aan bij het Rekening-courant overzicht van de afdeling Rijkshoofdboekhouding van het

Departementale saldibalans

Ministerie van Financiën. Per 1 januari 2013 is de RC RHB Asielreserve toegevoegd, deze is per 31 december 2013 € 44.374.

Tabel 11.6 Begrotingsreserve Asiel (5) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Begrotingsreserve Asiel	44.374	–

Door de invlechting van de administratie van DG Vreemdelingenzaken van Ministerie BZK naar Ministerie Veiligheid en Justitie per 1 januari 2013 is deze post nieuw ten opzichte van 2012. De stand van de Begrotingsreserve Asiel op 31 december 2012 in de jaarrekening van het Ministerie van BZK was € 9.920.

Tabel 11.7 Uitgaven buiten begrotingsverband (6) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Door te belasten uitgaven	13.518	8.258
Salarisvoorschotten	3.797	3.557
Nog te verantwoorden salarisjournaal	348	996
RC kasbeheerders	0	70
Totaal	17.663	12.881

De uitgaven buiten begrotingsverband worden als volgt gespecificeerd:

Door te belasten uitgaven: Het saldo van deze post wordt gevormd door projecten die door het Ministerie van Veiligheid en Justitie worden uitgevoerd en waarbij de uitgaven en ontvangsten niet binnen hetzelfde jaar worden verantwoord doordat de projectafrekening achteraf op declaratiebasis plaatsvindt.

Salarisvoorschotten: Op deze rekeningen worden de salarisvoorschotten verantwoord die door de decentrale diensten zijn verstrekt na goedkeuring van de salarisadministratie. Het verstrekte voorschot wordt vervolgens op het salaris van de medewerker ingehouden. Eind 2013 zijn er door VenJ acties ondernomen om de voorschotten correct en sneller af te laten rekenen. Deze actie is in 2014 voortgezet en zal leiden tot een lagere stand van de salarisvoorschotten.

Nog te verantwoorden salarisjournaal: Het betreft hier mutaties uit het salarisjournaal waarvan niet duidelijk is ten laste van welke rekening deze dienen te worden verantwoord. Na beoordeling van de salarisadministratie worden deze posten alsnog verwerkt.

Tabel 11.8 Ontvangsten buiten begrotingsverband (7)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
RC-kasbeheerders	–	–
Vooruitontvangen bedragen	63.988	26.756
Af te dragen inhoudingen	42.441	39.572
Tussenrekening liquide middelen CJIB	93.157	24.852
Tussenrekening liquide middelen	3.530	6.111
Af te wikkelen proceskosten	507	2.028
Af te wikkelen OM	92.713	97.410
Conservatoir IBG	191.121	136.744
Gedeponeerde geldsommen	7.864	9.204
Nog te betalen premies	14.536	23.655
Totaal	509.858	366.332

Vooruit ontvangen bedragen: Het saldo van deze rekening bestaat voornamelijk uit sociale lasten over de maand december 2013 die bij de agentschappen in rekening zijn gebracht. Deze bedragen zijn in januari 2014 aan de diverse instanties afgedragen. Daarnaast wordt het credit-saldo opgenomen van de EU projecten die door het Ministerie van Veiligheid en Justitie worden uitgevoerd en waarbij de uitgaven en ontvangsten niet in hetzelfde jaar worden verantwoord.

Af te dragen inhoudingen: Op de rekening af te dragen inhoudingen is met name de loonheffing verantwoord, die in de maand december 2013 op de ambtenarensalarissen is ingehouden. In de maand januari 2014 is deze post aan de Belastingdienst afgedragen.

Tussenrekening liquide middelen CJIB: Het saldo betreft voornamelijk ontvangen betalingen op vorderingen die het CJIB voor bestuursorganen incasseert en die nog moeten worden doorgestort. Doorstorting vindt plaats nadat de volledige vordering is voldaan. De stijging ten opzichte van 2012 wordt met name veroorzaakt doordat het CJIB per 2013 ten behoeve van het CVZ beslag kan leggen op de zorgtoeslag via de belastingdienst.

Tussenrekening liquide middelen: Op deze rekening worden ontvangsten verantwoord, waarover op het moment van ontvangst nog geen zekerheid bestaat over de bestemming van het geld.

Af te wikkelen proceskosten: Deze rekening geeft nog met partijen af te wikkelen proceskosten weer.

Af te wikkelen OM: Bedragen die in het kader van het «vrijlaten op borgtocht» van een verdachte zijn ontvangen, worden op deze rekening verantwoord. Daarnaast wordt deze rekening gecrediteerd voor de gelden die in beslag genomen zijn. De uiteindelijke bestemming van de gelden wordt bepaald door een uitspraak van de rechter in de desbetreffende zaak of door het Openbaar Ministerie. Een dergelijke beslissing kan leiden tot geheel of gedeeltelijke teruggave of verbeurdverklaring van het in beslag genomen geld.

Conservatoir In Beslaggenomen Gelden (IBG): Het creditsaldo op deze rekening wordt gevormd door de gelden waarop in het kader van ontnemingsmaatregelen conservatoir beslag is gelegd.

Departementale saldibalans

Gedeponeerde geldsommen: Betreft ontvangsten van partijen in rechtszaken waarvan de rechter een deskundigenonderzoek heeft gelast. De kosten van het deskundigenonderzoek worden hiermee gefinancierd.

Nog te betalen premies: Deze premies zijn afkomstig uit het salaris-journaal van december 2013 en zijn in januari 2014 betaalbaar gesteld.

Tabel 11.9 Extra-comptabele vorderingen (10 en 10a) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Vorderingen binnen begrotingsverband	1.075.946	951.004
Totaal	1.075.946	951.004

Tabel 11.10 Extra-comptabele vorderingen onderscheiden naar organisatieonderdeel (10 en 10a) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Bestuursdepartement inc. vord ex. personeel	6.281	6.193
Kinderbescherming	380	450
Rechtspleging	25.075	10.646
DT&V	715	0
CJIB	1.043.495	933.716
Totaal	1.075.946	951.004

Tabel 11.11 Extra-comptabele vorderingen ingedeeld naar aard (10 en 10a) Bedragen x € 1.000		
	2013	2012
Salarisvorderingen op ex-personeel	2.782	2.564
Strafrechtelijke boetes (STRABIS)	85.715	96.841
Sancties (wet Mulder)	586.549	497.076
Vorderingen opgelegde ontnemingsmaatregelen	371.231	339.798
Overige debiteuren	29.669	14.725
Totaal	1.075.946	951.004

De hogere stand vorderingen CJIB wordt verklaard door de volgende factoren:

- de verdere toename in 2013 van het aantal opgelegde Wahv-zaken (van 9,3 miljoen naar 10,5 miljoen uitgestroomde zaken);
- de beleidsmatige inzet om de inning op ontnemingsmaatregelen zo hoog mogelijk te krijgen door minder op korte termijn, maar vooral op langere termijn (10 jaar) in te zetten. Zaken worden dus later «oninbaar» verklaard en daarmee staan de vorderingen langer open;
- de doorwerking van de «verMuldering» van 30WAM-zaken 2012 en nieuwe zaken 2013. Dit betreft zaken met een relatief hoge bekeuring, en een lager inningspercentage. De 30-WAM zaken hebben betrekking op het onverzekerd besturen van een motorvoertuig. Het inningspercentage van deze zaken is veel lager dan de «normale» WAHV-sancties.

Alle extra-comptabele vorderingen zijn direct opeisbaar.

Departementale saldibalans

Tabel 11.12 Tegenrekening extra-comptabele vorderingen (10a)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Tegenrekening extra-comptabele vorderingen	1.075.946	951.004
Totaal	1.075.946	951.004

Tabel 11.13 Voorschotten (12)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Voorschotten gesubsidieerde instellingen	6.511.873	6.697.271
Overige voorschotten	57.755	70.024
Totaal voorschotten	6.569.628	6.767.295

Tabel 11.14 Ouderdom van voorschotten (12)
Bedragen x € 1.000

Jaar	subsidies	Overige voorschotten
< 2009	556	77
2009	14.022	137
2010	24.356	24
2011	29.100	3.139
2012	89.669	435
2013	6.354.170	53.943
Totaal	6.511.873	57.755

Tabel 11.15 Tegenrekening voorschotten (12a)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Tegenrekening voorschotten	6.569.628	6.767.295

Tabel 11.16 Afgerekende en afgeboekte voorschotten naar ouderdom en beleidsthema
Bedragen x € 1.000

	2011 en eerder	2012	2013	Totaal
Beleidsthema				
Politieregio's, VTSPN, KLPD en Politieacademie	396.673	4.589.197	12.425	4.998.295
Rechtsbestel (o.a. Raden Voor Rechtsbijstand)	21.669	530.238	2.378	554.285
Reclassering (o.a. SRN, SVG, Leger des Heils)	671	239.012	36.928	276.611
Jeugd (o.a. Halt, NIDOS, SAV)	2.330	51.022	779	54.131
Slachtofferhulp (o.a. SHN, SIB, Comensha)	542	22.317	0	22.859
NIFV	11.826	26.293	0	38.119
Regionale en Landelijke Informatie -en Expertisecentra	34.339	32.284	5.406	72.029
Vreemdelingenzaken			371.057	371.057
Overig (inclusief kleine voorschotten)	12.614	11.692		24.306
Totaal	480.664	5.502.055	428.973	6.411.692

Overeenkomstig de subsidievoorschriften dienen de gesubsidieerde instellingen binnen dertien weken na afloop van het boekjaar een door een registeraccountant gecertificeerde jaarrekening bij het Ministerie van

Veiligheid en Justitie in te dienen. Na controle en akkoordbevinding van de stukken wordt de subsidie definitief vastgesteld en vindt verrekening met de verstrekte voorschotten plaats. Indien in afwijking van de wens van een gesubsidieerde instelling een of meerdere posten uit de jaarrekening niet subsidiabel worden verklaard, vindt overleg met betrokkenen plaats, alvorens tot vaststelling van de exploitatiesubsidie wordt overgegaan. Bij de overige voorschotten bestaat het saldo voornamelijk uit betalingen waarbij de bijbehorende prestatie op het moment van de betaling nog niet is verricht.

Per 1 januari 2013 zijn de openstaande voorschotten van DG Vreemdelingenzaken opgenomen in de administratie van VenJ voor een bedrag van € 666 mln. In 2013 is het saldo aan openstaande voorschotten afgenomen doordat alle openstaande voorschotten zijn beoordeeld of deze nog terecht open stonden. Deze actie heeft geleid tot vaststelling en afboeking van oude voorschotten.

Tabel 11.17 Tegenrekening garantieverplichting (13a)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Tegenrekening garantieverplichtingen	2.709.618	1.831.857

Tabel 11.18 Garantieverplichting (13)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Garantieverplichtingen	2.709.618	1.831.857

Onder de post garantieverplichtingen in de saldibalans worden de bedragen opgenomen die de hoofdsommen vormen van de garanties. Een verleende garantie wordt gezien als een verplichting en moet op dezelfde manier in de administratie worden verwerkt. Er is dus geen verschil in de registratie van garantieverplichtingen en andersoortige verplichtingen. Een verschil tussen een garantie en een andere verplichting is wel dat de hoofdsom van een garantie veelal niet of slechts gedeeltelijk tot uitbetaling zal leiden.

In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn de garantieverplichtingen van DJI die via de leenfaciliteit van het Ministerie van Financiën lopen opgenomen.

Voor de indeling naar aard van verplichtingen wordt verwezen naar het overzicht aan het eind van hoofdstuk 3 «Beleidsprioriteiten».

Tabel 11.19 Openstaande verplichtingen (14)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Openstaande verplichtingen	1.003.351	5.875.596

Tabel 11.20 Tegenrekening openstaande verplichtingen (14a)
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Openstaande verplichtingen	1.003.351	5.875.596

Tabel 11.21 Verloopstaat verplichtingen
Bedragen x € 1.000

	2013	2012
Openstaande verplichtingen per 31 december 2012		5.875.596
Invlechting DG Vreemdelingenzaken 1 januari 2013		586.972
Correctie verantwoording 1 januari 2013		- 3.804
Openstaande verplichtingen per 1 januari 2013		6.458.764
Aangegane verplichtingen in 2013	6.927.841	
Tot betaling gekomen in 2013	12.383.254	
Openstaande verplichtingen per 31 december 2013		1.003.351

Tabel 11.22 Tegenrekening openstaande verplichtingen naar (beleids)artikel (14)
Bedragen x € 1.000

Art	Omschrijving	
31	Nationale Politie	8.138
32	Rechtspleging en rechtsbijstand	794
33	Veiligheid en criminaliteitsbestrijding	30.132
34	Sanctietoepassing	254.102
35	Jeugd	381.467
36	Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid	220.564
37	Vreemdelingen	7.827
91	Apparaat Kerndepartement	100.327
92	Nominaal en onvoorzien	0
93	Geheim	0
Totaal aangegane verplichtingen die nog niet tot uitgaven hebben geleid		1.003.351

De verplichtingenstand 31 december 2012 in de jaarrekening 2012 is extracomptabel opgesteld. Deze stand is met terugwerkende kracht gecorrigeerd met € 3,8 mln vanwege ontbrekende verplichtingen. Daarnaast zijn de verplichtingen van DG Vreemdelingenzaken per 1 januari 2013 in de administratie van VenJ opgenomen. Hierdoor nam het saldo openstaande verplichtingen per 1 januari 2013 met € 586,9 mln toe.

De stand openstaande verplichtingen aan het einde van 2013 is fors lager dan 2012. De afname is te verklaren door nieuwe voorschriften ten aanzien van het op uniforme wijze van registreren van verplichtingen aan VenJ-onderdelen zoals agentschappen en de Nationale Politie. De verplichtingen van VenJ worden nu geregistreerd in het jaar van kasbetaling conform de Aanwijzingsregeling verplichtingen=kas rijks-overheid 2010.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Raad voor Rechtsbijstand

De Raad voor Rechtsbijstand heeft een vordering van € 216,5 miljoen (stand 31 december 2013) op het Ministerie van Veiligheid en Justitie die samenhangt met de verplichting in haar balans voor het deel van de afgegeven toevoegingen dat nog niet is vastgesteld.

Vordering inzake vakantiegelden Raad voor de rechtspraak

De Raad voor de rechtspraak heeft sinds het boekjaar 2005 een vordering op het Ministerie inzake de financiering van de te betalen vakantiegelden en sociale lasten. Bij het inwerking treden van het baten-lastenstelsel per 1 januari 2005 is overeengekomen dat ter financiering van deze verplichting op de openingsbalans van de Rvdr een separate vordering wordt opgenomen en door het Ministerie van Veiligheid en Justitie geen aflossing op deze vordering plaatsvindt. Het betreft hier louter een boekhoudkundige vordering. De vordering bedraagt € 21,1 miljoen.

Bestuursakkoord Jeugdzorg

Dit betreft een overheveling van middelen, à € 337 miljoen, in het kader van de decentralisatie naar gemeenten. Het betreft de middelen voor jeugdbescherming en -reclassering waarvoor de uitvoerende verantwoordelijkheid, in het kader van decentralisering van de zorg, vanaf 2015 in handen van de gemeenten ligt.

Convenant Forensische Zorg

Het budget voor forensische zorg wordt in de komende jaren teruggebracht van € 725 miljoen tot € 602 miljoen vanaf 2017. De maatregelen die hieraan invulling geven zijn vastgelegd in een convenant van het Ministerie van Veiligheid en Justitie met GGZ Nederland en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland. Dit is afgesloten op 3 april 2013 in het kader van het Masterplan DJI 2013–2018.

OVA-convenant

In het convenant Overheidsbijdrage in Arbeidskostenontwikkeling (OVA) is afgesproken dat de overheid haar bijdrage voor de loonontwikkeling in de zorgsector jaarlijks indexeert met de gemiddelde ontwikkeling van de lonen in de markt.

12. TOPINKOMENS

Op grond van artikel 4.1 en artikel 4.2 van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Wnt) (Stb. 584) zijn in het eerste overzicht de (gewezen) topfunctionarissen opgenomen van ZBO's zonder rechtspersoonlijkheid ongeacht of hun bezoldiging het WNT-bezoldigingsmaximum heeft overschreden. Voor leden van de Topmanagementgroep wordt verwezen naar het jaarverslag van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Het tweede overzicht geeft informatie over de overige functionarissen waarvan de bezoldiging de WNT-norm heeft overschreden. Dit wettelijke bezoldigingsmaximum is voor 2013 vastgesteld op € 228.599,-.

1. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen										
Naam orgaan of instelling waar functie wordt bekleed	Functie(s)	Aard van de functie(s)	Naam	Beloning	belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Datum aanvang dienstverband In het boekjaar (indien van toepassing)	Datum einde dienstverband in het boekjaar (indien van toepassing)	Omvang dienstverband (in FTE)	Interim Motiverings-overschrijding norm (indien van toepassing)
College Bescherming Persoonsgegevens	Voorzitter college	Topfunctionaris	J. Kohnstamm	136.291	4.780	24.668	1-1-2013	31-12-2013	1	nee
College Bescherming Persoonsgegevens	Lid college	Topfunctionaris	W.B.M. Tomesen	133.065	2.506	24.247	1-1-2013	31-12-2013	1	nee
College Bescherming Persoonsgegevens	Lid college	Topfunctionaris	M.W. McLaggan-van Roon	119.201	0	21.305	1-1-2013	31-12-2013	1	nee
College Bescherming Persoonsgegevens	Directeur	Topfunctionaris	P.J.J. Frencken	93.868	0	16.320	1-1-2013	31-12-2013	1	nee
College Bescherming Persoonsgegevens	Directeur	Topfunctionaris	J. van Eijk	30.056	0	4.624	1-1-2013	1-5-2013	0.86	nee
College voor de rechten van de Mens	directeur	Topfunctionaris	M. Olde Monnikhof	85.746	0	14.707	1-1-2013	31-12-2013	1	nee
College voor de rechten van de Mens	Voorzitter college	Topfunctionaris	L.J.L. Koster	122.585	5.104	21.971	1-1-2013	31-12-2013	1	Nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctionaris	C.M. v. d Bas	101.910	3.122	17.928	1-1-2013	31-12-2013	1	Nee

Topinkomens

Naam orgaan of instelling waar functie wordt bekleed	Functie(s)	Aard van de functie(s)	Naam	Beloning	belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Datum aanvang dienstverband In het boekjaar (indien van toepassing)	Datum einde dienstverband in het boekjaar (indien van toepassing)	Omvang dienstverband (in FTE)	Interim Motiveringsoverschrijding norm (indien van toepassing)
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	P H A van Geel	98.597	3.118	17.928	1-1-2013	31-12-2013	1	Nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	C.M van Eck	75.095	2.556	13.056	1-1-2013	31-12-2013	0,8	Nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	D, Ghidei	80.831	2.556	14.053	1-1-2013	31-12-2013	0,86	Nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	E.J M Hofhuis	93.848	2.556	16.320	1-1-2013	31-12-2013	1	Nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	C.A Goudsmit	75.086	2.556	13.146	1-1-2013	31-12-2013	0,81	nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	D.C Houtzager	74.915	2.556	13.056	1-1-2013	31-12-2013	0,8	nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	J.C.J Dute	69.570	2.556	12.240	1-1-2013	31-12-2013	0,75	nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	K M Buitenweg	36.686	1.278	6.528	1-1-2013	31-12-2013	0,4	nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	J P Loof	36.442	1.278	6.528	1-1-2013	31-12-2013	0,4	nee
College voor de rechten van de Mens	Lid college	Topfunctio- naris	N M C P Jägers	36.488	1.278	6.528	1-1-2013	31-12-2013	0,4	nee
NRGD	directeur	Topfunctio- naris	M.M.A. Smithuis	100.552	0	17.340	1-1-2013	31-12-2013	1	nee
NRGD	Voorzitter college	Topfunctio- naris	J A Coster van Voorhout	44.099	0	0	1-1-2013	31-12-2013	0,4	nee
NRGD	Lid college	Topfunctio- naris	W J M Velings	11.025	0	0	1-1-2013	31-12-2013	0,1	nee
NRGD	Lid college	Topfunctio- naris	W J J van Velzen	11.025	0	0	1-1-2013	31-12-2013	0,1	nee

Topinkomens

Naam orgaan of instelling waar functie wordt bekleed	Functie(s)	Aard van de functie(s)	Naam	Beloning	belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Datum aanvang dienstverband In het boekjaar (indien van toepassing)	Datum einde dienstverband in het boekjaar (indien van toepassing)	Omvang dienstverband (in FTE)	Interim overschrijding norm (indien van toepassing)
NRGD	Lid college	Topfunctio- naris	A J Verheugt	11.025	0	0	1-1-2013	31-12-2013	0,1	nee
NRGD	Lid college	Topfunctio- naris	P J van Koppen	11.025	0	0	1-1-2013	31-12-2013	0,1	nee
NRGD	Lid college	Topfunctio- naris	A P A	11.025	0	0	1-1-2013	31-12-2013	0,1	nee
NRGD	Lid college	Topfunctio- naris	Broeders R A Fibbe	9.187	0	0	1-1-2013	1-11-2013	0,1	nee
NRGD	Lid college	Topfunctio- naris	V Haaren	0	0	0	1-1-2013	31-12-2013	0,1	nee
CvTA	college voorzitter	Topfunctio- naris	J.W. Holtslag	14.970	0	0	1-1-2013	31-12-2013	vacatiegeld	nee
CvTA	Lid college	Topfunctio- naris	H.B van der Veen	30.618	158	0	1-1-2013	31-12-2013	vacatiegeld	nee
CvTA	Lid college	Topfunctio- naris	M Sanders	30.618	0	0	1-1-2013	31-12-2013	vacatiegeld	nee
CvTA	Lid college	Topfunctio- naris	J L R A	30.618	0	0	1-1-2013	31-12-2013	vacatiegeld	nee
CvTA	secre- taris	Topfunctio- naris	Huydecoper H.F.R. van Heemstra	52.872	0	0	1-1-2013	1-12-2013	0,5	ja
CvTA	Directeur	Topfunctio- naris	V.L. Eiff	8.789	0	1.516	1-12-2013	31-12-2013	1	nee

¹ In de vergoedingsregeling is vastgelegd dat een collegelid dat op basis van een andere dienstverhouding binnen VenJ normaal bezoldigd wordt, geen vergoeding ontvangt voor de college-werkzaamheden.

Toelichting: (Gewezen) topfunctionarissen bij het Ministerie van VenJ worden gemeld door BZK. Er zijn evenmin interim-functionarissen op departementale topfuncties geweest die aan de criteria voor melding hebben voldaan.

Overige functionarissen van wie de bezoldiging de norm overschrijdt									
Naam orgaan of instelling waar functie wordt bekleed	Functie(s)	Beloning	Belastbare vaste en Variabele onkostenvergoeding	Werkge- versdeel van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Datum aanvang dienst- verband in het boekjaar (indien van toepassing)	Datum einde dienst- verband in het boekjaar (indien van toepassing)	Omvang dienst- verband (in FTE)	Interim 2	Motiveringover- schrijding norm
DJI	Psychiater	32.371	0	7.072	1-1-2013	31-12-2013	0,11	nee	Vóór 2013 had betrokkene een voltijdsdienstverband. Het dienstverband is per 1-1-13 aangepast naar 0,11 FTE, maar een toelage is ten onrechte niet aangepast. Dit is bij controle ontdekt. Het verschil zal worden teruggevorderd.
DJI	medewerker	262.105	0	16.320	1-5-2013	31-12-2013	1,0	nee	Nabetaling salaris per 2013 met terugwer- kende kracht tot 1-1-2011 op basis van de uitkomst van een bezwarenprocedure
DJI	medewerker	233.983	0	14.670	1-5-2013	31-12-2013	1,0	nee	Nabetaling salaris per 2013 met terugwer- kende kracht tot 1-3-2011 op basis van de uitkomst van een bezwarenprocedure.

Toelichting:

De Minister van BZK heeft bij brief van 27 februari 2014 aan de Tweede Kamer laten weten dat hij een ministeriële regeling over de WNT (inclusief beleidsregels toepassing WNT) heeft opgesteld. In de begeleidende brief is aangegeven dat het niet mogelijk is gebleken een sluitende oplossing te vinden voor de uitvoeringsproblematiek ten aanzien van de vermelding van de gegevens over personen die anders dan op grond van een dienstbetrekking een functie vervullen als niet-topfunctionaris (externe niet-topfunctionarissen). De Minister van BZK heeft daarom voor het verslagjaar 2013 als gedragslijn bepaald dat niet volledig aan de verplichting tot openbaarmaking kan en hoeft te worden voldaan. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft overeenkomstig deze gedragslijn uitvoering gegeven aan de WNT. Dit leidt tot een onzekerheid in de verantwoording vanwege het ontbreken van een praktisch toepasbare normstelling voor dit onderdeel van het WNT-overzicht. De onzekerheid betreft uitsluitend het achterwege laten van de vermelding van de gegevens over externe niet-topfunctionarissen.

Gegeven de aard van de informatie bestaat er een inherente onzekerheid omtrent de volledigheid van dit overzicht. Dit heeft te maken met de inrichting van de financiële systemen en de afhankelijkheid van derden voor wat betreft de aanlevering van de benodigde informatie.

D. BIJLAGEN

13. OVERZICHT TOEZICHTRELATIES ZBO'S EN RWT'S

Overzicht Rechtspersonen met een Wettelijke Taak en Zelfstandige Bestuursorganen (vallend onder Ministerie VenJ).									
	Naam organisatie ¹ (zie * bij toelichting)	RWT	ZBO	Artikel	Financiering van RWT's en ZBO's	Verwijzing (URL-link) naar website RWT/ZBO	Verwijzingen (URL-link) naar toezichtvisies/-arrangementen	Het bestuur en/of accountant verklaart dat de rechtmatigheid op orde is	
					Begrotingsramingen 2013 (x 1.000 euro)	Realisatie-cijfers 2012 (x 1.000 euro)	Tarieven		
1	Bureau Financieel Toezicht, BFT	x		32	6.250	6.250	Er is een toezichtarrangement, kenmerk. 5629628/09/9 van december 2009, Verder heeft de Wet op het notarisambt, in Titel IX. bepalingen over het toezicht over de notarissen en kandidaat-notarissen en de tuchtspraak, alsmede het financiële toezicht.	www.bureaufinancieeltoezicht.nl	v
2	College Bescherming Persoonsgegevens (CBP)	x		32	7.610	7.827	Zelfstandige P&C-cyclus met minimaal twee bestuurlijke overleggen per jaar. Een toezichtarrangement wordt opgesteld.	www.cbppersoonsgegevens.nl	v
3	College van Toezicht Auteursrechten en naburige rechten ²	x		91	n.v.t.	n.v.t.	n.n.b.	www.cvta.nl	n.n.b.

Bijlagen

	Naam organisatie ¹ (zie * bij toelichting)	RWT	ZBO	Artikel	Financiering van RWT's en ZBO's			Verwijzing (URL-link) naar website RWT/ZBO	Verwijzingen (URL-link) naar toezichtvisies/-arrangementen	Het bestuur en/of accountant verklaart dat de rechtmatigheid op orde is
					Begrotingsramingen 2013 (x 1.000 euro)	Realisatiecijfers 2012 (x 1.000 euro)	Premies Tarieven			
4	College voor de Rechten van de mens (CRM)		x	32	6.758	6.113		www.mensenrechten.nl	Het CRM valt onder de kaderwet ZBO's.	v
5	Commissie Schadefonds Gewelddsmisdrijven (SGM)	x	x	34	22.199	19.571		www.schadefonds.nl	n.n.b.	n.n.b.
6	Gerechtsdeurwaarders, cluster ³		x	n.v.t	n.v.t	n.v.t		n.v.t	n.v.t	n.v.t
7	HALT	x		35	12.500	12.795		www.halt.nl	zie financieel economisch toezicht statuut en specifiek Controlepro- tocol Halt	v
8	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO)	x	x	35	3.496	4.398		www.lbio.nl	v	v
9	Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid, NIFV ⁴	x	x	36	31.040	n.v.t.		www.nifv.nl	v	v
10	Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen (NRGD)		x	33	1.805	1.701		www.nrgd.nl	v	v
11	Notarissen, cluster ⁵		x	32	n.v.t	n.v.t		n.v.t	n.v.t	n.v.t
12	Onderzoeksraad voor veiligheid (OVV)	x	x	36	11.115	11.380		www.onderzoekraad.nl	n.n.b.	n.n.b.
13	Particuliere Jeugdinrichtingen	x		35	84.107	80.878		www.dji.nl	www.jaarver-slagzorg.nl	v
14	Particuliere TBS-inrichtingen	x		34	222.128	256.443		www.dji.nl	www.jaarver-slagzorg.nl	v
15	Politieacademie (PA)	x	x	31	132.295	209.068		www.politie-academie.nl	n.n.b.	n.n.b.
16	Nationale Politie	x		31	4.940.566	n.v.t.		Jaarverslag politie 2012	n.n.b.	n.n.b.

Bijlagen

Naam organisatie ¹ (zie * bij toelichting)	RWT	ZBO	Artikel	Financiering van RWT's en ZBO's		Verwijzing (URL-link) naar website RWT/ZBO	Verwijzingen (URL-link) naar toezichtsvies/-arrangementen	Het bestuur en/of accountant verklaart dat de rechtmatigheid op orde is
				Begrotingsramingen 2013 (x 1.000 euro)	Realisatie- Premies cijfers 2012 (x 1.000 euro)	Tarieven		
17 Raad voor Rechtsbijstand (RRB)	x	x	32	55.232	71.358	www.rvr.org	Zie: – Reglement Raad van Advies versie juli 2010; – Reglement Bestuur versie juli 2020; – Protocol vaststelling doelmatige werking Raad voor Rechtsbijstand d.d. 6 december 2011; – Protocol risico's en risicobeheersing fraude versie 1,2; – Integriteitsbeleid 1.0 n.n.b	v
18 Reclasseringsorganisaties	x		34	234.858	237.673	www.reclassering.nl www.svg.nl ; www.jeugdvoorzorgenreclassering.nl www.slachtofferhulp.nl www.donorgegevens.nl		v
19 Slachtofferhulp Nederland (SHN)	x		34	25.603	20.765		n.n.b.	n.v.t.
20 Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting, SDKB ⁶		x		n.v.t	n.v.t		n.v.t.	n.v.t.
21 Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA)	x	x	37	385.103	383.330	www.coa.nl	www.coa.nl/nl/over-coa/organisatie/organisatie-aansturing/raad-van-toezicht	v

Naam organisatie ¹ (zie * bij toelichting)	RWT	ZBO	Artikel	Financiering van RWT's en ZBO's	Verwijzing (URL-link) naar website RWT/ZBO	Verwijzingen (URL-link) naar toezichtvisies/-arrangementen	Het bestuur en/of accountant verklaart dat de rechtmatigheid op orde is
				Begrotingsramingen 2013 (x 1.000 euro)	Realisatie- cijfers 2012 (x 1.000 euro)	Premies	Tarieven
21 Stichting Nidos	x	35		27.054	27.003	www.nidos.nl	v

¹ BZK houdt rijksbrede ZBO-register bij van alle ZBO's, waaronder ZBO's die onder de verantwoordelijkheid vallen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

² Het College van Toezicht Auteursrechten en naburige rechten wordt bekostigd door de organisaties waarop het toezicht wordt gehouden. De begroting behoeft goedkeuring van de Minister van Veiligheid en Justitie.

³ Gerechtsdeurwaarders en notarissen zijn opgenomen in het ZBO register van het Ministerie van BZK. Ze vallen onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van VenJ, maar er zijn geen financiële relaties met dit departement.

⁴ NIFV is een ZBO die eigen opbrengsten genereert. Incidenteel ontvangen zij subsidies van het Ministerie van VenJ voor specifieke opdrachten die voortkomen uit een opdrachtgevers/opdrachtnemersrelatie.

⁵ Notarissen zijn opgenomen in het ZBO register van het Ministerie van BZK. Ze vallen onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van VenJ, maar er zijn geen financiële relaties met dit departement.

⁶ Deze organisatie heeft geen financiële relatie met het Ministerie van VenJ.

14. EXTERNE INHUUR**Tabel 14.1 Uitgaven adviseurs en tijdelijk personeel
(in € x 1.000)**

Uitgaven in 2013

Programma- en apparaatskosten	
1. Interim-management	636
2. Organisatie- en Formatieadvies	6.610
3. Beleidsadvies	1.572
4. Communicatieadvisering	1.096
Beleidsgevoelig (som 1 t/m 4)	9.914
5. Juridisch advies	3.981
6. Advisering opdrachtgevers automatisering	79.396
7. Accountancy, financiën en administratieve organisatie	3.787
Beleidsondersteunend (som 5 t/m 7)	87.164
8. Uitzendkrachten (formatie & piek)	107.993
Ondersteuning bedrijfsvoering (som 8)	107.993
Totaal uitgaven inhuur externen	205.071

Tabel 14.2 Aantal overschrijdingen maximumtarief

Inhuur externen buiten mantelcontracten

Verslagjaar: 2013

Aantal

Aantal overschrijdingen maximumtarief
Toelichting:**4****Toelichting**

Het overzicht betreft de inkoop van tijdelijk personeel bij het bestuursdepartement (Uitgaven) en de agentschappen (Kosten) van dit Ministerie. Deze opgave is exclusief de Raad voor de rechtspraak, de Nationale Politie, het Schadefondsgeweldsmisdrijven (SGM), het College Bescherming Persoonsgegevens, het College Rechten van de Mens en het Nederlands Register Gerechtelijke Deskundigen.

Het Ministerie gaf in het jaar 2013 € 205,1 mln. uit aan externe inhuur. De uitgaven voor ambtelijk personeel inclusief externen bedroegen € 2.283 mln. Het inhuurpercentage over het jaar 2013 bedraagt dan 8,98%.

15. OVERZICHT VAN IN 2013 TOT STAND GEKOMEN WETTEN

Wetsvoorstel	Staatsblad	Datum inwerkingtreding
Implementatie van het kaderbesluit nr. 2008/978/JBZ van de Raad van de Europese Unie van 18 december 2008 betreffende het Europees bewijsverkrijgingsbevel ter verkrijging van voorwerpen, documenten en gegevens voor gebruik in strafprocedures (PbEU L 350)	Stb. 2013, 10	01-07-2013
Aanpassing van de Wet militaire strafrechtspraak, het Wetboek van Militair Strafrecht en de Wet militair tuchtrecht in verband met gewijzigde regelgeving en herstel van technische onvolkomenheden	Stb. 2013, 25 Stb. 2013, 50	Deels 01-07-2013 Deels 01-07-2013
Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten		
Wijziging van de Wet op de jeugdzorg en Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, de Algemene Kinderbijslagwet en de Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen alsmede enige andere wetten in verband met de verbetering van de positie van pleegouders (verbetering positie pleegouders)	Stb. 2013, 72	Deels 01-07-2013
Partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enkele andere wetten in verband met de aanpassing van het materieel strafrecht aan recente ontwikkelingen	Stb. 2013, 84	01-04-2013
Implementatie van richtlijn nr. 2010/64/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures (PbEU L 280)	Stb. 2013, 85	01-10-2013
Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter implementatie van de Richtlijn 2010/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 betreffende meldingsformaliteiten voor schepen die aankomen in en/of vertrekken uit havens van de lidstaten en tot intrekking van Richtlijn 2002/6/EG (PbEU 2010, L 283)	Stb. 2013, 86	09-03-2013
Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte (huurverhoging op grond van inkomen)	Stb. 2013, 89	16-03-2013
Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte (huurverhoging op grond van een tweede categorie huishoudinkomens)	Stb. 2013, 90	16-03-2013
Reparatiewet griffierechten burgerlijke zaken	Stb. 2013, 92	01-04-2013
Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafrecht BES met het oog op de verruiming van de mogelijkheden tot strafrechtelijke aanpak van huwelijksdwang, polygamie en vrouwelijke genitale verminking	Stb. 2013, 95	01-07-2013
Wijziging van de Wet Justitie-subsidies onder meer in verband met de inwerking-treding van de Aanwijzingen voor subsidieverstrekking	Stb. 2013, 96	01-07-2013
Wijziging van de Wet van 6 maart 2003, houdende bepalingen met betrekking tot het toezicht op collectieve beheersorganisaties voor auteurs- en naburige rechten	Stb. 2013, 97	Deels 01-07-2013
Wijziging van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus in verband met de implementatie van de Verordening (EU) Nr. 1214/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende professioneel grensoverschrijdend transport van eurocontanten over de weg tussen lidstaten van de eurozone (PbEU 2011, L 316)	Stb. 2013, 110	04-07-2013
Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob	Stb. 2013, 125	01-07-2013
Wet herziening ten nadele	Stb. 2013, 138	01-07-2013
Wijziging van diverse wetten in verband met de invoering van de verplichting voor bepaalde instanties waar professionals werken en voor bepaalde zelfstandige professionals om te beschikken over een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling en de kennis en het gebruik daarvan te bevorderen, onderscheidenlijk die meldcode te hanteren (verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling)	Stb. 2013, 142	01-07-2013
Wijziging van de Crisis- en herstelwet en diverse andere wetten in verband met het permanent maken van de Crisis- en herstelwet en het aanbrengen van enkele verbeteringen op het terrein van het omgevingsrecht	Stb. 2013, 144	Deels 25-4-2013
Wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren in verband met de modernisering van het loopbaanbeleid en de introductie van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen	Stb. 2013, 182	30-05-2013
Wijziging van de Wet op de orgaandonatie in verband met nieuwe medisch-technische ontwikkelingen	Stb. 2013, 200	01-07-2013
Wijziging van de Wet op het notarisambt in verband met de uitbreiding van de nationaliteitseis voor benoeming tot notaris tot personen met de nationaliteit van een andere lidstaat van de Europese Unie, van een overige staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of de Zwitserse Bondsstaat	Stb. 2013, 215	21-06-2013
Wijziging van de Opiumwet en de Wet wapens en munitie in verband met de verruiming van de kring van ambtenaren, belast met de opsporing van de in deze wetten strafbaar gestelde feiten, alsmede van enkele andere wettelijke voorschriften van strafvorderlijke aard	Stb. 2013, 225	01-07-2013

Wetsvoorstel	Staatsblad	Datum inwerkingtreding
Veegwet aanpassing bestuursprocesrecht	Stb. 2013, 226	01-07-2013
Implementatie van kaderbesluit 2009/829/JBZ van de Raad van de Europese Unie van 23 oktober 2009 inzake de toepassing tussen de lidstaten van de Europese Unie, van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen inzake toezichtmaatregelen als alternatief voor voorlopige hechtenis (PbEU L 294)	Stb. 2013, 250	01-11-2013
Wet tot wijziging van de Wet collectieve afwikkeling massaschade	Stb. 2013, 255	01-07-2013
Aanpassing van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en de Uitvoeringswet Internationaal Strafhof in verband met de introductie van de mogelijkheid conservatoir beslag te leggen op het vermogen van de verdachte ten behoeve van het slachtoffer	Stb. 2013, 278	01-01-2014
Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafrecht BES, en enkele andere wetten in verband met de strafbaarstelling van het financieren van terrorisme (strafbaarstelling financieren van terrorisme)	Stb. 2013, 292	01-09-2013
Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden	Stb. 2013, 347	21-09-2013
Aanvulling van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek met een nieuwe titel 2D (regels met betrekking tot pandbeleningen)	Stb. 2013, 350	Deels 01-01-2014
Wet gebruik Friese taal	Stb. 2013, 382	
Wijziging van de Wet op de naburige rechten in verband met de omzetting van Richtlijn 2011/77/EU van het Europees Parlement en de Europese Raad van 27 september 2011 tot wijziging van Richtlijn 2006/116/EG betreffende de beschermingstermijn van het auteursrecht en bepaalde naburige rechten	Stb. 2013, 383	18-10-2013
Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap	Stb. 2013, 414	Deels 1-1-2014
Wijziging van enige wetten in verband met de handhaving van voorschriften in de Engelse taal	Stb. 2013, 415	01-01-2014
Goedkeuring van het op 12 mei 2011 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de overbrenging van gevonnisde personen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Peru (Trb. 2011, 109)	Stb. 2013, 434	02-11-2013
Implementatie van de richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake voorkoming en bestrijding van mensenhandel, de bescherming van slachtoffers ervan, en ter vervanging van kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad (PbEU L 101)	Stb. 2013, 444	15-11-2013
Aanpassing van enige wetten op het terrein van het Ministerie van Veiligheid en Justitie teneinde een aantal zelfstandige bestuursorganen onder de werking van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen te brengen	Stb. 2013, 450	Deels 1-1-2014; deels 1-7-2015
Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met het herschikken van de gronden voor asielverlening	Stb. 2013, 478	01-01-2014
Wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het juridisch ouderschap van de vrouwelijke partner van de moeder anders dan door adoptie	Stb. 2013, 480	01-04-2014
Wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap in verband met de wijziging van Boek 1 van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek betreffende het ontstaan van het juridisch ouderschap van de vrouwelijke partner van de moeder anders dan door adoptie	Stb. 2013, 481	
Wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de herziening van de regels over werking van de strafwet buiten Nederland (herziening regels betreffende extraterritoriale rechtsmacht in strafzaken)	Stb. 2013, 484	
Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de invoering van een adolescentenstrafrecht	Stb. 2013, 485	
Wijziging van het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering mede in verband met de evaluatie van de Wet openstelling huwelijk en de Wet geregistreerd partnerschap	Stb. 2013, 486	01-01-2014
Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en de Algemene wet bestuursrecht ter uitvoering van de verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (PbEU 2013, L 180)	Stb. 2013, 550	
Wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht in verband met de bevoegdheid tot aanpassing en terugvordering van bonussen en winstdelingen van bestuurders en dagelijks beleidsbepalers	Stb. 2013, 563	

16. BIJLAGE AFGEROND EVALUATIE EN OVERIG ONDERZOEK.

Soort onderzoek	Titel/ onderwerp	Art.	Start	Afronding	Vindplaats
1. Onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid					
1a. Beleidsdoorlichtingen					
	Preventieve maatregelen	34.2		2013	
	Veiligheidsregios en Politie	31		2013	
	Veiligheid (ICT)	31.3		2013	
	Radicalisering	36.2		2013	
	Nationale Politie	31.1		uitstel	
	Slachtofferbeleid	34.4	2013	2014	
1b. Ander onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid					
Effectenonderzoek ex-ante					
	Dossieronderzoek minimumstraffen	32.3			1
Effectenonderzoek ex-post					
	Evaluatie voorziening nabestaanden	34.4	2007	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie van de Extra Beveiligde Inrichting (EBI)	35.3	2011	2013	www.wodc.nl
	Resultaten maatregel Basisvoorziening Informatie-Integrale Bevraging (BVI-IB)	31.3	2013	2014	2
	Procesevaluatie Coffeshops in Nederland: deel 3	33.2	2012	2014	
	Verkennd onderzoek «Effectief vroegtijdig ingrijpen»	34.2	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie Wet bewaarplicht telecomunicatiegegevens	32	2012	2013	www.wodc.nl
	Actualisering recidivemetingen; diversen	34.3	2012	2013	www.wodc.nl
2. Overig onderzoek					
	Effectevaluatie van de gedragsinterventie Multidimensional Treatment Foster Care (MTFC)	35.3	2012	2015	
	Effectevaluatie Wet tijdelijk huisverbod	35.3	2011	2013	www.wodc.nl
	Effectiviteit subsidie letselschade	32.3	2011	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie Nova Belgica (PI Tilburg)	34.3	2011	2013	www.wodc.nl
	Verhoging competentiegrens kantonrechter; voormeting	32.3	2011	2014	www.wodc.nl ³
	Actualisering systematie reviews interventies politie; stand van de kennis over de effectiviteit van politie-interventies	31.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie nieuwe Haltafdoening	35.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie pilot kortverblijvende en preventief gehechten in Rotterdam	34.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie Wet veiligheidsregio's	36.2	2012	2013	www.wodc.nl

Evaluatieonderzoek

Soort onderzoek	Titel/ onderwerp	Art.	Start	Afronding	Vindplaats
	Slachtoffermonitor 2011; politie	34.4	2011	2013	www.wodc.nl
	Doeltreffendheid van TOOLS4U	35.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie outcome dierenpolitie	31.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Effectiviteit Voorwaardelijke Sancties	35.3	2010	2013	www.wodc.nl
	Werking van de Wet politiegegevens, mede in combinatie met de Wet openbaarheid van bestuur	31.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Procesevaluatie reclaseringstoezicht	35.3	2014	n.n.b.	⁴
	Evaluatie beleidskader longstay forensische zorg	34.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie pilot particuliere recherche	33.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie systeem automatische nummerherkenning en de organisatie hieromheen	32.3	2013	2013	www.wodc.nl
	Effectevaluatie actieprogramma problematische jeugdgroepen	35.3	2012	2013	www.wodc.nl
	Evaluatie Bestuursrechtelijke geldschulden	32.2	2012	2014	
	Evaluatie van de werking van de lex silencio positivo	32.2	2012	2013	www.wodc.nl
	Tweejaarsrecidive jeugd ten behoeve van predictie				
	7-jaarsrecidive	35.3	2012	2014	⁵
	Evaluatie Nieuwe Politiewet / Nationale Politie	31	2014	2015	⁶
	Evaluatie Wet bevordering voortgezet ouderschap en zorgvuldige scheiding (Stb.2008, 500) m.b.t. het onderdeel ouderschapsplan	32	2013	2013	www.wodc.nl

¹ Onderzoek is niet doorgegaan.

² In JB 2013 onder de werktitel Effect maatregelen t.b.v. administratieve lastenverlichting politie opgenomen in de bijlage Evaluatie- en overig onderzoek.

³ Het betreft een meerjarig project: voormeting afgerond begin 2014. Effect- en eindrapport af te ronden in 2015.

⁴ Onderzoek is uitgesteld; het zal halverwege 2014 starten.

⁵ Rapportage zal worden opgenomen in Actualisering recidivemeting Justitiële Jeugdinstelling (JJI) 2013.

⁶ I.v.m. complexiteit van het onderzoek is het onderzoek nog in de startfase; in JB 2013 onder de werktitel Voorbereiden nulmeting invoering nationale politie opgenomen in de bijlage Evaluatie- en overig onderzoek.

17. LIJST MET AFKORTINGEN

ABD	Algemene Bestuursdienst
AC	Audit Committee
ACVZ	Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken
ADR	Auditdienst Rijk
AFBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten
AICE	Administratie- en Informatiecentrum Executie
AID	Algemene Inspectie Dienst
AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
AJB	Arrondissementsaal Justitieel Beraad
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Nederland
Amv	Alleenstaande minderjarige vreemdeling
Amvb	Algemene maatregel van bestuur
ANPR	Automatic Number Plate Recognition
AO	Ambtelijk Overleg
API	Advanced Passenger Information
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene Rekenkamer
ARAR	Algemeen Rijksambtenarenreglement
ATb	Alerteringssysteem Terrorismebestrijding
AVP	Aanvalsplan Informatievoorziening Politie
Awb	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZ	Ministerie van Algemene Zaken
BCA	Bestuurlijke Criminaliteitsbeeld Analyse
BDUR	Brede DoelUitkering Rampenbestrijding
BES-Eilanden	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BFrP	Besluit Financiën regionale politiekorpsen
BFT	Bureau Financieel Toezicht
BHV	Bedrijfshulpverlening
Bibob	Bevordering Integere Besluitvorming Openbaar Bestuur
BIR	Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BNC	Beoordeling Nieuwe (EU) Commissievoorstellen
BOA	Buitengewone Opsporingsambtenaar
BOD	Bijzondere Opsporingsdienst
BOOM	Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie
BOPZ	Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen
BOSZ	Betere Opsporing door Sturing op Zaken
BPP	Basis Penitentiair Programma
BRZO	Besluit Rampen en Zware Ongevallen
BS/GBA	Burgerlijke stand/ Gemeentelijke Basis Administra- tie
BUZA	Ministerie van Buitenlandse Zaken
BVI-IB	Basisvoorziening Informatie – Integrale Bevraging
BVK	Biometrie in de Vreemdelingenketen
BVOM	Bureau Verkeershandhaving Openbaar Ministerie
BVS	Budgetverdeelsysteem
BW	Burgerlijk Wetboek
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks- relaties
CBIB	Coördinerend Beraad Integrale Beveiliging

Lijst met afkortingen

CBO's	Collectieve beheersorganen
CBP	College bescherming persoonsgegevens
CBRN	Chemisch Biologisch Radiologisch en Nucleair
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitsbestrijding en Veiligheid
CEO	Chief Executive Officer
CIO	Chief Information Officer
CIOT	Centraal Informatiepunt Onderzoek & Telecommunicatie
CISO	Chief Information Security Officer
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
Comensha	Coördinatiecentrum Mensenhandel
COVOG	Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag
CPT	Committee for the prevention of torture
C&R	Criminaliteit en Rechtshandhaving
CRM	College voor de Rechten van de Mens
CSBN	Cyber Security Beeld Nederland
CSR	Cyber Security Raad
CSV	Criminele Samenwerkings Verbanden
CVOM	Centrale Verwerkingseenheid Openbaar Ministerie
CvTK	College van Toezicht op de Kansspelen
CW	Comptabiliteitswet
DG	Directoraat-Generaal
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DRZ	Domeinen Roerende Zaken
DTN	Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland
DT&V	Dienst Terugkeer en Vertrek
ECM	Enterprise Content Management
ECRIS	Europees Strafregister Informatiesysteem
EK	Eerste Kamer der Staten-Generaal
EL&I	Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
EU	Europese Unie
EU-VIS	Europees Visum Informatiesysteem
FATF	Financial Action Taskforce
FIET	Flexibel Informatie- en Expertise Team
FIU	Financial Intelligence Unit
FLO	Functioneel Leefijds Ontslag
FPC	Forensisch Psychiatrisch Centrum
FPU	Flexibele Pensioen Uitkering
GDI	Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIO	Gemeenschappelijke Informatie Organisatie
GVKA	Geïntegreerde Verplichtingen Kasadministratie
GW	Gevangeniswezen
HALT	Het Alternatief
HGIS	Homogene Groep Internationale Samenwerking
HGK	Herziening Gerechtelijke Kaart
HIC	High Impact Crimes
HKS	Herontwerp Keten Strafrechtelijke Handhaving
IAK	Integraal Afwegingskader
IBG	In Beslaggenomen Gelden
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek

Lijst met afkortingen

ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
IKO	Internationale Kind Ontvoering
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IPO	Inter Provinciaal Overleg
ISAC	Information Sharing and Analysis Centre
ISD	Inrichting voor Stelselmatige Daders
ITB	Individuele Trajectbegeleiding
IVM	Integrale Veiligheidsmonitor
JBZ	Justitie en Binnenlandse Zaken
JDAC	Joint Data Analysis Centre
JJI	Justitiële Jeugdinrichting
JR	Jeugdreclassering
Just-ID	Justitiële informatiedienst
JUSTIS	Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit, Screening
KBvG	Koninklijke Broederschap van Gerechtsdeurwaarders
KCW	Kenniscentrum Wetgeving
KEI	Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak
KIM	Keten Informatie Management
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
Kmar	Koninklijke Marechaussee
KPI	Kritische prestatie indicator
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LBIO	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdrage
LIEC	Landelijk Informatie en Expertise Centrum
M&O	Misbruik en oneigenlijk gebruik
MoMi	Wet Modern Migratiebeleid
MR	Ministerraad
MvF	Ministerie van Financiën
NAC	Nationale Academie voor Crisisbeheersing
NCC	Nationaal Crisis Centrum
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
NCSS	Nationale Cyber Security Strategie
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NFI	Nederlands Forensisch Instituut
NGO	Non-gouvernementele organisatie
NIAG	Nationaal Informatie- en Analysecentrum Grensbeheer
Nidos	Jeugdbescherming voor Vluchtelingen
NIFP	Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie
NODO	Nader Onderzoek Doodsoorzaak
NovA	Nederlandse Orde van Advocaten
NRGD	Nederlands Register Gerechtelijke Deskundigen
NSS	Nuclear Security Summit
NVvR	Nederlandse Vereniging van Rechtspraak
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OM	Openbaar Ministerie
OVA	Overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling
OvV	Onderzoeksraad voor veiligheid
PIJ	Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen
PM	Pro Memorie
PPC	Penitentiar Psychiatrisch Centrum
PSH	Politie Suite Handhaving.

Lijst met afkortingen

RANOV	Regeling Afwikkeling Nalatenschap Oude Vreemdelingenwet
Rbtv	Register beëdigde tolken en vertalers
RC	Rekening-courant
REAN	Return and Emigration of Aliens from the Netherlands
RGD	Rijksgebouwendienst
RHB	Rijkshoofdboekhouding
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centre
RLVK	Regeling Langdurig Verblijvende Kinderen
RRB	Raad voor rechtsbijstand
RvdK	Raad voor de Kinderbescherming
RvR	Raad voor de Rechtspraak
RWT	Rechtspersoon met een Wettelijke Taak
SAOP	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie
SBF	Substantieel Bezwarende Functies
SGC	Geschillencommissie voor Consumentenzaken
SGM	Schadefonds Geweldsmisdrijven
SHN	Slachtofferhulp Nederland
SHNA	Staatkundig Hervorming Nederlandse Antillen
SIB	Stichting Slachtoffer In Beeld
SiSa	Single information Single audit
SRN	Stichting Reclassering Nederland
SSO	Shared Service Organisatie
Stb	Staatsblad
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
SVG	Stichting Verslavingsreclassering GGZ Nederland
Tbs	Terbeschikkingstelling
THTC	Team High Tech Crime
TK	Tweede Kamer der Staten-Generaal
USB	Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen
VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VGB	Verklaring van Geen Bezwaar
VGM	Vernieuwing Grensmanagement
VKB	Veiligheid Kleine Bedrijven
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOG	Verklaring omtrent het gedrag
VPS	Versterking prestaties in de strafrechtketen
VRIS	Vreemdelingen in de Strafrechtketen
VtsPN	Voorziening tot samenwerking Politie Nederland
VTW	Voornemen tot weigering
VWN	Vluchtelingenwerk Nederland
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAHV	Wet Administratiefrechtelijke Handhaving
	Verkeersvoorschriften
WAM	Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen
Wbp	Wet Bescherming Persoonsgegevens
Wobka	Wet opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie
WODC	Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum
WPBR	Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus
WPG	Wet politiegegevens
Wsnp	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WTV	Waarmerk-, Teken- en Validatieservice

Lijst met afkortingen

WWFT	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
WWM	Wet wapens en munitie
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan
ZM	Zittende Magistratuur
ZSM	Zo Samen, Snel, Slim, Selectief, Simpel en Samenlevingsgericht Mogelijk

18. TREFWOORDENLIJST

Adoptie 74, 76, 79, 172, 178
Afdoeningen 54, 75, 81, 134
Afschrijvingskosten 115, 117, 124, 126, 131, 136, 140, 141, 146, 147, 149
Algemene wet bestuursrecht 20, 172
Alleenstaande minderjarige vreemdeling 77, 175
Benchmark 150, 151
BES-eilanden 36, 57, 58
Bibob 48, 51, 171, 175
Buitengewone Opsporingsambtenaar 175
Bureau Financieel Toezicht 39, 41, 43, 96, 166, 175
Comensha 157, 176
Criminaliteitspreventie 53, 55, 56, 63, 69
Crisis 83, 86, 171, 177
Crisisbeheersing 19, 83, 84, 85, 86, 177
Cybercrime 15, 16, 31, 32, 34, 49, 69
Discriminatie 53, 58
DNA 139
Financieringskasstroom 119, 128, 133, 138, 142, 149
Georganiseerde misdaad 17, 55
Gerechtskosten 53, 60, 109, 131
Geschilbeslechting 20
Griffierechten 47, 171
Halt 33, 73, 75, 80, 81, 157, 167, 173
Hoge Raad 41, 42, 96, 101
Homogene Groep Internationale Samenwerking 176
Huiselijk geweld 74, 79, 80, 171
Inkoopbeheer 99, 103, 104
Integriteit 4, 15, 43, 48, 56, 58, 62, 68, 69, 93, 104, 114, 139, 140, 143, 168, 177
Interlandelijke adoptie 22, 27, 74
Internationale Organisatie voor Migratie 92
Jeugd 4, 14, 20, 22, 27, 48, 54, 73, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 111, 113, 116, 123, 157, 159, 174, 177
Jeugdbescherming 73, 75, 76, 77, 78, 79, 111, 160, 177
Jeugdcriminaliteit 32, 73, 74, 75, 76, 81
Jeugdinrichtingen 62, 74, 96, 123, 167
Jeugdreclassering 73, 76, 79, 81, 177
Jeugdzorg 16, 22, 64, 70, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 160, 168, 171, 175
Kansspelen 25, 26, 62, 63, 66, 176
Kasstroomoverzicht 119, 128, 133, 138, 142, 149
Kinderbescherming 77, 78, 156
Mediation 42, 43, 46, 60
Mot 17, 24, 51, 64, 67, 71, 156
Naamswijziging 140, 143
Oda 15, 18, 24, 25, 27, 33, 51, 78, 105, 106, 108
Preventie 13, 15, 17, 26, 27, 36, 50, 55, 62, 65, 68, 69, 73, 79, 80, 121, 173
Raad van State 18, 25, 51, 60, 125
Raad voor de Kinderbescherming 59, 73, 74, 76, 96, 178
Radicalisering 27, 173
Rechtsbijstand 4, 11, 19, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 58, 60, 96, 113, 157, 159, 160, 168, 178
Rechtshandhaving 27, 39, 48, 58, 176
Rechtsorde 27, 29, 48, 54
Rechtspleging 4, 11, 13, 39, 41, 46, 47, 113, 156, 159
Recidive 50, 62, 65, 66, 70, 81, 173, 174

Trefwoordenlijst

Reclassering 15, 21, 59, 62, 68, 70, 71, 96, 157, 160, 168, 174, 178
RvdK 73, 75, 76, 81, 178
Sanctiecapaciteit 121
Schadefonds Geweldsmisdrijven 16, 24, 67, 68, 71, 74, 96, 167, 178
Schuldsanering 39, 43, 178
Slachtofferhulp 16, 67, 68, 71, 96, 157, 168, 178
Slachtofferzorg 24, 33, 63, 64, 67, 68, 71
Strafrechtsketen 52, 70
Strafvonnis 54
Subsidies 35, 37, 41, 43, 53, 55, 58, 68, 69, 71, 76, 79, 84, 85, 86, 91, 94, 140, 157, 167, 169, 171
Taakstraffen 13, 62, 75, 134
Tbs 20, 21, 63, 65, 66, 75, 96, 120, 121, 122, 178
Terrorisme 4, 17, 43, 58, 83, 84, 85, 86, 113, 159, 172, 176, 177, 179
Veiligheid 1, 4, 5, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 35, 36, 37, 39, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 65, 68, 69, 70, 73, 74, 76, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 90, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 104, 107, 109, 113, 130, 139, 140, 150, 152, 153, 154, 155, 158, 159, 160, 165, 166, 167, 168, 169, 172, 173, 175, 176, 177, 178
Verblijfsvergunning 40, 89, 90
Verkeersvoorschriften 178
Verklaring omtrent het gedrag 143, 178
Verklaring van Geen Bezwaar 178
Visum 93, 176
Vluchtelingenwerk Nederland 91, 178
Voogdij 75, 76, 77, 78, 79
Vreemdelingenbeleid 88, 91
Vreemdelingenbewaring 58, 68, 69, 70, 88, 90, 122, 130
Wobka 22, 74, 79, 178
Zelfstandig bestuursorgaan 88

Rijksjaarverslag 2013

VI Veiligheid en Justitie

Aangeboden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal door de Minister van Financiën.

Zetwerk en begeleiding

Sdu Uitgevers
afdeling Dataverwerking
e-mail traffic@sdu.nl

Drukwerk

Digiforce Den Haag

Vormgeving omslag

Studio Dumbar

Uitgave

Sdu Uitgevers

Bestelling

Sdu Klantenservice
telefoon (070) 378 98 80
e-mail sdu@sdu.nl
internet www.sdu.nl
of via de boekhandel

Order

ISBN 9789012579001
NUR 823

www.rijksbegroting.nl

Sdu UITGEVERS

ISBN: 9789012579001

9 789012 579001